

canik
belediyesi

“Türkiye'nin Gözbebeği”

HISTORY
STUDIES

INTERNATIONAL JOURNAL OF HISTORY

www.historystudies.net

Kültür Yayınları / No: 16

Geçmişten Günümüze

ŞEHİR ve KADIN

Sempozyum Bildiri Özetleri

Editör

Prof. Dr. Osman KÖSE

V. ULUSLARARASI CANİK SEMPOZYUMU
“Geçmişten Günümüze Şehir ve Kadın (01 – 03 Nisan 2016)”

THE 5RD INTERNATIONAL CANİK SYMPOSIUM
“Past to Present City and Women (01 – 03 April 2016)”

Sempozyum Kurulu

Onursal Başkan
Osman Genç (Canik Belediye Başkanı)

Genel Koordinatör
Prof. Dr. Osman Köse

Yürütme Kurulu
Prof. Dr. Zafer GÖLEN
Prof. Dr. Bünyamin KOCAOĞLU
Doç. Dr. Dilşen İNCE ERDOĞAN
Doç. Dr. Türkmen TÖRELİ
Doç. Dr. Mucize ÜNLÜ
Yrd. Doç. Dr. Nurten ÇETİN

Sekreteryaya
Cihad Lütfullah GÜRLER

E-mail:
caniksempozyum@gmail.com

Tel: 444 55 90 (316)
0507 531 2724

Canik Belediyesi
Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü
Karşiyaka Mah. İlbahar Sok. No: 1 Canik / Samsun

Bilim ve Danışma Kurulu

- Prof. Dr. Erhan Afyoncu / Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Bayram Akça / Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet Aksın / Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Dursun Ali Akbulut / Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Kemal Arı / Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Aydın / Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Sabina Bakšić, Saraybosna University
Prof. Dr. Mehmet Beşirli / Çankırı Karatekin Üniversitesi
Prof. Dr. Alena Ćatović / Saraybosna University
Prof. Dr. Mehmet Çanlı / Hitit Üniversitesi
Prof. Dr. Mesut Çapa / Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Hüseyin Çınar / Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Prof. Dr. Yılmaz Çolak / Polis Akademisi Başkanlığı
Prof. Dr. Hatice Palaz Erdemir / Celal Bayar Üniversitesi
Prof. Dr. Fatma Gül Demirel / Yıldız Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. İlhan Ekinci / Ordu Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Evsile / Amasya Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa Daş / Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Orhan Doğan / Sütçü İmam Üniversitesi
Prof. Dr. İlyas Gökhan / Nevşehir Üniversitesi
Prof. Dr. Abdullah Gündoğdu / Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Nedim İpek / Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Adnan Jahic / Tuzla Üniversitesi / Bosna-Hersek
Prof. Dr. Aleksandar Kadjević / University of Belgrade
Prof. Dr. Turan Kaçar / Medeniyet Üniversitesi
Prof. Dr. Christopher Miller / University of Texas- Rio Grande Valley
Prof. Dr. Ulvi Keser / Girne Amerikan Üniversitesi
Prof. Dr. Orhan Kılıç / Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Yılmaz Kurt / Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Kemalettin Kuzucu / Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Ivan Balta / Osijek University
Prof. Dr. Hikmet Öksüz / Karadeniz Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Öz / Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Azmi Özcan / Bilecik Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa Öztürk / Fırat Üniversitesi
Prof. Dr. Šerbo Rastoder / Montenegro University
Prof. Dr. Fahri Sakal / Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Yusuf Sarıнай / TOBB Üniversitesi
Prof. Dr. Redzep Skrijeli / Novi Pazar Devlet Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Ali Ünal / Pamukkale Üniversitesi
Prof. Dr. Musa Yıldız / Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim Yılmazçelik / Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Tamer Balcı / University of Texas- Rio Grande Valley
Doç. Dr. Muhammet Bilal Çelik / Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Önder Duman / Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç. Dr. Erkan Göksu / Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Fatih Hazar / Adnan Menderes Üniversitesi
Doç. Dr. Rıza Karagöz / Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç. Dr. İsmail Kıvrım / Gaziantep Üniversitesi
Doç. Dr. Bayram Nazır / Gümüşhane Üniversitesi
Doç. Dr. İbrahim Serbestoğlu / Amasya Üniversitesi
Doç. Dr. Uğur Ünal / Devlet Arşivleri Genel Müdürü
Doç. Dr. Hüseyin Üreten / Adnan Menderes Üniversitesi
Doç. Dr. Zübeyde G. Yağcı / Balıkesir Üniversitesi
Doç. Dr. Metin Yılmaz / Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç. Dr. Kristine M. Wirts / The University of Texas-Rio Grande Valley
Yrd. Doç. Dr. Camelia Elena Călin / Spiru Haret University
Yrd. Doç. Dr. Yücel Yiğit / Polis Akademisi
Yrd. Doç. Dr. Ayten Can / Adnan Menderes Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Gökçe Şimşek / Adnan Menderes Üniversitesi

V. Uluslararası Canik Sempozyumu:
“Geçmişten Günümüze Şehir ve Kadın (01 – 03 Nisan 2016)”
The 5th International Canik Symposium
“City and Women from Past to Present (April 01-03, 2016)”
Samsun - Türkiye

Adı-Soyadı ve Ünvanı Abdurrahman KURT, Prof.Dr.
Kurum ve İletişim Adresi Uludağ Ün. İlahiyat akurt@uludag.edu.tr
Fakültesi, Fethiye Mah,
Nilüfer-Bursa 05366359878
Bildiri Başlığı ŞEHİR HAYATINDA OSMANLI KADINLARI, BURSA ÖRNEĞİ

ÖZET

Bu bildirinin amacı, Osmanlı kadınlarının Bursa şehir hayatındaki sosyo-ekonomik konumlarını tespit etmektir. Mahkemeye intikal eden örneklerden Bursa’da kadın haklarının kendi dönemlerine göre oldukça ileri düzeyde olduğu anlaşılıyor. Kadınların taşıdığı bazı unvanlar, katıldıkları sosyal ve siyasi etkinlikler ya da karıştıkları kimi olaylar, tarihsel bir şehir hayatının karakteristik veçheleridir. Osmanlı’nın ilk dönemlerinden itibaren Bursalı kadınlar sosyo-ekonomik hayatın içerisinde aktif rol alarak şehir hayatına önemli katkılarda bulunmuşlardır. Kuruluş yıllarında toplum katmanlarının belirgin tarzda ayrıışmaması nedeniyle sultan hanımları da toplumsal etkinliklerin içinde yer alabilmekteydi. 15. yüzyıla gelindiğinde Bursalı kadınların sosyo-ekonomik etkinliklerine ilişkin çok sayıda veriyle karşılaşılıyor. Bir statü göstergesi olarak bazı üst düzey kadınları “paşa” unvanı taşımaktadır. Şehir merkezinde cami, medrese, han, çeşme, köprü, hastane, imaret ve aş ocakları gibi sosyal bina ve kurumların azımsanmayacak bir kısmı üst düzey ailelere mensup kadınlar tarafından kurulmuştur. 16. asırda kâfir Samsun’u fetheden Fatih’in komutanlarından halen Bursa’da metfun Hamza Bey’in kızı Hatice Hatun dikkat çekici bir davayla gündeme gelmiştir. Hatice Hatun’un kayınvalidesi ve adaşı olan İsfendiyar oğlu İbrahim kızı Hatice Hatun ise Bursa’da yaptığı hayır ve kurduğu vakıflarla ünlenmiştir. Bahsedilen yüzyılın sonlarına doğru, zaviyelere “şeyh” tayin edilen kadınlarla karşılaşılıyor. Hemen her dönemde kimsesiz ve fakir aile çocuklarına yönelik “koruyucu aile” hizmetinde görev alan kadınlar vardı. Böylesine bir etkinlik, sosyal yaraları tedavi etmede onların ne derecede etkin görev yaptıklarının göstergesidir. Bazı kadınlar sahip oldukları dükkanlarını ve topraklarını kiraya verirken azımsanmayacak sayıda el işçiliğine dayanan zenaatle ilgileniyordu.

Bu Çalışmada Kullanılan Kaynaklar Abdurrahman Kurt, *Bursa Sicllerine Göre Osmanlı Ailesi (1839-1876)*, Sentez Yay, Bursa 2013.
Kâmil Kepecioğlu, *Bursa Kütüğü*, Bursa Büyükşehir Belediyesi Yay, (c. I-IV) Bursa 2010.
Saadet Maydaer, *16. Yüzyılda Bursa Kadınları*, Emin Yay, Bursa ‘2010.
Fatma Aliye, *Nisvan-ı İslâm*, İst. Tarihsiz.
Gerber, H., “Social and Economic Position of Women in an Ottoman City, Bursa 1600-1700”, *International Journal of Middle East Studies* 12 (3), 1980.
Ronald C. Jennings, *Christians and Muslims in Ottoman Cyprus and the Mediterranean World, 1571-1640*, New York and London, 1993.

Name-Surname and Title   Abdurrahman KURT, Prof.Dr.
University and Address   Uludağ Ün. İlahiyat akurt@uludag.edu.tr
Fakültesi, Fethiye Mah,
Nilüfer-Bursa   05366359878

Presentation Title   **OTTOMAN WOMEN IN CITY LIFE, THE SAMPLE OF BURSA**

Abstract

This paper aims to explore the socioeconomic position of Ottoman women in Bursa city life. It is understood from the court cases that the rights of women in Bursa are at advanced level compared to their time. Some of the titles possessed by women, their participation in social and political activities and their involvement in some social events are some of historical aspects of city life. Ottoman women have contributed a remarkable effect to city life by actively taking part in socio-economic life since the first period of Ottoman Empire.

During foundation period, because social strata were not separated, wives of sultans were able to participate in social activities. Considering 15th century, we encounter a lot of data about the socioeconomic activities of Ottoman women. As a sign of status, some exclusive women bear “paşa” (pahsa) title.

Many of city center mosques, madrasas, inns, drinking fountains, bridges, hospitals, imarets, soup kitchens (aş evleri) were established by women coming from higher-up families. In the 16th century, Mrs. Hatice, the daughter of Mr. Hamza Who is one of the commanders of Sultan Mehmed II and buried in Bursa currently, appeared in a court with a remarkable case. The daughter of Mr. Ibrahim –the son of Isfendiyaar-, lady Hatice, who is the namesake and the mother-in-law of Mrs. Hatice, has a good reputation for her charity and establishing foundations.

Towards the end of the 16th century, we see women who were appointed to zawiya as sheikh. There were women who took on responsibility for the care of homeless and poor children as foster families. This activity shows their efficient contribution to heal the social wounds. Some women were interested in a considerable amount of craftsmanship depending on hand workmanship when they rented out their shops and lands.

Bibliography

- Abdurrahman Kurt, *Bursa Sicillerine Göre Osmanlı Ailesi (1839-1876)*, Sentez Yay, Bursa 2013.
Kâmil Kepecioğlu, *Bursa Kütüğü*, Bursa Büyükşehir Belediyesi Yay, (c. I-IV) Bursa 2010.
Saadet Maydaer, *16. Yüzyılda Bursa Kadınları*, Emin Yay, Bursa ‘2010.
Fatma Aliye, *Nisvan-ı İslâm*, İst. Tarihsiz.
Gerber, H., “Social and Economic Position of Women in an Ottoman City, Bursa 1600-1700”, *International Journal of Middle East Studies* 12 (3), 1980.
Ronald C. Jennings, *Christians and Muslims in Ottoman Cyprus and the Mediterranean World, 1571-1640*, New York and London, 1993

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Dr. Zübeyde Cihan ÖZSAYINER

Bildiri Başlığı

Osmanlı İmparatorluğu Döneminde Kadın Hattatlarımız

ÖZET

Osmanlı'nın seçkin sınıfına mensup ailelerin kızları hat sanatını öğrendiler ve özellikle Tanzimat sonrasında hilye, icazetname, divan ve Kur'an yazdılar. 1914 yılına kadar hat eğitimi veren resmi bir kuruluş yoktu. Hat dersleri, Meşrutiyetin ilanından önce rüştiyelerde (ortaokul) ve 1911 yılında açılan kız idadisinin "iptidai sınıflarında" verilirdi. Hat eğitimi veren ilk resmi kuruluş olan "Medresetü'l-Hattatin" 1914 yılında İstanbul'da Babıali semtinde açıldı ve 1929 yılına kadar da faaliyet gösterdi.

HATİCE HURİYE HANIM HATTI

Sultan Abdülaziz devrinde yaşayan ve seçkin bir aileye mensup olduğu tahmin edilen Hatice Huriye Hanım'ın sülüs nesih hat ile yazdığı eserinde "Besmele" ve altında üç satırlık hadis metni vardır.

SELMA HANIM HATTI

Kazasker Mustafa İzzet Efendi'den icazet alan Selma Hanım'ın talik hat ile Türkçe olarak yazdığı 1881 tarihli hat yazısı bugün Türk Vakıf Hat Sanatları Müzesi'nde muhafaza ediliyor.

EMİNE BEHÇET NAMİKA HATTI

Sami ve Hafız Ahmet Fahri isimli hattatlardan icazet aldığı bilinen Emine Behçet Namıka'nın 33X35 cm. ebatlı, sülüs ve nesih hat ile yazılmış eserin boşluklarında "rokoko" bezemeler süslenmiş.

NASIYE CARIYE HATTI

Nasiye Cariye tarafından talik hat ile Farsça olarak yazılan ve Sultan II.Abdülhamid'e övgü sözcükleri içeren hat, bordo renkli zemine, dival tekniğinde işlenerek iki ayrı çerçeve içine 8 satır olarak yazılmıştır

Name-Surname and Title **Dr. Zübeyde Cihan ÖZSAYINER**

Presentation Title **FEMALE CALLIGRAPHER OF THE OTTOMAN PERIOD**

Abstract

Girls of the Ottoman elite class learned the art of calligraphy, producing hilya, Islamic certificates, divans (collections of verse) and Qurans, especially in the period that followed the Tanzimat or mid-19th century reforms. Until 1914 there had been no official institution providing calligraphic instruction. Prior to the promulgation of the 1908 Constitution, calligraphic lessons were given in the middle schools and then in primary classes at the Girls' School opened in 1911. The first official institution to offer calligraphic instruction was the "Calligraphers' Madrasa", which opened in the Babıali district of Istanbul in 1914 and continued until 1929.

CALLIGRAPHY BY HATİCE HURİYE

"Besmele" (Bismillah) and below it a three-line Hadith text appear in a calligraphic inscription in Thuluth and Naskh by Hatice Huriye Hanım, who lived during the reign of Sultan Abdülaziz and is thought to have come from an elite family.

CALLIGRAPHY BY SELMA HANIM

A calligraphic inscription penned in Turkish in 1881 by Selma Hanım, who received her ijazah or certification from Kazasker Mustafa İzzet Efendi, is preserved today in the Museum of Calligraphic Arts

CALLIGRAPHY BY EMİNE BEHÇET NAMİKA

A 33 x 33 cm calligraphic inscription penned in Thuluth and Naskh by Emine Behçet, who is known to have received her ijazah from calligraphers Sami and Hafız Ahmet Fahri, displays "rococo" decorations in the open space around the writing.

CALLIGRAPHY BY NASİYE CARIYE

A calligraphic inscription containing an ode to Sultan Abdulhamid II and produced in Persian in the Ta'liq script by Nasiye Cariye is inscribed in 8 lines inside two different frames worked in gold and silver "Dival" embroidery on a dark red field.

Bildiri Başlığı

Uyumsuzlar'da Kadın

ÖZET

Kadın, üzerine çok söz söylenmiş, çok yazı yazılmıştır. Dinlere, coğrafyalara ve çağlara göre toplumların bakış açısına göre kimi zaman şeytan veya cadı yaftasıyla hapsedilmiş, yakılmış; kimi zaman daha çocukken diri diri toprağa gömülmüş; kimi zaman köle, kimi zaman cinsel obje... gibi görülmüştür.

Ancak; eski Türklerde ve İslam'da bu yaftalamaların tersine kadın değerlidir, erkekle belli ölçütler içinde yan yana durmuştur ve değerli bir konuma sahiptir. Bu konum, çeşitli çarpıtmalarla odağından saptırılmış ya melek (anne olduğunda kutsanan) ya da şeytan (erkeği yoldan çıkaran) olarak algılanagelmiştir. Toplumun biçtiği değişen rollere rağmen kadına anlam arayışları hala sürmektedir. Karma bir kültür sağanağı altında olduğumuz günümüz dünyasında kadın da kendine bir konum, bir anlam arama çabasındadır.

Evvela bir insandır kadın. Vahye muhatap olmakla kıymetli oluşu mühürlenmiş ve dünya yaşamını eşrefi mahlûkat olma durumunda erkekle paylaşan iki insan cinsinden biridir. Bilimsel araştırmalar dışında sanat eserlerine, öykülere, romanlara ve şiirlere de konu olmuştur. Yüzyıllarca tasavvufta 'ulaşılabilen soyut bir sevgili' olarak işlenmiştir. Erkekle aynı duyguları, durumları paylaştığının söylendiği eşitlenmeye ('adil' anlamında değil) çalışıldığı modern dönemdeyse iki farklı uzamda gerçekleşir edebi eserlere konu olması; ya erkekle eşit ve maneviyattan mahrum ya da açık mesaj taşıyan eserlerde yine idealize edilerek konu olur.

Günümüz öykücülerinden Rasim Özdenören, öykülerinde kadını, vahye muhatap olan ve bu bağlamda arayışları, günahları sevapları olan her daim erkekler kadar imtihana tabi olan bir insan olarak ele alır. Bu çalışmada Rasim Özdenören'in son öykü kitabı "Uyumsuzlar" da kadının nasıl ele aldığı üzerinde durulacaktır.

ANAHTAR KELİMELER: Rasim Özdenören, kadın, erkek, öykü, anlam, tasavvuf, eşitlik, çağ.

Name-Surname and Title Zeynep Sati YALÇIN, Öğretmen, Yazar.

Presentation Title WOMAN ISSUE IN “UYUMSUZLAR”

ABSTRACT :

Woman, written and said a lot about her. According to the religions, eras and geographys in the society perspective; sometimes they were imprisoned by the devil and witch tag and burned; sometimes they buried alive as a child; it was seen for centuries as slave, as sexual object...

However, in contrast to the above-mentioned, in ancient Turkish and Islamic woman are valuable. Woman was stood side by side with men in certain dimensions and she has precious position. This location was garbled the focus with various distortions and woman detected as angels (when she give birth, she was blessed.) or evil (seduce to man). Despite the different roles that reap the society, the search for meaning for woman is still ongoing for woman. She is struggling that seek her position and meaning in today's world that under mixed culture downpour.

First of all, woman is a human being... She was addressed to revelation and her value has been sealed. She is one of the two human species that shared their life as ashraf creatures. Except for scientific research, woman has been the subject of art, stories, novels and poetry as well... For centuries, written as 'an inaccessible and an abstract lover" in Sufism. It takes place in two different ways to be the subject of literary works; she equal to men and deprived of spirituality or it would still be subject to idealize in works with clear message in modern era that said to men and women share the same emotions and situations, and tried to equalization (it is not mean that equitable) of women and men.

Rasim Özdenören one of today's storyteller. He handles woman in the following forms: woman who deal with the revelation; has got searches, sins, Mitzvah; being subject to the exam like man in his stories. It will focus on how the woman was handled in Rasim Özdenören's last story book "Uyumsuzlar".

KEY WORDS: Rasim Özdenören, woman, man, story, meaning, mysticism, equality, era

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Zeynep KANTARCI- Araştırma Görevlisi

Bildiri Başlığı

Erkek Hegomanyasına İlk Başkaldırı: Lilith

ÖZET

Asırlardır dillendirilen bir söylencedir kadın-erkek eşitliği kökleri Lilith efsanesine dayanan. Lilith, Musevilik ve Hristiyanlık inancına göre Âdem'in ilk eşidir. Ancak mutlu bir birlik beraberlikleri yoktur, anlaşamaz Âdem ile Lilith. Çünkü Âdem, Lilith'in de kendisi gibi düşünmesini ister, Lilith'ten yaşadıkları yeri bakımlı, temiz ve düzenli tutmasını bekler, en önemlisi de cinsel ilişki sırasında Âdem kadına olan üstlüğünün bir gereği olarak kadının sürekli altta olmasından yanadır. Bu durum aşağılayıcıdır Lilith için. Âdem ile aynı anda yaratılmıştı, kabul edemezdi Âdem'in yanında ikinci olmayı. Âdem ile aynı çamurdan yaratılmıştı, bir anlam veremezdi Âdem'in üstünlük taslamasına. Bu yüzden meydan okumuştur Âdem'e. Bundan dolayıdır ki erkeklerin karşı cinse daha üstün olma ve hâkimiyetini yaygınlaştırma çabası ilk erkek Âdem'e kadar uzanan bir geçmişe sahiptir. Lilith de bu erkek hegomanyası karşısında sonuna kadar mücadelesini sürdüren ve Âdem'e kafa tutarak başkaldıran ilk kadının timsalidir.

Name-Surname and Title   Zeynep KANTARCI- Research Assistant

Presentation Title   First Revolt Against Hegemony of Male: Lilith

Abstract

The equality of woman and man based on the legend of Lilith is a myth told for centuries. According to the beliefs of Judaism and Christianity, Lilith was Adam's first wife. They didn't have a happy relationship, so they were not happy. He wanted Lilith to think in the same way with him. He expected Lilith to be clean, regular and well-maintained where they lived. Most importantly, Adam was in favor of women being continuously below during sexual intercourse as required by the superiority. This situation was humiliating for Lilith. She could not accept to be second to Adam because they were created simultaneously. Because she was created from the same mud with Adam, she could not give a meaning of superiority. Thus, she challenged Adam. Therefore, the effort of men to be superior to the opposite sex and to promote rules has a history dating back to the first man, Adam. Lilith is the first symbol of the rebellious woman by fighting to the end against the hegemony of male and by struggling with Adam.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

1.Yazar: Zeynep Damla KARANUH

2.Yazar: Yeşim ARSLAN

Bildiri Başlığı

Aile İçi Şiddetle Mücadelede Yerel Yönetimlerin Rolü

ÖZET

Aile içerisindeki şiddet, çoğunlukla kadına yapılan şiddet olmak üzere, eşlere, kardeşlere, çocuğa, yaşlılara, engellilere yapılan şiddet olarak sınıflandırılmaktadır. Bu çalışmada; aile içi şiddet, kadına yönelik şiddet olarak yer almaktadır. Kadına yönelik şiddet; coğrafi sınır, ekonomik gelişmişlik ve kültür düzeyine bakılmaksızın tüm Dünya’da yaygın görülen bir vakadır. Aile içi şiddetin algılanması ve tanımlanması her zaman toplumun ve bireylerin kültürel değerleri üzerinde şekillenmektedir. Türkiye’de aile içi şiddet kavramının ilk kez hukuksal bir metinde tanımlanmasını sağlayan 4320 sayılı Ailenin Korunmasına Dair Kanun, 2012 yılında yürürlüğe giren 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine dair kanun ile değişikliğe uğramıştır. Türkiye tarafından onaylanan Birleşmiş Milletler (BM) Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW) öncelikli olmak üzere, ILO, OECD, AGİK gibi kuruluşların sözleşmenin iç hukukta uygulanmasına yönelik olarak gerçekleştirilen çalışmalar devam etmektedir. Türkiye, 4. Dünya Kadın Konferansında yer alan Eylem Planını çekince koymadan kabul etmiştir. Konferansta Türkiye ; 2000 yılına kadar anne ve çocuk ölümlerinin %50 azaltılması, zorunlu eğitimin 8 yıla, kadın okur-yazarlığının %100’e çıkarılması yönünde taahhütte bulunmuştur. Türkiye, 7 Nisan 2011 tarihinde “Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesini onaylayan ilk ülke olmuştur. Bu çalışmada, kadının aile içinde maruz kaldığı şiddeti önlemeye yönelik ülkemizde gerçekleştirilen yasal düzenlemeler ile şiddeti önlemeye yönelik gerçekleştirilen projelere, kadınların maruz kaldıkları şiddet türlerine yer verilecektir. Elde edilen veriler ışığında halka en yakın hizmet birimleri olan yerel yönetimlerin kadına yönelik şiddetle mücadeledeki önemi sorunsallaştırılacaktır

Name-Surname and Title

1th Author: Zeynep Damla KARANUH

2th Author: Yeşim ARSLAN

Presentation Title

The Role Of Local Governments Against Domestic Violence

Abstract

Domestic violence is classified as violence in the family, mostly women, including partners, siblings, children, the elderly people and people with disabilities. In this study, domestic violence is mainly against women. Violence against women; is a common case in the whole world regardless of their geographical position, economic development and the level of culture. Detecting and defining domestic violence is always shaped by the cultural values of society and individuals. In Turkey, the law that identifies the 4320 Protection of Family act, which made domestic violence become a legal text for the first time, had been replaced by the law 6284 Protection of Family and Prevention of violence against Women act, which entered into force in 2012. Turkey approved United Nations -Convention on the Elimination of all Forms of Discrimination Against Women (CEDAW) as a first convention and work continues on implementation of the internal law of the convention by including organisations such as ILO, OECD, OSCE. Turkey agreed with the Action Plan without reservation at the 4th World Women Conference. At this conference, Turkey promised to commit to reduce women and children death rates by 50% until year 2000, increase mandatory education up to 8 years and women literacy rate by 100%. Turkey became the first country, who accepted the Agreement Violence against Women and prevention of domestic violence and the Agreement of European Council regarding combating violence. In this study, it is explained that projects are underway in our country for the legal arrangements to prevent violence against women, who are exposed to violence within the family and the types of violence they are facing. The importance of combating violence against women will be problematised to local governments, who are closest to the public, in the light of the findings.

Bildiri Başlığı

16.yy İstanbul’unda Kadın Üretimini Sosyal ve Mimari Bir Yansıması: Avrat Pazarı

ÖZET

Avrat Pazarı, Osmanlı İstanbul’unda 16.YY’dan itibaren şimdiki Haseki ve Cerrahpaşa semtlerini içine alan bölgeye verilen isimdir. Bu isme 19.yy’ın sonuna kadar tarihlenen mevcut haritalarda ve döneme ait bazı yazılı kaynaklarda rastlamak mümkündür.

Avrat Pazarı’nın konumunun neresi olduğu, kuruluş sebebi ve işleyişi hakkında, 16.yy ile 19.yy arası ulaşılabilen yerli ve yabancı kaynaklar içerisinde farklı görüşler bulunmaktadır. Bu konuda öne çıkan iki görüş ise pazarın esir pazarı veya semt pazarı olduğu yönündedir. Bölgenin adı 19.yy sonlarında Hürrem Sultan Külliyesi’ne atfen bugünkü adı olan Haseki olarak anılmaya başlanmıştır.

Mimar Sinan’ın İstanbul’da inşa ettiği ilk külliye olan Haseki Hürrem Sultan Külliyesi 16.yy’ın ikinci çeyreğinde İstanbul’un Avrat Pazarı olarak anılan semtinde kurulmuştur. Orijinal vakfiyelerde külliyenin kuruluşu yer olarak Başçı Hacı Mahmut Mahallesi adı geçse de bu semtin uzun yıllar boyunca Avrat Pazarı olarak anılması ve adına bu büyüklükte bir külliye yaptırılan ilk padişah hanımı olan Haseki Hürrem Sultan’ın külliyesinin inşası için bu semtin seçilmesi, bölgedeki süregelen “kadın” simgesini kuvvetlendirmiştir.

Külliyenin özellikle merkezi planda inşa edilmiş darüşşifa yapılarının gelişmiş bir örneğini sunan darüşşifa birimi ise, yüzyıllar boyunca çeşitli doğal afetlere maruz kaldığı halde, çoğunlukla kadınlara hizmet veren bir kurum olarak, semt hafızasında kadın imgesinin günümüze dek devam etmesine katkıda bulunmuştur.

Bildiride 19.yy’a kadar semte ismini veren Avrat Pazarı incelenecek, bölgedeki kadın simgesini güçlendiren ve banisi kadın olan yapılar üzerinden, kadın üretiminin 16 yy Osmanlı İstanbul’undan bir kesit üzerindeki sosyal ve mimari katkısı ele alınacaktır.

Name-Surname and Title   Res. Asst. Zeynep Ceran Keçici

Presentation Title   Social and Architectural Reflection of the Women's
Production in 16th century Istanbul: Avrat Pazarı (Women's
Bazaar)

Abstract

Avrat Pazarı is the name, given to the region including the Cerrahpaşa and Haseki district in İstanbul, from 16th century. This name can be found in some existing maps and documents dated at the end of the 19th century.

According to majority of the sources “avrat bazaar” means “slave market” where women slaves were sold. The second opinion about the meaning of avrat bazaar is “open market” which set up by women weekly.

The name of the region became known by its current name as Haseki in late 19th century, in reference to the Haseki Complex which was the first complex built by Mimar Sinan in Istanbul in the 16th century. Although the name of the complex area was called as “Başçı Hacı Mahmut Quarter” in waqfiyyahs this district named as “Avrat Pazarı” for many years. This reference and construction of such a large the Sultana Complex in district was strengthened the "women" icon in the area.

The Haseki Complex and especially its hospital building also strengthened the "women" icon of the area itself by given mostly medical service as woman's hospital, polyclinic, dispensary and woman's prison hospital even if it was left for years because of the disasters.

In this study social and architectural reflection of the women's production in 16th century of Istanbul are analysed and the factors that strengthen the “women icon” at the area are presented including the Avrat Pazarı and historical buildings constructed by Ottoman women such as Haseki Hürrem Sultan Complex.

Bildiri Başlığı**BABÜR DEVLET SİYASETİNDE KADINLARIN ROLÜ****ÖZET**

Hindistan'daki en güçlü ve en uzun yaşayan Türk Devleti Babürlerdir (1526-1858). 1526'da Babür'ün meşhur Panipat savaşını kazanmasıyla kurulduğu kabul edilen bu devlet, tıpkı Osmanlılar saltanatında olduğu gibi ardı ardına büyük hükümdarlar çıkardı. Babür'ü Hümayun (1530-1556), Ekber (1556-1605), Selim (Cihangir) (1506-1627), Şah Cihan (1627-1659), Evrengzib (1659-1707) ve Bahadır Şah (1707-1712) gibi güçlü hükümdarlar takip etti. Bütün Babür hükümdarları anne, eş ve kız çocuklarına büyük önem vermiş, onlar adına dünyanın en büyük ve güzel abidelerini dikmişler, adlarına şehirler kurmuşlardır. Babür yaşamı boyunca ailesindeki tüm kadınlara büyük hürmet göstermiş, en sıkışık anlarında dahi onlara vakit ayırmayı ihmal etmemiştir.. Hümayun'un siyasî mücadelesi kızkardeşi Gülbeden tarafından kaleme alınmıştır ve o dönem kadınların sosyal ve siyasal yaşamdaki etkinliklerini tespit için eşsiz bir kaynaktır. Ekber'in sütanesi Maham Anagah 1560'dan sonra devlet kontrolünü ele geçirmiş ve Şemseddin Muhammed Han'ı başvezir atayacak kadar güçlenmiştir. Benzer biçimde oğlu Selim veya bilinen adıyla Cihangir adına ülkeyi yöneten ise 1611'de evlendiği Nur Cihan'dır. Nur Cihan Babür kadınları arasında siyasette en etkin kimseydi. Çevresini o kadar etkilemiştir ki sadece siyasî bir figür değil, aynı zamanda yaşadığı dönemde bir moda ikonu olmuş, onun giyim tarzı dönemi ve sonrası için hanedan kadınları için kalıcı bir model olmuştur. Babası İtimadü'd-Devle ve kardeşi Asaf Han onun sayesinde ülke yönetime damgalarını vurmuşlardır. Bununla da yetinmeyen Nur Cihan kardeşi Asaf Han'ın kızı Mümtaz Mahal adıyla bilinen ve adına Taç Mahal'in yapıldığı Banu Begüm'ü üvey oğlu ve gelecekteki tahtın sahibi Şah Cihan'la evlendirmiştir. Şah Cihan eşini çok sevmiş ve yanından hiç ayırmamıştır. Banu Begüm 7 Haziran 1631'de 14. çocuğunu doğururken öldüğünde, Şah Cihan onun adına neredeyse yeni bir şehir kurmuş ve şehrin kalbine de Taç Mahal'i oturtmuştur. Evrengzib daha basının sağlığında ona isyan ettiğinde, onu isyandan geçirmek için çabalayan en önemli aktörlerden biri ablası Cihan Ara idi. Görüldüğü gibi Babür hanedanına mensup kadınlar daima aktif siyasetle iç içe olmuşlardır. Bu tebliğde Babür kadınlarının devlet mekanizmasındaki yeri, siyasete yaptıkları müdahaleler ve en önemlisi devleti yönetenlerin bu müdahalelere yaklaşımı gibi konular ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Babür Devleti, Hindistan, Türk, Maham Angah, Nur Cihan, Mümtaz Mahal, Babür, Hümayun, Ekber, Cihangir, Şah Cihan, Evrengzib, Bahadır Şah

Presentation Title THE ROLE OF WOMEN ON BABUR STATE POLICY

Abstract

The most powerful and long-lived Turkish state in India is Baburs (1526-1858). This state, which is accepted to be founded when Babür won the famous battle of Panipat in 1526, produced great rulers in succession, as in Ottoman reign. Babur was succeeded by strong rulers such as Hümayun (1530-1556), Ekber (1556-1605), Selim (Cihangir) (1506-1627), Shah Cihan (1627-1659), Evrengzib (1659-1707) and Bahadır Shah (1707-1712). All of Babur rulers placed great importance to their mothers, wives and daughters; erected the biggest and most beautiful monuments and established cities on their behalf. Babur showed great respect to the women in his family and did not neglect to spend time with them even in his most congested moments. The political struggle of Babur was penned by his sister Gülbeden and it is a unique piece of work to determine the activities of women in social and political life at that time. Ekber's foster mother, Maham Anagah, had seized the control of the state after 1560 and gained power enough to even assign Şemseddin Muhammed Khan as grand vizier. Similarly, the one ruling the state on behalf of her son Selim, or rather known as Cihangir, was none other than his wife Nur Cihan whom he married in 1611. Nur Cihan was the most effective one in politics among Babur women. She had such an influence that she became not only a political figure but also a fashion icon of the period whose dressing style became a permanent model during and after her period. Her father İtimadü'd-Devle and brother Asaf Khan have marked the government thanks to her. Being not satisfied with this power, she married Shah Cihan, his stepson and future owner of the throne, to his brother's daughter Banu Begum, who was known as Mümtaz Mahal, on behalf of whom Tac Mahal was built. Shah Cihan loved his wife dearly and always had her by his side. When Banu Begum died on 7 June 1631, giving birth to her 14th child, Shah Cihan established almost a new city on her behalf and placed Tac Mahal in the heart of this city. When Evrengzib rebelled even when his father was alive, his sister Cihan Ara was one of the most important actors who tried to persuade him to abandon the rebellion. As it is seen, women of the Babur dynasty were always intertwined with active politics. In this paper, topics such as the place of Babur women in the state system, their political interventions and most importantly the attitude of rulers towards these interventions are discussed.

Keywords: Babur state, India, Turkish, Maham Angah, Nur Cihan, Mümtaz Mahal, Babur, Hümayun, Ekber, Cihangir, Shah Cihan, Evrengzib, Bahadır Shah

Adı-Soyadı ve
Ünvanı

Yusuf POLAT, Araştırma Görevlisi

Bildiri Başlığı   **İslam'ın Klasik Döneminde Kadın Eğitimi**

ÖZET

Hız Muhammed “ilim talep etmek kadın ve erkek her Müslümana farzdır” demiştir. Bu hadis Müslümanları kendi menfaatleri açısından ilim elde etmeye teşvik etmiştir. Bu vazifeyi yerine getirme ihtiyacı Müslümanlara eğitim açısından diğer topluluklara karşı üstünlük sağlamıştır. İslam eğitimi Hz. Muhammed tarafından oluşturulan mescit halkalarında Kur'an-ı Kerim öğretimi ile başlamıştır. Müslümanların fetihlerle topraklarını genişletmesi ve klasik medeniyet merkezlerine ulaşması sonucunda Antik Yunan, Roma, İran ve Hint eserleri Bağdat'a getirilerek hem korunmuş hem de tercüme edilerek Abbasiler döneminde (750-1258) büyük bir ilmi devrim yaşanmıştır.

Abbasiler döneminde, imparatorluk toprakları boyunca binlerce cami halkası oluşturulmuş, Kur'an eğitimine hadis, fıkıh, edebiyat, şiir, belagat gibi ilim dallarının eklenmesiyle bu halkalarda geniş bir canlanma yaşanmıştır. Onuncu yüzyılda sayıları binleri bulan cami halkalarında her yaşta kadın herhangi bir kısıtlanma olmadan ilim öğrenebilmekteydi. Hatta öğretici “*muallime*” derecesine erişen ve erkeklere de ders veren kadınlara dair bilgiler de kaynaklarda yer almaktadır.

Bu çalışmada İslam'ın klasik döneminde (8. 13. yy) kadın eğitimi ve eğitilmiş kadınların toplumdaki istihdam sahaları ile sosyal, siyasal ve ekonomik hayata yapmış oldukları katkı hakkında ulaşılabildiğimiz kaynaklar ölçüsünde bilgi verilmeye çalışılacaktır.

Name-Surname **Yusuf POLAT, Research Assistant**
and Title

Presentation Title Women's Education in Islamic Classical Period

Abstract

Prophet Muhammad said : "Seeking knowledge is obligatory upon every Muslim (male and female)." This hadith encouraged Muslims to acquire knowledge for their own benefits. The need to fulfill this duty had an advantage over other communities in terms of education for Muslims. Islamic education began with teaching the Holy Koran in circles (Halaqa) of mosques by Prophet Muhammad. As a result of the expansion of the Muslim conquests Muslims reached classical civilization centers such as ancient Roma, Greek, Iran and India. Classical civilisation works of mentioned regions brought to the Baghdad both protected and translated to Arabic language. In this way Abbasids (750-1258) had led an intellectual and scientific revolution. During Abbasid period throughout the territories of the empire thousands of teaching circles (halaqas) in mosques was established. There has been a large scientific revival. with the addition of wide branches of learning such rhetoric, hadith, jurisprudence, literature and poetry to the Koranic education. Women of all ages had chance to learn science in tenth century. Even some in resources it's mentioned that some women were teaching to both male and female students in mosques.

In this study, information about women's education, employment of educated women and the contributions they had made to the social political and economic life in Islamic classical period (8th-13th C) will be given the extent of accessible resources.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Yunus Emre TEKİNSOY – Dr.

Bildiri Başlığı

Balkan Savaşlarında Propaganda Unsuru Olarak Kadın ve Kadın Fotoğrafları

ÖZET

Yirminci yüzyıl birçok alanda getirdiği yenilikler gibi savaşların muhtevası ve meydana geliş şekliyle ilgili yeniliklere de neden olmuştur. Bu dönemde daha önce iki ordunun karşılaşması şeklinde cereyan eden meydan savaşları, yerini siper savaşlarına bırakmıştır. Savaşın meydanlardan siperlere kayması ise savaşın süresini uzatmıştır. Süresi uzayan savaşların finanse edilmesi, asker, mühimmat ve yiyecek ihtiyacının karşılanması gibi zorunluluklar, cephe gerisinden (home front) sağlanacak yardımların önemini artırmıştır. Bu şartlar içerisinde, ordunun ihtiyaçlarının giderilebilmesi ise cephe gerisindeki halkın kanaati, yani kamuoyu (efkâr-ı umûmi) ile yakından ilgilidir. Bu bakımdan cephe gerisindeki kitlelerin savaşı desteklemesi ya da ilgisiz kalması, savaşın kaderini belirleyen unsurlardan birisi haline gelmiştir. Kitlelerin ikna edilerek kamuoyunun desteğinin sağlanabilmesi ise propagandayı zorunlu kılmıştır.

20. yüzyıl içerisinde gerçekleşen ilk büyük savaş olan ve I. Dünya Savaşı'nın provası olarak nitelendirilen Balkan Savaşları döneminde muharip olarak savaşta yer almamalarına rağmen, kamuoyunun önemli bir parçası olan kadınların savaş karşısında takındıkları tutum ve bu tutumun yönlendirilmesinde propagandanın rolü önem arz etmektedir. Bu çalışma kadınlara yönelik olarak gazetelerde yer alan makaleler, yardım çağrıları, kadınların harpte desteğini sağlamak için gerçekleştirilen konferanslar, cemiyetler aracılığıyla kadınları örgütlemek gibi faaliyetlerin yanında, resimli mecmualar aracılığıyla kadın fotoğraflarının kamuoyunun ikna edilmesinde nasıl kullanıldığını ortaya koymak amacıyla hazırlanmıştır.

Çalışmada Tanîn, Sabah ve Tasvîr-i Efkâr gibi dönemin önemli gazeteleri, Donanma, Resimli Kitab, Servet-i Fünûn ve Şehbâl gibi resimli mecmualardan yararlanılmış; ayrıca Besim Ömer Paşa'nın Balkan Savaşları dönemine ait fotoğraf koleksiyonundan da istifade edilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Balkan Savaşları, Propaganda, Kadın, Kadın Fotoğrafları

Name-Surname and Title **Yunus Emre TEKİNSOY - Dr**

Presentation Title **Woman and Women Photos As a Propaganda Tool in the Balkan Wars**

Abstract

The 20th century, along with many developments, caused many renewals about the content and type of causes of wars. In this era, pitched battles occurring by the confrontation of two armies in a field was replaced by trench warfares. By shifting from the pitched battles to trenches, wars got longer. The obligations like financing of the prolonged wars, the supply of soldiers, ammunition and food increased the importance of the help coming from the rearguard. In this conditions, the supply of needs of armies is closely relevant with the public opinion in rearguard. In this regard, a case that a mass of people living in rearguard supports a war or stays uninterested to a war, became one of the important factors which determine the fate of a war. So propaganda became compulsory to persuade people masses and to get the support of the public opinion.

The Balkan Wars was the first great war in the 20th century and was qualified as a rehearse of the First World War. As an important part of the public opinion, the women's attitude towards war and the role of propaganda in the direction of this attitude is important although they didn't take part in the Balkan Wars as warriors. This study was prepared to show how conferences were used to get women's support for war, to reveal activities of communities to organize women and how women photos were used to persuade the public opinion by means of illustrated magazines.

In the study, the important newspapers of the era, like Tanîn, Sabah and Tasvîr-i Efkâr; illustrated magazines like Donanma, Resimli Kitab, Servet-i Fünûn and Şehbâl was used. In addition, Besim Ömer Paşa's photo collections belonging to the Balkan Wars were used.

Keywords:

Propaganda, Balkan Wars, Woman, Women Photos

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Yılmaz İrmak, Yrd. Doç. Dr.

Bildiri Başlığı

**Batı Avrupa’da Göçmen Türk Toplumunun İnşasında ve
Kültür Aktarımında Kadınların Rolü**

Özet

Türkiye ilk olarak 1961 yılından itibaren başta Almanya olmak üzere Hollanda, Belçika, Fransa, Avusturya ve İsveç gibi sanayi bakımından hızlı bir kalkınma sürecine giren Batı Avrupa ülkelerine işçi göndermiştir. Başlangıçta geçici olarak planlanan Türk işçi göçü; 1970’li yıllardan itibaren kadının “aile birleşimi” ile göç sürecine dâhil olmasıyla birlikte kalıcılığa dönüşmeye başlamış ve kendine özgü toplumsal ve kültürel bir yapının temellerini oluşturmaya başlamıştır. Bir başka deyişle; ilk yıllarda “aile birleşimi”, 1980’li yıllardan sonra ise evlilikler vasıtasıyla gelin olarak Avrupa ülkelerine göç eden kadınlar, beraberinde taşımış oldukları Anadolu’nun sözlü kültürü ve geleneksel değerleriyle Avrupa’da Türk toplumunun kültürel ağlarını inşa etmişlerdir. Kadınlar, ziyaret kültürü kapsamında; bebek görme, hasta ziyareti, baş sağlığı, ev oturmaları, hac uğurlamaları, gözün aydın, hayırlı olsun gibi uygulamaların yanında, nişan, evlilik ve sünnet düğünü organizasyonları ile Türk kültür ve geleneksel değerlerini buldukları ülkelerde icra etmişlerdir. Kadınlar tarafından taşınan bu kültürel değerler, Batı Avrupa ülkelerinde sosyal ve kültürel bakımından çatışma içerisinde olan işçilerimiz için adeta bir “can suyu” işlevi görmüştür. Bu çalışmada; Avrupa’da Türk toplumunun oluşmasında, kültürümüzün aktarılmasında ve yaşatılmasında kadınların rolü üzerinde durulacaktır.

Anahtar Sözcükler: Batı Avrupa, İşçi Göçü, Göçmen Türk Toplumunu, Kadın, Kültür Aktarımı.

Name-Surname and Title **Yılmaz IRMAK, Yrd. Doç. Dr.**

Presentation Title **The role of the women with regard to the construction of the Turkish immigrant society and transmission of the culture into the West Europe**

Abstract

Turkey, for the first time, have sent Turkish workers to the Western European countries (e.g., Germany, Holland, Belgium, Austria, and Sweden etc.), which underwent the fast development process, starting from 1961. The Turkish immigrant worker issue was planned as a temporary issue at the very beginning. The involvement of the women in the immigrant process through “family reunification” has made it permanent. They have initiated to construct the basis of a social and cultural structure. In other words, the women who immigrated to the European countries through the “family reunification” in the first years and have come to these countries as brides with the marriages following 1980s, have constructed the cultural networks of the Turkish societies in Europe with the Anatolian oral culture and traditional values they have brought with. The women have conducted the Turkish culture and traditional values in the European countries through not only the visit cultures including seeing the newborn babies, patients’ visit, condolence, family visits, send-off hajji and so forth but also the organizations such as engagement, marriages and circumcision feast. These cultural values conveyed by the women, have fulfilled the function of “life line support” for the workers who have been in conflict with the social and cultural respects in the Western European countries. In this study, the role of the women with regard to the construction of the Turkish society, transmission and maintenance of our culture will be focused on.

Key words: West Europe, Worker Immigration, Turkish Immigrant Society, Women, Culture Transmission.

/

Prof.Dr.Yavuz Bayram

Divan Şairinin Gözünden Osmanlı'da Kadın (Güzel, Sevgili)

Osmanlı toplumunda kadının konumu üzerinde, zaman zaman araştırma ve incelemelerden çok ideolojik eksenli tartışma ve değerlendirmeler yapılmaktadır. Diğer taraftan söz konusu tartışma ve değerlendirmelerin sıklıkla Osmanlı eleştirilerine dönüştüğü de bir vâkıdır. Halbuki birtakım ön kabullere ve yargılara dayalı, araştırma ve inceleme ürünü olmayan yaklaşımların gerçeklerden uzaklaşmaktan başka bir sonuç getirmeyeceği de âşikârdır.

Bu düşüncelerle bildiride divan şairlerinin gözünden "Osmanlı'da Kadın" konusuna katkı sağlamaya çalışılacaktır. Bu bağlamda bir bakıma Osmanlı döneminin şiir geleneğini de ifade eden divan şiiri metinlerinden yararlanılacaktır. Divan şairlerinin güzel ve sevgili anlayışlarının ortaya konması, "Osmanlı'da Kadın" konusunun geniş ve sağlıklı bir perspektifte değerlendirilmesine imkân sağlayacaktır. Bu sebeple bildiride 13.yüzyıldan 19.yüzyıla kadar uzanan yaklaşık altı asırlık dönemde yaşamış şairlerden seçilmiş örnekler vasıtasıyla, divan şairlerinin "aşk, güzel, sevgili" algıları ortaya konulacaktır.

Anahtar kelimeler: divan şiiri, Osmanlı Devleti, kadın.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

YAŞAR BARUT YRD.DOÇ.DR.

Bildiri Başlığı

**SAMSUN YEREL BASININDA KADIN OLGUSUNUN
ELE ALINIŞI**

ÖZET

Kadın olgusu tarihin ilk çağlarından itibaren birçok bilim alanını ilgilendirmiş, büyük inanç sistemleri de kadın konusuna ayrıca önem vermişlerdir. Şehirleşmeyle birlikte kadının toplumda ki konumu değişmiş ve farklılaşmıştır. Bu bakış açısıyla Samsun yerel basının da günlük çıkan ve tirajı yüksek olan 4 gazete (Haber, Halk, denge ve Arena) seçilmiş, 1-31 Ekim 2015 tarihleri arasında yerel yazılı basında yer alan haberlerde kadın ve şehir olgusuna ne kadar yer verildiği niceliksel ve niteliksel olarak değerlendirilmiştir. Bulgular ilgili literatür eşliğinde yorumlanıp geleceğe yönelik önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Şehir, Samsun, Yerel Basın, Basın

Name-Surname and Title **YAŞAR BARUT YRD.DOÇ.DR.**

Presentation Title **The Role of Women in Local Newspapers in Samsun**

Abstract

The role of women is an important concept among many philosophers, scientists since the antiquity. The role of women in society changed as the urbanization of mass local places. In this perspective, the role of women in local newspapers is investigated in this research. Four local newspapers in Samsun (Haber, Halk, Denge, Arena) was chosen because they have high edition and are popular published in 1-31 October. Hence the role of women in the context of urbanization is investigated in this paper based on both the data and previous studies on this subject.

Key Words: Woman, City, Samsun, Local Newspapers, Press

Bildiri Başlığı**TARİHİ ROMANDA DEĞİŞEN KADIN ALGISI****ÖZET**

Kadın tarih boyunca evlat, eş, anne, eğitimci gibi birçok rolde karşımıza çıkmaktadır. Her bir rolün ne kadar ehemmiyetli olduğunu vurgulaması açısından Tevfik Fikret'in "*Elbet sefil olursa kadın, alçalır beşer*" sözlerine kulak vermek elzemdir. Nitekim Fikret'in bu sözleri, kadının toplumdaki yerini adeta özetlemekte, onun ezildiği ve hor görüldüğü toplumların akıbeti hakkında insanları açıkça uymaktadır. Tarihin en eski zamanlarında (Sümerler) tanrıçaların tanrılardan daha üstün olduğuna olan inanış, Orta Asya Türk toplumlarındaki kadın hükümdarlar ile taçlanmıştır. Zira çeşitli seyahatnameler ve kitabelere bakıldığında kadının her türlü sahada söz hakkı olduğunu görmek mümkün olduğu gibi, Osmanlı döneminde de valide sultanların padişahlar üzerindeki hakimiyeti yadsınamayacak kadar mühimdir. Cumhuriyetin ilanından sonra ise "Daha esenlikle, daha dürüst olarak yürüteceğimiz yol vardır. Bu yol, Türk kadınına çalışmamıza ortak yapmak, ilmî, ahlâkî, sosyal, ekonomik yaşamda erkeğin ortağı, arkadaşı, yardımcısı ve destekleyicisi yapmak yoludur." diyen Atatürk ile kadına verilen ilgi, alaka ve önem olması gerektiği gibi devam etmiştir. Özelde Türk kadını, bütün menfi şartları müspete çevirmiş, dişini tırnağına takarak uğraşmış ve tıpkı Milli Mücadelede gösterdiği vatanperverlik ve özveri ile dünyaca alkışlanmıştır. 20. yüzyılda gerçekleşen feminist hareketler ile toplumdaki rolünde çeşitli değişiklikler meydana gelse de kadın, her zaman otoriter, kapsayıcı, gözetici, koruyucu, sevecen ve kucaklayıcı tavrını hiç kaybetmemiştir. Bu bağlamda kadın, edebiyat ve sanata da hayli tesir etmiş, kadının geçirdiği değişim ve algılanış süreci romanlarımızda gözler önüne serilmiştir. Tarihî romanlarımızda ise kadına biçilen rol, yaşanan tarihî sürece bağlı olarak farklılıklar ve benzerlikler arz etmektedir. Bu bildirideki amaç, kadına yüklenen roldeki değişimin çeşitli tarihî roman örnekleri ile irdelenmesidir.

Anahtar Kelimeler: Kadın, Toplum, Türk Edebiyatı, Tarihî Roman.

Name-Surname and Title **YASEMİN ULUTÜRK--PHD STUDENT**

Presentation Title **CHANGE IN WOMAN PERCEPTION IN A HISTORICAL NOVEL**

Abstract

From the chronical beginning, woman took part as a child, partner, mother and educator. To show how essential that role is Tevfik Fikret said "Of course If the woman becomes miserable, humanity descends". Thus, This statement summarizes the place that woman is being in that society, also this statement warns people about the woman who got bullied in the community. The Sumerians was believing goddesses are superior than gods, so middle-asian Turk communities also valued female emperors. Therefore, various travel books and inscriptions shows that women has a right to speak in every area, at the same time, in Ottoman era sultana has a big impact on Sultans. With the proclamation of the republic Atatürk mentioned about the interest and value that is given to women with his statement "We have a path that we will walk as more honest and more well-being. This path is a path to make Turkish woman as a partner of our work, partner to man with her knowledge, moral, social and economical life, friend, helper and supporter." Turkish woman turned negative conditions into positive conditions, nail one's colours to the mast and just as the patriotism and devotion which is seen in War of Independence is applauded by the rest of the world. In 20th century, even women's role has changed with the feminist movements, their authoritative, inclusionary, protector, protective, affectionate and inclusive manner never changed. In this context, woman influenced literature and art. The change and perception process in women's lives came to light with our novels. In our historical novels, given role to woman, differ from the historical time and also shows similarity based on that time. The aim in this study is to examine the alteration of the women's role with the variety of historical novel examples.

Key words : Woman, Society, Turkish Literature, Historical Novel.

Bildiri Başlığı

Osmanlı Toplumunda Kadın Ressamlar ve Resim Sanatındaki Yerleri

ÖZET

Bu alışmada, Osmanlı kadının resim alanındaki ilk girişimleri, ilk izleri, yaptıkları eserlerle birlikte incelenecektir.

Osmanlı'da özellikle batılılaşma dönemine kadar kadının durumu hakkında bilgi edinmek, konuyla ilgili araştırmaların az sayıda olması nedeniyle oldukça güçtür. Bununla birlikte Osmanlı'da kadından fazla söz edilmemesinin nedenleri tartışma konusu olmuş ve bu tartışmalar kapsamında kadına ne derece değer verildiği sorgulanmıştır. Bu bağlamda modernleşme sürecinde ilk kuşak kadın ressamaları incelemek, Osmanlıda dinsel açıdan kadının durumuna, toplumdaki ve sanattaki dönüşümlere ve bunların sebeplerine kısaca da olsa bakmamızı gerektirir. Kadının baskılandığı, suret yasağı geleneğinden gelen İslami bir toplumdaki nasıl oldu da kadın ressamlar çıkabildi? Bu sorunun cevabı süreci oluşturan toplumsal arka planı, öncesi ve sonrasını, yaşanan kırılmaları anlamamız burada önem kazanmaktadır.

Osmanlı Devleti'nin modernleşme sürecinde görülen yapısal değişimler toplumun yeniden yapılanmasında da belirleyici rol üstlenerek kadınlara da geniş olanaklar sağlamıştır.

Bu gelişmelere paralel olarak eğitim hakkı kazanmaya ve farklı meslekler edinmeye başlayan Osmanlı kadını, sanat alanında da kendini göstermiştir. İnas Sanayi-i Nefise Mektebi'nin açılması bu konuda atılan en büyük adım olmuştur. Sayıları az da olsa ve haklarında çok fazla bilgi olmasa da 200 yıl gibi bir geçmişe sahip resim tarihimize başarılı kadın sanatçılar yer almıştır.

Name-Surname and Title Yasemin Gümrukçüoğlu Masaracı

University and Address

Presentation Title

Abstract

Title of presentation:

Women Painters in Ottoman Society and Their Place in the Art of Painting

Abstract:

This is a study on Ottoman women's initiatives and early achievements in the art of painting, with references to their works.

Information on the condition of women in Ottoman society is not readily available, especially with regard to the period up to Westernization, which is due to the scarcity of studies on the subject. In corollary, discussion has been raised on possible reasons for the lack of references to women of Ottoman times, in which context the status of women appeared as a subject of investigation. In this situation, a study on the first generation of women painters requires a glance at the social/religious outlook towards women as well as at transformations that took place in society and in arts and possible reasons behind all these developments. How was it possible for women painters to emerge in a society marked by female suppression and, besides, in an Islamic environment that banned figurative representation? To answer this question, it is important to understand the social conditions underlying this process, the developments that preceded and followed it and the alterations that were experienced.

Structural transformations recorded during the modernization period in the Ottoman State played an effective role in restructuring society as well, opening up large opportunities for women.

In consequence, obtaining the right to education and acquiring a variety of professions, Ottoman women also became active in arts. The most important step taken in this area was the establishment of the School of Fine Arts for Girls. Though not numerous and not well known, some successful women painters did take part in the 200-year-old history of Turkish painting art.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

YAKUP YILMAZ (Arş. Gör.)

Bildiri Başlığı

Çadırın Efendileri: Yörük kadınları

ÖZET

Göçebe hayatın Anadolu'daki temsilcileri Yörüklerdir. Onların konar-göçer yaşam şekilleri yüzlerce yıllık Oğuz kültürünün izlerini taşımaktadır. Bu yaşam biçimi çadırın efendileri olan Yörük kadınlarının da karakterine sirayet etmiştir. Bir kız çocuğu, bir bacı, bir ana, bir ebe olarak Yörük kadınlarının Türk kültüründeki yeri çok önemlidir. Kültürdeki bozulmaların önlenmesi için annelerin sağlam duruş sergilemek durumunda oldukları günümüzde, Yörük kadınlarının tarihsel yaşamları örnek alınmalıdır. Ataerkil olarak görülen Yörük aile yapısında evin lideri ve çekip çevireni aslında kadındır. Nesiller onların elinde ihya olur. Alaca kıyafetleri, yanık, çatlamış ve allamış yüzleri, doğruluğu benimseyen sözleriyle Yörük kadınları konar-göçer Türk kültürün çalışkan, dürüst, sadık ve yiğit analarıdır. Onlar Türk kültür tarihinin gizli belgeleri, günümüz sosyal sorunlarının çözüm rehberleridirler.

Name-Surname and Title   **YAKUP YILMAZ (Res. Asis.)**

Presentation Title   **The Masters of Tenting: Yuruk womens**

Abstract

The representatives of semi-nomadic life in Anatolia are Yuruks. Their semi-nomadic life styles carry the traces of centuries old Oghuz culture. This life style has influenced the characters of Yuruk women who are the masters of tenting. The position of Yuruk women- as a daughter, as a sister, as a mother or as a grandmother- in Turkish culture is very important. In our time, when the mothers have to be strong in order to prevent the deteriorations in culture, the historical lifestyles of Yuruk women had better be taken as an example. In Yuruks' family structure which is seen as a patriarchal structure, the leader and the mastermind of the house is actually the woman. The generations are brought up by them. Yuruk women are the hardworking, honest, loyal and brave mothers of the Turkish culture with their particolored clothes, burnt, cracked and blushed faces and with their true statements. They are the confidential documents of the history of Turkish culture and the solution guides of today's social problems.

Bildiri Başlığı

Ağıt Geleneğinin Yaşatılması ve Ağıt Metinlerinin Aktarılmasında Kadının Önemi: Burdur Yöresi Örneği

ÖZET

İnsanlık var olduğu günden bu yana duygularını, yaşanmışlıklarını, hatıralarını ve umutlarını çeşitli makam ve sözlerle dile getirmiş ve bu kültürel ürünleri özellikle kadınlar vasıtasıyla gelecek kuşaklara aktarmayı bilmiştir. Mitolojiden sosyolojiye, tarihten teolojiye kadar birçok bilimle iç içe geçmiş ve adeta halkın toplumsal hafızası konumunda bulunan lirik ağıt metinlerinin ise üreticisi, yaşatıcısı ve aktarıcısı genelde kadınlar olmuştur. Bu bakımdan ninniler ile beraber ağıtlar toplumsal yaşama kadınların en önemli armağanları ve gelenek taşıyıcıları olmuştur.

Ağıt geleneğinin yaşatılması ve bu metinlerin aktarılmasında kadın daima önemli bir konumda bulunmuş ve toplumsal hafızanın yaşatılmasında etkin bir rol oynamıştır.

Biz bu bildirimizde gelenek ve göreneklerin devam ettirilmesinde, ağıt geleneğini merkeze alarak, Burdur yöresi örnekleriyle kadının görevlerinden, geleneği ne şekilde üretip geliştirdiğinden ve kendisinden sonraki kuşaklara ne şekilde aktardığından disiplinler arası karşılaştırmalı metotlarla değinmeye çalışacağız. Böylece şehir ve toplum hayatında kadının yerinin önemine vurgu yapacak ve toplumu bir arada tutan asıl unsurun kadın olduğu sonucunu ortaya koymaya çalışacağız.

Türk kültür hayatından ve Burdur yöresi ağıt geleneğinin yaşatılmasında kadının yerinden söz ettikten sonra ulaştığımız sonuçları genele yansıtarak dünya medeniyetinin inşasında ve sürdürülmesinde kadının önemli bir yere sahip olduğundan çeşitli verilerle söz edeceğiz. Böylece şehir ve toplum hayatında kadının yeri konulu çalışmalara katkı yapmayı amaçlıyoruz.

Name-Surname and Title Veli Cem ÖZDEMİR - Expert of Folk Literature

Presentation Title Preservation of Tradition and transferred to lament lament for Women Importance of Text: Burdur Region Example

Abstract

Since the feelings of the day as a human, their experiences, memories and hopes have been expressed by various authorities and said that cultural products and particularly by women succeeded in transmitting to future generations. Mythology, sociology, history of theology with science intertwined and almost as many in the public's collective memory location lyrical text lament the manufacturer, live holder and transmitter generally been women. This is with regard lullabies and laments are the most important gifts of tradition bearers of women in public life.

To keep alive the tradition and the transfer of these texts lament woman was found always in a prominent position, and played an active role in the collective memory alive.

We are the continuation of traditions and customs in our paper, this is probably the tradition of taking to the center, Burdur region samples of the woman's task, since the tradition of what the developed producing and from him we will try to address the interdisciplinary comparative method is how the transfer to the next generation. Thus, cities and communities will emphasize the importance of the role of women in his life and society will try to put forward the conclusion that the main factor holding women together.

The Turkish cultural life and Burdur region overall results we get after you talked to displaced women in the survival of the lament tradition, reflecting the construction of world civilization and we will talk with a variety of data is an important place of sustaining the woman. Thus, we aim to contribute to the city and the community working on the position of women in his life.

Bildiri Başlığı**KARADENİZ TÜRKÜLERİNDE KADIN OLMAK****ÖZET**

Türküler üretildikleri coğrafyanın kültürünü yansıtan sözlü, yazılı veriler içerirler. Türküler, türkülerini oluşturanların çoğunluğunun kadın olması, kadının toplumdaki konumunu, işini, duygularını, düşüncelerini, çocuğuna, erkeğine, hemcinsine karşı duyarlılığını, dünyaya bakış açısını ifade etmesi açısından dikkate değer sosyal belgelerdir. Ayrıca türkü metinlerinde, toplumun kadına bakış açısını, kadına verdiği değeri de görmek mümkündür. Öte yandan türküler, özellikle kırsal kesimin sesi olarak yakıldıkları şehirlerin, kasabaların, köylerin coğrafi özelliklerini, yöre insanının yaşam biçimlerini, kültürel değerlerini, gelenek ve göreneklerini içerirler.

Karadeniz coğrafyasında, Batı, Orta, Doğu Karadeniz yörelerinde görülen iklime, coğrafi konuma ve dolayısıyla gelenek ve göreneklere dayalı kimi farklılıkların türkü metinlerinin konularına da yansıdığı görülmektedir. Bunlara bağlı olarak kadına bakış açısının da farklılıklar gösterdiği Karadeniz coğrafyasında türkülerin “kadın, şehir, algı” ilişkisi çerçevesinde örneklem yoluyla incelenmesi dikkate değer olacaktır. Yöreyle ait türkülerin bazıları; Şu Samsun’un evleri, Çarşambayı sel aldı, Çayeli’nde o yani, Of Çaykara yolları, Hemşin’in yaylaları, Ordu’nun dereleri, Tokat’a gidemiyom, Topçam yaylası düz yıldız ışıldar gibi yerleşim yerlerinin adlarıyla bilinirler. Bu ve benzeri türkülerin pek çoğunda kırsal kesimin kadın duyarlılığının ve duygularının egemen olduğu görülmektedir.

Örneklem türkülerin, TRT repertuarından seçilerek inceleneceği bu çalışmada, toplumsal ileti işleviyle türkü metinlerinde kadın ve şehir olgusunun nasıl işlendiği ve türkülerdeki Karadeniz kadın profilinin nasıl çizildiği tartışılıp değerlendirilecektir.

ANAHTAR KELİMELE / KEY WORDS

Karadeniz Bölgesi, Kadın, Şehir, Türkü, Türkü Metinleri

Name-Surname and Title **Ümral Deveci (Yrd. Doç. Dr.)**

Presentation Title **BEING A WOMAN IN FOLK SONGS OF BLACK SEA**

Abstract

Folk songs –in an oral or a written form- reflect the culture of the region where they are created. As folk songs are formed by mostly women, they are important social records that express the position of women in society, at work, their feelings, thoughts, and their sensitiveness about their child, husband and other women. It is also possible to see the society’s perspective on women and the value given to women in texts of folk songs. Furthermore, folk songs, especially in rural areas where they are sung depict geographical features of the cities, towns, villages of the region and the lifestyles of people, their cultural values, customs and traditions.

In Black Sea region, the fact that the differences stem from the climate in Western, Central and Eastern Black Sea, geographical position, traditions and customs are reflected in folk songs. Due to different points of views on women in Black Sea Region, it will be a remarkable study with examples to dwell on the connection between “women, city and perception”. Some of the folk songs of the region which are known by the names of the settlement are Şu Samsun’un evleri, Çarşambayı sel aldı, Çayeli’nde o yani, Of Çaykara yolları, Hemşin’in yaylaları, Ordu’nun dereleri, Tokat’a gidemiyom, Topçam yaylası düz yıldız ışıldar. Sensitiveness of rural areas about women and their feelings is main issue to be observed in those folk songs.

The folk songs, chosen from TRT repertoire will be analyzed in this study, and it aims to discuss and evaluate how women and city are illustrated in those folk songs- a means of social messages- and how woman of Black Sea is portrayed.

Keywords

Black Sea Region, women, city, folk songs, folk songs texts

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Prof. Dr. Ulvi Keser

Bildiri Başlığı

Acı, Esaret ve Göç: Bölünmüş Şehir Lefkoşa

ÖZET

1960 yılında Türkiye, İngiltere ve Yunanistan'ın garantörlüğünde Kıbrıs Cumhuriyeti kurulmasına rağmen bu devlet uzun süreli yaşayamaz ve Rumların Enosis, Yunanların Megali İdea saplantıları yüzünden 21 Aralık 1963 tarihinde fiili olarak yıkılır. Bu tarihten itibaren devletin başkenti olan Lefkoşa şehri de önce Yeşil Hat'la, 1974 sonrasında bir sınır çizgisiyle ikiye ayrılır. Özellikle 1963-1974 sürecinde şehirde Kıbrıs Türklerinin hayatı dayanılmaz bir hal almıştır. Açlık, kısıtlamalar, izolasyonlar yanında emniyet ve güvenden yoksun bir hayat insanları canından bezdirir. Bugün dünyanın tek bölünmüş şehri olan Lefkoşa aslında ruhunda barındırdığı acılarla insanlığa karşı bir utanç müzesi olarak da adlandırılabilir. Bu çalışma kapsamında özellikle 1960'lı yıllardan itibaren şehrin geçirdiği sarsıntılar ve tarihi olaylar mercek altına alınacaktır. Çalışmanın tamamlanması aşamasında çeşitli arşivlerden istifade edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kıbrıs, Lefkoşa, Megali İdea, Kanlı Noel, Yeşil Hat

Name-Surname and Title   **Prof. Dr. Ulvi Keser**

Presentation Title   **Pitty, Slavery, Immigration; Divided City Nicosia**

Abstract

Despite the fact that the Republic of Cyprus was founded by the guarantee of Greece, Turkey and the Great Britain, the newly-established country doesn't last long and comes to an end in 21st December 1963 due to Greek Megali Idea, and Greek Cypriot Enosis obsessions. Since then, the capital city of the country, Lefkoşa is divided into two parts first with the Green line, and after 1974, with the border lines. Especially in 1963-1973 period, the life in the city is unbearable for the Turkish Cypriots. Actually with the unfortunate memoirs it has within its soul, the only divided city of the World may also be accepted to be the museum of embarrassment. This scientific study will focus on mainly the disorders, and the historical facts the city has experienced. A good many archives will be made use to prepare this research.

Key Words: Cyprus, Lefkoşa, Megali Idea, Bloody Christmas, Green Line

Bildiri Başlığı**OSMANLI BASININA GÖRE İSTANBUL KADININA
YÖNELİK TACİZ OLAYLARI****ÖZET**

Osmanlı Devleti'nde kapsamlı bir toplumsal değişmeye yol açan ilk önemli adım, Tanzimat Fermanı'nın ilanıyla atılmıştır. Tanzimat'la birlikte modernleşme çabaları, yeni bir medeniyet ve gelecek oluşturma düşüncesi, değişim sürecini de hızlandırmıştır. Bu süreçteki değişimlerin en önemlisi, kadınların toplumsal hayata katılmalarıyla başlamasıdır. Kadınların aktif olarak kamusal alana girmesi ve sosyal hayata katılması, kadın erkek ilişkilerine farklı bir boyut kazandırmıştır. Kadınların toplumsal hayata katılmaları ve kentsel mekânlarda görülmeleriyle birlikte, taciz olayları İstanbul'un en büyük sosyal sorunları arasına girmiştir.

İstanbul'a farklı bölgelerden gelen, kabadayı ya da külhanbeyi olarak adlandırılan, hiçbir kayıt ve nizama uymak istemeyen bu kişiler, İstanbul'da belirli mekânları kendilerine mesken ederek kanun dışı davranışlarının yanı sıra, kadınlara karşı sarkıntılık ve taciz eyleminde bulunarak, toplumsal ahlaka zarar vermeye başlamıştır. İstanbul'da ki bu asayiş ve taciz sorunları, İstanbul kadının huzurunu bozmuş, bu şikâyetlerini zaptiye müşirine ve diğer yöneticilere ulaştırmak amacıyla, çeşitli gazetelere şikâyetlerini bildiren mektuplar yazarak seslerini duyurmaya çalışmışlardır.

Bu bildiri hazırlanırken, 1869 yılında *Terakki Gazetesi*'nin ilavesi olarak yayın hayatına başlayan ilk kadın Gazetesi olan *Terakki-i Muhadderat* gibi dönemin önemli gazetelerinden istifade edilmiştir. Bilgilerin tutarlılığını sağlamak için, dönemin seyyahları ve aydınlarının gözlemlerine de yer verilmektedir. Ayrıca bu dönemde toplumsal dokuyu yansıtan eserler ve bu konuyla ilgili diğer araştırma ve incelemelerle de bildiri zenginleştirilmiştir.

Name-Surname and Title **Turgut SUBAŞI, Asst. Prof. Dr.**

Presentation Title ABUSE EVENTS AGAINST WOMEN IN ISTANBUL
ACCORDING TO THE OTTOMAN PRESS

Abstract

The first important step that leads to a comprehensive social change in the Ottoman Empire, was taken with the Tanzimat Edict. Reforms along with modernization efforts, the idea of creating a new civilization and the future, sped up the process of change. The most important changes in this process is to start with women's participation in social life. Women's active involvement in the public sphere and to participate in social life has brought a different dimension to men and women relationship. Women's participation in social life and to be seen on urban spaces, abuse events has become one of the biggest social problems in Istanbul.

People who came to Istanbul from different parts of the country, called themselves as rowdy or roughneck who did not want to follow any rules and regulations. Inhabited certain places by them in Istanbul, as well as their illegal behavior, attempt to molestation and harassment against women has begun to harm the social morality. Such abuse issues were disturbing the peace of women in Istanbul. In order to reach the Chief Constable and other executives, they tried to make their voices heard by writing letters to various newspapers stating their complaints.

Began to be published in1869 as a supplement to the Terakki Gazetesi, called Terakki-i Muhadderat, which was the first women Newspaper and the major newspapers of the period has been used when preparing this paper. To ensure the consistency of the information, observations of travelers and intellectuals of the period are also included. In addition, the paper also enriched in other research and studies related to this issue.

Bildiri Başlığı**Osmanlı Őhrinde İdarecilik Yapan Kadınlar****ÖZET**

Kadının kamusal alana ıkışı problemi, günümüzün en önemli sosyo-politik tartışma alanlarından birini teşkil etmektedir. Aslında Antik Yunan'dan beri bilinen kamusal ve özel alan kavramları modern zamanlarda hem teorik içerikleri hem de bunların tekabül ettikleri sosyal varlık alanları itibariyle 17. yüzyılla birlikte birbirinden net biçimde ayrılmıştı. Burjuvanın tesis ettiği bu yeni kamusal ve özel alan ayrılığı, ataerkil bir kamusal alan tesis ederek kadını pasif bir konumla müşahhas kılmıştı. Bu modern kamusal alan-özel alan ayrışmasından ve ilerlemeci tarih algısından hareketle tarihe bakan modern insan için ise geleneksel bir siyasal yapı olan Osmanlı İmparatorluğu'nda, kadın, salt pee ve perde arkasından dünyaya bakan bir muhteva ile tahayyül edilmektedir. Hâlbuki mikro ölçekte veri temin eden şer'ie sicilleri incelendiğinde, Osmanlı şhrinde kadınların "kamusal" alanlarda varlık gösterebildikleri müşahede edilmektedir. Bu bildiride Trabzon ve Amasya şer'ie sicillerinden elde edilen örnekler nispetinde kadınların şehirde edinmiş oldukları mütevellilik, tekkedarlık gibi vazifeleri ile han ve hamam işletmecilikleri üzerinde durulacaktır.

Name-Surname and Title **Dr. Turan Açık**

Presentation Title **Women in Management in the Ottoman City**

Abstract

The appearance of women in the public sphere constitutes one of the most important socio-political matters of discussion. In fact, the concepts of public and private spheres, which are known since Ancient Greece, were separated from each other clearly in modern times by the 17th century, both with their theoretical contents and their corresponding areas of social existence. This new separation of public and private spheres created by the bourgeois had established a patriarchal public sphere, defining women as passive subjects. Considering this modern separation of public and private spheres and the perception of progressive history, in the Ottoman Empire, which is defined as a traditional political structure by the modern man, women are envisioned to face the world behind veils and curtains. However, when the Sharia court records that provide data at the micro scale are analyzed, it is observed that the women in the Ottoman city could show presence in the "public" areas. Depending on the samples obtained from the Sharia court records in Trabzon and Amasya, this paper focuses on the management tasks of women in trusteeships, inn and bath business and dervish lodges.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

TUNCER BAYKARA, Prof.Dr.

Bildiri Başlığı

Bir Canik Mutasarrıfına Eşinin İstanbul'dan Yazdığı Mektuplar (1860 lı yıllar)

ÖZET

İstanbul'da yaşayan bir hanım, Kastamonu ve Canik' te mutasarrıflık görevinde olan "Paşa" unvanlı eşine yazdığı mektuplar arşivimizdedir. Bunlarda 1860 lardaki aile hayatı ve İstanbul haberleri vermektedir. Arşivimizdeki diğer belgelerde aynı tarihlerde Canik'deki olaylar da söz konusu edilmektedir.

Name-Surname and Title **TUNCER BAYKARA , Prof. Dr.**

Presentation Title The Letters of a Canik Governor from his wife in Istanbul. (1860s)

Abstract

Abstract: The letters by a lady living in Istanbul written to her husband who was a governor in Kastamonu and Canik are in our archive. She provides information on 1860 family life and news from Istanbul. In other documents the events in Canik are also mentioned.

Bildiri Başlığı

**OSMANLI DEVLETİ'NİN MUHTAÇ DURUMDAKİ
KİMSELERE YÖNELİK UYGULAMALARINA BİR
ÖRNEK:
GİRİTLİ MUHACİR KADIN VE ÇOCUKLAR**

ÖZET

2015 yılı Eylül ayının başında, Bodrum'dan Yunanistan'ın Kos adasına hayli olumsuz şartlarla geçmeye çalışan Suriyeli mülteci kafilesinin bindiği botun Ege Denizinde batması sonucu karaya vuran bir çocuk bedeni, mülteci meselesini dünya gündemine tekrar oturttu. Göçmen ve sığınmacılar sorununun, 21. yüzyılın en önemli toplumsal problemlerinden biri olduğu kabul edilen bir gerçek olsa da insanlık tarihi bu soruna aslında hiç de yabancı değildi.

Türkiye'nin de bulunduğu coğrafya özellikle 19. yüzyıl boyunca çok ciddi göçmen akınına uğramıştı ve bu kitlesel nüfus hareketinin olumsuz koşullarından başta kadın ve çocuklar etkilenmişlerdi. Bunlar arasında, 19. yüzyılın tam sonunda çıkan bir ayaklanma sonucu Girit'i terk etmek zorunda kalan aileler de bulunmaktaydı. Osmanlı hükümeti, bu göç sürecinde yetim ve öksüz kalmış ve ailelerinin bakımından yoksun kız ve erkek çocuklara ve de kadınlara yönelik bir takım uygulamaları, İmparatorluğun bulunduğu tüm zorlu koşullarda dahi yürürlüğe koymaya çalışmıştır. Sosyal ve ekonomik diğer uygulamalar haricinde, muhacir çocukların bazılarının Dar'ül-hayr, Dar'ül-aceze ve İmparatorluk bünyesindeki değişik yerleşim birimlerindeki ama özellikle de İstanbul'daki Harbiye, Tıbbiye, Bahriye İdadileri, Mekteb-i Sultanî gibi çeşitli eğitim kurumlarına kayıtları yapılmıştır.

Bu çalışmada Osmanlı Devletinin bir sosyal devlet olup olmadığı tartışmasından öte, Girit muhaciri kadın ve çocuklara yönelik başta eğitim faaliyetleri olmak üzere devletin ne gibi uygulamalar gerçekleştirdiği, Osmanlı arşiv malzemeleri baz alınarak ortaya konulacaktır.

Anahtar Kelimeler: *Göç, muhacir, Osmanlı Devleti, Girit, kadın, çocuk*

Name-Surname and Title **Tuncay Ercan SEPETCİOĞLU, Assist. Prof. Dr.**

Presentation Title **APPLICATIONS OF OTTOMAN EMPIRE TOWARDS
DESTITUTE PEOPLE:
THE CASE OF CRETAN REFUGEE WOMEN AND
CHILDREN**

Abstract

A child's body at the beginning of September, 2015 being washed up onto Aegean shore in Turkey, due to a capsized boat used by Syrian refugees trying in highly negative condition to cross from Bodrum to Greece's Island of Kos, has made refugees again a current issue in the world. Though migrant and refugee issues are considered to be one of the most important social problems in 21st century, history of mankind is even familiar with it.

The region in which Turkey is located as well, witnessed immigration raids especially after 19th century, and these massive population shifts had a very bad effect on particularly women and children. As an example, some families had to leave the Island of Crete because of an uprising at the end of 19th century. However, Ottoman governments even in her very hard times tried to practice some applications towards women and children who were orphans and lack of a family care during the migration process. Apart from other social and economic applications, some of these refugee children were enrolled in Child Protection Agency (*Dar'ül-hayr*), Hospice (*Dar'ül-aceze*) and other educational institutions in different parts of the Empire, especially in İstanbul like Military Academy (*Harbiye*), School of Medicine (*Tibbiye*), Naval Academy (*Bahriye*) and Galatasaray High School (*Mekteb-i Sultani*).

This paper focuses on the discussion on whether Ottoman Empire used to be a welfare state or not, and mostly basing on the documents in Ottoman Archives it also explores what kind of applications like educational ones the State practiced towards Cretan refugee woman and children

Keywords: *Migration, refugee, Ottoman Empire, Crete, women, children*

Bildiri Başlığı

**OSMANLI MİNYATÜRLERİNDE İSTANBUL'DA
KADIN VE MÜZİK**

ÖZET

Toplumsal cinsiyet bağlamında tarihsel olayların tetkiki, sadece yazılı kaynaklara dayanarak gerçekleşmez. İncelenen döneme ait her türlü obje inceleme kapsamına girer. Minyatürler de bu açıdan büyük bir öneme sahiptir.

Osmanlı, İstanbul'unda çok önemli minyatür sanatçıları yetişmiştir. Bunların başında Levni, Nakkaş Osman, Matrakçı Nasuh gibi isimler gelir. Surname-i Hümayun, Süleymanname, Surname-i Vehbi ve Silsilename gibi incelik ile resimlenmiş eserlerde yer alan minyatürlerinin yanı sıra, çeşitli murakkalarda toplanan çok sayıda çalışmalar da mevcuttur. Bu eserler içinde kadın müzisyenler dikkat çeker. Kimi zaman sultanın yanında olan kadın müzisyenler, bazen erkekler ile bazen ise sadece kadınlar ile minyatürlerde resmedilmiştir.

Söz konusu dönemde kadına ve bilhassa müzisyen kadınlara ilişkin bilgi edinmek kolay değildir. Dolayısıyla Osmanlı İstanbul'unda gerek kadın kimliği, gerekse müzisyen kadınların yeri ve konumunun tespiti açısından, bu minyatürlerin incelenmesi önemlidir. Bu çalışmada yukarıda sözü edilen tespitler yapılarak, zengin görseller eşliğinde sunulmuştur; bunlarla birlikte bir müzikolog gözüyle minyatürlerde yer alan çalgılar incelenerek yorumlanmıştır.

Name-Surname and Title Timur Vural Associate Prof

Presentation Title **WOMEN AND MUSIC IN ISTANBUL IN OTTOMAN
MINIATURES**

Abstract

The examination of gender in the context of historical events not only occurs on the basis of written sources. All kinds of objects about the study, adds value to belonging to this period. Miniature are also of great importance in this respect.

Very important miniaturist has grown in Istanbul. Among these names such as Levni, Nakkaş Osman, Matrakçı Nasuh etc. Beautiful pictures were drawn in Surname-i Hümayun, Süleymanname, Surname-i Vehbi and Silsilename and various murakkas. These works draw attention of female musicians. Sometimes female musicians who beside the sultan, sometimes they depicted in miniature with the men and sometimes women only.

It is not to easy to learn anything about the woman and the female musicians during this period. Thus, female identity in Ottoman Istanbul and the determination of the location and position of women musicians, it is important to examine these miniatures. In this study, it has been proved as above. It was presented with rich visuals. Instruments who located in miniature has been interpreted through the eyes of musicologists.

Keywords: Female, Istanbul, Miniature, Levni, Gender, Instrument

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Temel Öztürk Prof. Dr.

Bildiri Başlığı

18. Yüzyıl Ortalarında Trabzon Kadı Sicillerindeki Terekelere Göre Kadın

ÖZET

Kadının tarih boyunca toplumdaki önemi bilinmektedir. Türk kültüründe toplumun çekirdeği olan ailenin en önemli bireyleri arasında yer alan kadın, Osmanlı aile yapısında da bu önemini korumuştur. Bu dönemde her ne kadar bölgesel farklılıklara bağlı olarak toplum içerisinde kadının konumundan kaynaklanan değişkenlikler olsa da taşra olarak ön plana çıkan Anadolu'da benzerlikler görülmektedir. Zira kadını bir aile bireyi olarak mevcut kabının dışına taşıyarak toplumda etkin bir konuma getiren onun şehirle olan bağlantısıdır. Bu noktada geçmişe dönük yapılacak çalışmalar şehrin toplumsal yapısıyla kadın arasındaki ilişkileri ortaya koyacaktır. Haliyle bu çalışma, Osmanlı toplumunda hem geçmişin izlerinin sürdüğü hem de yenileşme sürecinin başlatıldığı 18. yüzyıl ortalarına işaret etmektedir. Bölgesel açıdan ise liman şehri özelliğiyle ticarî ve ulaşım sirkülasyonu yönünden Trabzon ön plana çıkmaktadır. Trabzon ayrıca dönemin taşrası olması yönüyle de bir Anadolu kentinin tüm özelliklerini taşımaktadır. Zira Trabzon, yaklaşık 10 asırdır Türk kültürünün kesintisiz devam ettiği bir yer olarak toplumsal hayatın bütün boyutlarıyla yaşanmasına ve süreklilik içerisinde devam etmesine zemin olmuştur. Bunun en çarpıcı kanıtı da bölgenin tarihine ışık tutan yerel kaynaklardır. Bu kaynakların başında geçmişte kadının toplumsal fonksiyonuyla doğrudan ilgili olan tereke kayıtları yer almaktadır. Biz de bu veriler ışığında 18. yüzyıl ortalarında Trabzon'un şehir merkezi çerçevesinde kadının durumu hakkında bilgi vermeye çalışacağız.

Name-Surname and Title   **Temel Öztürk Prof. Dr.**

Presentation Title   **Women in the 18th Century Sharia Courts' Judge Heritage Records**

Abstract

The importance of women in the society throughout the history is a well-known reality. Family is the core of the society and among other family members women play a vital role in Turkish culture. Hence women have protected that importance during Ottoman rule. Despite regional differences causing variables of women's position in the 18th century Ottoman society, in Anatolia which could be categorized as rural area one comes across with certain similarities. The connection with the cities brought women over of her ordinary status and made her effective in the society. At this point, studies focusing on the past could unearth close relations between women and social structure of cities. Therefore, this work focuses on the 18th century of Ottoman society which signs of past are visible while modernization also had started. From regional aspect, Trabzon gains importance because it was a commercial port city. Meanwhile Trabzon was the rural area of the said period thus owes all features of a classical Anatolian city. Trabzon also is a city about preserves uninterrupted 10 century long Turkish culture hence social life in this city has its all dimensions in continuity. The most interesting proof of this fact is local sources shed light on the history of the region. One of the most important sources of them is heritage records which were directly related with the status of women. In this study said sources and status of women of 18th century will be studied in the Trabzon center and rural area.

Adı-Soyadı ve Ünvanı ¹**Şükran Başgöl, Araş.Gör. MSc**
²**Emine Koç, Araş. Gör.MSc**

Bildiri Başlığı **Kadına Yönelik Şiddet**

ÖZET

Kadına yönelik aile içi şiddet, toplumsal yaşam içinde, hem düzeni hem de güveni bozucu bir eylemdir ve insan hakları ihlallerinden birisidir. Şiddete hoşgörü gösterilmesi ve şiddetin yaşanması, kadınların güçlenmesinde ve sosyal hayatın her alanında kadının özerkliğinin önünde önemli bir engeldir ve kadının sağlığına olumsuz etkileri vardır. Kadının ve çocuklarının beden ve ruh sağlıklarını bozmakta, kadınları baskılayarak-bağımlı hale getirmekte, özgüvenlerini yok etmekte, benlik saygılarını azaltmaktadır. Türkiye’de kadına yönelik şiddet oranlarının yüksek olması ve buna yönelik çalışmaların yapılmasına rağmen, kadınların 1998 yılında yürürlüğe girmiş 4320 sayılı “Ailenin Korunmasına Dair Kanun”dan yararlanma oranı ise düşüktür. Bu durum da Kanun’un yeniden ele alınmasını ve daha fazla mücadele çalışmalarının yapılması ihtiyacını doğurmuştur. Bu kapsamda, ilgili kurum ve kuruluşların katkı ve katılımları sonucunda 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun 20 Mart 2012’de yürürlüğe girmiştir. Kanun ile şiddetle mücadelenin bir üst seviyeye taşınması, kadın ve aile bireylerine yönelik şiddete geniş bir perspektifle bakılması amaçlanmıştır.

Kadınlara yönelik şiddet, “cinsiyet ayrımcılığı”na dayanarak, kadınların sağlık hizmetlerinden de yararlanmasını da etkilediğinden sağlık kavramı içinde incelenmesi gereken bir konudur ve Dünya Sağlık Örgütü şiddeti “kadın sağlığı sorunları” arasında saymaktadır. Nitekim, kadınların sağlık hizmetlerinden de yararlanmasını da etkilediğinden sağlık kavramı içinde incelenmesi gereken bir konudur ve Dünya Sağlık Örgütü şiddeti “kadın sağlığı sorunları” arasında saymaktadır. Bu nedenle, özellikle sağlık profesyonellerinin, şiddet mağdurlarına tıbbi bakım, destek ve danışmanlık sunmada anahtar konumdadır. Başta sağlık profesyonelleri ve medya olmakla beraber; her bireyin kadının, ailenin ve toplumun sağlığının korunması ve iyileştirilmesinde gerektiğinde rehabilitasyonun sağlanmasında önemli sorumlulukları vardır. Şiddet yaşayan kadının ve çevresinin bilinçlendirilmesinde duyarlı olmak tüm bireylerin sorumluluğudur.

Anahtar kelimeler: Kadın; şiddet; aile; toplum

Name-Surname and Title ¹**Şükran Başgöl, Research Assistant MSc**
²**Emine Koç, Research Assistant MSc**

Presentation Title   **Violence Against Women**

Abstract (English, Maximum 250 words)

Domestic violence against women is an action-distorting both trust and layout in public life. It is one of human rights violations. Tolerating violence and the occurrence of violence, is a major obstacle to women's autonomy and women's empowerment in all spheres of social life. It has negative effects on women's health. It disrupts women's and children's physical and mental health, makes dependent suppressing women, destroys and reduce their self-esteem. Although the high rate of violence against women in Turkey, "Law on the Protection of the Family" from the utilization rate is low. Its law number is 4320 entered into force in 1998. This situation is making the reconsideration of the law and has led to the need for more combat operation. In this context, as a result of the contribution and participation of relevant institutions and organizations, Family Protection on the Prevention of Violence Against Women (Law No. 6284) entered into force on 20 March 2012. Law to be moved to a higher level to combat violence aimed to look at a broad perspective on violence against women and family members.

Violence against women base of the "gender discrimination" affects women's health services and concept of health. World Health Organization describes violence among "women's health problems". Therefore, especially health professionals has a key role in medical care to violence victims and providing support and counseling. Primarily including health professionals and the media, every individual has an important responsibility for improving the protection of family and community health and ensuring the rehabilitation needed. Being sensitive to raising awareness of violence and women living environment is the responsibility of all individuals.

Keywords: Women; violence; family; society

Bildiri Başlığı**Yavaş Şehirler ve Kadın****ÖZET**

Cittaslow, 1999 yılında İtalya’da kurulmuş bir harekettir. Kelime kökeni İtalyanca “Citta (Şehir)” ve İngilizce “Slow (Yavaş)” kelimelerinin birleşmesiyle türetilmiştir. 1986’da Roma’daki İspanyol Merdivenleri’nde yapılan Mc Donalds açılışının, Carlo Petrini önderliğindeki grup tarafından tabaklar dolusu İtalyan makarnası fırlatılarak protesto edilmesiyle “fastfood” a bir tepki olarak slow food “yavaş yemek” akımı doğdu. Bu yavaş akımı daha sonrasında yaygınlaştı ve yalnızca gıda üzerine değil, yaşam, yolculuk, eğitim, okuma, para ve başka alanlarda da ortak bir “yavaşlık” felsefesinden beslenen bir akım halini aldı. Bu akımdan etkilenen Cittaslow “Sakin Şehir Hareketi” nin temeli ise 1999’da İtalya’nın Toscana bölgesinde bulunan Greve in Chianti şehrinde, 30 kadar Yavaş Yiyecek Şehri’nin katılımıyla atıldı. Yavaş şehirlerde kadınların girişimciliği, kent yaşamına katkıları, yerel üretimdeki etkileri bakımından yerel yönetimler tarafından pozitif ayrımcılık uygulanmaktadır. Kadınların yerel yönetimlerle işbirliği ve uzlaşma içine girdiklerinde kent yaşamına ve hem kendi hem de kentin ekonomik hayatına katkısı mevcuttur. Bu çalışmada yavaş şehirler özelinde kadınların kent yaşamına etkisi örnek olaylar üzerinden aktarılacaktır. Çalışma TÜBİTAK tarafından desteklenen “İletişim Çağında Frene Basmak: Yavaş Şehirlerin Çevre İletişimi Bağlamında Analizi, Çevresel Toplumsal Katılım, İşbirliği Ve Uzlaşma Stratejilerinin Yavaş Şehirlerde Nasıl Sağlandığının Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma” çerçevesinde yapılmıştır. Çalışmada Türkiye’nin dokuz yavaş şehri incelenmiştir. Bu şehirler, İzmir Seferihisar, Aydın Yenipazar, Isparta Yalvaç, Sakarya Taraklı, Muğla Akyaka, Kırklareli Vize, Çanakkale Gökçeada, Şanlıurfa Halfeti, Ordu Perşembe’dir. Bu şehirlerde sivil toplum örgütü temsilcileri ve belediye başkanlarıyla derinlemesine görüşmeler yapılmıştır.

Name-Surname and Title   **Şule Yüksel Özmen Assist. Prof.**

Presentation Title   Cittaslow Cities and Woman

Abstract

Cittaslow, a movement founded in Italy in 1999. Origin of Italian words "Citta (City)" English "Slow (Slow)" is derived from the combination of the words. In 1986, McDonald's opening made in the Spanish Steps in Rome, Carlo Petrini the Italian journalist has protested it, so the slow food movement was born against the fast food. The slow movement was spread every field in the life like education, travel etc. Cittaslow was founded in Italy in October 1999, following a meeting organised by the mayor of Greve in Chianti, Tuscany. Positive discrimination is applied to women by local authorities about women's entrepreneurship and contributing to urban life and local production. When women work together with local government make a collaboration and cooperation with , it seen that they contribute city's social and economical life. In this research indicated the impacts of women in cittaslow cities with case studies. The research is the part of TÜBİTAK Scientific Project "Put on the Brake in the Communication Age: Analysis of Cittaslows in the Context of Environmental Communication, A Research Concerning Determination How Environmental Social Participation, Collaboration and Compromising Strategies are Provided in Cittaslows". There are nine cittaslow in Turkey. These are İzmir Seferihisar, Aydın Yenipazar, Isparta Yalvaç, Sakarya Taraklı, Muğla Akyaka, Kırklareli Vize, Çanakkale Gökçeada, Şanlıurfa Halfeti, Ordu Perşembe. Qualitative research methods were used. In-depth interviews were conducted with NGO representatives and mayors .

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Şeyma B. KURAN, Yard. Doç. Dr.

Bildiri Başlığı

ŞEHİR VE KADIN BAĞLAMINDA ‘MÜCELLA’

ÖZET

Bu bildiri Prof. Dr. Nazan Bekiroğlu'nun 2015 Kasım ayında yayınlanan 'Mücella' adlı romanı şehir ve kadın bağlamında ele alınacaktır. Mücella, Cumhuriyet döneminde yaşayan bir kızın, bugün artık adları unutulmaya yüz tutmuş eşyalar, alışkanlıklar, yarım kalmış ya da yaşanmamış aşklar içinde geçen durgun hayatını konu alır.

Mücellanın hayatı ile birlikte bir dönemin mahalle yaşantısına, dönemin kadınlarının kendilerine has dünyasına ayna tutulmuş bir yandan da arka planda Türkiye'de yaşanan değişim ve çalkantılar romanda fon olarak yer almıştır.

Bu özellikleri sebebiyle roman hem sosyolojik okuma hem de eser merkezli inceleme yöntemleri ile değerlendirilecektir. Mücellanın temsilciliğinde şehrin sessiz kadın sakinlerinin silik, sıradan görünen hayatlarının derinliği, zenginliği ve inceliği ortaya çıkarılacaktır.

Name-Surname and Title   **Şeyma B. KURAN, Yard. Doç. Dr.**

Presentation Title   Mücella in the context of city and women

Abstract

In this work, the novel Mücella by Prof.Dr. Nazan Bekiroğlu published on November 2015 will be examined in the context of city and women. Mücella uses as a subject the silent life of a girl lived in republic period, spent among materials today already forgotten, habits, uncompleted or unlived loves. With Mücella's life, on one hand neighborhood life of a period and women's specific world have been enlightened, on the other hand, changes and turmoil taking place in Turkey on the background have been reflected in the novel. Therefore the novel will be examined by the methods both sociological reading and text centered examination. Taking Mücella as example, city's silent women's out of focus and ordinary life' sophistication and richness will be find out.

Bildiri Başlığı**“Kadınlar Halk Fırkası’nı Kurma Teşebbüsü (15 Ağustos 1923) ve Nezihe Muhiddin’in Faaliyetleri”****ÖZET**

Osmanlı döneminden beri kadın hakları konusunda önemli mücadelelerin verildiğini biliyoruz. Bu nedenle Nezihe Muhiddin önderliğindeki bir avuç kadının cumhuriyetin ilk yıllarında siyasi bir kadın hareketini başlatmak için partileşme mücadelesi incelenmeye değer bir konudur. Nezihe Muhiddin ve arkadaşları Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti’nin kadınlar kolunu oluşturmak üzere başvuruda bulundular. Ancak olumlu bir cevap alamayınca cesur bir karar alarak 15 Haziran 1923’te “Kadınlar Halk Fırkası” (KHF) adıyla siyasi bir partinin kuruluşuna teşebbüs ettiler. Dosyalarını İçişleri Bakanlığı’na sundular. Bu olay Türk basında “Kadınlar mebus olmak istiyor”, “Tek gayeleri mebus olmak” şeklinde yer aldı. Henüz Cumhuriyet kurulmamış ve Cumhuriyet Halk Fırkası ortada yokken böyle bir siyasi örgütlenmenin kadın hakları bakımından değeri yüksek olmalıdır. KHF Cumhuriyet tarihinin ilk siyasi partisi olacakken İçişleri Bakanlığı 8 ay sonra verdiği cevapta 1909 tarihli seçim kanununa göre kadınların siyasi temsilinin mümkün olmadığı gerekçesiyle reddedilmişti. Bundan yılmayan Nezihe Muhiddin başka bir kadın birliği kurarak bugünkü manada birçok sivil toplumun fonksiyonunu üstlenmiştir. Kadınların bu girişimine bazı destekler olduğu gibi engellemelerde vardır. Nitekim 1927’de Hakkı Tarık Bey kadınlara seçme hakkının verilmesinden yana olduğunu söyleyince Recep Peker, “Kadınlar Türk vatani ile iseler önce askerlik yapsınlar” demiştir. Zaten bunun ilk işaretini Kazım Karabekir, 1925 Şubatı’nda vermiş, “artık millet-i müselleha devrinin geldiğini kabul etmek gerekir” demiştir. Bundan sonra jimnastik eğitimine ağırlık verilmiş, 1926’dan itibaren bütün okullarda kız ve erkek öğrencilere askerlik dersi verilmeye başlamıştı. Kadınlar seçme hakkı beklerken nerdeyse askere alınacaklardı.

Bu çalışmada 1923 yılında henüz cumhuriyet ilan edilmemişken Nezihe Muhiddin ve on üç kadın arkadaşının hareketinin demokratik zihniyet ve kadın hakları bakımından, Türkiye açısından önemi ve bundan sonraki kadın haklarının seyri bakımından katkıları incelenecektir.

Name-Surname and Title   **Yrd.Doç.Dr. Suat Zeyrek**

Presentation Title   **“People's Party Set Up Women Initiative (August 15, 1923) and Nezihe Muhiddin'i of Operations”**

Abstract (English, Maximum 250 words)

We know that there have been important campaigns for women's rights since the Ottoman era. Therefore, it is worth studying the struggle of a few women under the leadership of Nezihe Muhiddin to begin a political woman movement for the sake of establishing a political party in the early years of the republic. Nezihe Muhiddin and her friends applied for founding the women's branch of Müdafaa-i Hukuk (Defence of Rights) Association. However, when they received a negative reply, they took a bold decision and attempted to establish a political party named “Women People's Party” on June 15, 1923. They submitted their files to the Ministry of the Interior. This event was reflected in the Turkish press as “Women want to be deputies”, “Their sole aim is to become deputies”. It is clear that such an organization was crucial at a time when the republic and Republican People's Party were not founded yet.

Bildiri Başlığı

Kadın Dostu Kentler Programının Kentsel Yaşama Etkisi:
Samsun İli Örneği

ÖZET

Kadın Dostu Kentler Programı; kadınların kentsel alanlarda ve kamusal mekânlarda var olma talebi sonucu meydana gelmiş bir sosyal programdır. Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı tarafından yürütülen Kadın Dostu Kentler Programı'nın temel amacı; kentsel hizmetlerle istihdam olanaklarına kadınların daha kolay erişimini amaçlayarak kadınların kentsel ölçekte erkeklerle her alanda eşit biçimde yer almasını sağlamaktır. Bu bağlamda Birleşmiş Milletler üyesi olan ve Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi'ne taraf olan ülkemizde de 2006 yılından itibaren programın ilk aşaması uygulanmaya başlanmıştır. 2011 yılından itibaren projenin yürütüldüğü iller arasına dahil olan Samsun'da program kapsamında kadınların kentsel yaşamdaki yerinin iyileştirilmesi amacıyla kentteki farklı kurumların ortak gayretleriyle birçok çalışma gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmanın amacı; şehir ve kadının bütünselleştirildiği en iyi uygulamalardan olan Kadın Dostu Kentler Programı'nın Samsun ili ölçeğinde ele alınarak Samsun'da kadınların kentsel yaşamının iyileştirilmesindeki rolünü irdelemektir. Çalışma literatür taraması yöntemiyle yapılacak olup, Samsun Valiliği ve Samsun Büyükşehir Belediyesi'nden de güncel bilgiler elde edilecektir. Çalışmanın literatüre katkısı; henüz birçok kesim tarafından bilinmeyen bu programın amaçlarına dikkat çekilerek farkındalığı sağlamak ve Samsun özelinde bu programla ilgili yazılan bir eserin olmaması sebebiyle literatürdeki bu boşluğu doldurmaktır.

Name-Surname and Title   Sezgin SEZGİN   Araştırma Görevlisi

Presentation Title   The Impact On Urban Life Of Women-Friendly Cities
Program : The Example Of Samsun City

Abstract

Women friendly cities programme; women in urban areas and in public places is a social utility that occurred as a result of the demand to be. Conducted by the United Nations Population Fund and the United Nations Development Programme women-friendly cities programme the main objective of urban services with easier access for women to employment opportunities of women with men in every field orienting on an urban scale in an equal manner to enable it to take place. In this context, the United Nations and a member of the United Nations Convention on the Elimination of all forms of Discrimination against women as a State party to, in our country, since 2006, the program's first phase of implementation has begun. Since 2011 the project is executed within the scope of the program, which is included among the provinces of women in Samsun, with the aim of improving their place in urban life in the city with joint efforts of different institutions, many studies have been performed. The purpose of this study; the woman's butunselleştirild the city and best practices from women-friendly cities programme of women in Samsun province Samsun and its role in improving urban life are handled on a scale of discuss. The study will be made by Samsun Metropolitan municipality and Samsun governor and the method of literature review the current information will be obtained. The contribution of the study to the literature; yet unknown by many people, the objectives of this programme to provide awareness about this program pointed in Samsun and subjective due to the lack of a written work is to fill this gap in the literature.

Adı-Soyadı ve Ünvanı Yrd. Doç. Dr. Serenat İstanbullu

Bildiri Başlığı Amatör Müzik Topluluklarındaki Kadın Üyelerin
Sosyokültürel Profilleri (Niğde Örneği)

ÖZET

Kültürünün oluşumunda, sanatın en yaygın dallarından biri olan müziğin yeri büyüktür. Mevcut şehir kültürü içerisinde, müziğin korunması, aktarılması ve geliştirilmesinde amatör müzik toplulukları etkin rol oynamaktadır. Bu topluluklarda faaliyet gösteren kadın üyelerin sosyokültürel profillerinin bilinmesi, şehir kültürü ve kadın kapsamında, üzerinde durulması gereken bir konudur.

Bu araştırmada; Niğde ilinde faaliyet sürdürmekte olan amatör müzik topluluklarında yer alan kadın üyelerin sosyokültürel profillerini, müziğe olan ilgi düzeylerini, müzik topluluklarına katılım amaçlarını, müzik beğenilerini ve yerelden genele ülkemiz müzik kültürü hakkındaki düşüncelerini ortaya koymak; elde edilen bilgiler vasıtasıyla çıkarımlar yapmak amaçlanmıştır.

Anket yönteminin kullanılacağı araştırma sonuçların, sanat ve kadın ilişkisi konusunda da veriler içereceği düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: Amatör müzik toplulukları, Kadın, Kültür, Müzik, Şehir kültürü

Name-Surname and Title   **Asst. Prof. Serenat İstanbullu**

Presentation Title   The Sociocultural Profiles Of Women Members Of Amateur Music Bands

Abstract

Music, one of the most branch of art, has an important role in the formation of culture. In the current urban culture, music bands play a significant role in the protection, transposition and development of music. Knowing the sociocultural profiles of the women members performing in these bands is an issue which should be stressed in the scope of woman and urban culture.

In this study, finding out the sociocultural profiles of women members of amateur music bands performing in the province of Nigde, their interests level towards music, purpose in joining music bands, and taste in music and their thoughts about our country's music culture from local to general and making inference through the findings have been aimed.

It is thought that the results of the study in which questionnaire method will be used will include the data regarding the relations between women and music.

Key words: Amateur music bands, Woman, Culture, Music, Urban culture

Adı-Soyadı ve Ünvanı

SENEM GÜRKAN, Araştırma Görevlisi

Bildiri Başlığı

**OSMANLI İMPARATORLUĞUNDA KADININ EĞİTİMİ
(19. YÜZYIL VE SONRASI)**

ÖZET

Tarihin ilk çağlarından bu yana kadının statüsünde bir takım değişiklikler meydana gelmiştir. Bulduğumuz coğrafyaya bakıldığında yüzyıllarca bu topraklarda yaşamış olan Osmanlı İmparatorluğu'nda kadının eğitim sisteminde yeri olmadığı ortaya atılan iddialardandır. Oysaki Osmanlı'nın takip ettiği modernleşmeyle birlikte kadın, değişimin aktörü olarak kabul edilmiştir. Osmanlı modernleşmesi ile özellikle 2. Meşrutiyet'ten sonra Osmanlı'da kadınların eğitim alması resmileştirilmiştir. Hatta Osmanlı kadını, öğretmen olarak eğitim sisteminde yer almıştır. Betimleyici yöntemle oluşturulmuş bu çalışma, 19. yüzyıl ve sonrasında Osmanlı eğitim sisteminde kadının yerini ve eğitim haklarını ortaya koyma ereğindedir. Bu bağlamda öncelikle Klasik Osmanlı dönemi ve 19. yüzyıl sonrasında kadının statüsü ile ilgili genel bilgi aktarımı yapılacaktır. Sonrasında, imparatorluğun eğitim sistemi ve gelişimi, kadın merkeze alınarak genel hatlarıyla değerlendirilecektir. Metnin ana konusunu oluşturan son bölümde ise kadınların eğitim hakları ve eğitim aldığı kurumlar örneklerle belirtilecektir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı modernleşmesi, Osmanlı'da kadının statüsü, kadının eğitimi.

Name-Surname and Title   **SENEM GÜRKAN, Research Assistant**

Presentation Title   **WOMEN’S EDUCATION IN THE OTTOMAN
EMPIRE (19TH CENTURY and THEREAFTER)**

Abstract

There have been some changes in the status of women from the first ages of history to the present. Considering our geography, one of the arguments put forth is that in the Ottoman Empire, which lived on this territory for centuries, the women did not take place in education system. However, women were accepted as the actor of the change with modernization followed by the Ottoman Empire. With Ottoman modernization, particularly after the Second Constitution, the education rights of women were authorized. The Ottoman women gained her place in the education system even as teachers. The aim of this study, formed with descriptive method, is to dwell on the women’s education and women’s education rights in the Ottoman education system after the 19th century. Within this context, firstly some general information about the status of women in the Classical Ottoman Age and after the 19th century will be given. Then, the education system and the development of the education system will be evaluated by putting women into the center. The main focus point of this text, the rights of women in education system and the educational constitutions of women will be presented with examples in the last section of this study.

Key words: Ottoman modernization, the status of women in the Ottoman Empire, women’s education.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Seher Keçe Türker- Öğretmen

Bildiri Başlığı

Çalışan Şehirli Kadının Toplumdaki Yeri- Kadın Kaç Parça?

ÖZET

“Şehirde çalışan kadın” ne demektir? Konuyu kısaca açalım;

1. Bir iş yerinde çalışan kadınlar; sosyal güvencesi olan,
2. Evinin bir bölümünde çalışan kadınlar; sosyal güvencesi olmayan,
3. Tarım alanında çalışan kadınlar; sosyal güvencesi olmayan,
4. Gurbette çalışan kadınlar, sosyal güvencesi olan-olmayan,
5. Evlerde çalışan kadınlar; sosyal güvencesi olmayan,
6. Hem bir iş yerinde, hem de evde çalışan kadınlar, diye gruplayabiliriz. Hem işyerinde hem de evde çalışan kadınlar maddesine çalışan kadınların %95’i girmektedir. Bazı sorunları aile ortamının düzgün olması çözer diyebiliriz; ancak sorunların çoğunluğunu toplum içinde olanlar oluşturuyor.

Çalışmamda özellikle belirtilen maddeler üzerinde durularak zamanımızda çalışan kadınların toplum içindeki durumları anlatılmaya çalışılacaktır.

Name-Surname and Title   Seher Keçe Türker

University and Address

Presentation Title   The Place Of Business Women In Society

Abstract

What is the meaning of "Working women in cities"? Let's describe it shortly;

1. Women work at a workplace; who have got social security,
2. Women work at their homes; who have not got any social security,
3. Women work at farming; who have not got any social security,
4. Women work at abroad; who have/haven't got social security,
5. Women work at other people's houses; who have not got any social security,
6. Women work at both workplace and home. It can be divided into these 6 groups. 95% of working women get involved in women who work both workplace and home. Some problems can be solved by peaceful family environment; however, most problems are originated from society.

In this study, today's working women's status in their society are described with especially these 6

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Seher Boykoy-Yrd. Doç. Dr.

Bildiri Başlığı

Türkiye’de Tek Partili Dönemde Kadın İstihdamı: Bursa Örneği

ÖZET

Kadınların çalışma hayatına katılması, tüm dünya olduğu gibi, Türkiye’de de sanayileşmeye paralel olarak gelişme göstermiş ve toplumsal kalkınmada önemli bir rol oynamıştır. Ülkemizde istihdam sorunundan büyük ölçüde etkilenen kesimlerin başında, kadınlar gelmektedir. Bu nedenle çalışma hayatında kadın emeği üzerine yapılacak çalışmalar büyük önem taşımaktadır.

Bu çalışmada, Türkiye’de ekonominin genel yapısı çerçevesinde kadın istihdamının durumu, Bursa yerelinde ve çeşitli boyutlarıyla ele alınıp incelenecektir. Çalışma dönemi olarak 1923-1945 dönemi seçilmiştir. Bu dönem, genç Cumhuriyet rejiminin liberal ve devletçi ekonomik politikalarının uygulandığı ve bu yönde kurumsallaşmaya gidildiği bir dönem olmuştur. Ayrıca bu dönem, II. Dünya Savaşı gibi olağanüstü ekonomik politikaların uygulandığı bir sürece de tanıklık etmiştir.

Bu süreçte dönem boyunca ekonomide izlenen politikaların kadın istihdamına etkisi, kadın istihdamını etkileyen diğer sosyoekonomik faktörler, kadın istihdamının yapısı, niceliği ve işgücüne katılım oranları, sektörel, yaş, eğitim, medeni durumlarına göre dağılımı, işgücü piyasasında çalışma koşulları Bursa özelinde ele alınıp değerlendirilecektir.

Çalışma hayatında kadın işgücü profilinin bu suretle ortaya konulması ise, bu alandaki değişim ve gelişimin yerel düzeyde tespiti yanında, ülkemizde kadın istihdamına yönelik farklı yerleşim birimlerinde aynı dönemdeki uygulamalarla karşılaştırma olanağı sağlamak suretiyle bütünün anlaşılmasına katkı sağlayacaktır. Ayrıca bu sürecin, 1945 sonrasındaki dönemin değişen koşullarında kadın istihdamı konusunda izlenecek politikaların belirlenmesine yapacağı katkı da yol gösterici nitelik taşımaktadır.

Name-Surname and Title   Seher Boykoy-Assistant Professor

**Presentation Title   Womens Employment in Turkey during the single party
period: (The Case of Bursa)**

Abstract

Womens participation in working life has been improved in parallel to industrilization and played an important role in social development in Turkey as well as all over the World.

Women have been greatly influenced by the employment problems in our country. Therefore working life studies will be made on womens labor is of paramount importance. In this study, the status of womens employment will be analyzed with a variety of Bursa local.

1923-1945 period was selected as the study period. This period had been a period of the young Republican regime's implementation of the liberal and statist economic policies. Also it witnessed the II. World War and exceptional economic policy in the war years.

The impact on womens employment of the policies pursued in the economy, other socia-economic factors affecting womens employment, the structure of womens employment, quantity and labor force participation rates, distribution according to sectoral, age, education and marital status, working conditions in the labor market will be evaluated in this study.

This study will allow to compare our country with applications in the same period in different areas for womens employment

Bildiri Başlığı**“ASLİ GÜNAHIN BEKÇİLERİ: ORTAÇAĞ’DA
KADINLAR”****ÖZET**

Kadının zayıflığı ve kışkırtıcılığı, Hıristiyanlık’ın temel öğretilerinden olan *asli günah* (ilk günah) anlayışına dayanır. Hıristiyanlık’ta, Adem ile Havva’nın, tanrı emrine karşı gelerek cennetteki yasak meyveden yemek suretiyle işlediklerine ve nesilden nesile sirayet ettiğine inanılan günah, tüm insanlığın tutsak olduğu günahkarlığın prototipi, insanın yeryüzüne düşüşünün nedeni olan asli günahdır. Musevilik ve İslamiyet de ilk günahın, Adem ve Havva tarafından işlendiği noktada Hıristiyanlık ile aynı görüşü paylaşır, ancak bunun, bütün insanlara sirayet ettiği noktasında ondan ayrılırlar. Buradaki önemli ayrıntı ise Adem’i günaha teşvik edenin Havva olduğuna yönelik kabuldür. Adem, yalnız yaşayamayacağı için Havva, tanrının kendi suretinde ve dışı olarak, Adem’in kaburga kemiğinden yaratılmıştır. Havva’nın yönlendirmesiyle yasak meyveyi yedikleri için cennetten kovulmuşlar ve yeryüzünde çileli bir yaşam sürmeye mahkum edilmişlerdir. Bu doğrultuda, dinin -özellikle Hıristiyanlık’ın- kadına bakışında, ilk günah öğretisinin büyük ölçüde etkili olduğu söylenebilir. Kilise babaları da ilk günah temelinde, kadının erkeği yoldan çıkarmış olduğunu ve böylece bütün insanların masumiyetinin lekelendiğini gördüklerinden, kadına ve evliliğe olumsuz anlamlar yüklemişlerdir. Bu olumsuzluk, mizojinizme varacak kadar ileri götürülmüş ve hatta kadın, sadece "kötülüğün geçidi" olarak değil, aynı zamanda "kanalizasyon üzerine inşa edilmiş bir tapınak" olarak nitelendirilmiştir. Bunlarla da sınırlı kalmayan yaklaşım tarzı, farklı özelliklere sahip kadınları büyücü ya da cadı olarak suçlayacak ve onların yaşama haklarını ellerinden alacak kadar ileri gitmiştir. Pagan kökenli bir külte yönelik şiddet içeren tutumun sonuçları II. Dünya Savaşı’nda hayatını kaybeden insan sayısına yakın bir seviyede ölüm oranına ulaşmıştır. Bu unsurlar dikkate alındığında, Ortaçağ’da yaşamış olan insanların davranışlarını ve kadına yönelik aşağılayıcı tutumların kökenlerini anlamamıza yardımcı olacak analitik kategorilerden bazılarının büyü ve cadılık olduğunu söylemek mümkün gözükmektedir. Bu bildiriye, Antikçağ’da "kırılmadan bükülebilen" anlamında bir sözcük kökenine sahipken; Ortaçağ’da "kötülük ve çirkinlik"i temsil eden cadılık ve cadı kültü bağlamında kadının toplumdaki konumu incelenmeye çalışılacaktır.

Name-Surname and Title   Seda Özsoy-Ass. Prof.

Presentation Title   “THE GUARDIANS OF ORIGINAL SIN: WOMEN IN THE
MIDDLE AGE”

Abstract

Women’s weakness and incitement is based on comprehension of original sin which is main doctrine of Christianity. Original sin deals with Adam’s sin of disobedience in eating from the tree of knowledge of good and evil and its effects upon the rest of the human race. The doctrine of original sin focuses particularly on its effects on our nature and our standing before God, even before we are old enough to commit conscious sin. This is about the eating of the forbidden fruit by Adam and Eve in the garden of eden, which led to their expulsion form eden by God. In Christian theology, the act by which all human fell from divine grace. The sin of Adam and Eve, the essential event of the fall of man. According to the most common teaching of Christians, all descendants of Adam and Eve share this sin and from the time they are conceived in a state of sin. The important detail is that Eve’s encouraging Adam to commit this sin and it was derivation of women’s sinfulness. In this study, we are going to analyse witchcraft, magic and wizard according to this understanding and examine the change of meanings from Ancient to Middle Age.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Safa Demir Sarı-Öğretmen

Bildiri Başlığı

2000’li Yıllarda Şehir Hayatının Annelik Üzerindeki Etkileri

ÖZET (Türkçe ve En fazla 250 kelime)

Modern dönemde geleneksel şehir hayatından modern kent hayatına geçiş toplum hayatını önemli ölçüde etkilemiş, bu durumdan aile kurumu da nasibini almıştır. Bu ortamda aile içinde kadının annelik rolünün de bazı değişikliklere uğradığı gözlenmektedir.

Geçmişte kırsal kesimde ya da küçük yerleşim birimlerinde annelerin çocuklarıyla ilişkisinde doğallığın ön planda olduğu bilinmektedir. Yine geçmişte anne-çocuk ilişkisinde kadınların bedensel yorgunlukları sözkonusu edilirken, günümüzde fedakârlığın gerekliliği ve önemi üzerinde durulması dikkat çekicidir.

Olumlu anlamda ise annelerin şehir ortamında eğitim seviyesinin yüksek olması, doğru bilgiye erişim imkânlarının artması, çocuklarına karşı tutumlarını yeniden gözden geçirmelerini ve olumsuz davranışlarını değiştirme çabasında olmalarını sağlamıştır. Bu ortamda çocuklar ile daha bilinçli iletişim kurulmakta, onlara karşı daha olumlu tutumlar sergilenmekte, çocuğun eğitimine ve kişilik gelişimine daha çok önem verilmektedir. Ancak tüm bunlara rağmen çocukların ev içi ve ev dışı faaliyetleri gözden geçirildiğinde şehir ortamının günümüz anneliği üzerinde ciddi etkisinin olduğu, geçmişe göre anneliği önemli ölçüde dönüştürdüğü ve bir “şehirli anne” portresi oluşturduğu görülmektedir.

Şehir hayatında annelerin çocukları ile gerçekleştirdikleri etkinliklerin çoğunlukla dünyevî zevk odaklı olduğu, çocukların iç dünyalarında derinlik kazanmalarına fayda sağlamadığı görülmektedir. Böylece genellikle şehir hayatındaki anneliğin çocuklarla duygusal ve düşünsel derinlikten yoksun bir ilişki içinde gerçekleştiği görülmekte, bu da “şehirli kadın” olmanın etkilerinin “şehirli anne”liğe ciddi etkileri olduğunu düşündürmektedir.

Bu bildiriye 2000’li yıllarda şehir ortamında kadınların çocukları ile olan ilişkileri çok yönlü olarak incelenmesi ve şehir ortamının kadının günlük hayatına olan etkisinin çocukları ile ilişkileri bağlamında ele alınması hedeflenmektedir. Bu anlamda şehir ortamının kadının anneliğini nasıl dönüştürdüğü olumlu ve olumsuz yönleri ile açıklanacak, devamında da gerekli sonuç ve önerilere yer verilecektir.

Name-Surname and Title   **Safa Demir Sarı - Teacher**

Presentation Title   **2000s City Life`s Impacts on the Motherhood**

Abstract (English, Maximum 250 words)

In the modern age the transition from traditional city life to the modern city life has affected the society substantially and from this occurrence the institution of the family has also suffered. It is observed that in this environment the role of the woman in the family has undergone some changes.

In the past in rural areas or in small residential units we know that the mother and child relationship the naturalness was in the forefront. And also in the past the relationship of mother and child, the subject was physical fatigue of the woman but nowadays it is noteworthy that it is dwelled on the necessity and importance of sacrifice.

In a positive sense the mothers in the urban environment through their high level of education and the possibility of reaching the right information, it ensures that they are trying to change their negative behavior and reconsidering their attitude towards their children. In this environment the communication between children is built more conscious, more positive attitudes is exhibited and more emphasis is

Given to the child's education and personality development. However, despite all these when the children`s activities reviewed inside and outside the house, the environment of the city has an huge impact on the nowadays mothers and has transformed significantly the motherhood according to past and it seems to create a portrait of an "urban mother".

In the city life mothers perform with their children activities which are mostly oriented earthly pleasure and it seems that the children are not gaining depth to their inner world. From this point it is worried that to be an "urban woman" is earthly pleasure oriented and it has serious effects on the "city motherhood".

In this report, it is expected to examine the relationship of mother and child in the 2000s of urban environment and to address the effect of urban environment on woman's daily life in the context of their relationship with their children. In this sense, it is explained by the positive and negative aspects of how the urban environment changes the motherhood of woman and afterwards it is included the necessary conclusions and recommendations.

ÖZET/Summary

Malazgirt Meydan Muharebesi ile ikinci defa Anadolu'ya giren Türk milleti, merkezi idare yerine , mahallinden idare mekanizmasını seçerek, devrin ileri gelen zenginleri, bürokratları, sultan eşleri vakıflar yoluyla Anadolu'yu imâr etmişlerdir. İmâr ederken de; şehrin merkezi yerine Ulu Cami inşa etmişler, ulu cami etrafı halka halka genişleyerek sosyo-kültürel ihtiyaçlarını inşa etmişler, onların çevresine de ikâmet edecekleri evleri bina etmişlerdir.

Selçuklu Hanım Sultanlardan Kayseri Hunat Hatun, Gevher Nesibe Sultan, Mengüçek Beyliğinden Valide Sultanı Turan Melike Hatun Külliyesiyle bizlere abidevî eserler bırakmışlardır. Osmanlılardan Nilüfer Hatun Bursa, İznik, Manisa Hafsa Sultan, Hürem Sultan, Mihrimah Sultan, Nurbanu Sultan da vakıf yolu ile İstanbul'u imâr eden kadın sultanlardandır.

Son zamanlarda Osmanlı İmparatorlarının Türk olmadıklarını belirtmek amacıyla Osmanlı Valide Sultanlarının birçoğunun Musevî, Rum, İtalyan asıllı oldukları vurgulanmaktadır. Ancak küçük yaşta getirilen bu kızlar Osmanlı terbiyesine özümstediklerine kanaat getirildiğinde Valide Sultanlar tarafından şehzadelere takdim edilmektedir. Bununla birlikte azınlığa mensup bu cariyeler, valide sultan olduklarında geçmişlerini unutmakta, yaptıkları hayır kurumlarıyla öz be öz Türk olduklarını kanıtlamaktadırlar. Aslına bakılırsa 36 Osmanlı padişahının burnu karga burundur. Genlerin ekseriyeti babadan gelmektedir.

1525-1593 yılları arasında yaşayan II.Selim'in eşi, Sultan III. Murad'ın annesi olan Atık Valide adıyla da anılan Nurbânû Sultan; Üsküdar-Toptaşı bölgesinde Mimar Koca Sinan'a inşa ettirdiği külliyesi ile İstanbul'un yeni kurulan bir bölgesinin, sosyo-kültürel-ekonomik kalkınmasına ve şehrin genişleyerek imârına büyük katkı sağlamıştır.

Külliye; Cami, medrese, kervansaray, imâret, sıbyan mektebi gibi bölümlerden ibaret olup kompleks halindedir. XVI. Asırda Cami ve tekkelerde ile insanların ruh temizliği, hamamlarla beden temizliği, imâretlerle yoksulların açlıklarının giderilmesi, kervansaraylarla tüccarların seyahat konaklama ihtiyacı, han, bedesten, arasta, kapalı çarşı ile alış-veriş ihtiyaçları; medrese mektep sıbyan mektebi, kütüphanelerle de eğitim ihtiyaçları, dar'üşşifalarda hastalıktan kurtulma yolları, Dar'ül-kurra'da Kur'an okuma imkânları sağlanmıştır. Görevlerin devamı için de gelir getirici gayrimenkuller bırakarak, vakıfların idamesi sağlanmış, aynı zamanda buraları çalıştırarak işletecek 210 personelin istihdamı ile halka çalışma sahaları açmışlardır.

ANAHTAR KELİMELER / KEY WORDS

Nurbânû Sultan,III.Murad,Mimar Sinan,Cami,Medrese,Kervansaray,İmâret,Tekke,Dar'üşşifa, Hamam

Bildiri Başlığı

**TÜRK-İSLAM ELYAZMALARINDAKİ
MİNYATÜRLERDE KADIN OBRAZLARI**

ÖZET

Türk-İslam minyatür sanatında kadın incelik, güzellik, deyanet, sadakat, metinlik, müdriklik sembolü gibi de yerini almıştır. Araştırmada saray kadınları ve dünyaca ünlü Azerbaycan şairi Nizami Gencevi'nin eserlerinde yer alan birbirinden farklı kadın obrazları yer alacaktır. Minyatür sanatında başlıca olarak vakıflar kurmuş, külliye kurmuş, şehrin ve ülkenin sosyo-politik yaşamında kendi sözünü demiş kadın sultanların portre görüntüleri, aynı zamanda saray yaşamını yansıtan minyatürlerdeki kadın resimleri türk kadın karakterini incelememize yardımcı olacaktır.

Nizami'nin birbirinden farklı kadın karakterleri türk-islam minyatür sanatının gelişmesine katkıda bulunmuştur. "Karı ve Sultan Sencer"de deyanetli, sultandan bile korkmayan, çekinmeden tüm gerçekleri söylemeğe cesaret eden yaşlı kadın, "Leyli ve Mecnun" da saf sevgiyle seven, toplum ve ailesi tarafından kınanan masum Leyli, "Hosrov ve Şirin"de Azerbaycan hükümdarı Mehin Banu ve yeyeni - sevgisine, ailesine sadık Şirin, "Yedi Güzel" de müdrüklüyü, deyaneti, azmi, cesareti ve hazırcavaplığı ile seçilen Fitne başta olmakla birbirinden farklı kadın karakterleri defalarca minyatür eserlerin ana konusu olmuşlardır.

Şirin güzelliği ile beraber iradeli, hislerini aklına kurban vermeyi bilen adil ve insani hususiyetlerle dolu bir kadındır. Aynı zamanda o ideal hükümdardır. Halası Mehin-Banunun vefatından sonra ülkeyi yönetiyor, halkının kaygısına kalıyor.

Minyatürlerde ressamlar sadece kadın güzelliklerini terennüm etmeye değil, onun tüm manevi özelliklerini ustalıkla göstermeye çalışmışlardır. Nizami'nin "Hamse"si sadece Türk-İslam minyatür sanatında değil, tüm Doğu'nun sanatsal kültürünün geliştirilmesine derin bir etkide bulunmuştur.

Belirtmek gerekir ki, kadın sultanların portrelerinden farklı olarak diğer minyatürlerde nesne ya da kişilerin, perspektif ve gölgeye dayanarak, doğrudan bir portresi çıkartılmaya çalışılmamıştır.

ANAHTAR KELİMELER: Kadın, Türk-İslam, elyazmalar, minyatür, saray, Nizami

Name-Surname and Title **Assoc.Prof.Dr.Sabina Nematzade; Assoc.Prof.Dr.Sabira Nematzade**

Presentation Title **WOMEN CHARACTERS IN MINIATURE PAINTING OF TURKISH-ISLAMIC MANUSCRIPTS**

Abstract

The meaning of female in Turkish-Islamic miniature art symbolises delicacy, beauty, steadfastness, loyalty, fortitude. The research will cover the investigation of the palace women and various female characters in Nizami Ganjavi's works. Also, we'll investigate the portrait of female sultans that played an important role in a social-political life of the country and pictures that reflect their palace life.

Various female characters of Nizami contributed to the development of Turkish-Islamic miniature art. Some woman characters like the self-possessed, fearless old woman character in "Karı ve Sultan Sencer", Leyli- innocent woman who condemned by society and family in "Layla and Majnun", Azerbaijan ruler Mehin and her niece Shirin in "Khosrow and Shirin", Fitne - courageous, determined and witty woman in "The Seven Beauties" were main topic of miniature art. Shirin was a beautiful woman and ruler who can sacrifice her feelings to wisdom and she ruled the country after the death of her aunt Mehin with justice.

Painters tried to express not only women's physical beauty but also their moral speciality in miniatures. Nizami's "Khamsa" have not only a profound impact on the Turkish-Islamic miniature art but also to the development of the artistic culture of the East. We have to mention that in miniatures distinct from sultan females' portraits tried to draw portraits directly according to shadows.

Sultan of female portraits in miniature, as distinct from other objects or persons on the basis of perspective and shadow, is intended not to be drawn directly from a portrait.

KEY WORDS : *Woman, Turkish-Islamic, manuscripts, miniature, palace, Nizami*

Adı-Soyadı ve Ünvanı **Recep Cengiz¹, Armağan Ustabaş², Ayşe Nur Ceylan³, Buşra Yıldırım⁴, Fatmagül Akman⁵**

Bildiri Başlığı Kadının Gizemli bir Enstrümanı; Makyaj (Samsun Örneği)

ÖZET

İnsan, biyolojik ve psikolojik bir varlık olduğu kadar sosyo-kültürel bir varlıktır. Bu bağlamda bedenin toplumsal kültür tarafından nasıl dizayn edildiği ve modern toplumun bedeni nasıl metalaştırdığı sosyolojisinin ilgi alanına girmektedir. Toplumun temel kurumları olan siyasetten dine kadar bütün kurumsal yapılar bedene çeki düzen vermek istemektedir. Hatta sanayileşmiş toplumlarda modernleşme ve özgürlük politikaları da beden üzerinden yürütülmektedir. Bu bağlamda, makyaja maruz kalan beden, beden sosyolojisinin konuları arasında yer almaktadır.

Araştırma, makyaj kullanarak güzellik ve çirkinliğin objektifleştirilmesine yönelik tutumların sosyolojik görünümünü tespit etmeyi konu edinmektedir. Bu nedenle araştırma, estetik bir bedensel görünüme sahip olmada makyaja yönelik tutumları anlamayı amaçlamaktadır. Araştırma, teorik ve anket tekniği vasıtasıyla derlenen bulguların sosyolojik yorumuyla sınırlıdır. Araştırmanın evreni **SAMSUN** merkez olarak belirlenmiştir. Araştırma bulgularının değerlendirilmesinde, SPSS istatistik programı kullanılacaktır.

Anahtar kelimeler: makyaj, beden, güzellik, estetik, yabancılaşma

---

¹ Doç. Dr. Ondokuzmayıs Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi

² Ondokuzmayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı Yüksek lisans Öğrencisi

³ Ondokuzmayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı Yüksek lisans Öğrencisi

⁴ Ondokuzmayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı Yüksek lisans Öğrencisi

⁵ Ondokuzmayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı Yüksek lisans Öğrencisi

Name-Surname and Title **Recep Cengiz⁶, Armağan Ustabaş⁷, Ayşe Nur Ceylan⁸, Buşra Yıldırım⁹, Fatmagül Akman¹⁰**

Presentation Title The woman's a mysterious Instrument; Makeup (Samsun example)

Abstract

Human, biological and psychological entity as much as it is a socio-cultural entity. In this context, the social body and the body was designed by the culture of modern society, how metalastirdig of the sociology interest. The basic institutions of society, from politics to religion, all the body wants to spruce up the institutional structures. Even in industrialized societies is carried out through the policies of modernization and freedom in the body. In this context, the makeup of the exposed flesh, of the flesh of the sociology are among the topics.

Research, using makeup, beauty and ugliness objektiflestirilm to determine the appearance of sociological attitudes towards the subject. Therefore, the research, the aesthetic physical appearance not to have make-up aims to understand attitudes towards. Research, theory, and sociological interpretation of the findings compiled from the questionnaire technique is limited. Samsun has been designated as the research centre of the universe. For the evaluation of research findings, statistical program SPSS will be used.

Keywords: makeup, body, beauty, aesthetics, alienation

---

⁶ Doç. Dr. Ondokuzmayıs Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi

⁷ Ondokuzmayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi

⁸ Ondokuzmayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi

⁹ Ondokuzmayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi

¹⁰ Ondokuzmayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi

Adı-Soyadı ve Ünvanı

RAMAZAN KAZAN Doç. Dr.

Bildiri Başlığı

CAHİLİYE ŞİİRİNDE KADIN

ÖZET

CAHİLİYE ŞİİRİNDE KADIN

İslam öncesi döneme câhiliye çağı denilmektedir. Eskiden beri kabul edilen anlayışa göre câhiliye çağı “bilgisizlik çağı” anlamına gelir. Özellikle İslam öncesi yakın dönemde genelde kabileye dayalı yönetim şekli hâkim idi.

Başta kabile reisi olmak üzere ileri gelenlerin sihirli ve tesirli bir silah olan şiir sanatıyla yakından ilgilenmesi, kabile için büyük bir avantaj sayılırdı. Özellikle cahiliye şiiri içinde kadın temasının sıklıkla kullanılması, şiirin en önemli bir özelliğini yansıtır. Diğer taraftan bu dönemde yazı malzemesinin çok kıt ve ulaşılması zor olması nedeniyle yazılı kaynaklar oldukça nadirdir. Ancak verilen önem nedeniyle yapılan şiir müsabakalarında dereceye giren şiirler yazılır ve Kabe'nin duvarına asılırdı. Yazılı kaynak ve doküman açısından cahiliye şiirinin ayrı bir önemi vardır. Zira şiir Arap dili, tarih, sosyal, kültürel ve dinî yaşayış gibi konularda araştırmaların temel kaynaklarından olup, ilmî ve tarihî bir değere haizdir.

Bu bildiride ilmî ve tarihî bir değere haiz olan cahiliye şiirinden hareketle, İslam öncesi dönemdeki kadın, statüsü, bireysel ve toplumsal hakları, kabileler arasında pek çok nedenden dolayı yapılan baskın ve savaşlar nedeniyle uğradıkları zulümler, cariyeler olarak kullanılmaları ve âşık olunan birey olarak tasviri gibi temalar ele alınıp incelenecektir.

Name-Surname and Title   **RAMAZAN KAZAN Doç. Dr.**

Presentation Title   **Woman in Poetry of Jahiliyyah**

Abstract

Pre-Islamic "jahiliyya" era is called. According to the approach adopted in the past era of jahiliyya, "knowledge age" means. In recent pre-Islamic form of government in general it was based on the dominant tribe. Due to the many problem among the tribal raids and battles was continuing. Women and children were kidnapped in these attacks and were sold as slaves and concubines.

In this paper women of life, Women in pre-Islamic period, the status of the individual and social rights, will be examined in Poetry of Jahiliyyah.

Bildiri Başlığı

HAÇLI SEFERLERİNDE KADIN

ÖZET

Haçlı seferlerinde kadın var mıydı yok muydu? sorusu cevabı çok karışık olan bir sorudur. Çünkü tarihçiler, Haçlı seferleri boyunca kadınların gerçekten silah kullanıp kullanmadığı konusunda kararsız kalmışlardır. Hatta bazı kaynaklar kadınların şövalyeler gibi silah kuşanarak bu seferlerde aktif rol aldığı konusunda kısa bilgiler verirken bazı kaynaklar ise kadınların varlığını reddederler. Bazı kaynaklar ise kadınların bu seferler sırasında kuşatma esnasında sefere katılanlara yardım ettikleri ya da orada hizmetçilik yaptıkları şeklinde tasvirlerini yapmışlardır. Ancak neden bu farklı görüşler var. Bu çalışmamızda kadınların bu seferlerdeki varlığını kabul etmek gerektiğini hatta bazı zamanlarda aktif rol oynadıklarına dair olasılıkları da hesaba katarak ve bunu da özellikle III. Haçlı seferine dayanarak anlatmaya çalışacağız.

Anahtar kelimeler: Haçlı seferleri, Kadın, Şövalyelik.

Name-Surname and Title   **Associate Proffesor Pınar ÜLGEN**

Presentation Title   **THE WOMAN IN THE CRUSADES**

Abstract

“Is there woman in the crusades or is not? Question is very complicated question. Because historians are unstable about that women used arms or not during the crusades. Even some sources gave brief information about that they took active role in those crusades and also some sources refused the presence of women. And some sources depicted the women about that they helped to teople that went next time during the crusades or made servants. But why there are differant ideas. In this study, we will study to tell the necessity of the acceptance of the women an deven in sometimes the possibilities of that they played active role taking into account and we will study to tell this according to Crusade III.

Bildiri Başlığı

20. Yüzyılda Osmanlı'da Kadın Mahkûmlar

ÖZET

Osmanlı Devleti'nde kadınlar, Tanzimat dönemine kadar toplumsal hayattan izole bir yaşam sürdürmüşken; söz konusu dönem ile birlikte kademeli olarak sosyal hayata katılmaya başlamışlardır. 19. yüzyılın ortalarındaki bu toplumsal değişim süreci ile birlikte, kadınların sosyal hayata dâhil olması meselesi, 20. yüzyılda kadınların suç unsuruna iştirak süreci doğurmuştur. Böylelikle ise kadınlara yönelik ceza kararlarının fiiliyata geçişi ve suç işleyen kadınların hapsedilmesi meselesi ortaya çıkmıştır.

Arşiv belgeleri doğrultusunda hazırlanan bu çalışma ile kadın mahkûmların şehir ve kasabalarda ne tür hapisanelerde hangi şart ve koşullarda yaşadıkları, hapisanelerin sıhhi şartları, zuhûr eden bulaşıcı hastalıklara dair alınan önlemler, kadın mahkûmların hangi durumlarda af kanunundan yararlanabildiği, hapisanelerde doğum yapacak olan kadınların şartları ve mahkûm kadınların çocuklarının durumlarına dair meseleler incelenmiş ve 20. yüzyılda Osmanlı Devleti'ndeki kadın mahkûmların durumu ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Name-Surname and Title **Özlem Şahin Dr.**

Presentation Title **Ottoman's Women Prisoners in 20th Century**

Abstract

When women in Ottoman Empire were isolated from social life up to the Tanzimat reform and then got start to join the social life gradually day by day. Together with the social reform that was occurred in 19th mid-century, which women got started to join the social life, participated process of crime factor for women was came up in 20th century. Thus problems were brought to agenda which carrying into punishment decision for women and jailing women who committed illegal.

That study, that was constituted with archives documents, was examined living of women prisoners at what kind of jail and whichever terms and conditions, hygienic condition of jails, taking precaution for contagious diseases which appeared in jails, profitting by women prisoners for whatever condition of amnesty law, conditions of women having babies and children of women prisoners and was explained condition of women prisoners in Ottoman Empire in 20th century.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

ÖZLEM GENÇ - YRD. DOÇ. DR.

Bildiri Başlığı

LOMBARD KRALI LIUTPRAND`IN YASALARINDA KIZLAR VE KADINLAR

ÖZET

6.-8. yüzyıllar arasında İtalya`da hüküm sürmüş ve Karolenj İmparatoru Charlemagne tarafından sona erdirilmiş olan Lombard Krallığı, hem stratejik önemi hem de faaliyetleri açısından Ortaçağ Avrupa tarihinin önemli unsurlarından biridir. Yaklaşık iki yüzyıl süren hâkimiyetleri boyunca pek çok lider tarafından yönetilmiş olmasına rağmen, krallığın her anlamda zirvede olduğu dönem Kral Liutprand tarafından yönetildiği 712-744 yılları arasındır. Bu dönemde yapılan kültürel ve toplumsal atılımlar nedeniyle en başarılı Lombard Kralı olarak anılan Liutprand, 32 yıllık hâkimiyeti boyunca yayımladığı sayısız yasayla sağlam bir düzen kurmuştur. Bu yasalar içinde sağlıklı bir toplumsal yapı oluşturmak adına yer verilen kız ve kadınlara dair yasalar da azımsanmayacak sayıdadır. İçeriklerine bakıldığında baba ya da erkek kardeşlerinin isteğine aykırı davrananlardan yaşı gelmeden nişanlanan ya da evlenen kızlara, özgür kadınların kölelerle evlenmesinden kaçırılmalarına, akrabalar arası evliliklerden zinaya, kadın kölelerden mal varlıklarını satmak isteyen kadınların durumuna kadar, Ortaçağ Avrupasında sorun teşkil eden pek çok konunun ele alınıp karara bağlandığı görülmektedir. Bildirimizde konunun detayları incelenmeye çalışılacaktır.

Name-Surname and Title ÖZLEM GENÇ - ASS. PROF. DR.

Presentation Title GIRLS AND WOMEN IN LAWS OF LOMBARD KING LIUTPRAND

Abstract

Lombard Kingdom, was reigned in Italy between 6th - 8th centuries and destroyed by Carolingian emperor Charlemagne, is one of the most important elements of Medieval European History in terms of the strategic importance as well as activities,. During the domination of about two centuries, although it was managed by many leaders, the peak period of kingdom in every sense is between 712 -744 years when was ruled by king Liutprand. By the reason of social and cultural developments in this period, Liutprand is considered as the most successful Lombard king. During the his authority has established a steady system by the way of countless laws. In these laws, about girls and women ones that placed in order to create a healthy social structure are substantial number. Also in these laws, from ones acting contrary to the wishes of her father or brother to married or engaged before that age, from freewomen married with slaves to abducted ones, from consanguineous marriages to adultery, from female slaves to the situation of women who want to sell their assets, very much subject that posing a problem in the medieval Europe are discussed and adjudicated. In this paper, we will try to examine the details of the issue.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Yrd.Doç.Dr. Ömer SUBAŞI

Bildiri Başlığı

Türkiye Selçuklu Devleti'nde Güçlü Bir Kadın -Gürcü Hatun Tamara-

ÖZET

Türkiye Selçuklu Devleti tarihinde önemli bir yer tutan Sultan II. Gıyaseddin Keyhüsrev'in eşi Gürcü Hatun Tamara, Gürcistan Kraliçesi Rusudan'ın kızıdır. Kraliçe Rusudan, 1223 yılında tahta çıkmış; aynı yıl Gürcistan dışından bir evlilik yapmak isteyip Selçuklu hanedanlığına mensup Erzurum Hâkimi Muğiseddin Tuğrulşah'ın oğlu ile nikâh kıymıştır. Kraliçe Rusudan'ın Selçuklu şehzadesi ile yaptığı bu evlilikten David isimli bir oğlu ile Tamara isimli bir kızı dünyaya gelmiştir. Sultan Alaeddin Keykubat döneminde Gürcüler üzerine gönderilen Kemaleddin Kamyar'ın karşısında tutunamayacağını anlayan Kraliçe Rusudan, sulh teklif ederek Türk bir babadan olan kızı Tamara'nın Sultan Alaeddin'in oğlu Gıyaseddin ile evlenmesini kabul etmiş ve bu sefer sonrası Gıyaseddin ile Tamara nişanlanmıştır. Sultan II. Gıyaseddin, Selçuklu tahtına oturduktan sonra Şehabeddin Kirmani'yi büyük bir düğün alayı ile Gürcistan'a göndererek nişanlısını Konya'ya getirtip evlenmiştir. Türkiye Selçuklu merkezine gelirken Hristiyan inancına haiz kutsal gördüğü bütün mukaddes eşyalarını yanında getiren Gürcü Hatun, kısa zaman sonra Konya'nın mistik havasından etkilenerek Müslümanlığı kabul edip Mevlana Celaleddin-i Rumi'nin müridesi olmuştur.

Türkiye Selçuklu Devleti'nin Moğolların tahakküme girdiği bu dönemde devlet merkezinde Sultan'a ziyadesiyle tesir ederek siyasi hayatta gücünü ve nüfuzu her daim kullanmış olan Gürcü Hatun Tamara'nın evliliği, hayatı ve Sultan üzerindeki etkisi, Selçuklu, Gürcü ve Ermeni kaynakları kullanılarak bu çalışmada ele alınacaktır.

Name-Surname and Title   **Asis. Prof. Dr. Ömer SUBAŞI**

Presentation Title   **In Turkey Seljuk State a Strong Woman: Georgian Lady Tamara**

Abstract

The wife of Sultan II. Gıyaseddin Keyhusrev's, who is called Georgian Khatun Tamara had been played very important roles in Turkey Selcuklu Government, Tamara is also girls of the Georgian Queen Rusudan. Queen Rusudan had got the throne in 1223, at the same year she got married with Erzurum judge Mugiseddin Tugrulsah's son. Queen Rusudan had two children one of them boy and another was girl, these children are called David and Tamara from this marriage with his Seljuk prince. Kemaleddin Kamyar was sent on Georgians the period of Sultan Keykubat. Queen Rusudan realized that can not be held against him and offered peace. Upon this He accepted engagement of the her daughter who her father is Turkish with Alaeddin's son Gıyaseddin. When Sultan II. Gıyaseddin ascend the throne he sent to Sehabettin Kirmani's to Georgian with wedding procession and his fiance had been brought to Konya and then they were got married. Georgian Hatun had brought all of the holy stuff's to Konya, which was important for Christian, but then as a result of mystic atmosphere of Konya she got being a Muslim.

Georgian Khatun Tamara had been effects to Sultan's directly, and she had been used all of his possibility such as personal power and political power definitely. This study gives brief information about that relation with benefit from Armenian, Georgian and Seljuk.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Prof. Dr. Osman KÖSE

Bildiri Başlığı

Evliya Çelebi Seyahatnamesine Göre 19. Asırda Osmanlı Devletinde Sosyal Hayatta Kadın

ÖZET

Kadın, tarih boyunca kurulan Türk devletlerinde sosyal hayatın ayrılmaz bir parçası olmuştur. Tarihte kurulan Türk devletlerinin önemli bir halkası olan Osmanlı devletinde de kadın, toplumda önemli bir yere sahiptir. Bu tebliğde 17. Asrın ünlü seyyahı Evliya Çelebi'nin gözlemleri ışığında Osmanlı şehirleri ve köylerinde kadınların yaşamları ve sosyal hayattaki davranışları ve yaşamları incelenecektir.

Adı-Soyadı ve Ünvanı Osman AKANDERE (Prof. Dr.)

Bildiri Başlığı Türkiye Cumhuriyeti'nin İlk Yıllarında Açılan Bir Hemşire Okulu: Hilâl-i Ahmer Hastabakıcılık Okulunun Açılması ve İlk Mezunları

ÖZET

Osmanlı Devleti'nde hastabakıcılar ya da günümüzdeki meslek isimleriyle hemşireler, II. Meşrutiyet Dönemi ile birlikte Hilâl-i Ahmer Cemiyeti'nin(Kızılay) açtığı kurslarla yetiştiriliyorlardı. Ancak bu kurslarla arzu edilen sayıda ve nitelikte hastabakıcı yetiştirilemiyordu. Aynı eksiklik Türkiye Cumhuriyetinin kuruluş yıllarında da görülünce, Hilâl-i Ahmer cemiyeti Genel Merkezi aldığı bir kararla 21 Şubat 1925 tarihinde Türkiye'nin ilk Hastabakıcılık(Hemşirelik) Okulu İstanbul'da açılarak eğitim ve öğretime başlamıştır. Böylece ülkemizde uzun yıllardır sağlık alanında eksikliği hissedilen, eğitim görmüş, mesleki bilgi ve beceriye sahip hemşire ihtiyacı, bu okulun açılmasıyla karşılanmaya çalışılmıştır.

Yatılı ve gündüzlü kız öğrencilerin öğrenim gördüğü bu okul, ilk açıldığı günden itibaren gerek yönetim ve öğretim kadrosuyla, gerekse bu mesleği gerçekten yapabilecek düzeyde ve nitelikte öğrencileriyle göz doldürmüş, Cumhuriyetimizin kuruluş yıllarında güzide bir eğitim öğretim-müessesesi olmuştur.

Bu çalışmada Hilâl-i Ahmer Hastabakıcı(Hemşirelik) Okulunun açılış çalışmaları, idâri ve akademik yapılanması, öğrenci kabulü ve eğitim-öğretim faaliyetleri ele alınmıştır. Yatılı olarak eğitim vermekte olan bu okulda okuyan öğrencilerin okul dışı faaliyetleri hakkında bilgi vermeye çalışılmış, özellikle yatakhaneleri ve sosyal yaşantıları gözler önüne serilmeye çalışılmıştır. Ayrıca okulun ilk öğrencilerinin mezuniyetleri ile mezuniyet sonrası işe yerleştirelmeleri de bu bağlamda ele alınıp verilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hilâl-i Ahmer(Kızılay), Hastabakıcılık(Hemşire) Okulu, Hastane, Eğitim-Öğretim, Mezuniyet

Name-Surname and Title **Osman AKANDERE (Prof. Dr**

Presentation Title Türkiye Cumhuriyeti'nin İlk Yıllarında Açılan Bir Hemşire Okulu: Hilâl-i Ahmer Hastabakıcılık Okulunun Açılması ve İlk Mezunları

ABSTRACT

Patient-attendants in Ottomans or today's nurses used to be trained in the courses opened by Hilâl-i Ahmer Association with the start of the second (2nd) Meşrutiyet period. But under those conditions enough number of qualified nurse's couldn't be trained. While these problems continued to exist during the foundation years of the Republic, Hilâl-i Ahmer(Red Crescent) Association Administration decided to open Turkey's first Nursing School in Istanbul and started its education. This, the country began to meet the need of qualified and skillful nurses we lacked until then.

This school with its day and boarding students and with its administration and teaching staff and with its qualified and skilled graduates was appreciated and became a distinguished institution of the country during the first years of our Republic.

In this study, the opening of Hilâl-i Ahmer Nursing School, its academic and administrative structure, its students club, educational activities and enrolment of students have been examined. In this boarding school, life of the students outside the school, especially, their dormitory and social life has been analyzed. Moreover, the first graduates and how they were put in jobs have been studied.

Key Words: Hilâl-i Ahmer(Red Crescent), Nursing School, Hospital, Education-Training, Graduation

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Orhan Bingöl, Yrd. Doç. Dr.

Bildiri Başlığı

Ajda Pekkan Özelinde Türk Popüler Kültüründe Modern Kadın İmajı

ÖZET

Modernlik konusu Osmanlı'daki sosyolojinin Türkiye'ye bıraktığı önemli miraslardandır. Cumhuriyetle birlikte bu mirasın toplumsal izlerinden birine "Modern Türk Kadını"nda rastlanmaktadır. Yeni devletin ideolojik resimleri arasında bulunan modern kadına batılı, laik, eğitilmiş, erkekle eşit statü ve roller atfedilmiştir. Modern Türk kadınının en azından "böyle algılanması", bu algının toplumsal yaşamda olabildiğince hayata geçmesi istenmiştir. Türkiye Cumhuriyeti'nde kadın, modernlik bağlamında yeniden örülmek istenen ideal (batılı) kültürde özel bir taraf olarak görünmektedir.

Cumhuriyetin niyetlendiği bu ideal kültürün gerçekte karşılaştığı en genel alanlardan biri toplumun popüler kültürüdür. Türk popüler kültürü, özellikle 1960'lı yıllardan itibaren üzerinde çalışılabilecek gelişmelerle dolmaya başlamıştır. Dönemin siyasi koşulları, iç ve dış göçler, hızlanan kentleşme, kentlileşme, kitle kültürünün yükselişi ve popüler batı müziğindeki ilk örnekler bunların başlıcalarındandır. Bu tür gelişmelerin ortak noktalardan biri yine modernliğe dokunmaktadır. Türkiye'de kadın modernliğinin toplumun popüler gündemine girişi bu süreçten kalkmaktadır.

Türk popüler kültüründe kadına, modernliği simgeleyen bir vitrin sıfatı yakıştırılmış gibidir. Buradaki kadın modernliği, daha çok eğlence, görüntü, tüketim ve "batılı imaj" üzerinden ilerlemiştir. Ajda Pekkan, bu anlamda şekillenen kadın modernliğini pekiştirmesi açısından Türk popüler kültüründe özel bir yer tutmaktadır. Temsilcisi olduğu müzik türü, bazı hit şarkılarının sözleri, yurtdışı maceraları ve batılı görüntüsü ile Pekkan, verdiği modern kadın imajı açısından 1960'lı ve özellikle 70'li yılların popüler kültürüne damga vurmuştur.

Bu bildiri Türkiye'de kadın modernleşmesi yönünde atılan temel adımları, Ajda Pekkan özeliyle o adımların popüler kültürdeki yansımalarını ve bunların toplumsal tabandaki karşılıklarını sunmaktadır.

Name-Surname and Title **Orhan Bingöl, Assist. Prof. Dr**

Presentation Title **Modern Women Image in Turkish Popular Culture
Specific to Ajda Pekkan**

Abstract

The subject of modernity is important heritage of Ottoman sociology bequeathed to Turkey. One of social traces of this heritage is encountered in “Modern Turkish Women” with Republic.

Modern women among ideological image of new state have been attributed to roles such as western, secular, literate and equal status with men. Women in Republic of Turkey seems as special part in ideal (western) culture which has been aimed to be intertwined within the context of modernity. It has been wished for modern Turkish women to be perceived in such way.

One of the most general areas that ideal culture encountered is popular culture. Turkish popular culture has begun to fill with developments on which one can study especially since 1960s. The major ones are political conditions of era, internal and external migration, and accelerating urbanization, rise of mass culture and first examples in western music. One of common grounds of such developments is again related to modernity. Becoming the man topic of agenda of the modernity of women in Turkey begins with his process.

It seems like women is associated with a showcase title symbolizing modernity in Turkish popular culture. This modernity of women proceeded in terms of entertainment, appearance, consumption and western image. Ajda Pekkan has a special place in Turkish popular culture in terms of reinforcing modernity of women. With the music genre she is representative of, lyrics of some hit songs, abroad adventures and western image, Pekkan leaves her mark on popular culture of 1960s and especially 1970s with regards to modern women image.

This proceeding puts forward main steps taken on the modernization of women and reflections of these steps on popular culture specific to Ajda Pekkan and reflection of those on social base.

Bildiri Başlığı

**II. MEŞRUTİYET SÜRECİNDE TÜRK KADINININ
MODERNLEŞMESİ BAĞLAMINDA ARNAVUTKÖY
KIZ KOLEJİ**

ÖZET

Osmanlı devleti tarihinin dönüm noktalarından biri de 1908 yılında ilan edilen II. Meşrutiyet'tir. Bu dönem Osmanlı toplumunda Tanzimat'tan beri süre gelen sosyal, kültürel değişim ve gelişimin farklı ve hızlı bir ivme kazanması bakımından önemlidir. Bir taraftan Osmanlı devletinin ve Osmanlı aydınlarının gayretleri ile batıyı tanıma ve batılılaşmanın sancılarını çeken toplum, diğer taraftan da dışarıdan gelen kurumların etkileriyle kültürel ve sosyal alanda büyük değişimler içine girmiştir. Osmanlı toplumunda eğitim, kültür ve sosyal anlamda değişimi tetikleyen ve etkileri modern zamana kadar ulaşan kurumlardan birisi Arnavutköy Amerikan Kız Koleji'dir. Amerikan Kız koleji, merkezi Boston'da bulunan Amerikan Misyoner Teşkilatı tarafından 1863 yılında kurulan Robert Koleji'nden sonra, yine aynı saiklerle 1871 yılında kızlara yönelik olarak faaliyete geçirilmiştir. Genelde Osmanlı devleti tebaası gayr-ı müslimlere yönelik faaliyet gösteren okul, zamanla Osmanlı bürokrat ve yöneticilerinin de çocuklarını eğiterek mezun etmiştir. Buradan mezun olan kız öğrenciler Osmanlı kadınlarının modernleşmesinde ve sosyal hayata bakışlarında etkili olmuşlardır. Okul yönetiminin Müslüman Türk kadınları hakkında kaleme aldıkları raporlar ve bilgiler II. Meşrutiyet dönemi Osmanlı kadınının sosyal yaşam ve kültürel düzeyleri hakkında değerli bilgiler vermektedir.

Bu tebliğde, Columbia Üniversitesi arşivinden alınan belgeler ışığında II. Meşrutiyet sürecinde Arnavutköy Kız Koleji'nin kadınlara yönelik faaliyetleri, görüşleri ve Türk kadınının sosyal ve kültürel durumundan bahsedilecektir.

Anahtar Kelimeler: Arnavutköy Amerikan Kız Koleji, II. Meşrutiyet, Osmanlı, Kadın.

Presentation Title**THE MODERNIZATION OF TURKISH WOMEN IN
THE SECOND CONSTITUTIONAL PERIOD WITHIN
THE CONTEXT OF ARNAVUTKOY AMERICAN
COLLEGE FOR GIRLS****Abstract**

The Second Constitutional period of 1908 is one of the turning points in Ottoman Empire history. This period is important because the social and cultural changes and developments in Ottoman society, which were continuing since the *Tanzimat* (reorganization of the Ottoman Empire) era, gained a different and rapid momentum. In this period, the Ottoman society had to deal with the problems of Westernization and had gone through cultural and social changes. Arnavutkoy American College for Girls is one of the institutions which triggered the educational, cultural and social change in the Ottoman Empire and reached until today. The school, like the Robert College established in 1863 by the American Board Commission, was activated in 1871 for Girls. The school accepted only non-Muslim girls at the beginning, but later the daughters of Ottoman bureaucrats and administrators were among the graduates. The graduates of this school were very effective on the modernization of Ottoman women. The school administrators' reports and works on Moslem Turkish students, give us a lot of information about the social and cultural life of Ottoman women in the Second Constitutional period.

In this study the main concentration will be on the activities of Arnavutkoy American College for Girls during the Second Constitutional period within the light of the documents gathered from the Columbia University archive. The social and cultural situation of the Turkish women will also be highlighted and studied.

Keywords: Arnavutkoy American College for Girls, the Second Constitutional Period, Ottoman, Women

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Nurlane Kerimli, doktorant

Bildiri Başlığı

Azerbaycan kadını və kültür

ÖZET

Geçmişten günümüze Türk toplumu içerisinde kadına verilen değer sosyal, politik ve aile hayatında gözlenebilmektedir. Bu anlatılar sayesinde geçmişte kadına verilen değeri, aile yaşantısını, inancını, hayata bakış açısını öğrenerek kültürel aktarımı gerçekleştirmekteyiz. Kadının gücü, anneliği, yönlendirmesi, yönetmesi, idare edebilmesi onun hayata tutunmasını sağlayan sıkı bağlarıdır.

Türkler tarihleri boyunca kadına hep değer vermişler ve onu yüceltmişlerdir. Özellikle Oğuz Kağan Destanı kadına çok yer vermiştir. Sekizinci Yüzyıl Orhun Kitabeleri'nde Türk kadınından saygı ile bahsedilmekte ve Oğuz prenseslerinin sosyal ve siyasi alanlardaki çalışmalarına da değinilmektedir. Bu dönemde kadın savaşta, siyasi toplantılarda ve sosyal ilişkilerde her zaman kocasının yanında yer alırdı.

Günümüzde bir çok ülkede, mevcut aktif nüfusun bir kısmını oluşturan kadınlar, kalkınmanın dayandırabileceği insan kaynakları içinde kabuledilmektedir. Öte yandan kadınlar, yapısal düzenlemenin sonuçlarına da iştirak etmektedirler. Aktif nüfus ve istihdam içinde kadın ve erkeklerin yer ve roller önemli farklılıklar arz etmektedir.

Name-Surname and Title

Nurlana Kerimli

Presentation Title

Azerbaijan women and art

Abstract

Value given to women in Turkish society past and present social, politics and family life can be observed. These narratives of the past, thanks to the value given to women, family life, faith, realizing the cultural transmission learning outlook on life. The power of women, motherhood, orientation, to manage, to be able to handle his life to hold the bonds are tight.

They cherish all the women throughout history and the Turks gave him yüceltmişlerdir. Oguz Kagan legend lot to her. Orhun Inscriptions is mentioned with respect in the eighth century of the Turkish woman and referred to the study of the social and political spheres of Oguz princess. During this period, women in war, political meetings and social relations were always located next to the husband.

Today in many countries, women make up a portion of the available active population, are admissible in human resources development may base. On the other hand, women tend to participate in the results of the structural reforms. Active population and employment in the place and roles of women and men is of significant differences.

Bibliography

Bildiri Başlığı

**CHP'nin Doğu İllerindeki Kadınların Eğitimiyle İlgili
Faaliyetlerine Bir Örnek
“Köy Kadınları Gezici Kursları”**

ÖZET

Kadın, kadın hakları ve kadınların eğitimiyle ilgili konular çok uzun yıllar toplumların hayatında yer etmiş ve çözüme kavuşturulamamış meseleler olarak kalmıştır. Toplumların, kadınların da birer birey olduklarını, doğuştan sahip oldukları bir takım hak ve özgürlükleri olduğunu kabul etmeleri 19.yy'ın sonları 20.yy'ın başlarına kadar uzanmaktadır.

Bizim için bu tarihler II. Meşrutiyet dönemiyle daha bir anlam kazanmıştır. Özellikle bu süreçte açılan kız öğretmen okulları sonraki yıllar için temel oluşturmuş ve bu tarihten itibaren de evden çıkan kadın toplum içerisindeki yerini sorgulamaya başlamıştır. Ayrıca çıkarılan kadın gazete ve dergileriyle toplumun her kesimine ulaşıp ortak bir bilinç oluşturulmaya çalışılmıştır.

Cumhuriyetin ilanıyla birlikte başlayan modernleşme hareketleri toplumun her kesimini derinden etkilediği gibi kadının statüsünde de bir takım değişiklikler meydana getirmiş, kadın hem sosyal hem siyasi anlamda bir takım hak ve özgürlüklere sahip olmuştur. Özellikle CHP'nin kadın ve erkeğin her konuda eğitilmesini hedefleyen millet okulları ve halkevleri sayesinde devlet ülkenin en ucra köşesine kadar ulaşma şansını elde etmiştir.

Bildirimizin konusu olarak ele alacağımız “köy kadınları gezici kursları” ülkemizin doğusunda yaşayan herhangi bir okula gitme fırsatını yakalayamamış olan kızlarımızın günlük hayatta işlerini kolaylaştıracak bilgi ve becerilere sahip olmaları için düzenlenmiş bir faaliyettir. Milli Eğitim Bakanlığınca belirlenen vilayetlerimize gönderilen öğretmenler gittikleri şehirlerde kurslar düzenleyerek bölge halkını aydınlatmaya çalışmıştır. Yapılan bu çalışmalar yine devletin müfettişleri tarafından denetlenerek rapor edilmiştir. Bildirimizde bu müfettiş raporlarından yola çıkarak hem kadınların durumu hem de kursların düzenlendiği 1938’li yıllardaki doğu profili üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Kadın, Doğu Anadolu, Kurs, CHP

Name-Surname and Title Nermin Gümüşalan Assistant Professor

Presentation Title   **An Example of the Activities of CHP Related to Education
of Women in the East Provinces
“Mobile Courses for Villager Women”**

Abstract

The subjects related to women, women rights and education of women took place in the life of community for long years and stayed as topics that could not be solved. The acceptance of communities that women are individuals and have various congenital rights and liberties dates back to the end of 19th century and commencement of the 20th century.

These dates became more significant for us in conjunction with 2nd Constitutional Monarchy period. Especially lady teacher schools opened during this period constituted the basis for the following years and starting with that date ladies came out of home and started to dispute their status in the community. Moreover, a common consciousness was tried to be obtained by accessing to all sections of the community through published lady newspapers and magazines.

Modernization activities started with the declaration of Republic deeply affected all sections of the community, led some changes in the status of women, hence the women gained many rights and liberties both in social and political means. The state had the chance to access the most distant point of the country especially via community houses and nation schools of CHP aiming at education of women and men in all aspects.

“Mobile courses for villager women” which is the subject of our presentation, is an activity organised for young ladies, who live in eastern Anatolia and could not have the chance to attend any school, so that they can gain information and abilities that will ease their work in daily life. The teachers sent to the provinces determined by Ministry of National Education tried to enlighten the people in that region by organizing courses. Those activities were controlled and reported by the state inspectors. In this presentation, both status of the women and profile of the east region in 1938s during which the courses were conducted will be delineated mainly through the reports of those inspectors.

Key words: Education, Women, Eastern Anatolia, Course, CHP.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Necdet Aysal, Yrd. Doç. Dr.

Bildiri Başlığı

**Kurtuluş Savaşı'nda Bir Kadın Örgütü:
Sivas Anadolu Kadınları Müdafaa-i Vatan Cemiyeti**

ÖZET

Yirminci yüzyılın ilk çeyreği, dünya tarihinin önemli olaylarına sahne olmuştur. I. Dünya Savaşı, 1918 yılında İtilaf Devletleri'nin zaferi ile sonuçlanmıştı. 30 Ekim 1918'de imzalanan Mondros Ateşkesi sonrasında, gizli paylaşım anlaşmalarına istinaden, Osmanlı toprakları işgal edilmişti. Koşullar, Türk halkını, yurtsuzlaşmak ya da yeni bir mücadeleye girişmek arasında seçim yapmaya zorlamaktaydı. Anadolu'da ise işgallere tepki olarak, çeşitli adlar altında bölgesel, kurtuluş amaçlı örgütlenmeler doğmuştu. Bu koşullar altında, Mustafa Kemal Paşa, dağınık ulusal cemiyetleri merkezileştiren, ülkeyi kurtarma mücadelesini aynı zamanda bir devrimi de var edecek mecraya yönelten lider olarak belirmişti.

Bildirinin konusu olan *Sivas Anadolu Kadınları Müdafaa-i Vatan Cemiyeti* de 9 Aralık 1919'da Melek Reşit Hanım tarafından kurulmuştur. Temel amacını, Mondros Ateşkesi imzalandığında Türklerin kontrolünde olan toprakların savunulması olarak ifade eden Cemiyet, ülkede yaşanan hemen her önemli olayla yakından ilgilenmiş, Temsil Heyeti ile yoğun işbirliğinde bulunmuştur. Cemiyet, öncü rolü ile Amasya, Yozgat, Konya, Kayseri, Kastamonu, Eskişehir, Erzincan, Niğde, Aydın, Burdur, Amasya, Erzincan, Kayseri ve Bolu'da da Ulusal Mücadeleye katkıyı hedefleyen kadın cemiyetlerinin kuruluşunda etkili olmuştur. Kurtuluş Savaşı'na daha çok erkeklerin öncülük ettiği bilinince, Cemiyet'in, toplumun diğer yarısını mücadeleye ortak etmede büyük katkı sağladığı ifade edilebilir. Ülkede Türkler aleyhine yaşanan her olayla yakından ilgilenen Cemiyet, bu çerçevede İtilaf devletlerini protesto etmiş, İstanbul Hükümetlerini Türk'ün haklarının korunması konusunda sürekli uyarmıştır.

Milli Mücadele'ye katkı amacıyla Sivas'ta kadınlar tarafından kurulan Cemiyet hakkında bu güne dek yazılanlar, yazışma belgelerinin yayınlanması hakkında kısa bir değerlendirme yapılması ile sınırlı kalmıştır. Konuya ilişkin bilgi birikimine mütevazı bir katkının amaçlandığı bu çalışmada, başta Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü (TİTE) Arşiv belgeleri olmak üzere, hatıra ve ikinci el kaynaklardan yararlanarak Cemiyet'in amaçları, yoğun biçimde hangi faaliyetleri yürüttüğü ve Kurtuluş Savaşı'na olan katkısı ele alınacak ve yorumlanmaya çalışılacaktır.

Name-Surname and Title   **Necdet Aysal, Asst. Prof.**

Presentation Title   **A Woman Organization In The War of Independence:
Sivas Anatolian Women Defense of the Country Society**

Abstract

The first quarter of the twentieth century was the scene of the significant events in world history. I. World War was ended with the victory of the Allied Forces in 1918. After the Armistice of Mudros was signed on 30 October 1918, based on secret-sharing agreements, the Ottoman lands were occupied. Conditions were forcing to the Turkish people, to choose to be rootless or to start to a new struggle. In response to the occupation of Anatolia, regional organizations were born for liberation under the various names. Under these circumstances, Mustafa Kemal Pasha will have appeared as a leader who centralizing the separated national societies, directing the struggle to rescue the country but also to create a revolution in directing.

We report the Sivas Anatolian Women Defence of the Country Society was founded in the November 7 1919. Basic purpose, the Turks signed the Armistice of Mudros expressed as the defense of the land under the control of the Society, a close interest in the country in almost every important event, in cooperation with the Representative Committee was busy with. Community, with a leading role in Amasya, Yozgat, Konya, Kayseri and Kastamonu, Eskisehir, Erzincan, Nigde, Aydin, Burdur, Amasya, Erzincan, Kayseri and Bolu, was effective in the establishment of the National Struggle. Spearheaded the War of Independence bilinince more men for the Society, to fight the other half of society can be expressed as a major contributor partner. The Society is closely interested in each event in the country against the Turks, who protested against Entente troops in this context, constantly warned about protecting the rights of Turks in Istanbul Governments.

Sivas in order to contribute to the National Struggle was founded by women written so far about the Society, made a brief discussion about the publication of documents and correspondence has been limited. In our research, through the use of new documents, what are the objectives of the Society, which activities are carried out intensively a modest contribution to knowledge on the subject intended to put forth, all tried to be interpreted as a contribution to the liberation war.

Adı-Soyadı ve Unvanı **Yrd. Doç. Dr. Nasiruddin Mezheri**

Bildiri Başlığı **Rus İşgalinden Sonra Afganistan Şehirlerinde Kadın**

ÖZET

Afganistan'ın şehirlerinde kadınların yaşamı çok değişikliğe uğramıştır. Siyasi istikrarsızlığın getirdiği bu değişiklikler Afgan kadınına bazen müspet bazen de menfi sonuçlar doğurmuştur. Bazı yönetimler Afgan kadınına tamamen ibâhiyet, eşitlik ve iştiraki anlayışa çağırırken, diğerleri ise tam tersine onu evin dört duvarı arasında hapsedmiştir.

Millet ve devletini korumak için erkeklerle çok zor şartlarda fedakârlık gösteren Afgan kadını bu toplumda hala da gerçek haklarına kavuşmuş değildir. İfrat ve tefrit arasında adeta değirmenin taşı arasında öğütülmüştür.

Bir taraftan Afgan kadını, Talibani bir yönetimim getirdiği şiddet ve zorbalıktan kaçken, diğer taraftan da izzet ve onurunu korumak için Komünistlerin iştiraki felsefesinden de uzaklaşmıştır. Dinine ve kültürüne bağlı kalmak için her zaman çabalayan Afgan kadını hala büyük engellerle karşılaşmaktadır.

Bildirimizde yukarda bahsedilen süreç içindeki kadının sosyal ve siyasal durumunu ele almak olacaktır.

Name-Surname and Title **Assistant professor Nasiruddin Mezheri**

Presentation Title **WOMEN IN AFGHANISTAN CITIES AFTER
RUSSIAN INVASIONS**

Abstract

Women's lives in Afghanistan cities have mostly been changed. These changes that political instabilities caused them changed women's lives in positive and negative ways. Some governments invites them to anarchist, equalitarian and comunist ideas and some locked them between the house walls.

Afghan women who showed altruism in bad situations with mankind to protect nation and country haven't gain their rights. And they were crushed in extremisms.

On one hand they escaped from violence that Talibani government came with, and on the other hand they move away from comunist ideas to protect their purity. Afghan women face many obstacles while try to be loyal to their religion and culture.

We will explain women's social and political statue in mentioned process.

Bildiri Başlığı

XIX-XX yüzyıllarda Azerbaycanlı kadınların kıyafetlerinde İslamın tesiri

ÖZET

İslam'ın Azerbaycan'da geniş yayılması kadınların yaşam tarzına ciddi bir şekilde etki göstermişti. Bu etki kendini giyimlerde gösteriyordu. Şehir ortamında yaşayan kadınların giyimlerinde daha çok kapalılık mevcut olmuştur ki, bu da nüfusun yoğun yerleşmesi ile ilgili idi. Azerbaycan'ın yirminci yüzyılın başlarına kadar Bakü, Lenkeran, Nahçıvan şehirlerinde kapalı giyim tarzına ciddi bir şekilde riayet edilmiştir. Bu şehirlerde kadın giyimlerine eklenen başörtüsü, çarşaf, rübend gibi giyimler onların esas dışarıya çıkmak için kıyafetleriydi ve onlarsız zaten evden dışarı çıkmak mümkün değildi. Bakü ve Şeki şehirlerinde bu giysilere çaxçur ve cutqu da ekleniyordu. Çaxçur iki ayrı taydan oluşan şarvar idi. Azerbaycan milli kadın giysileri kompleksinde önemli yerlerden birini tutan etekler enli ve uzun olduğu için onları rüzgar kaldırması veya paçasının çamura bulaşması ihtimali yüksekti. Bu yüzden de kadınlar evden çıkarken eteklerinin paçalarını bu şarvarlarının içerisine topluyor ve şarvarın ön tarafında serbest bırakılmış kulağını (ucunu) eteğin nifesine (beline) geçiriyorlardı. Ayakta çorapın olması da zarurî şartlardan biri idi. Diğer ilginç giyim saçların namehremlerden gizlemek amacıyla kullanılan "içitük" dür (ona "cutqu" de denir). İçitük kadının başından saçlarının ucunadek ulaşan, her iki ucu açık, torba şekilli bir baş giysisi olup saçların gizleme amacını taşımıştır. Giyilmesini kolaylaştırmak için dikdörtgen olan içitükün başın arkasına düşen bölümü açık tutulur, başa giyildikten sonra yanlara dikilmiş püsküllü ip aracılığıyla boyunun ardında bağlanıyordu. Genel olarak, islam aleminde başı açık gezmek kabahat sayıldığından kadın baş giysilerinin şekil ve çeşitleri zengin olmuştur.

Köy ortamında tarımla, göçme hayvancılıkla uğraşan kadınlar çiftlik işleri ile meşgul oldukları için onların giysilerinde kapanıklık aşırı derecede olmamıştır. Sadece etekleri topuğu örtmeli veya çaxçurla giyilmeli, baş örtülü olmalıydı. Yabancı ve yaşça büyük olan erkeklerin yanında yaşmalanmak yeterliydi.

Yirminci yüzyılın başlarında Azerbaycan'da yaşanan siyasi gelişmeler kadınların giysilerine de etkili oldu. İlk olarak Bakü'de başörtüsünün atılması başladı, sonra diğer şehirlere de yayıldı. Fakat Sovyet hükümetinin ciddi takiplerine rağmen dini inancına sadık kadınlar çadradan vazgeçmediler. XX yüzyılın 90'lı yıllarında bile Nahçıvan, Lenkeran ve Bakü'de başörtülü kadınlara rastlamak olurdu.

ANAHTAR KELİMELER:*Kadın, Bakü, kıyafet, İslam, Azerbaycan*

Name-Surname and Title   **Prof.Dr.Nargiz   Aliyeva;   Assoc.Prof.Dr.Gulzade
Abutalibova**

Presentation Title   Effect of Islam to Azerbaijani women's clothing in XIX-XX
centuries

Abstract

The wide spread of Islam in Azerbaijan made serious effect to lifestyle of women. This effect showed itself also in the clothing. The clothing of women living in cities was more closed because of the density of population. In the cities of Azerbaijan as Baku, Lankaran, Nakhichevan was seriously followed closed clothing style till beginning of XX century. Addition to women clothing were clothes as headscarf, veil and they couldn't go out from their houses without them in these cities. Bloommers also were added to these clothes in Baku and Sheki cities. Bloommers were trousers consisted from two sides. One of important places in complex of Azerbaijani women's national clothing kept skirts which were wide and long so could be lifted by wind or hems spotted in the mud. So when women left their houses they put the hems of skirts into these trousers. Existence of socks was necessary condition. Another interesting clothing was "ichituk" (was also called "jutgu") that was used to hide their hair from strangers. Ichituk was headgear reaching women's hair tips, open from both tips, bag shaped and was used to hide hair. To simplify wearing of rectangle ichituk the side which fell at the back part of head was kept open, after wearing on head it was closed from back of neck by tasseled rope sewed to sides. Generally, walking with open head was reprehensible in world of Islam so forms and sorts of headgears were wide. The women who were engaged to agriculture and cattle-breeding in rural environment worked in farms so isolation in their clothing wasn't more than enough. Only the skirts should close ankle or be wore with bloommers, the head should be closed. To close one part of face near strangers and elder men was enough. Political developments at the begging of XX century had effects to clothing of women. First of all it began with throwing veils in Baku and after that it was spread to other cities. Although the Soviet government's persecution women who stayed loyal to their religious beliefs didn't refuse veils. The women in hijabs could be met even in 90-th years of XX century in Nakhichevan, Lankaran and Baku.

Key words: Woman, Baku, clothing, Islam, Azerbaijan

Adı-Soyadı ve Ünvanı

N. Damla YILMAZ USTA, Yrd. Doç. Dr.

Bildiri Başlığı

TARİH ÖNCESİNDE ANADOLU KADINLARININ SAĞLIK SORUNLARI

ÖZET

İnsan, yeryüzünde ilk görünmeye başladığı zamandan günümüze değin çeşitli sağlık sorunları yaşamaktadır. Daha çok çevresel etkenlerin baskısında oluşan sağlık sorunları bünyesel etkenlere bağlı olarak da gelişebilir. Kadın ve erkek bireyler arasındaki vücut direnci gibi yapısal farklılıklar ve iş bölümü dağılımı gibi değişen çevresel baskılar bu insanların ayrı ölçeklerde sağlık sorunları yaşamalarına yol açar.

Bu çalışmada tarihöncesi çağlarda Anadolu'da yaşayan kadınların ne tür sağlık sorunları olduğu ve sosyal statülerinin sağlıklarına nasıl yansıdığı sorularının antropolojik açıdan irdelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla Anadolu'da tarihöncesi zamanlara ait iskelet topluluklarının demografik ve patolojik analizlerini konu alan süreli yayım, kitap ve raporlar taranmıştır.

Araştırma neticesinde derlenen verilerden tarihöncesinde Anadolu'da yaşayan kadınların beslenme alışkanlığı, çevre koşulları, sosyal hayat, kültür gibi parametrelerden değişik oranlarda etkilendikleri ve buna bağlı olarak bazı popülasyonlarda erkeklerden farklı ölçeklerde sağlık sorunları yaşadıkları anlaşılmıştır.

Name-Surname and Title **N. Damla YILMAZ USTA, Assist. Prof.**

Presentation Title HEALTH PROBLEMS OF WOMEN IN ANATOLIA AT PREHISTORIC AGES

Abstract

Human has lived various health problems until today from past when he first started to appear. Health problems that occur in the printing of more environmental factors may also develop due to inherent factors. Between women and men structural differences such as body resistance and changeable environmental stresses such as business segments distribution lead to health problems living in separate scale of these people.

In this study, it was aimed to evaluate the anthropological perspective what kind of health problems of women living in Anatolia in the prehistoric ages and how effected of their social status on their health. For this purpose, periodicals publications, books and reports which their subjects are demographic and pathologic analysis of skeletons belonging to Anatolia prehistoric times were reviewed.

As a result of research collected data, it has been understood women living in Anatolia in the prehistoric ages were affected at different rates from the parameters such as eating habits, environmental conditions, social life, culture, and consequently they lived health problems at different scales compared with men in certain populations.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Nadiya Sencilo

Bildiri Başlığı

**UKRAYNALI VE TÜRK REALİST YAZARLARIN
HİKAYELERİNDE KADIN KARAKTERLERİNİN
TİPOLOJİSİ**

ÖZET

XIX. ve XX. yüzyıl boyunca kadın, dünya edebiyatının ve özellikle de nesrin en dikkat çekici konusu olmuştur. Yazarların bu konuyu nasıl ele aldıklarına ve eserlerinde hangi karakterlere yer verdiklerine göre belli bir ülkede yer almış sosyal olayları anlama konusunda belli sonuca ulaşabiliriz. Sosyal hikayeler dâhil olmak üzere XIX. yüzyılın sonu ve XX. yüzyılın ilk yarısına ait Ukrayna ve Türk realist edebiyatında kadın karakteri çok önemli bir yer almıştır. Marko Vovçok ve S. Derviş'in kısa epik eserlerinde temel olan kadın karakterlerinin ayrı tiplerinin tespit edilmesi, belirtilen döneme ait olan realist nesirdeki bu karakterin rolü ve anlamını öğrenmesine yardımcı olur. Karşılaştırılmalı metot, yaşam ortamına dayanarak kadının sosyal rolüne dikkat çeker. Hem Ukrayna hem Türk sosyal hikayelerinde sık sık, kadın baş kahraman olarak sunulur. Yazarlar ona, değişmesi gereken kusurlu toplumun olumsuz yönlerini göstermesinde önemli rol vermişlerdir. Analiz edilmiş kadın karakterleri, edebiyatta bir kadının sırf fiziki varlık olarak değil, kendine ait pozitif ve negatif yönleri ile güçlü kişilik, kendini belli ifade etme şekillerine sahip olan, sosyal ve moral açıdan erkek karakterinden zayıf olmayan önemli edebiyat karakteri olarak konuşulmasına yol açmıştır.

Anahtar kelimeler: Realizm, hikaye, nesir, karakter, sosyal rol.

Name-Surname and Title   **Nadiya Senchylo**

Presentation Title   **TYOLOGY OF WOMEN REPRESENTATIONS IN
THE NOVELS OF UKRANIAN AND TURKISH
REALISTS WRITERS**

Abstract

Throughout the 19th and 20th centuries, women continued to take centre stage in world literature, particularly prose. By examining the way writers tackled the issue of the place allocated to women representations in their own works, a conclusion can be drawn about the social phenomena that prevailed in a single country. In Ukrainian and Turkish realist literature between the end of the 19th century and the middle of the 20th century, and in particular in social novels, representations of women also occupied an important place. Distinguishing the main types of women representations that were fundamental in the short epic genres of the women writers Marko Vovchik and Suat Dervish helps reveal their role in the realist prose of the aforementioned period. The comparative approach focuses attention on the social role of women depending on their living environment. In both the Ukrainian and Turkish social short stories, women are often the protagonists of the work, and writers give women an important role in shedding light on the negative aspects of an imperfect society that is in need of change. Through the analysed selection of the types of women representations, women emerge as not only having a physical presence in the artistic space, but also as strong personalities with positive and negative character traits, as important literary figures, who not only enjoyed a distinct form of expression but were also practically not inferior in their actions to representations of men in the moral and social dimensions.

Key words: Realism, short story, prose, characters, social role.

Name-Surname and Title   **Nadia Yaseen Abed/** Assist Prof. Dr., College of Arts

**Presentation Title   **Women and Modernization in the Ottoman
Thought****

Abstract (English, Maximum 250 words)

In the eighteenth and the nineteenth centuries the Ottoman State was started to instigate social and legal reforms in order to reorganize a corrupt system. In 1839 Sultan Abdûlmecid (1823-1861) declared a series of reforms. Although the reforms were not especially directed at changing the status of women, Ottoman women were affected by the economic, social, political, judicial and ideological transformation and started to acquire a better social and legal position in society. The status and role of women attracted the attention of modernization movement at the end of the last century and early twentieth century. The liberation of women was considered a very important step in modernizing the state during the period between the reforms and the Beginning of the First World War. The Intellectuals had been discussed the women's situation in the Ottoman State during that period and made great contributions in changing it .

We will tray to examine the intellectuals, men and women, discussions about women's condition and evaluates the demands that they made, and we will discussing the first highlights the impact of the modernization movement on the women situation in the ottoman state, and identifying the woman education question in the ottoman thought and discussion the impact the modernization movement on women in the Ottoman state.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Denada Dosti MA degree

Bildiri Başlığı

İslam ve Kadın (Balkan durum)

ÖZET

Balkanlarda yaşayan müslüman kadınlar gelişimleri ve güçlenmelerini engellemesinden dolayı ve fırsat eksiliğinden ,bir takım sıkıntılarla mücadele etmek zorunda kaldılar ve hala mücadeleye devam ediyorlar.

Bu yazımda daha çok Balkanları GüneyBatısı özellikle de Arnavut ülkeleri olan (Arnavutluk; Kosova; Makedonya; Karadağ gibi bölgelere) odaklanacağım. Bilinir ki bu ülkeler Osmanlının parçalarındandı ve sonradan komünist rejime geçtiler (geçirildiler) Bu yüzden bu roller ve günümüzde yaşanan zorluklar hakkında konuşacağım. Cinsiyeta ve meselelerinden hareketle islam toplumun farklı katmanlarını nasıl etkiliyor. Cinsiyet Balkan medyasında nasıl temsil ediliyor? Bu sorular ve diğer cinsiyet konuları ile ilgili olan sorulara cevap vermeye çalışacağım.

Sonuç olarak hangi faktörler, kadınların ve tabii ki müslüman ailelerin, güçlenmesine yardımcı olabilir? Bu konuyu kendi kişisel olarak okularıma ve tecrübelerime dayanarak anlatmaya çalışacağım.

Anahtar kelime: cinsiyet, medya, islamofobi, kadınları güçlenmesi

Name-Surname and Title   **MA Denada Dosti**

Presentation Title   **Islam and Women –the case of Balkan**

Abstract

Muslim Women in Balkan had to deal with a series of challenges and continue to struggle due to different factors closely related with Islamophobia and as result the lack of opportunities has slowed or prevented her development and her empowerment in Balkan's society.

In my paper I will focus more on the Southwestern Balkan especially in the Albanian Countries such as: Albania, Kosovo, Macedonia, Monte Negro. Those countries were part of Ottoman Empire than they have passed through the Communist Regime. The role of women were crucial during these period of times. So I will try to talk about this role and also during nowadays challenges. How is islamophobia influencing in different aspects of a social life concerning gender issue? How is represented gender in Balkan Media? I will try to answer to this questions and others related to gender issue.

As a conclusion I will try to talk about which factors will help empowering women and of course Muslim Families based on my readings and my personal experience.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Mücahit YILDIRIM-Öğretmen, Doktora Öğrencisi

Bildiri Başlığı

Yakakent Ekonomisinde Kadının Yeri

ÖZET

Dünya nüfusunun yarısını oluşturan kadınlar, toplumların ilerlemesinde de temel aktör durumundadırlar. Ancak kadınların ekonomik hayata katılımları, toplumsal ve ekonomik kalkınmadan yararlanma düzeyleri nüfuslarıyla doğru orantılı değildir. Toplumsal ve ekonomik kalkınma sürecinde kadınların etkin biçimde yer alması, kadınların işgücüne katılımının ve istihdamının artırılması sürdürülebilir kalkınmanın gerçekleştirilmesinde önemli bir unsurdur. Araştırma sahasında da kadının ekonomideki yeri genel konjonktürden farklı olmamakla birlikte ekonomiye ve toplumsal hayata katkısından söz etmek mümkündür. Özellikle sahadaki balıkçılık sektöründe balık yemi ve balık yağı fabrikalarında çalışan kadınlar isimlerinden bahsettirmektedirler. Balıkçılık sektöründen farklı olarak tarım ve hayvancılıkta; özellikle de Yakakent ile özdeşleşme potansiyeli yüksek olan turizm sektöründe sezon içi yiyecek ve el işlemeciliğine kadın elinin değmiş olması dikkati çekmektedir.

Bu çalışmanın amacı, Samsun ili Yakakent ilçesinde kadının ekonomik hayattaki yeri ve önemini sayısal verilere dayanarak ortaya koymak ve ilçenin kalkınmasında kadının yerine ve önemine bir farkındalık yaratmaktır.

Çalışmada ilçedeki resmi kurumlar ile özel kuruluşlardan ilçedeki kadın çalışanlara ait bilgi ve veriler elde edilmiş ve çalışma tablo ve grafiklerle desteklenmiştir.

Çalışmada, kadının özellikle Yakakent ile özdeşleşen balıkçılık sektöründe fabrikalarda çalışarak ekonomik hayata adlarını yazdırdıkları ve turizm sektörüne de önemli katkılar sağladıkları tespit edilmiştir.

Name-Surname and Title Mücahit YILDIRIM-Teacher, Doctoral Student

Presentation Title The Place of Women in Yakakent Economy

Abstract

Women, who constitute half of the world population, are also the primary actors in the advancement of societies. However, women's participation in economic life and their levels of benefiting from social and economic development are not directly proportional to their population. Enabling women to take part effectively in the process of social and economic development, increasing participation and employment of women in labor force is an important factor in realizing sustainable development. While the place of women in economy in research field is not different from the general conjuncture, it is possible to talk about their contribution to economy and social life. Especially the women working in the fish feed and fish oil factories of fishing industry have made a distinguished name. Apart from fishing industry, women have a remarkable part in agriculture and stockbreeding and especially in food and handicraft in tourism industry, which has a high potential to be identified with Yakakent.

The purpose of this study is present the place and significance of women in economic life in the town of Yakakent based on numerical values and to create awareness for the place and significance of women in the development of the town.

Information and data about the working women were collected from government agencies and private institutions; the study was supported with tables and graphs.

In the study, it was found that women had a distinguished name especially in the fish industry which was identified with Yakakent and also made significant contributions to tourism industry.

Bildiri Başlığı

Baykal Gölü Kıyısında Bir Hun Şehri

ÖZET

İnsanın temel ihtiyaçları, yeryüzüne ilk ayak bastığı günden beri değişmemiştir. Bu ihtiyaçların başında beslenme ve barınma gelir. İlk olarak avcılık ve toplayıcılık yapan insanoğlu, ilerleyen yıllarda hayvancılık yapmaya başlamıştır. Nüfusun artmasıyla beraber hayvancılık faaliyeti insanların beslenmesi için yetmemeye başlamıştır. Bu sebeple tarım faaliyeti ortaya çıkmıştır. Tarım aynı zamanda hayvanların beslenmesi için de gereklidir. Dolayısıyla bir toplum tek bir ekonomik faaliyetle tüm ihtiyaçlarını karşılayamaz. Konargöçer dediğimiz toplumlar da tarımla uğraşmışlardır. Ancak bu uğraş, tabii ki yerleşik toplumlar kadar yoğun yapılmamıştır. Çünkü tarım yapmak için yerleşik yaşam şarttır. Günümüzde de örnekleri olmakla beraber, özellikle eskiçağlarda hayvancılık yapan toplumlar konargöçer olmak zorundaydı. İşte bu çelişkiden dolayı Hun toplumunda azınlık sayılabilecek bir kesim tarımla uğraşmıştır.

Tarım yapan toplumların yerleşik yaşamak zorunda olduklarını belirttik. Çünkü ekonomik kaynak, yani toprak, yer değiştirmez. Ayrıca toprakla sürekli ilgilenmek ve toprağa sahip çıkmak gerekir. Ancak tarımla beraber ortaya çıkan yerleşik hayata geçiş bir anda olmamıştır. Tarımın ilerlemesi ve daha fazla yapılmasıyla doğru orantılı olan bu sürece çalışmamızın detaylarında değineceğiz.

Çok geniş bir coğrafya olmasına rağmen Orta Asya'da tarım yapılabilen alanlar bu büyüklüğe göre sınırlıdır. Bu alanlardan biri de Baykal Gölü civarındadır. Türklerin eski ve ortaçağın hemen her döneminde sahip oldukları bu bölge hem stratejik hem de ekonomik olarak büyük bir öneme sahip olmuştur. Göl civarının genelde düzlük olması ve göl suyunun tarım sahalarının sulanması için uygun oluşu sebebiyle çok eskiden beri bu sahalarda tarım yapılmıştır.

Burada tarım yapan toplumlardan biri de Hunlardı. Bu bölgenin ve buradaki tarım sahalarının Hunlara ait olduğunu gösteren pek çok arkeolojik buluntu mevcuttur. Çalışmamızda değineceğimiz detaylardan biri de bu buluntulardır. Bu bölgede tarım yapıldığına göre yerleşik hayatın var olması da kuvvetle muhtemeldir. İşte bu amaçla 1980'lerin sonlarında bölgede yapılan arkeolojik kazılar neticesinde tarım sahalarının çok yakınında 206 haneli bir şehir bulunmuştur. 206 hane bugün köy veya küçük bir kasaba olarak kabul edilse de o dönemki Hun ve bölge nüfusu ile kıyaslandığında bu yerleşimi büyükçe bir şehir olarak kabul etmek gerekir. Çalışmamızda bu şehir ve Hunların yerleşik hayatı ile tarım faaliyetleri üzerinde durulacaktır.

Name-Surname and Title   **Murat Öztürk/Dr.**

Presentation Title   A Hsiung-nu City Shoreline Of Baikal Lake

Abstract

The basic needs of human has never been changed since he first set foot on earth. Nutrition and shelter needs are the most important ones of these needs. Humankind that made hunting and gathering at first, then started stockbreeding and farming. With increase of population, stockbreeding activity has become not enough for human nutrition. Therefore, agricultural activity has emerged. Agriculture is also necessary for breeding the animals. Consequently, a society cannot meet all requirements with just one economic activity. Nomadic societies also made agricultural activities. But this activity, of course, has not been made plentiful as much as settled societies. Because settled life is necessary for making agriculture. With the samples today, especially in ancient ages, societies that make stockbreeding should be settled. Here, due to this contradiction, a part can be considered as minority in Hsiung-nu society, has made agriculture.

I have pointed out that societies that make agriculture, should be settled. Because economic source, “soil”, doesn’t change place. Furthermore, soil needs care and farmer should protect his land. However, transition to settled life that appeared with agriculture, has not occurred abruptly. In my paper I will discuss more details about this process that has direct proportion with progress of agriculture and increase of agricultural activities. Although Central Asia is a very large geographical area, agricultural areas are limited in comparison with this largeness. One of these areas is Lake Baikal region. This region that Turks owned almost all periods of ancient and middle age, had great economic and strategic importance. Agricultural activities were made since ancient times due to flatness of lake region and suitability of lake water for watering agricultural areas.

Hsiung-nu society was one the societies that made agriculture here. There are lots of archaeological finds that prove these areas and agricultural zones here belong to Hsiung-nu. One of the details that I will discuss in my paper are about these findings. In accordance with agricultural activities made here, existence of settled life is highly probable. Here, with this aim, a city that has 206 houses was found so close to agricultural zones, by reason of archaeological excavations made in the late 1980’s. Though a settlement that has 206 houses is defined as village or small town today, when it is compared with region and Hsiung-nu population in that period, this settlement should be accepted as a somewhat large city. My paper will focus on this city, agricultural activities and settled life of Hsiung-nu.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Yrd.Doç.Dr. Recep Murat GEÇİKLİ

Bildiri Başlığı

Cumhuriyet'in İlk Yıllarında Kadınların Siyasal Hayata Katılması Konusunda Kamuoyunda Yapılan Tartışmalar
ÖZET (Türkçe ve En fazla 250 kelime)

Türk toplumunun I. Meşrutiyet'le başlayan siyasal hayata katılım süreci, II. Abdülhamit'in Meclis-i Mebusanı tatil etmesiyle birlikte bir kesintiye uğramış ancak II. Meşrutiyet'in ilanı ile birlikte yeniden hız kazanmıştır. Bütün bu süreçte, kadınların siyasal haklara kavuşması ve siyasal hayata katılması mümkün olamamıştır. Ancak, Türkiye Cumhuriyeti'ne siyasal hayata katılım noktasında Osmanlı'dan önemli bir miras kalmıştır. Bu bağlamda kadınların siyasal hayata katılımı konusunda II. Meşrutiyet'in ilanından sonra başlayan tartışmalar Cumhuriyet'in ilanı öncesi ve sonrasında artarak devam etmiştir. Bu tebliğde, bu konuyla ilgili Cumhuriyet'in ilk yıllarında kamuoyunda yapılan tartışmalar üzerinde durulacaktır.

Name-Surname and Title   **Recep Murat Geikli Asistant Professor**

Presentation Title   DISCUSSIONS IN PUBLIC OPINION ABOUT THE
PARTICIPATION IN POLITICAL LIFE OF WOMEN IN
THE FIRST YEARS OF THE REPUBLIC PERIOD

Abstract

Participation in political life of Turkish society which began with First Constitutionalist Period was interrupted since Abdul Hamid II had prorogued but it accelerated with the proclamation of the Second Constitutionalist Period. Within this period, gaining political rights and the participation in political life of women haven't been possible. However, an important inheritance remained to the Republic of Turkey from Ottoman Empire. In this context the discussions which have started after the proclamation of the Second Constitutionalist Period had been increasingly continued before and after of the proclamation of the Republic. In this study, the discussions in public opinion concerning to this issue are discourced.

Bildiri BaşlığıOSMANLI FETVÂ KİTAPLARINDA KADININ STATÜSÜNE DAİR
ANALİTİK BİR İNCELEME**ÖZET**

Osmanlı'da fetvâ kitapları, pratik hayatta karşılaşılan meselelere ait suallerin cevaplarından oluşmakta olup Osmanlı'nın asırlarca uyguladığı anlayış ve görüşlerini yansıtan mühim belgelerdir. Osmanlı'nın ilk dönemlerine ait fetvâ kayıt defterleri olmayıp, 17. Yüzyıldan itibaren fetvâların kütükleri kaydedilmiştir. Fetvâ kitapları mesele-cevap şeklinde hazırlanmış, klâsik fıkıh kitaplarının sistematüğinde yer alan kitâb veya bâb düzenine göre tertip edilmiş ve konular tahâret, salât, şehâdât, zekât, savm, hac, nikâh, talâk, rıdâ, siyer vd. şeklinde sıralanmıştır. Osmanlı fetvâ kitaplarında en çok geçen konular vakıf, nikâh, talâk, bey' ü şirâ, kazâ, sirkat gibi konulardır. Osmanlı şeyhülislâmları arasında fetvâ mecmuası sahibi olanların sayısı toplam 22 olup bu kitapların belli başlıları: Fetâvâ-yı Ebusuûd Efendi, Fetâvâ-yı Minkarizâde, Fetâvâ-yı Ankaravî, Fetâvâ-yı Ali Efendi, Fetâvâ-yı Feyziyye, Behcetü'l-Fetâvâ, Neticetü'l-Fetâvâ adlı kitaplardır. Öte yandan, klasik fetvâ kitaplarından farklı bir amaç, şekil ve muhtevada, bazı devlet adamlarının teşvik ve yardımıyla kaleme alınmış, birer hukuk külliyyatı mahiyetinde Fetâvâ-yı Hindiyye ve Fetâvâ-yı Tatarhaniye gibi eserler de vardır. Osmanlı fetvâ kitaplarında yer alan baplardan ikisi de nikâh ve talâk bâpları olup, bu baplarda yer alan fetvâlar Müslüman Osmanlı toplumunda kadının statüsüne dair önemli ayrıntılar ortaya koymaktadır. Bu baplarda genellikle Hind, Zeyneb, Zeliha gibi hayali şahıslarla ilgili kimisi gerçek, kimisi de hayali olarak birçok soru sorulmuş ve bunlara kaynağından alınarak verilen cevaplarda ortaya birçok konu ve ayrıntı çıkmıştır. Bu konular arasında kadının şehir ve toplumdaki yerine dair fetvâlar da bulunmaktadır. İşte bu bildiride böylesine farklı bir boyut ve konumdan hareketle kadının şehir ve toplumda geçmişteki statüsü ortaya konularak günümüzle bağlantılı kurulacak ve soru/cevapların niteliği ve sonuçları analitik bir incelemeyle değerlendirilecektir.

Name-Surname and Title **MUHİTTİN ELİAÇIK, PROF.DR.**

Presentation Title **AN ANALYTICAL REVIEW ON THE STATUS OF WOMEN
IN THE OTTOMAN BOOKS FATWA**

Abstract

Ottoman fatwas books, consists of answers to the issues encountered in practical life. These books are important documents that reflect the understanding and views applied of Ottoman for centuries. There are no registers of fatwas in the first period of the Ottoman Empire. Fatwas are saved to the file after 17th centuries. Fatwa books is prepared in the form of matter and answer; is arranged in order according to layout of classical fiqh books; issues has been listed as taharet, salat, şehadat, zekat, sawm, hajj, marriage, divorce, rıda, siyar, etc. In Ottoman fatwas books very past issues, is issues of foundation, marriage, divorce, buying and selling, accident, theft. The number of books Ottoman sheikh al-Islam is 22 units. Certain of these books: is Fataawa-yi Ebusuud Efendi, Fataawa-yı Minkarizade, Fataawa-yi Ankaravi, Fataawa-yı Ali Efendi, Fataawa-yi Feyziyya, Behcetü'l-Fataawa, Neticetü'l-Fataawa. In addition, there are also works written by the promotion of statesmen, as Fatawa Hindiyyah, Fatawa-e Tatarhani, in nature of the corpus of law. In addition, as Fatawa Hindiyyah, Fatawa-e Tatarhani, there are also works which were written by the promotion of statesmen, in nature of the corpus of law. Fatwas on marriage and divorce sections located in the Ottoman fatwa books reveals important details about the status of women in Ottoman society. In these sections, with fictitious names many questions have been asked and with their answers were put forward in many cases. These issues include the fatwas on the place of women in cities and communities. In this paper will set out the status of women in the cities and communities in the past; our day will be compared; questions/answers will be studied analytically.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

MUHAMMET OKUDAN YRD DOÇ DR

Bildiri Başlığı

**ŞER'İYYE SİCİLLERİ IŞIĞINDA ANADOLU KADINININ
HUKUKİ MÜCADELESİ
(19. Yüzyıl Samsun, Tokat ve Mardin Şer'iyeye Sicil Defterlerine
Göre)**

ÖZET

Şer'iyeye Sicilleri kadılar tarafından yapılan yargılamalar sonucu verilen hükümlerin,(hüccet, ilam ma'ruz ve mürasele gibi kayıtlarla) merkezden gönderilen (ferman berat buyruldu v.b.) yazıların ve kadı'ların birbirleriyle veya diğer idarecilerle yaptıkları yazışmaların kayıt edildiği defterlerdir.

Bu sebeple şer'iyeye sicilleri şehir ve bölge tarihçiliği açısından birinci elden kaynaklardır. Özellikle konumuzla birebir ilgili olan evlenme, boşanma, kadına yönelik şiddet ve cinsel istismar ile tereke taksimi gibi konular açısından en detaylı belgelerdir.

Günümüzde Türk Toplumunda yaygın olan kanaat Osmanlı Toplumunda kadının hiçbir konuda söz söyleme hakkının olmadığı, zorla evlendirilebildiği, işinin çocuk doğurmak ve bağda bahçede çalışmak olduğu noktasındadır. Yine söz söyleme hakkı olmadığından dolayı da uğradığı haksızlıklar karşısında hukuki mücadele başlatamadığı, kendisine yapılan haksızlıkları sineye çektiği konusudur.

Osmanlı genel coğrafyası için yanlış bilinen bu konuları, XIX. Y.Y' a ait olan Samsun, Tokat ve Mardin'e ait Şer'iyeye Sicil Defterlerinde yaptığımız incelemelerde; durumun böyle olmadığını gördük. Şöyleki; Kadınların mahkemeye, zorla evlendirilmeden mirasa, alacak verecek davalarından vakıf kurmaya, eşinin kendisini darp etmesinden boşanmaya kadar bir çok konuda başvuru yaptığını tespit ettik.

Örnek verecek olursak Samsunda bir kadın kocasının evine bakmadığını, kendisini sürekli darp ettiğini ve evlilik kurallarına riayet etmediğini ifade ederek kocasından boşanmak istediğini yazılı olarak mahkemeye sunmuş kadı gerekli incelemeleri yaptıktan sonra kadını kocasından boşamıştır. Başka bir kayıтта Mardin'de yaşayan bir kadın kocasının maddi durumu iyi olmasına rağmen kayınanası, kayınpederi, kayını ve görümcesiyile aynı evde kaldığını ifade ederek kocasının kendisine ayrı bir ev açmasını talep etmiş, durumu inceleyen hakim kadının dediklerinin doğru olduğunu tespit edince kadına ayrı bir ev açılmasına karar vermiştir. Yine zorla evlendirilmeye çalışılan bir kadının bu durumla ilgili olarak kadı'ya şikayette bulunduğu ve evliliğin iptal edildiğini tespit ettik.

Sonuç olarak; Tarihimizde belgeye dayanmayan bazı kanaatlerin düzeltilmesi için sözü edilen konuların, bilimsel tarih metoduyla ortaya konulması bir gerekliliktir. Ayrıca bu çalışmayla, Samsun, Tokat ve Mardin şehirlerinin yani Anadolu'nun kültür tarihine ufakta olsa bir katkı sağlamayı amaçlıyoruz.

Name-Surname and Title **MUHAMMET OKUDAN YRD DOÇ DR**

Presentation Title **İN LIGHT OF ŞER'İYYE SİCİL'S ANADOLU' WOMEN' LAW STRUGGLE**

Abstract

Records of Cadi's Court are the records in which sentences given as a result of judgements done by Cadis, writings (like certificate, imperial order etc.) sent (with records such as argument, verdict and correspondence) from the centre and correspondences among Cadis themselves and with other governors used to be recorded.

Hence records of Cadi's are primary sources in terms of histography of city and region. Especially in terms of subjects such as marriage, divorcement, violence against women and sexual abuse and distribution of estate concerning our subject directly they are the most detailed documents.

Today the common belief in Turkish society is related to women's social status. It points out that they had no right to speak, they were forced into marriage and their job was to give birth and work in vineyards and orchards.

As for the position of women, again we determined in those records that their marriages were of their own free will, otherwise they used to make a claim to the Cadi in respect to that subject and therefore their marriages were nullified. And once again we realized that the woman who was exposed to sexual abuse didn't accept that and brought it to trial.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Doç. Dr. Mucize ÜNLÜ

Bildiri Başlığı

Samsun'da Reji İdaresi ve Tütün İşçisi Kadınlar

ÖZET

Osmanlı Devleti'nin dış borçları sebebiyle kurulan Reji İdaresi tütün üretimin yapıldığı Samsun şehrinde de kurulmuştu. Reji idaresinin politikaları hem tütün üreticisi yerli halkı hem de tütün fabrikasında çalışan işçileri memnun etmekten uzaktı. Bu rahatsızlık Samsun tütün işçilerinin greve gitmesi ve şiddet içeren gösterilerle sonuçlanmıştır. Tütün işçiliğinde dünyanın her yerinde olduğu gibi Samsun'da da kadınlar ve genç kızlar hem ince parmaklara sahip olmaları hem de erkeklere göre daha ucuz işgücü olmaları sebebiyle daha fazla tercih edilmişlerdir. Bu bildiride Samsun Reji İdaresi ve kadın işçiler üzerine incele yapılacaktır.

Name-Surname and Title   Assoc. Prof. Dr. Mucize ÜNLÜ

Presentation Title   Tobacco Regie of Samsun and Women Workers

Abstract

The tobacco regie which was occurred as a result of the external debts of Ottoman Empire was established in Samsun, too. The policies of the regie administration were not satisfying neither for the tobacco producers nor for the tobacco workers. As a result of this comfortableness, the tobacco workers in Samsun went to strike and violent events had been lived. Most of the tobacco workers in Samsun were chosen from women and young girls just as in other cities. One reason for preferring them was low wages paid for them and having little and thin fingers were another reason for preferring women workers. This paper aims to study of the administration of Samsun Regie and women workers.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Doç. Dr. Meryem Kaçan Erdoğan

Bildiri Başlığı

OSMANLI HANIM SULTANLARININ HAREMEYN VE KUDÜS'E
YAPTIĞI HİZMETLER (XVI.-XVII. YÜZYIL)

ÖZET

OSMANLI HANIM SULTANLARININ HAREMEYN VE KUDÜS'E YAPTIĞI HİZMETLER (XVI.-XVII. YÜZYIL)

Osmanlı hükümdarlarının kutsal şehirlere ilgisi daha Haremeyn-i Şerifeyn hizmeti ellerine geçmeden önce başlamış, bu şehirlere surre adıyla büyük hediyeler göndermişlerdir. Haremeyn hizmetinin Osmanlılara geçmesiyle beraber hanedan mensupları tarafından mukaddes topraklarda birçok vakıf ve hayır müesseseleri kurulmuştur. Bu müesseseler, yerli halkın ihtiyaçlarını karşılamak ve müslümanların hac farızasını rahatlıkla ifa edebilmeleri için vücuda getirilmiştir.

Osmanlı hanedanına mensup hanım sultanlar da hükümdarların eşleri, kızları ve valideleri sıfatıyla başta Mekke ve Medine olmak üzere Kudüs gibi şehirlerde dinî ve insanî bir anlayışla hareket ederek vakıflar kurma yoluna gitmişlerdir. Hanım sultanların hac yolunda ve kutsal şehirlerde oluşturduğu hayratın temel noktalarını surre-i hümâyûn ile birlikte surre ve sadaka gönderilmesi, hacıların, yolcuların ve ziyaretçilerin istirahatlarının temin edilmesi, yol güvenliğinin sağlanması, fakir fukaranın doyurulması ve giydirilmesi, hastaların tedavi ettirilmesi ile su ihtiyacının giderilmesi gibi hususlar oluşturmaktadır.

XVI. yüzyılın ortalarından itibaren Kanuni Sultan Süleyman'ın eşi Haseki Hürrem Sultan'ın Kudüs, Mekke ve Medine'de inşa ettirdiği imaretlerle başlayan hizmet anlayışı, kızı Mihrimah Sultan'ın Mekke yolu üzerindeki suyollarını tamir ettirmesiyle devam etmiştir. Özellikle suyun temin edilme meselesinde hanım sultanların büyük bir hassasiyet gösterdiği görülmektedir. Nitekim Safiye Sultan, Hatice Turhan Sultan ve Kösem Mahpeyker Sultan gibi hanım sultanlar, Mısır ve Şam'dan itibaren Mekke ve Medine'ye giden hac yolu üzerindeki mevcut suyollarının yapımı ve onarımı ile ilgilendikleri gibi suyun temin ve tevzi işini yürütecek çeşitli organizasyonlar oluşturarak bunları finansal açıdan da desteklemişlerdir. Özellikle Safiye Sultan ile Mahpeyker Kösem Sultan'ın Haremeyn-i Şerifeyn'e ait ayrı vakfiyelerinin bulunması, hanım sultanların hem kutsal şehirlere ilgisini hem de bu bölgelerdeki çeşitli sıkıntıların giderilmesindeki hassasiyetlerini ortaya koymasından önemlidir.

Bu çalışma, yukarıda adı geçen hanım sultanların vakfiyelerinden yola çıkarak kutsal şehirler ile hac yolunda yapılan hizmetleri tanıtmaya yöneliktir. Ayrıca konuyla ilgili olarak Başbakanlık Osmanlı Arşivi ile Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi'nde bulunan yüzlerce belge ve defter serisinden bazı örnekler seçilmek suretiyle hanım sultanların hayırseverlik, cömertlik ve şefkat duygularına da dikkat çekilecektir.

Name-Surname and Title Assoc. Dr. Meryem Kaçan Erdoğan

Presentation Title SERVICES OF THE OTTOMAN SULTANAS FOR HARAMAIN
AND QUDS
(XVIth and XVIIth CENTURIES)

Abstract

SERVICES OF THE OTTOMAN SULTANAS FOR HARAMAIN AND QUDS (XVIth and XVIIth CENTURIES)

Ottoman Sultans had been interested in the holy cities long before they captured these places and they were sending gifts called as “*surre*” to these lands. With the transfer of the service of Haramain to the Ottomans, the members of the dynasty established many foundations (*vaqf*) and charity institutions in the holy lands. These establishments were instituted in order to meet the needs of the local people and Muslims who were to perform their obligation of pilgrimage comfortably.

The Ottoman Sultanas with the title of the wives, daughters and mothers of the Sultans established foundations primarily in Mecca and Madina, and in Quds, acting with a religious and humanitarian understanding. The primary things provided by the Sultanas along the pilgrimage line and holy cities include delivery of *surre* and relief with *surre-i hümayun* (imperial gifts), procurement of recreational facilities for pilgrims, travelers and visitors, ensuring travel safety, meeting the needs of the poor, treatment of patients and provision of water.

The understanding of giving service beginning with the building of imarets in Quds, Mecca and Madina by Haseki Hürrem Sultan, the wife of Suleiman the Magnificent in the middle of XVIth century continued with the repair of waterlines on the way to Mecca by his daughter Mihrimah Sultan. Especially regarding provision of water, it is seen that Sultanas put much sensitivity towards it. As a result, Sultanas like Safiye Sultan, Hatice Turhan Sultan and Kösem Mahpeyker Sultan dealt with the construction and repair of waterlines existing on the way from Egypt and Damascus to Mecca and Madina and also they supported them financially by establishing various organizations for provision and distribution of water. Especially the existence of *vaqfiyyas* special to Haramain al Şarafain established by Safiye Sultan and Mahpeyker Kösem Sultan is significant both from the aspect of the importance which Sultanas gave regarding the holy cities and the sensitivity which they show towards the elimination of various problems in these regions.

This study is about the introduction of services carried out along the pilgrimage route and in the holy cities departing from the *vaqfiyyas* of the Ottoman Sultanas. In addition, it aims to draw attention to the understanding and feelings of the abovementioned Sultanas about charity, generosity and affection through a selection of examples obtained from the series of hundreds of documents and *defters* (register) which is available in the Ottoman Archives of the Prime Ministry and the Archives of the Directorate General of Foundations.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Merve KARAÇAY TÜRKAL

Yrd. Doç. Dr.

Bildiri Başlığı

**KAFKASYA'DA AİLE YAPISI VE KADININ YERİ:
KARAÇAY-MALKAR TÜRKLERİ ÖRNEĞİ**

ÖZET

Günümüzde Rusya Federasyonu sınırları içerisinde bulunan, otonom cumhuriyet ve bölgelere ayrılmış olan Kafkasya çeşitli kültürlerin binlerce yıldır geçtiği ve karşılaştığı bir bölge olup dünyanın en eski yerleşik toplumlarını barındırmıştır.

Kafkasya'da yaşayan halklardan biri olan Karaçay-Malkar Türkleri bu gün çoğunlukla bu bölgede Rusya Federasyonu'na bağlı Karaçay-Çerkes Cumhuriyeti ile Kabardin-Balkar Cumhuriyeti'nde yaşamaktadırlar.

Karaçay-Malkar halkının şekillenışı şöyle bir yapıya dayanmaktadır, MÖ 3.000 yıllarında Koban Kültürünü oluşturan Orta Kafkasların yerli kabilelerinin kurdukları temel üzerine Kimmer-İskit-Alan kavimleri ikinci katmanı, Miladın ilk yüzyıllarından sonra Hun-Bulgar ve Hazar kavimleri üçüncü katmanı, X. yüzyıldan itibaren Kıpçaklar da son katmanı oluşturmuşlardır.

Dolayısıyla “Karaçay-Malkar Türklerinde aile yapısı ve ailede kadının yeri” konusu hem eski Türk kültüründen kalan izleri, hem de bir arada yaşadıkları Kafkas kavimleriyle olan etkileşimleri göz önünde bulundurularak benzerlikler ve farklılıklarla birlikte ortaya konmaya çalışılacaktır.

Name-Surname and Title **Merve KARAÇAY TÜRKAL** **Assistant Professor**

Presentation Title **FAMILY STRUCTURE AND THE POSITION OF WOMAN IN NORTH CAUCASUS: EXAMPLE OF KARACHAY- MALKAR TURKS**

Abstract

Caucasus, which is with in the boundaries of Russian Federation at the present time and have been divided region and outonomic republic, have faced various cultures and have hosted oldest sedentary society.

Karachay-Malkar Turks, who is one of the living peoples in Caucasus, are living mostly Kararachay-Çerkes Republic and Kabardin-Balkar Republic dependent on Russian Federation in these days.

Shaping of Karachay- Malkar People is based on a structure as: in years 3000 BC tribes of Kimmer-İskit- Alan formed second layer above established basis by native tribes of central Caucasus created Koban Culture. After the first century Hun-Bulgar and Hazar Tribes formed third layer and from X. century the last layer was formed by Kipchaks.

In the study, it is tried to reveal together similarities and differences by taking into considiretion subject of “familiy structure of Karachay- Malkar Turks and in position of woman in family” both remaining of old Turkic cultures and interaction with Caucasus tribes lived together.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Yrd. Doç. Dr. Meral HAKMAN

Bildiri Başlığı

Arkeolojik Verilere Göre Antik Yunan'da Kadının Dini Hayattaki Rolü

ÖZET

Eski Yunan sosyal hayatında çeşitli yasaklar sonucunda kadının hakları büyük ölçüde kısıtlanmıştır. Kadına sportif yarışmalara katılması, ticaret yapması ya da meslek sahibi olması gibi konularda kısıtlamalar ve yasaklar getirilmiş, yasakların çiğnenmesi durumunda ise çeşitli cezalar uygulanmıştır. Kadının birincil görevinin bir anne ve eş olduğu düşünüldüğü için Yunan kadını daha çok evinde özgür olmuştur. Aslında özgür Yunan kadını eğer bekarsa babasına, evliyse kocasına tabidir ve sosyal hayatında onların izinleri dahilinde hareket etmektedir. Özellikle Hellenistik dönemden sonra bazı yasak ve kısıtlamaların yumuşadığı görülse de kadının kent yaşamındaki özgürlüğü erkeğe göre oldukça sınırlıdır. Ancak bunun tam tersine erken dönemlerden itibaren kadının dini hayatta daha özgür olduğu görülür. Zeus, Demeter, Athena, Artemis ve Dionysos gibi tanrıların festival ve ritüellerinde bazı kurallar dahilinde çeşitli görevlerde kadınları görmek mümkündür.

Bu çalışmada, *kadının dini hayattaki rolünün, medeni durumunun üstlendiği görevlerde yarattığı farkın ve dinsel açıdan kadına getirilen yasaklamaların ve özgürlüklerin ne olduğu* sorularının cevabı aranarak konuya açıklık getirilmiştir. Çalışmanın kaynaklarını ise başta vazo betimleri olmak üzere arkeolojik veriler oluşturmaktadır. Ayrıca arkeolojik verilere destekleyici olması bakımından Hesiodos, Homeros, Aristoteles, Thukydides gibi ozan ve yazarların eserlerinden de faydalanılmıştır. Böylece hem dinsel açıdan hem de toplumsal cinsiyet penceresinden bakılarak din çevresinde şekillenen kent yaşamında kadının konumu ortaya konulmuştur.

Name-Surname and Title   **Asst. Prof. Dr. Meral HAKMAN**

**Presentation Title   Women's Role in Religious Life in Ancient Greek based
on Archaeological Data**

Abstract

Women's rights were very restricted in Ancient Greek due to various bans in social life. Female citizens were restricted in or prohibited from participating in sports competitions, trading, or having a profession, and a number of penalties were applied in case of violations. Women were only free within the confines of their houses as their primary duties only included serving as a mother and wife. The free Greek women were subjects to their father or husband if they were single or married, respectively. They were to behave according to their fathers' or husbands' wills. Although some restrictions or bans were softened especially in Hellenistic age, women's freedom was relatively limited compared to that of men's. On the other hand, it is seen that women's role in religious life was rather free since the early times. It is possible to see women with various roles acting in certain rules during festivals and rituals for gods such as Zeus, Demeter, Athena, Artemis, and Dionysus.

This study deals with the questions of what women's role was in religious life, what kind of differences rose from their marital status, and what restrictions and prohibitions they experienced in terms of religious life. The answers to these questions are vital in determining their place in religion. The sources for this study are archaeological data, primarily vase depictions. Works by bards and writers of antiquity such as Hesiod, Homer, Aristotle, and Thucydides were utilized as supplementary sources. Accordingly, women's position in urban life which was shaped around religion was stated from both religious and gender perspectives.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Dr. Melike KARABACAK; Yrd. Doç. Dr. Abidin TEMİZER

Bildiri Başlığı

Salgın Hastalıklar ve Samsun Karantinahanesi

ÖZET

Samsun bir liman kenti olması sebebiyle dışarıdan gelen gemi ve yolcuların getirdiği hastalıklara maruz kalma potansiyeli yüksek bir şehirdir. Limanda bir karantinahane olduğu bilinmekle birlikte şehirde muhtelif tarihlerde salgın hastalıkların ortaya çıktığı görülür. Kolera, veba, frengi şeklinde ortaya çıkan bu hastalıkların tek sebebi şehrin bir liman kenti olması değildir. 19. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin pek çok kentinde görülen salgın hastalıklar karşısında merkezi yönetimin aldığı tedbirler Samsun şehri üzerinden de değerlendirilebilir. Hastalıkların şehir yaşamı ve ekonomisine etkilerinin de ele alınacağı bu çalışma Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nden edinilen belgeler ışığında çalışılacaktır.

Name-Surname and Title Dr. Melike KARABACAK; Yrd. Doç. Dr. Abidin TEMİZER

**Presentation Title The Epidemics and The Quarantine Station of Samsun
Abstract**

Because of its harbour Samsun had a bad capacity of accepting epidemics came with ships and passengers. Although there was a quarantine station in the city, the epidemics occurred in various times. Being a port city was not the only reason of these diseases comes out as cholera, plague, pox. The precautions taken by the Ottoman government in the 19th century for the epidemics came out in many cities can be observed by evaluating the applications in Samsun. This paper will also discuss the effects of the epidemics on social and economic life of the city in the light of Ottoman Archive documents.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Mehmet Sami BAYRAKTAR- Yrd. Doç. Dr.

Bildiri Başlığı

“OSMANLI DÖNEMİNDE CANIK’TE KADIN BİR BANİ AYŞE HATUN VE YAPILARI”

ÖZET (Türkçe ve En fazla 250 kelime)

BİLDİRİ ÖZETİ / ABSTRACT

Yusuf Ağa kızı Ayşe Hanım, Sadrazam Köprülü Mehmed Paşa’nın eşi; Sadrazam Fazıl Ahmed Paşa’nın annesidir. 17. Yüzyılda yaşayan Ayşe Hanım, vakıf kayıtlarına göre Vezirköprü, Bafra ve Samsun’da epey sayıda yapının inşa, tamir ve bakım işleriyle ilgilenmiş ayrıca bazı yapılara çeşitli vakıflar bağışlamış, bazı camilere imam, hatip, müezzin, kayyum ve ferraş gibi görevliler atamıştır.

Osmanlı’nın kudretli sadrazam ailesinin kadın efendisi Ayşe Hanım, Canik yöresinin önde gelen banilerinden biridir. Bu durum, Osmanlı şehrinin imar ve şekillenmesinde vakıfların baskın rolünün bir yansımasıdır. Vakıf ve şehrin imarı bağlamında benzer diğer kadın baniler için de geçerli olduğu üzere, Ayşe Hanımın hayatına, kadının Osmanlı toplumundaki saygınlığının bir nişanesi olarak da bakabiliriz.

Name-Surname and Title **Mehmet Sami BAYRAKTAR- Yrd. Doç. Dr.**

Presentation Title **A female founder/establisher Ayşe Hatun and Structures Ottoman period in Canik.**

Abstract

Yusuf Agha daughter Ayşe Hanim is Sadrazam (grand vizier) Köprülü Mehmed Paşa's wife and Sadrazam (grand vizier) Fazıl Ahmed Paşa's mother. According to foundation records, Ayşe Hanim, who lived in the 17th Century built numerous structures in Vezirköprü, Bafra and Samsun, was interested in the repair and maintenance work. She also was donated to various foundations of some buildings. She was appointed to some mosque officials as imam, hatip (preacher), müezzin, kayyum (trustee) ve ferraş (cleaner).

Female master Ayşe Hanım who is powerful vizier family of ottoman empire Ayşe Hanim, powerful female master of the grand vizier family at Ottoman Empire, was one of the leading founders at Canik region. This situation is a reflection of the dominant role of founders in the development and shaping of the Ottoman city. Similar to other female founders in the context of foundation and development of the city as well be valid, Ayşe Hanım's life, we can look at as a token of the dignity of women in Ottoman society.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Prof. Dr. Mehmet EVSİLE

Bildiri Başlığı

Cumhuriyet Döneminde Aile ve Kadın Problemleri

ÖZET

Cumhuriyetin ilânından 1960 yılına kadar nüfus politikaları, aile, kadın, evlilik ve çocuk konuları Türkiye Büyük Millet Meclisi Zabıt Ceridelerine yansıyan bilgilerden takip edilecektir. Nüfusu artırmak için uygulanan teşvik politikaları, çok çocuklu ailelere maddî yardım uygulamaları, nikâh akdi için gereken doktor raporu konusunda yaşanan problemlerin sonucunda yapılan nikâhsız evlilikler, bu evliliklerden doğan çocukların neseplerinin tashihi, aile cüzdanı uygulaması gibi konular araştırılacaktır. Böylece aile kurumu ve kadının sosyal statüsü hakkında sonuçlara ulaşılmaya çalışılacaktır.

Name-Surname and Title Prof. Dr. Mehmet EVSİLE

Presentation Title Family and Women Problems in Republic Period

Abstract

The population policies from the establishment of the Republic to 1960 will be investigated through the data reflected from the reports of the Turkish Grand National Assembly. The issues such as the policies to encourage the increase in population, financial support given to the families with many children, informal marriage caused by the difficulty to get a doctor report for the official marriage, the registration of children result from informal marriage and the applications of family record booklet will be searched. Therefore, it will be tried to reach a conclusion about family institution and the social status of the women.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Doç. Dr. Mehmet Emin ÜNER

Bildiri Başlığı

Osmanlı Urfa'sında Gündelik Hayatta Kadın

ÖZET

Gündelik olan, bilebildiğimiz bütün toplumlarda insan soyunun varlığını sürdürmek için geliştirdiği etkinliklerden oluşur: yeme, içme, barınma, üretme, güvenlik, soyun yeniden üretimi gibi basit insanî ihtiyaçları karşılamak üzere yapılan tüm etkinlikler. Gündelik yığılmış bilgilerin, ritüellerin, toplumsal işbölümünün arasına dağılmış bir yığın işi kapsar. Daha da kısacası gündelik hayat hayatın her alanını – çalışma alanı, serbest zamanını, aile ve özel hayatı, sosyal hayatı vs.- kapsar.

Osmanlı toplumunda gündelik hayatta kadın hakkında bilgi edinilebilecek kaynakların başında şer'îye sicilleri gelir. Bunun dışında ahkâm defterlerinde az da olsa bazı bilgiler edinmek mümkün olmaktadır. Ayrıca vakfiyeler de bu konuda bilgi verirler.

Bizim de temel kaynaklarımızı Urfa şer'îye sicilleri, Urfa'da kadınlar tarafından kurulmuş olan vakıfların vakfiyeleri ve 24 Numaralı Rakka Ahkâm Defteri oluşturmaktadır.

Osmanlı döneminde Urfa'da kadın gündelik hayatta komşuluklar, eş, anne olarak hayatını devam ettirirken, bunun yanında sosyal ve ekonomik hayatın bazı safhalarında da yer aldığı görülmektedir. Ticaretle uğraşanlar, kendi adına vakıflar kurup eğitim ve öğretime katkı da bulunanlar yine vakıflar yoluyla toplumun fakir kesimine yardımcı olan kadın sayısı da küçümsenmeyecek derece de fazladır. Ayrıca gündelik hayatta her ne kadar erkek ön planda olsa da, erkeğin bulunmadığı zamanlarda kadın daima bu boşluğu doldurmayı bilmiştir. Bölgenin yapısı icabı olarak yeri geldiğinde aşirete liderlik yapmış, gelen misafirleri ağırlamıştır. Anadolu'nun hemen her şehrinde görüldüğü gibi, Urfa'da da kadın tamamen dört duvar arasına sıkışmış değildi, ihtiyaç halinde “erkek”lerin yaptıkları bütün işleri yapmaktan geri durmamıştır.

Name-Surname and Title   **Assoc. prof. dr. Mehmet Emin ÜNER**
University and Address   **Harran University   Fakulty of Science and Letters
Campus of Osmanbey-
Şanlıurfa**

**Presentation Title   Women’s Position In Daily Life In Urfa During Ottoman
Period**

Abstract (English, Maximum 250 words)

Daily life consists of all the activities to continue the mankind, such as eating, sheltering, producing, safety, reproduction, activities to meet basic human needs. It includes the knowledge, rituals and the works that are distributed to the society. Briefly, daily life includes every field of life, working, leisure, private life, social life etc.

Sharia Court Records are the first source to get information about the women in daily life. Besides, it is possible to get a little information from Verdicts Register. Also the foundation records gives information about the topic.

Our essential resources are formed by Urfa Sharia Court Records, records of the foundations which were founded by women and the number 24 Rakka Verdicts Register.

While living as a neighbor, a wife and a mother in daily life, it is seen that women had their positions in some parts of the social and economical life as well. There were a great number of women who engaged in trade, established foundations on their own behalf and supported the education or helped the poor through the foundations. Even though the men were at the forefront in daily life, women always knew how to fill the vacancy in the cases that men were not around. By virtue of the structure of the region, when required they led the tribe and hosted the guests. As well as it is seen in almost all the cities of Anatolia, the women were not stuck at home, when in need, they didn’t hesitate to do all the things that men did.

Key Words: Urfa, Ottoman, women

Bildiri Başlığı

Anadolu'da Hitit Döneminde Kadın ve Önemi

ÖZET**Anadolu'da Hitit Döneminde Kadın ve Önemi**

Bu çalışmada, Anadolu'da medeni bir devlet kurmuş olan Hititlerin kadına verdiği değer, kadının Hitit toplumundaki rolü ve Hitit hukukunda sahip olduğu haklar hakkında önemli bilgiler sunulacaktır.

Hitit öncesi Anadolu toplumlarında, verimliliği ve doğurganlığı simgelediği için kadın çok büyük saygınlık kazanmış, tanrılaştırılmış ve buna paralel olarak da Anadolu'da anaerkil bir toplum yapısı oluşmuştur.

M.Ö. 2.binde, Anadolu'da yaşayan Hitit toplumunda ise, başlangıçta devletin sınırlarını genişletmek, ekonomik olarak güçlü olmak amacıyla izlenen dış politikanın etkisiyle erkeğin egemenliği artmış ve ataerkil düzenin özellikleri belirginleşmiştir. Ancak, Hititlerin Anadolu'da ilk siyasi birliği sağlayıp, yaşadığı çağa damgasını vuran çok yüksek bir kültür ve medeniyet yaratması ile Hitit toplumunda anaerkil özellikler oluşmuş ve kadına hak ettiği değer verilmiştir.

Hitit Medeniyetinde devlet yönetiminin baş sorumlusu kraldı." Tavananna" unvanını taşıyan kraliçe, tüm devlet ve din işlerinde aktif ve resmi olarak Hitit kralının yanında yer almaktaydı. Kimi zaman da bağımsız olarak bu işleri yürütebilmekteydi. Kral başrahip, kraliçe başrahibeydi.

Eski Hitit krallığından itibaren kral eşleri ve kızları saray politikalarında ve devlet yönetiminde büyük rol oynamıştır. Kraliçeler, devirlerinin büyük krallarıyla müstakil olarak mektuplaşıyorlar, kendi mühürleri ile antlaşmalara adlarını koyuyorlardı. Mesela, tarihin bilinen en eski antlaşması olan, Mısır ve Hitit arasında yapılan Kadeş antlaşmasında Kral III. Hattuşili'nin mührünün yanında Kraliçe Puduhepa'nın da mührü vardır.

Hitit Devleti bir hukuk devletidir. Bu amaçla da insanların hak ve hukukları kanunlarla düzenlenmiştir. Bu kanunlar Hitit kadınının Hitit toplumundaki statüsü, rolü, önemi ve sahip olduğu haklar hakkında önemli bilgiler sunmaktadır.

Hitit kanunlarıyla ferdi mülkiyet, boşanma özgürlüğü ve boşanmada mal varlığının eşit bölünmesi gibi kadın haklarının ve kadın özgürlüğünün verilmesi, Hitit kadını çağında çok ileri seviyeye ulaştırılmıştır. Yani, Hititler, kadın ve erkek olarak sahip oldukları güzelliklerin ve hakların bilincine varmış, kadın ve erkeğin bir bütünü teşkil ettiğini kavramış, çağının medeni bir devleti olarak kadına değer vermiş ve saygı duymuştur.

Name-Surname and Title

Doç. Dr. Leyla Murat

Presentation Title

Anadolu'da Hitit Döneminde Kadın ve Önemi

Abstract

The Role of Woman and her importance in Hittite period of Anatolia

In this study, it is given some important information about the value which the Hittites, who constituted a civilized state in Anatolia, gave to the woman, the role of woman in the Hittite society and their rights in Hittite laws.

In the pre-Hittite period, the woman gained a tremendous respect; she was deified, and so a matriarchal community structure was constituted in Anatolia, since the woman symbolized the fertility and the prolificacy.

In the Second Millennium BC, the dominance of man was increased owing to the foreign policy that was followed to get strong economically and to widen the border of kingdom, and so the characteristics of patriarchal order became clear. However, with the fact that Hittites created a high level of culture and civilization which labeled to its age, after they established the political union in Anatolia, and it was given to the woman the value that she deserves.

In Hittite civilization, the main responsible person in the administration of kingdom was the king. The queen, called as "Tawananna" positioned formally near the Hittite king in both state and religious affairs in an active manner. She sometimes conducted affairs personally. The Hittite king was high priest, but the queen was high priestess.

Since the Old Hittite Kingdom Period, the king's wife and his daughters had an important role in palace-politics and the administration of kingdom. The Hittite queens corresponded detachedly with the contemporary rulers, and put their personal seals on the treaties. For example, on cuneiform tablet of Qadesh Treaty, known as the "oldest international peace-treaty", that was signed by Hittites Kingdom and Egypt, it appears the seal impression of the Hittite Queen, near the seal of Hattušili III, the Hittite kingdom.

The Hittite kingdom was a state of law. For this purpose, the rights and laws of Hittite people were laid out. These laws give important information about the rights, significance, role and the status of Hittite women in the Hittite society.

Severalty, freedom of divorcement and equal distribution of assets in a divorcement case which were secured by the Hittite laws, reached in a higher level in the Hittite period. In other words, Hittites, who apprehended that women and men constituted a whole, appreciated the woman as a valued presence in ancient times.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

İSMET TÜRKMEN (DOÇ. DR.)

Bildiri Başlığı

Türk Modernleşmesinde Kadın Kimliğinin İnşası: Halkevlerinin Çalışmaları Üzerine Bir İnceleme (1932-1951)

ÖZET

Cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren rejimin topluma kazandırılması doğrultusunda yeni kurumlar hayata geçirilmiştir. Bu kurumlar arasında önemli bir yere sahip olabilmeyi başarmış olan "Halkevleri", cumhuriyetin getirdiği yeni değerler sistemini ve yaşam tarzını topluma kazandırmayı misyon olarak kabul etmiştir. Bu esnada, cumhuriyetin ilk dönemlerinden itibaren içinde yaşanılan süreç kadının toplumdaki yerinin sorgulanmasına da neden olmuştur. Cumhuriyet Türkiye'sinde, Halkevleri özelinde kadının ve erkeğin eşit bir konuma getirilmesi hassasiyeti ile hareket edilmiştir. Bu çalışmada, cumhuriyetin kuruluş aşamasında görünürlük kazanan farklı modernleşme projelerinde kadına atfedilen anlamı çözmek amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda, ideolojik yaklaşımın temsilcisi olması açısından ve bu sürecin bir parçası olmaları nedeniyle Halkevleri ve Türk kadınının modernleşmesi arasındaki ilişki değerlendirilmektedir. Cumhuriyetin kuruluşundan beri kadının erkekle eşitliği konusunda süren tartışmalar 1960'lara gelindiğinde bir hak olduğu iddiasıyla somut bir aşamaya geçmiştir. Bu algının oluşmasında Halkevlerinin taşıdığı misyon fevkalade mühimdir.

Çalışmanın hazırlanması sırasında, Cumhuriyet Halk Partisi Genel İdare Kurulu Kararları, Bakanlar Kurulu Kararlar ve Başbakanlık Muamelat Genel Müdürlüğü kataloglarında yer alan belgelerden istifade edilmiştir. Ayrıca TBMM kayıtlarından, dönemin süreli yayınlarından, telif ve tetkik eserlerden de yararlanılmıştır.

Name-Surname and Title

İSMET TÜRKMEN (DOÇ. DR.)

Presentation Title

The Construction of Women's Identity in the Turkish Modernization: A Study on People Houses of Studies (1932-1951)

Abstract

New institutions in line with the reintegration of the regime has been implemented since the early years of the Republic. These institutions that have succeeded in one place may have a significant "Community Centers", has adopted a new system of values and lifestyles brought the republic to give the community the mission. Meanwhile, the process experienced from the early days of the republic led to the questioning of women's place in society. Republican Turkey, Community has been moving in the woman's and man's special position with precision to equalize. In this study, modernization projects at different stages of the republic winning enterprise visibility is intended to solve the meaning attributed to women . For this purpose , in terms of being representative of the ideological approach and Community because they are a part of this process is to evaluate the relationship between women and the modernization of Turkey. Since the establishment of the Republic, while the debate on the equality of women in the history of man is a concrete step for alleged rights the 1960s . Community centers are supremely important mission carried by the formation of this perception.

During the preparation of the study, the General Administration Council of Republican People's Party , the Council of Ministers and the Prime Minister Directorate General of Proceedings of the documents has been used in the catalog . The Parliament also records of the period of the term of publication has benefited from the copyright and laboratory work.

Bildiri Başlığı

**AVRUPA’YA MODERN ZAMANLARIN SINIR
ÖTESİ UMUDU: SURİYELİ GÖÇMENLER**

ÖZET

Bütün savaşlar felakettir ve bağrında trajedi kadar dramı da barındırır. Suriyeli göçmenler bu asırda hem dramın ve hem de trajedinin en büyüğüne şahitlik etmişlerdir.

Bu öyle bir trajedi ki geride anılarını, acılarını ve mezarlarını bırakmış ve üstelik Akdeniz’in soğuk sularının “binlerce Aylanlar” a mezar olacağını bile bile üç kıtaya göç etmeyi zorunlu kılacak kadar tarihi olmuştur.

Edebiyat ve sosyoloji gibi bilimler ise onların duygu selini paylaşamadıkları şehirlerde yaşadıkları ekonomik darboğazı, tedavisi olmayan yalnızlıkları ile onları yabancı olarak tanımlayan insanların kem gözlerle kendilerini dışlamalarının dramına yeri, zamanı ve olayı gözetmeksizin sanki sahne yeniden kurulmuşçasına şahitlik etmektedirler.

Suriyeli göçmenler, ülkelerinde yönetimden kaynaklı ahlaki dejenerasyona şahit olmuş ve bunun sonucunda modern zamanda Avrupa kıtasına yaptıkları göçü kendileri için sığınabilecekleri son liman olarak gördükleri için de “sınır ötesi umut”larını buraya bağlamışlardır.

Anahtar Kelimeler: Avrupa, modern zaman, sınır ötesi umut, Suriyeli göçmenler.

Name-Surname and Title **Dr.İsmail KIRAN**

University and Address

Presentation Title **MODERN TIMES HOPE BEYOND BORDERS
OF EUROPE: Syrian Immigrants**

Abstract

Summary

Every war is disaster which is included tragedy as drama. Syrianimmigrants in this century have witnessed this drama as well as to the largesttragedy.

This is such a tragedy that left behind memories, leaving their sufferingand graves and even in the cold waters of the Mediterranean "the thousands of Ayhan" dead. Even they know that the migration has been a history as to requirethree continents.

Sciences, literature and sociology are if they to witness to the scene re-established which the economic downturn can not share their feeling that theylive in the city flood, people with incurable loneliness that defines them asstrangers with evil eye and place themselves exclusions drama, regardless of time and events.

Syrian immigrants, the country witnessed in the government-inducedmoral degeneration and in modern times as a result of migration to Europe forwhat they see as their last haven for themselves so their hope the cross-borderlink here.

Keywords: Europe, in modern times, hope the cross-border Syrian refugees

Name-Surname and Title   **Īnaam Mahdi Ali Al-salman**

Presentation Title   **The Iraqi Woman's Association and Its Role in Feminist Movement in Iraq 1963-1958**

Abstract

Although the history of Iraqi Feminist Movement going back to the rise of Iraqi Modern state at 1921, it still an elite's movement of some wealthy and political families. The first women society established in 1952 by the Iraqi activist ,Ms.Nazyiha Aldulaimi(1924 -2007) and some Iraqi women under the name "the Association of defense of the Rights of Iraqi Woman". After the July 14 ,1958, the Iraqi woman implemented some success by the support of new regime and the Iraqi communists. In 1959 , the Association had changed its name to "Association of the Iraqi Woman". This association achieved numerous successes in its works, especially its collaboration with the Iraqi government of General Abdul Karim Qassim(1959-1963) and the communist party and other liberal people to issue the Personal Status Act of 1959 , which was the first progressive act in Arab World.

The Association has participated many activities in Iraq and abroad to support the status of Iraqi women and getting its rights. It suffered from the conservative powers and religious communities in Iraqi society. It hold many conferences for the defending of Iraqi woman and attended other conferences abroad :Beijing 1959,Cubenhagen 1960, Vienna and Moscow 1962.The Association suffered of oppression at the eve of February 8,1963 and many of its members exposed to jail.

The paper is a study of the rise and early activity of this Iraqi civil institution which regarded as an example of the development of Iraqi Feminist movement in Iraq in the 2nd half of the twentieth century.

Bildiri Başlığı**GELENEKSEL TÜRK EVİNDE KADIN****ÖZET**

Geleneksel Türk ailesi, geniş aile düzeni içinde ailenin aynı zamanda üretici bir yapıya sahip olmasını getirmiş, büyük ve çok sayıda mekana gerek duyulmuştur. Yaz aylarında üretilen sebze ve meyvelerin bütün yıl yenecek biçimde korunup saklanması için depolar, kilim ya da halı dokuma tezgahları için bölümler evin diğer bölümlerine eklenen mekan ihtiyaçları arasındadır. Geniş aile içinde oğullar ve gelinlerin oluşturduğu küçük birimler kendi içinde ayrıca bağımsız ayrı mekanlara ihtiyaç duymuştur. Türklerde, evde kadınlar ev işlerinden ayrı olarak hayvanların bakımı ve dokuma gibi çeşitli işlerle uğraştıklarından, Türk evi bir anlamda kadın içindir denebilir.

“Osmanlılarda aile dışındaki yaşantılarında erkekler ile kadınlar ayrılmakta, iki ayrı topluluk olarak görünmektedir. Kadın üretime yönelik çalışmalarını, her türlü toplumsal faaliyetlerini ev içinde sürdürür, hayatını evde geçirirdi .” Bahçe duvarları çoğu zaman birinci kat seviyesine kadar yükseltilerek içerisiyle dış ortam kesin olarak ayrılır, toplum kuralları yüzünden yaşantı kapalı bir ortamda sürdürülmekteydi. Türk evinin biçimlenmesinde en etkin faktörlerden biri olan İslamiyetin etkisiyle mekanlar; haremlik selamlık diye erkekler ve kadınlar için ayrı ayrı odalara bölünmüşlerdir. Bu içe dönük yaşam biçiminden doğan “ Mahremiyet” iç mekan düzenlemesinde önemli bir yer tutmuştur. Kadınlarla erkeklerin ayrı yaşamaları evlerinde bölümlere ayrılmasına neden olmuş, kadınların yaşadığı bölüm “harem”, erkekler ise “selamlık” adı verilen bölümde yaşar olmuşlardır. Harem-Selamlık ayrımı her evde vardır, fakat selamlığın bir odadan ibaret olduğu evlerde planı etkilemez. Selamlık kısmının planı etkilediği durum, kendi sofa, merdiven ve odalarıyla ayrıldığı zaman kendini gösterir.

Osmanlı Türk ev tipi, İslamiyetin kabulünden önceki Türk kültür ve yaşayışlarına dayanmaktadır. Batıda Adriyatik kıyılarından iç kısımlarından, kuzeyde Macaristan, Doğuda Kafkasya’dan Basra körfezine ve Mısır’a kadar olan bir bölgede etkilidir.

Geleneksel Türk Ailesi, soyda babayı temel alan yani ataeril bir ailedir. Erkek bu birliğin başında olup aile içindeki tüm yetki ona aittir. Aileyi koruyup gözeten ve onun yaşamını sağlayan babadır ve bu sistemde kadın ikinci planda yer almaktadır. Kadının sadece evin iç yaşamında işlevi vardır ve yoğun bir çalışma içindedir. Kadının sorumluluğu çamaşırdan, odun kırmaya, çocukların bakımını üstlenmeden, ekmek yapmaya kadar kapsamlıdır. Kadın ev içi yaşamda yer alan bir çalışma hayatına sahiptir.

Bu çalışmada, geleneksel Türk evinin biçimlenmesine etki eden unsurlar arasında önemli yeri olan din, sosyal- ekonomik faaliyetler içinde geleneksel Türk evi içinde kadının yeri ve görevleri incelenecektir.

Name-Surname and Title **İlknur Yüksel, Asst.Prof.**

Presentation Title Women in Traditional Turkish House

Abstract

Traditional Turkish family, extended family in order to have a structure of the family, but also brought the manufacturer, you need to place large and numerous. In the summer, produced fruits and vegetables if they are to beat all year of storage for warehouses, rugs or carpet looms for sections added to other parts of the House is between the needs of the venue. Large family of sons and daughter-in-law in small units in itself also is needed to separate independent venue. The Turks, in the House, women care for the animals separately from household chores and are struggling with a variety of jobs, such as weaving, is a sense you could say to female Turkish House.

Men and women in family life, except in Ottomans, they appear to be two separate communities to leave. Women's production work, in all kinds of social activities continues, life House home. Garden walls and raised to the level of the first floor most of the time with the contents of the external environment to be precise, because of the rules of community life within a closed environment. The most effective factors in the formation of the Turkish House is one of The places under the influence; haremlik selamlık say men and women are divided into separate rooms for. This inward-looking way of life from the "Privacy" has an important place in the interior arrangement. Women and men live in separate houses, divided into sections of caused all women live in chapter "harem", while men live in "selamlık" section. Harem-there are in every house, but the separation of the Selamlık Hi consists of a room of which houses does not affect the plan. The plan affects status, its part of the selamlık sofa, stairs and rooms when she leaves.

Ottoman Turkish household, Islam is based on the previous Turkish culture and the way of living. To the West are the inner parts of the Adriatic coast, in the North, Hungary to the Northeast, from the Caucasus to the Persian Gulf and Egypt is effective in an area.

Traditional Turkish Family, is a family that is based on the patriarchal father about. At the beginning of this union all authority in family guy belongs to him. Protect the family considers and provides his life is the father and in this system, women's secondary. The House's Interior has a function in the life of the woman only and is in an intensive study. The woman's responsibility to break the linen, wood, children's care is up to the incurring of bread on. Women's domestic life has a working life.

In this study, that the formation of the traditional Turkish House elements important in religion, social-economic activities and tasks, and women's place in traditional Turkish House, will be examined.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

İLHAN EKİNCİ

Bildiri Başlığı

XIX. YÜZYIL BELGELERİNDE ORDU KAZASINDA
KADIN

ÖZET

Bildiride, XIX. Yüzyılda Ordu Kazasında kadın ve kent nüfusunun, gelişimi ele alınarak; eldeki bazı belgeler üzerinden kadınların oynadıkları rollere değinilecektir. Ayan ailelerinin evlilikler yoluyla güç ve nüfuzlarını koruma isteklerinde kadının durumu ve etkisi, Protestanlığın yayılması sürecinde Ortodoks Rum halkın tepkilerini kadın ve çocuklar üzerinden göstermesi, Ermeni kadınların, mevsimlik işçi olarak giden ve Rusya'da kalan kocaları ile tekrar bir araya gelmek için Babıali'ye yazmış oldukları arzuhal üzerinden kentleşmekte olan bir sahil kasabasında kadının değişen rolü ve bu rolün Cumhuriyet dönemine bıraktığı miras değerlendirilmeye çalışılacaktır.

Name-Surname and Title **ILHAN EKINCI**

Presentation Title WOMEN at ORDU DISTRICT ACCORDING TO XIXth CENTURY DOCUMENTS

Abstract (English, Maximum 250 words)

At this paper, first we will generally discuss women and population of Ordu district and then focus on the roles played by women according to some documents. We will try to evaluate the changing situation of an urbanizing town's female population and the legacy left to Republican Era of this changed situation over the documents about: *Ayan* family's will to protect their power and influence through marriage and women's position and effect on this matter, Orthodox Greek folk, whom expressed their reactions over women and children about Protestant propogandas, a petition [*arzuhal*], which was written by Armenian women to Sublime Porte, whom wanted their husbands back from Russia where they temporary migrated as seasonal workers and didn't come back.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

İbrahim SERBESTOĞLU- Yrd.Doç.Dr.

Bildiri Başlığı

Osmanlı Devleti'nde Kadının Tabiiyeti

ÖZET

Modernleşme, devletlerin vatandaşlık tanımlarını yeniden yapmalarını zorunlu kılmıştır. Osmanlı Devleti de 1869 yılında Fransız Vatandaşlık Kanunundan mülhem Osmanlı tabiiyet Kanununu kabul etmiştir. Bu kanun İslam Dünyasında dinden bağımsız ilk seküler vatandaşlık tanımını getirmekteydi. Osmanlı Tabiiyet Kanununa göre kadın kocasının tabiiyetine girmektedir. Ancak İranlılar ile yapılan evlilikler başta olmak üzere bazı Avrupa devletleri ile de kadının tabiiyeti üzerine tartışmalar yaşanmıştır. Bildirimiz Osmanlı'da kadının tabiiyetinin hukuki çerçevesini çizerek yaşanan sorunlara değinecektir.

Name-Surname and Title İbrahim SERBESTOĞLU- Dr.

Presentation Title Women 's Citizenship in the Ottoman Empire

Abstract

Modernization has necessitated the government to re- definitions of citizenship. Also in 1869, Ottoman Empire adopted the Ottoman nationality law inspired by the French Citizenship Act. This law was the first citizenship law regardless of religion in the Islamic World. According to the Ottoman Nationality Law lady enters the nationality of her husband. However, with some European countries and Iranians, there have been discussions on the nationality of the woman. Presentations will address the problems of the nationality of the woman in the Ottoman Empire.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Hüseyin Muşmal, Doç. Dr.

Müjgan Şahinkaya, Doktorant

Bildiri Başlığı

**KONYA MAHKEMESİ KAYITLARINA GÖRE AİLE İÇİ
ŞİDDET VE ÇOCUK DÜŞÜRME VAKALARI (1750-1850)**

BİLDİRİ ÖZETİ / ABSTRACT

Osmanlı dönemi mahkeme kayıtlarında kadınlarla ilgili örnek belgelere sıklıkla rastlanmaktadır. Mahkeme kayıtlarında kadınların taraf olduğu çok çeşitli davalar bulunmaktadır. Bunlar arasında özellikle bazı davalar aile içi şiddetle doğrudan ilgilidir. Ayrıca Şer'îye Sicillerinden hareketle yapılan çalışmalarda daha önce çok değinilmemiş bir konu olarak hamile kadınların, karşı taraf ile yaptıkları sözlü tartışma ya da darp gördükleri kavgalar sonucunda çocuk düşürmeleri veya erken doğumları halinde zararları karşılığında bir bedel veya ceza talep ettikleri davaları bulunmaktadır. Bu çalışmada 1750-1850 yılları arasında mahkemeye yansımış bazı örnekler üzerinden Osmanlı döneminde Anadolu'nun en büyük şehirlerinden birisi olan ve muhafazakâr kimliği ile tanınan Konya Şehri'nde aile içi şiddet eğilimlerin tarihi kökenleri ve çocuk düşürme vakaları Konya toplumu örneğinde incelenecektir.

ANAHTAR KELİMELELER

Osmanlı, Konya, Aile İçi Şiddet, Kadın, Çocuk Düşürme

Name-Surname and Title   **Associate Professor, Hüseyin Muşmal**
Doktorant Müjgan Şahinkaya

Presentation Title   **According to court records of Konya, domestic violence
and abortion cases**

Abstract

In court records of Ottoman period, is often found the sample documentation about women. There are a wide variety cases that woman were party to it In court records. Among these, particularly some cases are directly related to domestic violence. As unspoken topic in the studies that made from Şeriye Sicilleri, there are cases that pregnant women demanded punishment or purchase Money when they aborted or gave premature birth after argument and beating. In this study, historical origins of domestic violence tendencies and abortion cases in Konya city which is one of the largest cities of Anatolia during the Ottoman era and known for its conservative identity will be examined in the Konya society sample through some examples reflected the court between 1750-1850 years.

KEY WORDS

Ottoman, Konya, Domestic Violence, Woman, Abortion

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Hürü SAĞLAM TEKİR, Yrd. Doç. Dr.

Bildiri Başlığı

**Osmanlı Devleti’nde “İskat-I Cenini” (Çocuk Düşürme)
Engellemeye Yönelik İdari Tedbirler**

ÖZET

“İskat-ı cenin” terimi, 19. yüzyıl Türkçesinde hem gebeliğin herhangi bir tıbbi sorun nedeniyle düşükle sonuçlanmasını hem de hamile kadının bilerek, isteyerek gebeliğine son vermesini karşılamaktadır. Osmanlı Devleti’nde ıskat-ı cenin meselesi Tanzimat Fermanı’nın ilan edilmesinden sonra yasal düzenlemeler ile ceza kanunnamelerinde yer almaya başlamıştır. İslam hukukuna göre de uygun olmayan ıskat-ı ceninin yasaklanmasındaki temel sebep devlet nüfusunun dolayısıyla gücünün azalmasını engellemektir.

Osmanlı Devleti ıskat-ı cenin meselesini önemsemiş ve bu konuyla ilgili önlemler almıştır. Özellikle sağlık ve hijyen konularını önemseyerek Heyet-i Sıhhiyeler oluşturmuştur. İskat-ı cenine ortak olan, ilaç tedarik eden eczacılar, doktorlar ve ebeler cezalandırılmış; fakat yapılan bütün bu engelleme politikalarına rağmen kadınlar istemedikleri gebeliklerde çocuklarını düşürmekten vazgeçmemişlerdir.

Çalışmamızda, Osmanlı Devleti’nin sosyal ve tarihsel bağlamda ıskat-ı cenine ne şekilde baktığı üzerinde durularak ıskat-ı cenini engellemeye yönelik politikalar nedenleriyle birlikte değerlendirilecektir.

Name-Surname and Title   **Hürü SAĞLAM TEKİR, Yrd. Doç. Dr.**

Presentation Title   **Administrative Measures Taken By The Ottoman State
To Prevent Abortion**

Abstract

In the Turkish language of the 19th century, the term *iskat-ı cenin* (abortion) meant a failure of pregnancy either because of a health problem or because of a pregnant woman's decision to terminate her pregnancy. In the Ottoman Empire, following the proclamation of the Edict of Gülhane, the issue of abortion began to be covered in penal codes through legislative regulations. The fundamental reason for prohibiting abortion, which is also deemed to be illicit according to the Islamic law, was to prevent a decrease in the State's population and thus in its power.

The Ottoman State paid attention to the issue of abortion and took some measures. It especially cared about health and hygiene and established public health boards (*Heyet-i Sıhhiye*). Pharmacists, physicians and midwives who provided medicines for or otherwise took part in an abortion were punished but despite all these deterrent policies, women did not give up deliberately miscarrying their babies in the case of unwanted pregnancies.

The current study discusses the Ottoman State's view of abortion in a social and historical context, and assesses its policies for prohibiting abortion with the reasons concerned.

Bildiri Başlığı**Çalışan Annelerin Kültürleme Sürecine İlişkin
Düşünceleri ve Karşılaştıkları Problemler
ÖZET (Türkçe ve En fazla 250 kelime)**

Bir bebek dünyaya geldiği andan itibaren içine doğduğu toplumun kültürleme sürecine dâhil olur. Aralarındaki yakın ve zamansız temas, anneyi bebeğinin ilk kültür eğitmeni haline getirir. Bebek yaş alırken ait olduğu toplumla ilgili tüm algılamalarını annesi yoluyla, hem doğrudan hem de gözleyerek öğrenir. Günümüzde pek çok çalışan anne, doğumdan çok kısa bir zaman sonra, kültürleme sürecininin bir bölümünü çocuklarını emanet ettikleri başka kadınlara bırakmaktadır. Çocuğun bakımı zaman zaman ebeveynlerce üstlenilebildiği gibi, bunun mümkün olmadığı durumlarda yabancı bir kadın tarafından da üstlenilebilmektedir. İnsanlar çocuklarını kendi yetiştikleri şekilde, önce toplumun sonrada kendi akrabalarının ve ailelerinin değer yargıları, örf ve adetleri ile yetiştirmek isterler. Bu alt kültürleme süreci bir bakıma ebeveynlerin baktığı çocuklarda sürekliliğini korur. Ancak günün büyük bir kısmını yabancı bir bakıcı ile geçiren çocuk başka bir alt kültürleme sürecine dâhil olur. Bu araştırmada ev dışında çalışan çocuğu ebeveynleri tarafından bakılan, çocuğu aile dışından bir bakıcı tarafından bakılan, ev dışında herhangi bir işte çalışmayan ve çocuğuna kendi bakan annelerle derinlemesine görüşmeler yapılarak, annelerin çocuklarının kültürleme süreçleri üzerine düşünceleri ve karşılaştıkları sorunlar antropolojik bakış açısı ile irdelenecektir.

Name-Surname and Title **Yrd. Doç. Dr. Hilal YAKUT İPEKOĞLU**

Presentation Title **The Thoughts and Encountered Problems of Working Mothers about the Enculturation Process**

Abstract (English, Maximum 250 words)

When a baby is born, it gets involved in the enculturation process of the society. The mother becomes the first culture instructor of her baby because of close and permanent contact between them. As baby grows, learns all perception related to the public through its mother by observing. Nowadays, many working mother's culture teaching task assign another woman, after giving birth. In the circumstances, grandparents have undertaken the care of the child or in cases where this is not possible, a foreign woman is undertaken. The people want to train according to own value judgement, custom and tradition and grow own child just as they have been grown. This sub-culturing process go on the child cares by grandparent in some ways. However, when a foreign woman undertakes the child care, it is included in the other enculturation process. In this study, working mothers problems and ideas about enculturation process will be discussed with anthropological perspective.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Prof. Dr. Hava SELÇUK

Bildiri Başlığı

Türklerde Hükümdar Eşlerinin Oturduğu Hatun-Kentler Ve Şehirlerin Savunmasında Kadınlar

ÖZET

Türklerde bazı şehirler “Hatun kent” olarak adlandırılmıştır. Farklı sebeplerle ve farklı coğrafyalarda kurulan, oldukça müstahkem bu şehirler, genellikle hükümdar eşlerinin kaldığı veya savaşa giden kişilerin eşlerini bıraktıkları güvenli şehirlerdi. Bu şehirler Fan Hatun Kenti, K’o-tun Ch’eng (Hatun şehri), Hatunbalık, Barçınlğ Kent, Hatun Kath ve Hatun-kale’ vb’dir. Bunların dışında kadınların yönettiği, bizzat kadın idaresinde bulunan şehirlerde bulunmakta idi. Bu çalışmamızda Türklerde Hatun-kent olarak isimlendirilen ve yönetimi kadınların elinde bulunan şehirler ile kadınların bizzat savaşarak savundukları şehirler incelenecektir.

Name-Surname and Title   **Hava SELÇUK-Prof. Dr.**

Presentation Title   “Hatun-Kent” Inhabited By Monarchs Wife And
The Womens In Defence Of Cities”

Abstract (English, Maximum 250 words)

Some cities in Turk history has been called as "Hatun kent". These cities, founded different reasons and in different geographies and quite sheltered were usually safety place where queens stayed or they left their wives who went to war. These cities are Fan Hatun Kenti, K'o-tun Ch'eng (Hatun city), Hatunbalık, Barçınlğ Kent, Hatun Kath ve Hatun-kale and etc. In addition, there were cities which ruled by women, in woman administration. In this study we will examine cities called Hatun-kent and management of women and the cities defended by fighting women.

Adı-Soyadı ve Ünvanı **Prof. Dr. Hatice PALAZ ERDEMİR-Arş. Gör. Onur GÜNDAY**

Bildiri Başlığı **CUMHURİYETTEN İMPARATORLUĞA GEÇİŞ DÖNEMİNDE ROMA'DA ŞEHİRLİ KADINININ TOPLUMSAL DEĞİŞİMİ**

BİLDİRİ ÖZETİ

MÖ 753'te gerçekleştiği ileri sürülen Antik Roma'nın efsanevi kuruluşundan cumhuriyetin sonlarına kadar geçen süreçte, toplumda özellikle de soylu aileler içinde fazilet, iffet ve alçakgönüllülük kavramlarıyla açıklanabilecek *pudicitia* anlayışına bağlı, aile onurunu koruyan ve evin hanımefendisi-annesi olan ideal "Roma kadını" algısı korunmuştur. Ancak Cumhuriyet'ten İmparatorluğa geçiş sürecinde, Roma kadınının hayat şartları ve hukuki konumu, şehrin tarihi süreci kadar büyük değişiklikler geçirmiştir.

Küçük bir Latin şehir devletinden devasa bir imparatorluğa dönüşme sürecinde, aile babasının (*pater familias*) resmi kontrolündeki kadın (*manus*), kişisel özerkliğini kazanma ve siyasi etkisini artırmak noktalarında dikkat çekici bir gelişme göstermiştir. Siyasi, idari ve ekonomik yapıdaki büyük değişim, sosyal yapıdaki değişimleri de beraberinde getirmiştir. Böylece farklı sebeplerle antik kaynaklara adları geçmiş olan, özel hayatları ve politik maceralarıyla Roma tarihinde silinmez izler bırakan ünlü kadınların tarih sahnesine çıkmasına zemin hazırlanmıştır.

Name-Surname **Prof. Dr. Hatice PALAZ ERDEMİR-Arş. Gör. Onur GÜNDAY**

Presentation Title **SOCIAL CHANGE OF URBAN WOMEN IN TRANSITION PERIOD FROM REPUBLIC TO ROMAN EMPIRE**

From 753 BC when ancient Rome was mythically found, until the end of the republic, especially the virtues of noble family such as chastity and humility depending on *pudicitia* were preserved in Roman society in terms of dignity and ideal lady-mother's at home as ideal "Roman women" perception. However, conditions of living and legal status of Roman women has undergone major changes as the city's historical process during the transition from Republic to Empire.

In the process from a small Roman city-state to a colossal empire, women who were in the formal control (*manus*) of the family's father (*pater familias*) has shown a remarkable progress in gaining personal autonomy and increasing their political impact. The changes on political, administrative and economic structure has brought changes also in the social structure. This initiated the basis for the major changes of famous women who left an indelible marks in history with their private life and political adventures in the history of Rome which were mentioned in ancient sources.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Doç. Dr. Hasan AYDIN/ Dr. Ayşegül KUŞ

Bildiri Başlığı

**H. J. VAN LENEP'İN ORİENTAL ALBUM'ÜNDE
DOĞU KADINI PORTRERİ**

ÖZET (Türkçe ve En fazla 250 kelime)

Batılı seyyah ve araştırmacılar, geçmişten günümüze, Doğu kültürlerini ve uygarlıklarını araştırma konusu yapmışlardır. Bu nedensiz değildir; Doğu onların gözünde ötekidir, gizemlidir, kendilerini anlama, yüceltme, başkalarının gözünden kendilerini görmek için araç işlevi görür. Bu bakımdan Doğudaki yönetim biçimleri, askeri örgütlenme, yaşam tarzları, gündelik hayat, insan ilişkileri, sosyal tabakalar, aile yaşantısı gibi pek çok husus, seyyah ve araştırmacıların yapıtlarına konu olmuştur. Bunlardan birisi olan Lennep, anlaşıldığı kadarıyla misyonerdir ve Doğudaki dinsel yaşantıya olduğu kadar, Doğunun gizeminin bir parçası olan kadın sorununa da eğilmiştir. Hatta bu eğilimi, çok-kültürlü bir uygarlığa ev sahibi yapmış olan Osmanlı topraklarında gözlemlediği ve çeşitli sosyal tabakalara mensup Türk ve Ermeni kadınına ilişkin hem çarpıcı betimlemeler yapmasına hem de onlara ilişkin görsel bir albüm oluşturmasına neden olmuştur. Kuşkusuz seyyah ve araştırmacıların yapıtlarında, oryantalist bir bakış açısı egemen olmakla birlikte, Doğunun batılı bir gözle nasıl görüldüğüne dair önemli veriler içermektedir. Bu bakımdan Lennep'in Osmanlı topraklarında yaşayan çeşitli etnik ve dinsel kökene mensup kadınlara dair söyledikleri ve oluşturduğu görseller, Batılı gözüyle Doğulu kadını görmek bakımından yaşamsal bir öneme sahiptir.

İşte bu bildiri, Lennep'in Oriental Album'ünden yola çıkarak, 19 yüzyılda Osmanlı topraklarında yaşayan kadınlara bakışını, bakışındaki oryantalist tavrını, Batılı kadın karşısında doğulu kadını nasıl konumlandığını, eleştirel bir yaklaşımla ele almayı amaçlamaktadır. Bildiri, Batılının gözünde hala Doğulu kadının problem olarak algılanması olgusu düşünülürse, güncel bir soruna da işaret etmektedir.

Anahtar sözcükler: H. J. Van Lennep, Oriental albüm, kadın, Türk kadını, Ermeni kadını, giyim kuşam tarzları.

Name-Surname and Title   **Doç. Dr. Hasan AYDIN/Dr. Ayşegül KUŞ**

Presentation Title   **THE WOMAN PORTRAITS IN THE ORIENTAL ALBUM OF LENNEP**

Abstract (English, Maximum 250 words)

The western travellers and researchers have made the the eastern cultures and civilisations the subject of study from past to present. Of course, this is not causeless; the east is the “other” and msyterious” for them and also it functons as a means to undertand, glorify and see themselves from the perspective of the “other”. Thus, the administrative structures, military organisations, the life styles, Daily life, human relations, social..tabaka, and the family life have been the subject matter in the Works of the travellers and researchers. One of these travellers Lennep is a missionary and he not only tended to focus on the the religious life in the east but he also tended to focus on the issue of woman that is a part of the mystery of the east. This tendency caused him to make striking descriptions about the Turkish and the Armenian women in different social classes with his observations in the lands of the Ottoman Empire that hosted several cultures and collect a visual album abut them. Undoubtedly, even if an orientalist perspective is dominant in the works of the travellers and researchers these provide important data about how the east is considered by the west. In terms of this, what Lennep told about women belonging to different ethnicity and religion and the visuals that he collected is crucial in order to considere the eastern women from the perspective of the westerner.

The aim of this study is to critically handle the way how he considers the women living in the Ottoman lands in the 19th century, his orientalist manner, the way how he positions the eastern women against the western women. This study- if the phenomenon of how the eastern woman is still regarded as a problem is taken into consideration- indicates an actual issue.

Key words: H. J. Van Lennep, Oriental Album, woman, Turkish woman, Armenian woman, clothing styles.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Hasan Ali ŞAHİN Prof. Dr.

Bildiri Başlığı

Anadolu'nun İlk Yazılı Belgelerinde Kadın

ÖZET

Anadolu'nun ilk yazılı belgeleri olan ve Kayseri yakınlarında yer alan Kültepe Kaniş/Karum alanında yapılan kazılarda ortaya çıkan Eski Asurca tabletlerden öğrendiğimize göre, Eski Anadolu'da tam bir kadın erkek eşitliği söz konusudur. Her şeyden önce bazı şehirlerde kadın yöneticiler bulunuyordu. Bazılarında ise kralla birlikte ülkeyi yönetiyordu. Diğer yandan medeni hukukta kadın erkek eşitliği söz konusuydu. Bu dönemde tek eşlilik hakim olup Anadolu'daki bu uygulama Asurlu tüccarlar için de geçerli olmuştur. Komşu ülkelere göre Anadolu'da kadın-erkek eşitliğinde oldukça ileri bir düzeyde bulunuyordu.

Anahtar kelimeler: Eski Anadolu, Kraliçeler, Aile Hukuku, Kadın-Erkek Eşitliği

Name-Surname and Title **Hasan Ali ŞAHİN Prof. Dr.**

Presentation Title **Women in Anatolia 's First Written Documents**

Abstract

Anatolia 's first written documents and Kayseri is located near the Kültepe Poodle / Karim made in excavations in the area as we learn from emerging old Assyrian tablet, a full gender equality in ancient Anatolia is concerned. First of all, in some cities there were women executives . While others ruled the country with the king. On the other hand he was said gender equality in civil law . This period is also valid for this application has been dominated by monogamy Assyrian merchants in Anatolia. According to neighboring countries in Anatolia it was in a fairly advanced level of gender equality .

Key Words: Ancient Anatolia, Queen , Family Law, Gender Equality

Bildiri Başlığı**KENTLER ARASINDA YİTEN BİR KADIN: SENİHA****ÖZET**

Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun bireysel, ağırlıkla da toplumsal sorunları irdelediği *Kiralık Konak* adlı romanı özellikle XIX.yüzyıl ortalarında başlayan Avrupalılaşıma ve bu kavramın beraberinde getirdiği kültürel ve toplumsal yaşamdaki önemli değişimleri, kurumların çözülüşünü anlatır. Romanda Tanzimat sonrası ortaya çıkan değerler kargaşası, Batı hayranlığı, kuşaklar arası çatışma, yozlaşma ve iletişimsizlik özellikle romanın ana karakterinden biri olan Seniha'nın psikolojik irdelenmeleriyle gösterilir. Romanda geçen uzamlar başta kadın kahraman Seniha'yı ön plana çıkartırken, onun edimlerinin gerekçelerini açıklayan bir nitelik kazanır. Tüm karakterlerin özellikle de Seniha'nın yaşamını etkileyen ve değiştiren uzamlar, romanın kurgusunda simgesel anlama sahip olmaları nedeniyle anlatı yerlemlerinden öte bir işlev üstlenirler. Romanda uzamlar Anadolu'da veya Avrupa'da bulunmalarına göre sınıflandırılabilir. Romanın Anadolu'da geçen kısmı İstanbul'la sınırlandırılmış, bu kent de konakla özdeşleştirilmiştir. Avrupa'da geçen diğer uzamlarsa romanda ifade edildiği gibi uçurumun eşiğindeki, alafranga düşkün, bir genç kızın düşlerini süsleyen Avrupa kentleridir. Seniha bir yanda büyükbabası Naim Bey gibilerin içinde bulunduğu "İstanbulun" denilen devir, diğer yanda babası Servet Bey ve kardeşi Cemil'in temsil edildiği alafranga yaşam arasında sıkışıp kalmıştır. Bu kentler arasında boğulan bu kadın ne doğup büyüdüğü İstanbul ve onun Cihangir, Beyoğlu, Şişli gibi değişik semtlerinde, ne Büyük Ada'da, ne de tutkunu olduğu ve orada olmak uğruna her şeyini kaybettiği Trieste, Viyana, Paris, Berlin gibi Avrupa kentlerinde mutluluğu yakalayabilir. Romanda tutkularının esiri olmuş bu kadının gözünden anlatılan, düşlenen ve betimlenen bu kentlerin tümü yalnızca bir kadının değil aynı zamanda batı hayranlığının da çöküşünü yansıtır.

Anahtar sözcükler: Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Seniha, aşk, tutku, konak, kent, İstanbul, Trieste, Viyana, Paris, Berlin.

Name-Surname and Title   **Prof. Dr. Hanife Nâîân GENÇ**

Presentation Title   **A LOST WOMAN AMONG CITIES: SENİHA**

Abstract (English, Maximum 250 words)

ABSTRACT

Kiralık Konak which questions not only personal problems but mostly also social problems written by Yakup Kadri Karaosmanoğlu explains Europeanism starting 19th Century in particular and along with this concept important cultural and social changes and disintegration of institutions. In the novel, confusion of values after Tanzimat Period, western fascination, intergenerational conflict, degeneration and miscommunication are showed through examining psychology of Seniha one of the main characters of novel particularly. Not only the spaces in novel put forwards Seniha heroine first, but also explains the reasons of Seniha's behavior. The spaces affecting and changing the lives of characters in novel and especially Seniha's have a further meaning than narrative plots because of the fact that they have symbolic meanings. The spaces in novel can be classified as passing in Anatolia and Europe. The part of novel passing in Anatolia is limited with İstanbul and the city is identified with the mansion. In novel the other spaces passing in Europe are the other Europe cities which are the dreams of a young girl keen on alla-franca on the brink of cliff. On the one hand Seniha is stuck between a period named 'İstanbulin' which her grandfather is in and on the other hand in alla-franca life represented by Servet Bey and Cemil. The woman lost among all these cities can be happy neither in İstanbul she was born and its districts such as Cihangir, Beyoğlu, Şişli nor in Büyük Ada and in other Europe cities where she is fond and lose her all to live such as Trieste, Vienna, Paris, Berlin. In novel all these cities explained, imagined, described by a woman prisoner of her passions reflect not only a woman but also the collapse of western fascination.

Key words: Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Seniha, love, passion, mansion, city, İstanbul, Trieste, Vienne, Paris, Berlin.

Adı-Soyadı ve Unvanı

Hanife ALKAN ATAMAN / Araştırma Görevlisi

Bildiri Başlığı

Tanzimat'tan Milli Edebiyat'a Kadınlara Yönelik Kullanılan Hitaplar

ÖZET

Toplumların yaşadığı siyasi ve sosyal değişimlerin yansımaları, büyük ölçüde o toplumun dilinde ve edebiyatında görülür. Dönemin edebî eserlerinin konusu, eserlerde kullanılan dil malzemesi de o dönemin sosyal ve kültürel yapısına işaret eder. Tanzimat fermanı, Türk toplumunun yüzyıllardır içinde bulunduğu medeniyet dairesinden çıkarak başka bir medeniyet dairesi içine girmesine sebebiyet vermiştir. Tanzimat'la birlikte sanat, bilim, askeriye, maliye, eğitim, sosyal hayat gibi çoğu alanda görülen Batılılaşma hamleleri, en büyük yankısını dilde ve dolayısıyla edebiyatta bulmuştur. Bu dönemden itibaren Türkçe, yazılı metinler aracılığıyla her dönemde olduğundan daha geniş kitlelere ulaşmıştır. Tanzimat ile Milli Edebiyat arası yenileşme dönemi, çeşitli edebî türlerin gelişimleri ve ele alınan temaların çeşitliliği yönünden üzerinde durulması gereken bir dönemdir. Bu çalışmada da bu dönemde belli başlı edebî şahsiyetlerin şiir haricindeki çeşitli türlerde vermiş oldukları başlıca eserleri taranmış, eserlerdeki değişik katmanlardan ve konulardan şahısların kadınlara yönelik hitapları derlenmiştir. Hitaplar (seslenme), bir dilin ifade gücünü ve o dilin konuşurlarının kültürel kimliğini yansıtan önemli dil birimlerinden biridir. Şahısların karşılıklı konuşmaları esnasında kullandığı hitap biçimleri, toplumların yaşadıkları siyasi ve sosyal değişimlerin, şahısların birbirlerine göre olan statü farklarının, yakınlık derecelerinin göstergeleridir. Bu çalışma ile derlenen bu dil birimlerinin Tanzimat ile Milli Edebiyat dönemi Türk modernleşme ve Batılılaşma sürecine akseden yansımalarının çıkarımı amaçlanmıştır.

ANAHTAR KELİMELEER

Hitap (seslenme), Türk dili, Türk kültürü, Türk edebiyatı, Tanzimat Edebiyatı, Türk yenileşme dönemi, kadın

Name-Surname and Title Hanife ALKAN ATAMAN / Research Assistant

Presentation Title Addressings to Women From Period of Tanzimat to Milli Edebiyat

Abstract

Reflections of societies' political and social change are considerably seen in the literature and language of the that community. The literary works' topic, language material used in these literal works show social and cultural structure of this period. Tanzimat rescript caused Turkish community to get out of civilization circle been in for centuries and enter another civilization circle. Westernization movement that seen in various areas such as art, science, military, finance, education, social life found maximum reflection in language and accordingly literature by Tanzimat. From this period, Turkish has reached wider audiences than in any period by written texts. From Tanzimat to Milli Edebiyat innovation period is too important to be emphasized because of progresses of various literal works ve varieties of used themes. In this study, it has been reviewed several kinds of main works of main literal people except of poetry, compiled addressings of people in several stage and position to women. Addressings are important language units that reflect expression strength of language and speakers of that language's cultural identity. Types of addressing while during the conversation used by individuals are signs of political and social transformation of societies in which they live, status differences of individuals, situation of relationship. By this study, it is aimed to give reflections of compiled language units from period of Tanzimat to Milli Edebiyat that reverberated to Turkish modernisation and westernisation period.

KEY WORDS

Addressing, Turkish language, Turkish culture, Turkish literature, Tanzimat Edebiyatı, Turkish modernisation period, woman

Adı-Soyadı ve Hamide EFİL ÖN, Araştırma Görevlisi
Ünvanı

Bildiri Başlığı *Evliya Çelebi Seyahatnamesinde Şehir ve Kadın (2. Ciltten Örneklerle)*

ÖZET

17.yy da yaşayan Evliya Çelebi 50 yılı aşkın süre Osmanlı topraklarında seyahat etmiştir. Bu seyahatlerinden oluşan gözlemlerini 10 ciltlik Seyahatname adlı eserinde toplamıştır. Yalın bir dille kaleme alınan Seyahatnamede tarih, kültür, dil, coğrafya, sanat tarihi ve etnografya ile ilgili önemli bilgiler edinmek mümkündür.

Evliya Çelebi Seyahatname'nin 2. cildinde Samsun, Ünye, Trabzon, Amasya, Batum, Kafkasya, Girit, Bursa, Azerbaycan ve Gürcistan gezilerinden oluşan gözlemlerini aktarmıştır. Bu çalışmada, her bakımdan değerli bir hazine olan eserin 2. cildinde yer alan şehirler ve kadınlar hakkındaki tespitler değerlendirilecektir.

Name-Surname and Title Hamide EFİL ÖN, Araştırma Görevlisi

Presentation Title *Evliya Çelebi Seyahatnamesinde Şehir ve Kadın (2. Ciltten Örneklerle)*

Abstract

Evliya Çelebi who had lived in 17th century and travelled for more than 50 years in the Ottoman Empire. He was collected his observations in Seyahatname and this work consists of 10 volumes. In this Seyahatname which had a simple language, it is possible to obtain important information about the history, culture, language, geography, history of art and ethnography.

In volume 2 consist of Evliya Çelebi's observations about trip to Samsun, Ünye, Trabzon, Amasya, Batum, Kafkasya, Girit, Bursa, Azerbaycan and Gürcistan. In this paper will be considered findings about cities and womens in located volume 2 which is valuable in every way.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Yrd.Doç.Dr. Ü.Gülsüm TARAKÇI

Bildiri Başlığı

İlk Kadın Gazetecilerimizden Sabiha Sertel'in/'Cici Anne'nin Bakışıyla Kadın ve Kadının Problemleri

ÖZET (Türkçe ve En fazla 250 kelime)

Cumhuriyet'in ilk yıllarında (1924) yayın hayatına başlayan *Resimli Ay* (Daha sonra *Sevimli Ay* adını alacaktır.) dergisinin kurucularından ve yazarlarından olan Sabiha Sertel, yazılarında kadının kimliği ve problemleri üzerinde durur. 'Cici Anne' takma adını kullanarak kadın-erkek ilişkilerine dair yazılar da kaleme alan Sertel, bir kadın gözüyle kadınların sorunlarına dikkat çekip bunlara çözümler getirmeye çalışır. *Resimli Perşembe* ve *Cumhuriyet* gazetelerinde de yazılar yazan Sertel'in bu yazıları, Cumhuriyet'in ilk yıllarındaki kadın profilinin görülebilmesi açısından önemlidir.

Name-Surname and Title Asst.Prof.Ü.Gülsüm TARAKÇI

Presentation Title **Women and their difficulties with the perspective of Sabiha Sertel/ ‘Cici Anne’ who was one of the first woman journalists.**

Abstract (English, Maximum 250 words)

Sabiha Sertel, one of the founders and also writers of the magazine *Resimli Ay* (named later as *Sevimli Ay*) which first started to be published in the very early years (1924) of the Turkish Republic, wrote mostly on the identity and problems of women in the society. Sertel who also wrote on man-woman relationships using the nickname ‘*Cici Anne*’ tried to draw attention for women’s problems and find solutions for them through the eyes of a woman. Sertel who also wrote for the journals *Resimli Persembe* and *Cumhuriyet* wrote articles which are important from the viewpoint of seeing the women’s profile and situation in the early years of the Republic.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Doç. Dr. Gülin ÖĞÜT EKER

Bildiri Başlığı

KOLEKTİF KİMLİK KAZANMA SÜRECİNDE TÜRK
KADIN KİMLİĞİ: *İLBİLGE HATUN'DAN UZUN BOYLU
BURLA HATUN'A...*

ÖZET

Bu bildiri; Orhon Yazıtları, Dede Korkut Kitabı, Divân-ı Lügati't-Türk gibi Türk kültürünün ilk yazılı kaynaklarındaki 'kadın' olgusuyla ilgili yapılan taramalar, kolektif ve kültürel kimlik bağlamında okunacaktır. Her toplumun sahip olduğu farklı coğrafî, tarihî, kültürel ve sosyal geçmişten beslenen kimlikler, mikro ölçekte bireylerin, makro ölçekte milletlerin, dünya coğrafyası üzerinde diğer milletlerden ayrılmalarını sağlayan değer yargılarının temel yapı taşlarıdır. Niteliksiz yığından ayrılmanın verdiği benlik duygusu, herhangi bir kimliğe sahip olan insanda, kendini sorgulama, gruba bağlılık, özgüven ve sorumluluk sahibi olma hassasiyetini de beraberinde getirir. Doğumdan ölüme kadar uzun soluklu bir süreç olan sosyalleşmede sahip olunan kolektif kimlik ise, bireyin hayatı algılayışını ve yaşayışını belirler. Özelde, sosyal grup; genelde ülke ve daha geniş boyutuyla dünya üzerinde belirleyici ve ayırıcı rol üstlenen kimlikler, 'aitlik' özelliği ile kişiye/gruba 'güruhtan ayrılma' ve 'farklılaşma' niteliği kazandırır. Sahip olduğu kimlik sayesinde sıradanlıktan kurtulan birey/grup, 'bir gruba ait olma'nın hazzını, güvenini, mutluluğunu ve ayrıcalığını yaşar. Temel kültürel değer ve şahsiyetlerin bireylerin belleğine işlenmesi, kültürlenme sürecinin önemli aşamalarından biridir. Bu bağlam içinde 'kadın kimliği' millet olma şuuru içinde, tartışılmaz bir öneme sahiptir. Toplumsal rol bireyin sosyal yapı içerisinde bulunduğu pozisyonu ve sorumluluklarını belirlemede çok güçlü bir etkidir. Toplumun yüklediği roller zamanla bireyde kalıp yargılar haline gelmekte ve bu kültürel faaliyetlerle ve zihinsel aktarımlarla gelecek kuşaklara da işlenmektedir. Çocukların oynadığı oyunlardan ve giyim kuşam alışkanlıklarına kadar bu kalıp yargılar kendini kuvvetli bir şekilde hissettirmektedir. Bu bağlamda, Türk kadın imgesi, yukarıda zikredilen kolektif ve kültürel bellek temelinde, İşlevsel Halkbilim Yöntemi'yle analiz sentez edilecektir.

Name-Surname and Title   **Ass. Prof. Gulin OGUT EKER**

Presentation Title

TURKISH WOMAN IDENTITY IN THE PROCESS OF
BUILDING A COLLECTIVE IDENTITY: *FROM LADY ILBILGE
TO LADY LONG BURLA*

Abstract

In this abstract, the scannings on the notion of “woman” in the first written sources of Turkish culture such as Orkhon Inscriptions, Book of Dede Korkut, Compendium of the Turkic Dialects will be read in the context of collective and cultural identity. Identities which feed on geographical, historical, cultural and social past that every society have are fundamental building blocks which allow individuals at the micro scale and nations at macro scale to be separated from other nations. The feeling of individuality resulted by being separated from the unqualified mass also bring awareness to people with any kind of identity of questioning the self, attachment to the group, sensitivity to have self confidence and taking responsibility. Collective identity which is owned after a long process of socializing from birth to death determines the way an individual perceives and lives his life. Identities which play decisive and distinctive roles specially in social groups, generally in countries and more generally over the world grant individuals/groups the features of “separation from the crowd” and “differentiation” with their feature of “belonging”. Individual/ group which is no longer ordinary thanks to the identity he has lives the pleasure, confidence, happiness and privilege of “belonging to a group”. Manipulating individuals’ brains with fundamental cultural values and figures is one of the important steps of acculturation process. In this context “woman identity” in the consciousness of being a nation has an unquestionable importance. Social role is a very strong factor in determining the position and responsibilities of the individual in social structure. With time, the roles society ascribes to individuals become stereotypes and this is passed on to the future generations with cultural activities and cognitive transmissions. From children’s play to clothing habits, these stereotypes are felt strongly. In this context, Turkish woman image will be analyzed and synthesized with Functional Folklore Theory on the basis of collective and cultural memory mentioned above.

Bildiri Başlığı**ÖZET**

Kadının sosyalleşip toplum üyeliğinde hak ettiği yeri bulabilmesi, bu bağlamda üstün addedilen erklere ulaşması için yaralanabileceği bilgi, davranış ve yeteneklerle donanmasında eğitimin önemli bir rolü vardır. Gelişmiş ülkelerde kadınların fırsat ve olanak eşitliğinin sağlandığı iyi bir eğitim düzeyiyle bunu başarmış oldukları gözlenmektedir. Gelecek nesillerin ilerlemesi ve yenileşmesi kadınların eğitilmesiyle mümkündür. Çünkü nesilleri yetiştiren yine kadınlardır. Bu bağlamda Osmanlı Devleti'nde yenileşme hareketleriyle birlikte ele alınan kadın eğitimi sayesinde kızlar için ilköğretimin genelleştirilmesi ve rüştiyelerin açılması sağlanmıştır. Ancak yenileşme hareketleri İslami geleneklerin kız çocuklarına 8-9 yaşlarına kadar izin vermesi dolayısıyla sınırlı sayıda kalmış, Tanzimat'tan sonra kadın eğitiminin geliştirilmesi, kadın öğretmenlerin yetiştirilmesi sağlanmaya çalışılmıştır.

Osmanlı Dönemi Darülmualimatları Cumhuriyet Dönemi adıyla Kız Muallim Mektepleri kadın eğitimi açısından önemli bir role sahiptir. Bu okullar, kadının toplumdaki konumlarını güçlendirmede, alacağı görevlerdeki sorumluluk ve yükümlülüklerde ve toplumun geleceğine yön verebilmede etkin yeni bir kadın tipi oluşturmuştur.

İstanbul Kız Muallim Mektebinden mezun olan Sabiha Gökçül Erbay'da TBMM VI- ve VII. Dönemlerinde Samsun'dan milletvekili seçilerek almış olduğu erkeklerle eşit yurttaşlık görevinin sorumluluklarını yerine getirerek ilk kadın milletvekillerinden olarak Anadolu kadınlarına yeni sorumluluk bilinci kazandırmıştır. Çalışmamızda kız muallim mekteplerinin kadınların siyasi hayattaki rolü Sabiha Gökçül Erbay örneği ile izaha çalışılacaktır.

Name-Surname and Title   Gülden KATAR/İnstructor

Presentation Title   The Girl Teaching Schools' Contrubitions to Social
Development and Sabiha Gokcul Erbay

Abstract

Socializing of women to be able to find their rightful place in the membership of a society and to reach the ideals esteemed as superior, education has a vital role in their use of the knowledge and in the equipment of the attitude and the skills. Women have been observed to have succeeded that through a high level of education in developed countries where they are ensured with the equality of possibility and opportunity. Development and innovation of the next generations are possible with the education of women. Because, it is again women that bring up the generations. In this context, by means of the education of woman dealt with by the modernization movement in the Ottoman Empire, generalization of primary education for girls and opening up of Ottoman junior high schools were provided. However, modernization movements remained restricted as Islamic traditions allow girls to maintain their education until 8-9 years old and after the Imperial Edict of Gülhane, woman education was tried to be developed and women teachers were endeavored to be brought up.

Teacher Training Houses of Ottoman Era, also known as the Girl Teaching Schools of the Republican Era, have a significant role in terms of woman education. These schools formed an active new type of woman, in the reinforcement of women's status in the society, who can direct the responsibilities for the duties she will take charge in and the future.

Sabiha Gökçül Erbay, who graduated from Istanbul Girl Teaching School too, was elected as a member of parliament from Samsun for the Turkish Grand National Assembly VI and VII periods and as one of the first women deputies, who get the equal citizenship duty with that of men, performed her responsibilities by having Anatolian women obtain new responsibility consciousness. In our study, the effects of Girl Teaching Schools to the women's role in political life is to be explained by the example of Sabiha Gökçül Erbay

Bildiri Başlığı**OSMANLI ÜLKESİNDE AMERİKAN BOARD KADINLARI****ÖZET** (Türkçe ve En fazla 250 kelime)

Osmanlı ülkesinde Amerika Birleşik Devletleri adına misyonerlik yapan birkaç kurum bulunmasına rağmen, bunlar içinde faaliyetlere öncülük eden, ilk çalışmaları yapan ve neredeyse Osmanlı ülkesinin tamamına yakınında çalışmalar yürüten tek kuruluş, kısaca *Amerikan Board* olarak isimlendirilen *American Board of Commissioners for Foreign Missions* adıyla 1810 yılında Boston'da kurulan örgüt olmuştur. Örgüt 1819 yılında Osmanlı ülkesinde çalışmalar yapma kararı almış ve 1820 yılında da aldığı kararları uygulamaya koymuştur.

Amerikan Board, bayanlara yönelik yürüttüğü çalışmalarda, ilk başlarda genelde misyoner eşlerini veya bekâr bayan misyonerleri görevlendirmiştir. Kuvvetli feminist görüşlere sahip misyoner eşlerini ve Amerikan kadınlarını özgür kılma tutkusuyla, denizaşırı ülkelerde Amerikan Board bünyesinde kendilerine iş bulabilen Amerikanın bekâr bayanlarının yürüttüğü çalışmalar yetersiz kalmış ve istenen neticeler alınamamıştır. Amerikan Board, kendi bünyesinde kadınlar arasında yürütülen faaliyetlerden daha iyi neticeler alınabilmesi için, bu alandaki çalışmaları Board bünyesinde oluşturulan örgütlere devretmiştir. Bunun üzerine, kadınlar arasındaki çalışmaların etkisini güçlendirmek ve daha sistematik hale getirmek için Amerikan Board bünyesinde üç bayan misyoner örgütünün kurulması kararlaştırılmıştır. Bu örgütler;

-*Kadın Misyon Cemiyeti* (The Woman's Board of Missions-WBM),

-*Dahili Kadınlar Cemiyeti* (Woman's Board of Missions of the Interior-WBMI),

-*Pasifik Kadınlar Misyon Cemiyeti* (Woman's Board of Missions for the Pacific-WBMP).

Amerikan Board'ın parçası olarak kurulan ve onun idaresi altında çalışmalarını sürdüren örgütlerden birincisi (WBM) 1868 yılı Ocak ayında Boston'da, ikincisi (WBMI) yine aynı yılın Ekim ayında Chicago'da, üçüncüsü de (WBMP) 1873 yılında San Francisco'da (California) kurulmuş ve Amerikan Board'a bağlı olarak, onun idaresi altında çalışmalarını sürdürmüştür.

Osmanlı topraklarında Amerikan Board bünyesinde faaliyet göstermiş olan *Kadın Misyoner Örgütleri* (*Women's Board of Missions*) özellikle kız çocuklarının yetiştirilmesinde büyük çaba göstermiştir. Açılmış olan yatılı kız okullarında bir yandan Protestan anneler diğer taraftan ülke genelinde faaliyet göstermekte olan kız okullarına öğretmenler yetiştirilmeye gayret edilmiştir.

Bu bildiride, Osmanlı ülkesinde Amerikan Board örgütü tarafından yürütülen çalışmalar çerçevesinde görevlendirilmiş bayan misyonerlerin faaliyetleri ele alınacaktır. Konu, bayan misyonerlerin sayıları, eğitimleri, aile yapıları gibi ölçüler istatistiki noktada dikkate alınarak, başarı veya başarısızlık çerçevesinde değerlendirilecektir.

Name-Surname and Title **GÜLBADİ ALAN – PROF. DR.**

Presentation Title **AMERICAN BOARD WOMEN IN THE OTTOMAN TERRITORY**

Abstract

Although there are a number of organizations engaged in missionary activities on behalf of the United States in the Ottoman territory, the only organization that has been the pioneer, engaged in the first study, working for nearly almost all of the Ottoman state, and briefly known as the American Board, is *American Board of Commissioners for Foreign Missions* established in 1810, in Boston. The organization has decided to work in the territory of the Ottoman State in 1819 and its decisions were implemented in 1820.

Initially the American Board has appointed usually missionary wives or unmarried women missionaries in studies carried out for the ladies. Studies conducted by the American single women who find business themselves in overseas in the American Board structure with a passion for emancipation of feminist missionary wives and American women, was inadequate and did not give desired results. The American Board has been transferred works in this area to the organizations established in its structure, in order to obtain better results from the activities carried out among women in its structure. Thereupon, in order to strengthen the impact of work among women and make it more systematic, it has been decided to establish three female missionary organization connected with the American Board. These organizations are as follows;

- The Woman's Board of Missions - WBM
- Woman's Board of Missions of the Interior - WBMI
- Woman's Board of Missions of the Pacific - WBMP

These three organizations were established in Boston in January 1868 (WBM), in Chicago in October of the same year (WBMI), and in San Francisco (California) in 1873 (WBMP) respectively. The three of these were established as part of the American Board and continued activities under its administration.

Women's Board of Missions operating within the American Board in the Ottoman lands has made great efforts in educating girls in particular. It has been tried to be grown Protestants mothers in one hand, and female teachers for girls' schools training throughout the country on the other hand in boarding school for girls opened by the American Board.

In this paper, it will be discussed the activities of the appointed female missionaries in the framework of the studies conducted by the American Board in the Ottoman territory. The issue will be considered in the context of success or failure, taking into account some data such as number of female missionaries, their education and family structures statistically.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Gökçe Şimşek, Yrd.Doç.Dr.

Bildiri Başlığı

Kültürel Miras ve Kadın Dostu Kentler

ÖZET

Türkiye’de şehirlerde yapılar, sözlü kültür, tarihi belgeler ve el sanatları gibi kültürel mirasın farklı öğelerinde “kadın” izine ve emeğine rastlanmaktadır. Bugün, somut ve somut olmayan kültürel miras öğeleri bu varlıkların hem kentler, hem de kadınlar için değeri genellikle fark edilememektedir. Geçmişten günümüze ulaşan ve kentlerde “kadın”ın toplumsal yaşamda varlığının göstergeleri olan bu varlıklar, bugün “kadın” için kentsel mekânda görünür olmak, kentsel hizmetlerden faydalanmayı teşvik etmek, ekonomik olarak güçlenmek ve eğitime katılımı teşvik gibi farklı potansiyeller ve fırsatlar ortaya koymaktadır.

Bunun yanında, kadını güçlendirmeyi ve sosyal değişimin gerçekleşeceği çevreyi yaratmayı amaçlayan çalışmalarda tüm dünyada artış izlenmektedir. Bu çalışmalar, Moğolistan, Hindistan ve Türkiye gibi dünyada farklı ülkelerde uygulanmaktadır. Türkiye’de kadınlara yönelik yapılan çalışmaların konusu kadın girişimciliği, kadına yönelik şiddetle mücadele, yenilikçilik ve kadın, şehir ve kadın gibi çeşitlilik göstermektedir. Bu çalışma, şehirde yaşayan kadınların güçlenmesi amacıyla uygulanan Kadın-Dostu Kentler Birleşmiş Milletler Ortak Projesi üzerine temellenmektedir.

Proje, İçişleri Bakanlığı, Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA), Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) işbirliği ve İsveç Uluslararası Kalkınma İşbirliği Ajansı (SIDA) mali katkılarıyla yürütülmektedir. 2006-2014 yılları arasında İzmir, Urfa, Trabzon, Kars gibi şehirleri de kapsayan 12 şehirde uygulanmıştır. Proje kapsamında, il durum analizi, yerel kurumların kapasitelerinin güçlendirilmesi, yerel kurumların kapasitelerinin artırılması, kadın STK’larının kapasitelerinin artırılması, yerel mekanizmaların kurulması, Yerel Eşitlik Eylem Planlarının oluşturulması, halkın bilgilendirilmesi gibi eylemleri içermektedir. Bu çalışmada, Kadın-Dostu Kentler Projesi’nin kültürel mirasa duyarlı bir yaklaşımla değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Name-Surname and Title   **Gökçe Şimşek, Asisst.Prof.Dr.**

Presentation Title   Cultural Heritage and Women Friendly City

Abstract

In Turkey, traces and works of woman in towns have been seen in diverse cultural heritage assets such as structures, oral traditions, historical documents and handcrafts. These survived heritage assets are indicators of the place of woman in past socio-cultural life. Besides, heritage assets show the importance of woman for transmitting heritage assets such as traditions, codes of ethics, behavioral patterns, value systems and religious beliefs for today. On the one hand, cultural heritage presents great values, potentials and opportunities both for towns and “woman”. On the other hand, their values and potentials for both towns and “woman” have not been generally recognized. The link between woman and intangible heritage have been discussed in the World, especially with the meetings of UNESCO (Tehran/1999, Tehran/2001 and Paris/2003). However, there is a need for considering the integrated approach for woman, town and cultural heritage in the context of town.

Besides, there is great increase in the works that aims to strengthen woman and to create an environment for social change all around the world. These works have been implemented in different parts of the World such as Mongolia (Asia Foundation), India (World Bank) and Turkey (Sabancı Foundation, 2009). In Turkey, the subjects of the works for woman show variations such as women entrepreneurship, violence against women, innovation and woman, city and woman. This paper is based on Women Friendly Cities United Nations Joint Programme that is among the projects that have been implemented in Turkey for empowering woman living in cities. Women Friendly Cities Project is implemented with the partnership of Ministry of Interior, United Nations Population Fund (UNFPA) and United Nations Development Programme (UNDP) and with the financial contribution of the SIDA (Sweden International Development Cooperation Agency). It was implemented in 12 provinces including İzmir, Urfa, Trabzon, Kars and others between 2006-2014. In the context of the project, some activities such as provincial situation analysis, capacity building for local institutions, increasing capacities of women NGOs, setting up local mechanism, developing local equality action plans, informing public was done (UN, 2014). In this paper, it is aimed to evaluate Women Friendly Cities Project in relation with a cultural heritage sensitive approach.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

GİZEM ANŞİN- Öğretim Görevlisi

Bildiri Başlığı

**OSMANLI DÖNEMİ'NDE ŞEHİRLİ KADININ GİYİM
MODASI**

ÖZET

Giyinmek konusu insanlık tarihi kadar eskidir. İnsanlar neden giyinirler diye sorulduğunda pek çok unsurun etkili olduğunu görürüz. Kıyafetteki gelişmeler zamanla estetik ve moda denilen tarzın doğmasına yol açmış olup, çeşitli milletlerin ve insan topluluklarının dini inançlarına, medeni durumları ile örf ve adetlerine göre farklılıklar göstermiştir.

Osmanlı şehir medeniyeti tarihinin bir parçası olan kıyafet, sadece elbise olmayıp, kadınların saç biçimleri, dövmeleri, takıları, aksesuarları ve özellikle başa giyilen başlıkları bir toplumu diğerinden ayıran önemli özellikler olarak görülmüştür. Cinsiyetin tanımlanmasına da yardımcı olan kıyafet, sözlü olmayan iletişim aracı olarak, karakterin sosyalliğin hatta havanın/tavrın değişmesini şekillendirmiştir.

Bu makalede Osmanlı döneminde şehirli kadınların kıyafetinin gelişim ve değişiminin tarihi ortaya konmaya çalışılmıştır. Çalışmada Osmanlı kadınlarında moda olgusunun gelişmiş olduğu, şehirlere kimlik ve farklılık kattığı görülmüştür.

Name-Surname and Title **GİZEM ANŞİN- LECTURER**

Presentation Title THE OTTOMAN PERIOD THE CITY WOMAN'S CLOTHING AND FASHION

Abstract

Dress up that is as old as human history. Why do people wear a lot of feature when prompted to see if it is effective. Gear that developments in time called aesthetic and fashion style has led to a variety of Nations was born, and of human societies, religious beliefs, marital status with customs and traditions vary in.

The Ottoman city is part of the history of civilization, not only dresses, women's hair, tattoos, jewelry, accessories and especially to deal with a society worn titles was seen as important features that separates from the other. The clothes also help in identifying gender, non-verbal communication as a tool of social character, even changed the attitude of the air/it shaped.

This article describes how to download and install in the Ottoman period the city women's clothing to reveal the history of development and change. The study is the phenomenon of advanced Ottoman women in fashion, it was observed that the differences in identity and to the cities.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Yrd. Doç. Dr. Füsun Çoban Döşkaya

Bildiri Başlığı

Harput'ta Bir Amerikalı Kadın Misyoner: Theresa Huntington Ziegler'in Mektupları (1898-1905)

ÖZET

Theresa Huntington Ziegler Harput'a Kasım 1898'de gelmiş ve buradan Eylül 1905'de ayrılmış olan Amerikalı bir kadın misyonerdir. Harputta geçirdiği yedi yıl boyunca ailesine yazmış olduğu mektuplar, editörlüğünü Stina Katchadourian'ın yaptığı *Great Need Over the Water: The Letters of Theresa Huntington Ziegler, Missionary to Turkey, 1898-1905* isimli kitapta bir araya getirilmiş ve Gomidas Enstitüsü'nün düzenlemeleri ile 1999 yılında basılmıştır.

Bu çalışma ABD'deki Protestan misyoner örgütlerinin en güçlüsü olan *American Board of Commissioners for Foreign Mission (ABCFM)*'in "Doğu Türkiye Misyonu" elemanı olan Theresa Huntington Ziegler hakkındadır. Kitabın editörü Katchadourian için Huntington'un Osmanlı'da bulunduğu dönem kabaca, Sultan II. Abdülhamid döneminde 1894-1896 yılları arasında yaşanan Ermeni olaylarının sonrası ve Birinci Dünya Savaşı sırasındaki Ermeni Tehciri öncesine denk geldiğinden, ayrıca anlamlıdır. Katchadourian kitabın giriş bölümünde, Ermenilerle ilgili kitapların çoğunlukla bu iki döneme ve olaya yoğunlaştığını, iki olay arasında kalan dönemin yeteri kadar bilinmediğini vurgular ve Theresa Huntington Ziegler'in Osmanlı'da geçirdiği dönem ve kaleme aldığı mektupların önemine dikkat çeker.

Theresa Huntington Ziegler'in mektupları iki açıdan değerlidir. Birincisi, bu mektuplar bize Huntington'un içerisinde bulunduğu Amerikan misyonerlik örgütü hakkında bilgi vermektedir. İçeriden biri tarafından yapılan tasvirlerle, misyonerlerin neler yaptıkları, nasıl giyindikleri, neler yediklerini duyar, korku ve hayallerine tanıklık ederiz. Ermeni ve Türk toplumlarıyla ilişkilerini öğreniriz. İkincisi, bu mektuplar bize o dönemde bölgede yaşayan insanların günlük hayatları, şehirdeki toplumsal yaşamları, gelenek, görenekleri ve kutlamaları hakkında bilgiler sunar.

Katchadourian'ın editörlüğünü yaptığı bu kitap günümüzde Ermeni tezini destekleyen kitaplar listesi içerisinde yer almaktadır. Bu çalışmada Theresa Huntington Ziegler'in mektuplarının detaylı analizi yapılacak ve ortaya çıkan sonuçların gerçekten Ermeni tezlerini destekleyip desteklemediği açığa çıkarılacaktır.

Name-Surname and Title Assist. Prof. Dr. Füsün Çoban Döşkaya

Presentation Title An American Missionary Woman in Harpoot: The Letters of Theresa Huntington Ziegler (1898-1905)

Abstract

Theresa Huntington Ziegler is an American missionary who lived in Harpoot from November 1898 to September 1905. Editor Stina Katchadourian compiled Theresa Huntington's letters to her family from the town of Harpoot where she spent seven years in a book called *Great Need over the Water: The Letters of Theresa Huntington Ziegler, Missionary to Turkey, 1898-1905* in 1999 and published by Gomidas Institute.

This study is about Theresa Huntington Ziegler, who was a member of 'Eastern Turkey Mission' of *American Board of Commissioners for Foreign Mission (ABCFM)*, which was among the most effective American Protestant missionary organizations. For Katchadourian, Huntington's years in the Ottoman Empire is significant because it roughly coincides with the aftermath of the 1894-1896 events under Sultan Hamid II and years before the Armenian deportation in WWI. In the introduction to the book, the editor Katchadourian emphasizes the importance of Theresa Huntington Ziegler's letters and her stay in the Ottoman Empire. She argues that the books on Armenians mostly concentrate on these two events and the years in between are not well-known.

Theresa Huntington Ziegler's letters from the town of Harpoot are valuable for two reasons: Firstly, these letters provide information about the American Board in which Huntington is a member. From her letters as an insider, we have the opportunity to witness missionaries' fears and dreams, and hear about how they lived and dressed as well as what they did and ate. We learn about their relations with Armenians and Turks. Secondly, through these letters, we get rich insight into the daily lives, social customs, tradition and celebrations of people living there.

This edited book of Katchadourian is listed under the Armenian thesis supporting books today. In this study, a detailed analysis of Theresa Huntington Ziegler's letters will be made to find out if the letters support Armenian thesis or not.

Bildiri Başlığı**Türk mitolojik metinlerinde, ilk inançlarda kadın
(şaman, ecdad, demiurg gibi)****ÖZET**

Geçmiş, şimdiki ve gelecek zamanlarda kadının toplumun gelişimindeki rolü yadsınamaz. Bunu her bir halkın tarihi, edebiyatı, folkloru vs. de onaylıyor. Mitolojik ve folklor metinlerine bakıldığında kadın yaratıcı, tanrı, ecdad, demiurg, şaman vb. olarak karşımıza çıkıyor. Örneğin, bütün ibtidai dinlerde ve mitolojide kabilenin ulu annesi ve koruyucusu olarak düşünülen Ana tanrıçası vardır. Türk mitolojisinde bu karaktere ait özellikler Umay tanrıçası üzerinde toplanmıştır. Ana erkillik döneminin en önemli dini simgesinin Ay olması bilimde bellidir. Belli ki, "Oğuz Kağan" destanında Oğuz'un annesine de "Ay hakan" denir. Avrupa'da, Asya'da ve Afrika'da bulunmuş ve taş devrine ait olan kadın heykellerini de araştırmacılar asıl ana erkillik dönemine ait ediyorlar. "Böyle heykellerin çoğunun ocağın yanında olması ve ellerinde hayvan boynuzu vs. verimlilik simgeleri tutması da, N.N.Yefimenkonun yazdığı gibi, onların kabilenin reisi ve kabile ayinlerinin uygulayıcısı olduğunu gösteriyor. S.A.Tokareve göre ise böyle kadın heykelleri ile ibtidai insanlar ocak sahibini ve odun koruyucusunu tasvir etmek istemişlerdir. Türk mitolojisinde Umay ilahisinin de ailenin ve çocukların koruyucusu, verimlilik ve bereket sembolü olarak tasvir edilmesi bellidir. Oğuz hakan'ın annesinin Ay hakan olması gösteriyor ki, türk mitolojisinde da kabilenin ilk ecdadı kadın sayılmıştır. Ecdadla birlikte kadın mitolojik metinlerde hem de demiurgdur.

Bilindiği üzere, türk halklarının ibtidai inanç biçimleri arasında şamanizmin rolü yadsınamaz. Bu inançta şaman kadınlar da özel yer tutuyor. Onların kelt topluluklarındaki druid kadınlarla karşılaştırılması önemli benzer ve farklı yönleri keşfetmeye yardım ediyor.

Makalede türk mitolojik metinlerinde, ibtidai inançlarda kadının yeri, kadın ecdad, demiurg gibi kadın mitolojik karakterler, şaman kadınlar, onların kelt druidleri ile mukayesesi gibi konulara yer verilecek, bunlarla ilgili araştırma yapılacaktır.

Anahtar kelimeler: kadın, mitoloji, ecdad, demiurg, din, şaman.

1.

Name-Surname and Title   **PhD Fidan Gasimova**

Presentation Title   **A woman in Turkic mythological texts and first beliefs
(like shaman, ancestor and demiurge)**

Abstract

The role of a woman is undeniable in the development of society in the past, present and future. History, literature, folklore and etc. of any people prove it. When we look through mythological and folklore texts we see a woman as creative, god, ancestor, demiurge, shaman and others. For example, in all primary religions and archaic mythology there is Mother Goddess that is described as a grand-mother and a protector. The features that belong to this character in Turk mythology are gathered on Umay goddess. It is known that the main religious symbol of matriarchy period is the Moon. Oguz's mother in "Oguz Khakan" epos is called "Moon Khakan". Woman statutes that were found in Europe, Asia and Africa and that belong to Stone Age are considered to be belonged to matriarchy period by researchers. "Being such kind of statutes near the fire and having an animal horn in their hands and other fertility symbols show that they are tribe head and executor tribe sacrament, as N.N. Yefimenko stated". And for S.A. Tokarev by these woman statutes primitive men wanted to show hostess of the fire and protector of the fire. It is also known that Umay Goddess is described as protector of the family and children, fertility and abundance symbol in Turkic mythology. Being Oguz Khakan's mother Moon khakan shows that in Turk mythology first ancestor of the tribe is a woman. Besides ancestor, a woman is a demiurge in mythological texts.

It is known that the role of shamanism in primitive belief forms of Turk people is undeniable. In this belief shaman women take a special place. To differentiate them with druid women in Celt tribes helps to discover similar and different points.

In the article the place of a woman in first beliefs in Turkic mythological texts, woman ancestor, demiurge woman mythological characters, shaman women, their Celt druids comparison will be discussed and research will be done related with it.

Key words: woman, mythology, ancestor, demiurge, religion, shaman.

1.

Bildiri Başlığı

KADIN GİRİŞİMCİLER KAHRAMANMARAŞ ÖRNEĞİ

ÖZET

Geçmişten günümüze Türk Coğrafyasında yaşamış toplulukların yaşam biçimi ve sosyal olgularıyla şekillenerek gelmiş olan Türk El Sanatları, günümüzde kültürümüzün ve sosyal kimliğimizin en somut örneklerini oluşturmaktadır. Her geçen gün gelişen teknolojiyle hazır ürünlerin artması el sanatları üretiminde olumsuz etkilere neden olsa da, bazı bölgelerde varlığını sürdürmeye çalışan el sanatlarımızın yaşatılması ve hakettiği değerin verilmesi açısından önemli çalışmalar yapılmaktadır. El sanatları ürünleri üreten bireylerin çoğunluğunu Anadolu kadınları oluşturmaktadır. Kendi ihtiyacını karşılamak, çeyiz hazırlamak ve aile ekonomisine katkıda bulunmak amacıyla üretmektedirler. Ekonomik yönden çalışmalarını sürdürmek ve emeklerini kazanca dönüştürmek için kadınlarımıza çeşitli girişimcilik eğitimleri verilmektedir. Yapılan bu eğitimler ve teşebbüslerle girişimci kadınlarımızın sayısı gün geçtikçe artmaktadır.

Kahramanmaraş’da El sanatları alanına yönelik çalışmalarına küçük bütçelerle başlayan ve bu gün oldukça önemli bir yer edinen, sanayi odasına bağlı kadın girişimciler bulunmaktadır. Müşterilerinin ihtiyaçları ve istekleri doğrultusunda ürün yelpazesini geliştirerek, evde çalıştırdığı kadın sayısını da arttırarak, ekonomiye ve el sanatlarının yaşatılmasına katkı sağlamaktadır. Kadın girişimcilerin çalışmalarını tanıtmak girişimci kadınlarımızı cesaretlendirerek, artmasını sağlayacaktır. Bu bildiride kadın girişimcilere örnek bir çalışma anlatılacaktır

Anahtar kelime ; girişimcilik,el sanatları,ekonomi

Name-Surname and Title H.Feriha Akpınarlı Prof.Ph.d. Gülten Kurt Assistant Professor

Presentation Title KAHRAMANMARAŞ SAMPLE OF WOMAN ENTREPRENEURS

Abstract

Shaped through the lifestyles and social phenomena of the communities having lived in Turkish Geography from the past to the present day, Turkish Handicraft Arts comprise the most tangible samples of our culture and social identity today. Even though the increase in ready-made products with the technology improving day by day leads to negative effects in the production of handicraft arts, some very significant researches have been carried out in some regions in order to make our handicraft arts survive and render the value they deserve. The majority of the individuals producing handicraft arts are Anatolian women. They make productions in order to meet their needs, prepare their trousseau and support their family income. Our women are given entrepreneurship training in order to carry on their economical works and turn their efforts into income. Through these trainings and attempts, the number of our entrepreneur women increases day by day.

There are some woman entrepreneurs working under the chamber of industry who started their works over handicraft arts in Kahramanmaraş and had a considerate place. They make a great support to the economy and survival of handicraft arts by improving the range of product in line with the needs and wants of the customers and increasing the number of women employed. Introducing the works of women entrepreneurs would encourage the entrepreneur women and increase their number. A sample study will be given for the woman entrepreneurs in the current paper.

Keywords: entrepreneurship, handicraft arts, economy

Bildiri Başlığı

GEÇ ORTAÇAĞ İNGİLTERE’SİNDE KİTAP
OKUYUCUSU OLARAK KADINLAR VE ŞEHİR
HAYATINDAKİ KÜLTÜREL TÜKETİCİ ROLLERİ

ÖZET

Kadınların şehir hayatının kültürel olarak yapıcı unsurlarından biri haline gelmelerinin ve kültürel tüketicilere dönüşmelerinin Batı’da modern sanayi toplumlarının gelişmesinin epey geç bir dönemine denk geldiği kanaati mevcuttur. Bu anlamda, kadınların modern öncesi Avrupa toplumlarında şehirlerin kültürel hayatlarında herhangi bir ciddi işlevinin olmadığı düşünülür. Fakat bu düşünce son yıllarda artan sayıdaki kadın tarihi çalışmalarıyla birlikte sorgulanmaya başlanmıştır. Özellikle 15. Yüzyıl İngiliz tarihi, eldeki belge niteliğinde kaynakların bol olması sayesinde, kadınların İngiltere’nin başkenti Londra’da kültürel hayat içindeki konumları hakkında bize detaylı bilgi sağlamaktadır. Bu bildiriye, Londra’da şehir hayatında etkinlikleri Geç Ortaçağ boyunca artmakta olan “tacir sınıfı” mensuplarının eşleri olarak kadınların okuma alışkanlıkları üzerinde durulacaktır. Neredeyse %50’sinden fazlası İngilizce okuyabilen ve uluslararası ticarete etkin olan Londralı tacirlerin eşleri Ortaçağ İngilizcesi ile yazılmış olan kronik, şiir, romans gibi anlatı türlerine ait eserleri kütüphanelerinde bulundurmışlar, yazılan eserleri bizzat kendileri satın almışlardır. Bu veri bağlamında, bu bildiriye, kadınların Londra şehir hayatının kültürel tüketicileri olarak, 15. Yüzyıl’da yeni gelişmeye başlayan “Okuyucu Piyasası”nın belirleyicisi oldukları vurgulanacak ve kadınların şehir hayatında yapıcı bir özne hale gelmelerinin İngiltere özelinde çok erken bir döneme tekabül ettiği gösterilecektir.

ANAHTAR KELİMELER / KEY WORDS

Kadın, Şehir, Geç Ortaçağ Avrupa’sı, İngiltere, Kitap, Kültürel Hayat, 15. Yüzyıl.

Name-Surname and Title   **ASST. PROF. FATİH DURGUN**

**Presentation Title   WOMEN AS READERS IN LATE MEDIEVAL
ENGLAND AND THEIR PLACE IN URBAN LIFE AS
CULTURAL CONSUMERS**

Abstract

It has been generally thought that the women became constructive components of urban life and transformed into cultural consumers in the very late period of the development of modern industrial societies in the West. In this sense, it has been scholarly suggested that they had not any remarkable function in pre-modern cultural life of the cities. But, this idea has been questioned by an increasing number of women studies. Particularly, fifteenth-century English history provides us with detailed information about the role of women in cultural life of London by virtue of the abundance of documentary sources. This paper is going to focus on reading habits of the wives of the rising “merchant class” in London. Nearly %50 of the merchants in London was literate and active in international trade. Through their influence and interest, their wives have kept in their libraries the narrative sources such as chronicles, romances and poems written in Middle English and have bought them from book-sellers. Given this fact, it will be argued that the women were the determinant actors of expanding “Book market” in London’s urban life as “cultural consumers.” Finally, how the women came into prominence as constructive subjects in urban area at an early date will be underlined with exclusive reference to English history.

Keywords: *Women, City, Late Medieval Europe, England, Book, Cultural Life, Fifteenth Century.*

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Fahri SAKAL, Prof. Dr.

Bildiri Başlığı

Kültürümüzde Kadın - Doğum - Bebek Algısı ve Samsun'daki Uygulamalar

ÖZET

Eski destanlar ve mitolojiler döneminden beri kadın, doğum, bebek ve evlilik gibi yuvanın temelini oluşturan konular toplumların ve aydınların ilgisini çekmiştir. Bu konular Samsun çevresinde de önemli bir sosyal kurum olarak tarihi ve sosyal etkiye sahiptir. Yörede sözlü tarih çalışmalarımız esnasında bu kurumların işleyişi hakkında yeni ve özgün bilgilere ulaşılmış bulunmaktayız. Evlilik, nikah, lohusalık gelenekleri ve bebeklerin ad koymadan büyütülmesine kadar geçen sürede ele alınışı gibi hususlarda Samsun yöresine has uygulamalar görülmüştür.

Bu çalışmada kullanılan kaynaklar: Mahalli basın, partilerin notları, belirli kişilerin anıları ve sözlü tarih çalışmalarıdır. Bunların sunduğu bilgiler ışığında Samsun'da aile kurumlarının son iki yüzyıl boyunca geçirdiği değişiklikleri sunmayı düşünüyoruz. Samsun gelişmiş bir şehir olmasına rağmen köylerinde bugün hala geçen asrın değerleri yaşamaktadır.

Name-Surname and Title   **Fahri SAKAL, Prof. Dr.**

Presentation Title   Women in our culture - Birth - Baby Perceptions and Practices in Samsun

Abstract

Since the period of ancient legends and mythology, women, labor, housing issues underlying the marriage like a baby and has attracted the interest of society and the intelligentsia. These issues also has historical and social impact as an important social institution around Samsun. We have reached a new and unique information about the functioning of these institutions during the oral history of our work in the region. Marriage, wedding, baby names confinement tradition and put the matter in a specific application, such as the handling of Samsun region in the period until the interest has grown.

The sources used in this study: Local press notes parties, certain people are working memories and oral histories. They provide the information that the family institution in Samsun in the light of the changes which we expect to spend over the last two centuries. Although in a developed city of Samsun today still lives in the village of the last century values.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Fadime TİKBAŞ APAK, Araştırma Görevlisi

Bildiri Başlığı

Şehirler ve Somut Olmayan Kültürel Mirası Koruma Uygulamaları

ÖZET

Küreselleşmenin etkisiyle tektipleşen dünyada, farklılıklar içeren yerel kültüre duyulan ilgi ve merak giderek artmaktadır. Bu ilgi kültürün korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması alanlarında uygulamalar geliştirme çabasını da içermektedir. Toplulukların, grupların kimi durumlarda bireylerin kültürel miraslarının bir parçası olarak tanımladıkları uygulamalar, temsiller, anlatımlar, bilgiler, beceriler- ve bunlara ilişkin araçlar, gereçler ve kültürel mekanlar- anlamına gelen somut olmayan kültürel mirasın tespiti, korunması ve topluma yeniden sunulması konularında yapılan araştırmalar bu çabanın sonuçlarındandır.

Bu çalışmada şehir ve somut olmayan kültürel mirasın korunması kapsamında; önce somut olmayan kültürel miras ve koruma kavramları tanıtılmakta daha sonra dünyada ve Türkiye'deki koruma uygulamalarından örnekler verilmekte, Samsun özelinde neler yapıldığı üzerinde durulmakta ve neler yapılabileceği üzerinde tezler üretilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Somut Olmayan Kültürel Miras, Koruma, Şehir, Samsun.

Name-Surname and Title   Fadime TİKBAŞ APAK, Research Assistant

Presentation Title

Abstract

Cities and Safeguarding Practices of Intangible Cultural Heritage

World became uniformity by the impact of globalization. From this disastrous impact the interest and curiosity for local culture which includes diversities has increased. This interest involves safeguarding and quoting of intangible cultural heritage. The “intangible cultural heritage” means the practices, representations, expressions, knowledge, skills – as well as the instruments, objects, artefacts and cultural spaces associated therewith – that communities, groups and, in some cases, individuals recognize as part of their cultural heritage.

In this article first intangible cultural heritage and safeguarding concepts are promoted and then the safeguarding practices examples in the world and Turkey are given and the end is focused on Samsun. In this part what is done and what can be done is discussed.

Keywords: Intangible Cultural Heritage , Safeguarding, City, Samsun.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

DOÇ. DR. Zübeyde Güneş YAĞCI
Eylül AYKAN \ Yüksek Lisans Öğrencisi

Bildiri Başlığı

XVIII. YÜZYIL'DA HANIM SULTANLARIN BOĞAZ YAŞAMINA KATKILARI: BÜYÜK ESMA SULTAN

ÖZET (Türkçe ve En fazla 250 kelime)

İlk Osmanlı padişahlarının kızlarına *hatun* denilmekte iken Fatih Sultan Mehmed döneminden itibaren *sultan* denilmeye başlanmıştır. Bu tabir, padişahların erkek çocuklarına, kızlarına, padişahın annelerine de kullanılmaktaydı. Dönemin şartları göz önüne alındığında padişahın kızı olmak tam anlamıyla sultanlıktı. Çünkü hatırı sayılır bir gelire sahiptiler. Ayrıca evlendiklerinde her birisi üst düzey devlet adamı olan eşlerinden de kendilerine büyük meblağlarda miras kalabiliyordu. Bu nedenle bazıları kendilerine saray, köşk, kasır, yalı gibi büyük lüks ikametgâhlar inşa ettirebilmekteydi. Bu gibi yapılara sahil sarayı adı da verilmekteydi.

Boğazda sahil sarayı inşası en çok Ortaköy, Beşiktaş, Bebek, Sarıyer, Kuruçeşme, Eyüp, Arnavutköy, Beykoz ve Beylerbeyi civarında gerçekleşmiştir. Konumları denize yakın ya da hemen deniz kıyısında, denize sıfır olan bu yapılar yaptıran kişinin tercihleri doğrultusunda dönemin üslubu doğrultusunda inşa edilmişlerdi. Günümüze kadar gelebilenlerinden nedeni güzel oldukları açıkça görülebilmektedir. Bu sahil saraylarının sayısı XVIII. yüzyılda artmış ve başta padişah olmak üzere üst düzey devlet adamlarının yaşamlarının parçası olmuşlardır. Denilebilir ki, bugünkü boğaz yaşamının kültürel temellerinin atılmasına birinci derecede katkı sağlamışlardır.

Bu çalışmanın amacı bugün dâhil İstanbul şehir yaşamının bir parçası olan sahil sarayı denilen bu neviden yapıların boğaz yaşamına etkilerini irdelemektir. Özellikle üzerinde durulacak yapılar sultanların yaptırdıkları saraylardır. Sultanların neden boğazı tercih ettikleri bir başka cevaplanması gereken soru olarak karşımıza çıkmaktadır. Özelde ise III. Ahmed'in kızı Büyük Esma Sultan'ın ikamet ettiği Kadırga Sarayı üzerinde durulacaktır. Sarayın inşası üzerinde durulduktan sonra kaynakların elverdiği ölçüde sarayda yaşam ve şehir hayatına etkileri ele alınmaya çalışılacaktır.

Böylece boğaz yaşamının kültürel tarihi altyapısının ortaya konulmasına katkı sağlanmış olacaktır. Çalışmanın temel kaynağı Osmanlı arşiv belgeleri olmakla birlikte dönemin kaynaklarından da yararlanılacaktır.

Name-Surname and Title   **Associate Professor Zübeyde Güneş YAĞCI**
Postgraduate Students Eylül Aykan

Presentation Title   **THE CONTRIBUTIONS OF LADY SULTANS TO**
BOSPHORUS LIFE IN THE XVIII CENTURY: ESMA
SULTAN

Abstract

While the term lady (Hatun) was called for the daughters of the first Ottoman Sultans, they were initiated to be called as “Sultan” as from the period of Mehmed II. The term “Sultan” was also used for the sons and the daughters of the Sultans as well as their mothers. Considering the conditions of the period, being a daughter of the Sultan was literally a privilege because they had a considerable amount of income. In addition, when they got married, they were inherited large sums of money from their spouses, each of whom was a senior statesman. Thus, some of them could have luxury residences such as palaces, mansions and summer palaces built. Such structures were named seaside palaces.

The construction of seaside palaces was built mostly around Ortaköy, Beşiktaş, Bebek, Sarıyer, Kuruçeşme, Eyüp, Arnavutköy, Beykoz ve Beylerbeyi. These structures close to the sea or just at the seaside were built in accordance with the preference of the person and the style of the period. Those managed to keep its structure to date seem to be so beautiful even today. The number of these seaside palaces increased in the XVIII. Century and became a part of life of the Sultans and the senior statesmen. It can be said that they made a significant contributions to the creation of cultural foundations in the first degree.

The purpose of this study is to examine the effect these structures called seaside palaces being a part of life of İstanbul even today on Bosphorus life. In particular, the structures built by the Sultans will be focused on. The reason why the Sultans preferred the Bosphorus emerges as another question to be answered. In particular, Kadirga Palace, in which Esma Sultan, the daughter of Ahmed III., resided, will be focused on. Subsequent to focusing on the construction of the palace, life in the palace and its effects on city life will be dealt with to the extent that the resources may allow. Thus, cultural historical background of Bosphorus life will be revealed thanks to this study. The main resource of this study is based on the Ottoman archive documents as well as the resources of the period.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

ESRA ŞAHİN/YÜKSEK LİSANS ÖĞRENCİSİ

Bildiri Başlığı

1824-1838 TARİHLİ ÇORUM ŞER'İYE SİCİLİNE GÖRE
ÇORUM'DA KADIN VE AİLE

ÖZET

Şer'îye sicillerini toplumumuzun sosyal yapısını ortaya koyan belgeler olarak değerlendirebiliriz. Çünkü bu kayıtlar kaydedildikleri dönemin sosyal, kültürel ve hukuki durumu ile dönemin toplumunun ahlaki yapısı hakkında önemli bilgileri içerir. Şer'îye sicillerinden yararlanarak Osmanlı şehir yapısı ile alakalı genelleme ve tespitler yapılabilmektedir. 1824 yılı sonrası Çorum Şer'îye Sicilleri mevcut olup bu konuda değişik çalışmalar yapılmıştır. Ancak 1824-1838 tarihlerini ihtiva eden 1754 Numaralı Çorum Şer'îye Sicili tam olarak değerlendirilip incelenmemiştir. Bu nedenle ilgili sicilin tarafımızdan Yüksek Lisan tezi olarak incelenmesi devam etmektedir. Dolayısıyla bu çalışmanın amacı, Tanzimat öncesinde Çorum'da kadının toplumdaki yerini Çorum Şer'îye Sicili temelinde ele almaktır. Ayrıca kadınla ilgili olarak evlenme, boşanma, miras, vakıf kurma, vasi tayini ve mehr-i müeccel konuları da incelenip değerlendirilecektir.

Anahtar Kelimeler : Çorum, Şer'îye Sicilleri, Kadın, Evlenme, Boşanma,

Name-SurnameandTitle ESRA ŞAHİN/ MA STUDENT

Presentation Title WOMAN AND FAMILY IN ÇORUM ACCORDING TO QADI RECORDS (1824-1838)

Abstract(English, Maximum 250 words)

We can evaluate *The Sharia Court Records of Ottoman* (Şeriye Sicilleri) as the documents that reveal the social structure of our society. Because these records involve significant knowledge about the social, cultural and judicial situation in addition to morality structure of people of that period. By utilising from the Sharia Court Records, some generalisation and detection related to urbanization in Ottoman could be made. The Qadı Records of Çorum is available after the year of 1824 and various researches have been made from this record this. However, 1754 numbered record of Çorum that includes from 1824 to 1838 in The Book, has not exactly been analysed and evaluated. Therefore the concerned record is still continually being analysed as a Master Thesis by us. Thus, the aim of this study is to deal the women's social position in Çorum before Tanzimat Reform based on The Sharia Court Records of Çorum. Also, related to woman; marrying, divorcing, inheritance, establishing foundations, appointment of guardianship and alimony subjects will be evaluated and analysed.

Key Words :Çorum, Sharia Court Records, Woman, Marrying, Divorcing.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Doç. Dr. Esmâ REYHAN; Dr. Tülin CENGİZ

Bildiri Başlığı

**BAŞKENT HATTUŞA’NIN ŞİFACI KADINLARI:
BÜYÜCÜLER**

ÖZET

Büyü, insanların doğaüstü, mistik yöntemlerle doğal dünyayı etkileyebildiklerini öne sürdükleri uygulamalar ve bunların çevresinde oluşturulan kültürel bir sistemdir. Bu sistemin, din ile birlikte ilkçağ toplumları üzerine ciddi etkileri olmuştur. Öyleki bu dönemde büyü ile din arasındaki sınırları çizmek kolay değildir. Din mensup olanlar açısından “maharet” gerektirmeyen bir bireysel ruhani süreç ve inanç meselesi iken büyü, büyücülük ehli olmayı gerektiren, bilimin insan yaşantısına henüz nüfuz ettiği dönemlerde, önemli bir boşluğu dolduran teknik bir organizasyondur. Günümüzdeki modern tıp, psikoloji, sosyoloji gibi bilimlerin ilgi alanına giren hemen hemen bütün konular İlkçağ dünyasında, büyü sisteminin kapsamındadır.

Hititler, “baş ağrısından öksürük, ses kısıklığı, göz hastalıkları, yaralanma, sarılık, ağız hastalıklarına; kalp krizinden depresyon, kısırlık, kâbus görme, doğum-hamilelik sorunlarına; salgın hastalıklardan cinayet, şiddet, dedikodu, kral ve kraliçeyi arındırmaya; arkadaşlar arasındaki kavga, ağız yıkama, üzüm bağlarının verimsizliğinden orduda salgına bireysel, ruhsal, toplumsal ve tıbbi konuda büyüün gücünden en fazla yararlanan uygarlıklardan biridir. Hitit Devlet Arşivi’nde bulunan “Kizzuvatna Kökenli Ritüel Metinler” büyüün toplumda ne kadar kabul gördüğünü gösteren çarpıcı örneklerle doludur. Büyünün bu kadar önemli ve işlevsel olduğu Hitit toplumunda büyücülük özellikle başkent Hattuşa’da adeta kamusal işlevi olan bir meslek konumundadır ve büyü faaliyetlerinde özellikle, olağanüstü yetkilere sahip olduğuna inanılan *kadınlar* etkindir. Bu “kadınlar” güç ve şifa veren ritüellerin yaratıcısı ve uygulayıcısıdır.

Bu bildiri, Hititler’de insana ve doğaya ilişkin olayları gözlemleyerek, günlük hayatın problemlerine pratik çözümler üreten bilge kadınların/büyücülerin bir kente, modern bilimlere ve uygarlığa katkıları ele alınacaktır.

Name-Surname and Title Doç. Dr. Esmâ REYHAN; Dr. Tülin CENGİZ

Presentation Title **HEALING WOMEN OF THE CAPITAL HATTUSA:
MAGICIANS**

Abstract (English, Maximum 250 words)

Magic is a cultural system centred round the practices whereby men suggest they can affect the natural world by using the supernatural and mystic methods. This system has had profound effects on the ancient societies together with the religion. So much so that it is not easy to draw the boundaries between the magic and religion in this age. While religion is an individual spiritual process and belief system for its members that does not require any skill or ability, magic is a technical organization that requires being a master of magic and fills an important gap in the ages when the science had just penetrated into human life. Almost all the subjects and fields that are included in the scope of modern medicine, psychology, sociology, and such disciplines today were within the scope of magic system in the ancient world.

Hittites' society is one of the civilizations that made the utmost use of magic in a wide range of subjects including headache, cough, hoarseness, eye diseases, injuries, jaundice, mouth diseases, heart diseases, depression, infertility, nightmare, birth-pregnancy problems, epidemics, murders, violence, gossip, purification of the king and queen, quarrels and fights between friends, unproductiveness of vineyards, individual, psychological, social and medical problems. In the Archives of the Hittites, "Kizzuvatna-Origin Ritual Texts" are full of striking examples that show how well the magic was approved and accepted in that society. In the Hittites society, where magic was so important and functional, magic is almost a public profession in Hattusa in particular, and especially women were effective in magical activities as they were believed to have supernatural powers. These women were the creators and practitioners of the rituals providing strength, power and health.

This presentation is intended to deal with the contributions of wise women/magicians to a city, modern sciences and civilizations by observing the natural events and humans around them and thus offering practical solutions to the problems of daily life.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Yrd.Doç.Dr. Erol AKCAN

Bildiri Başlığı

II. Meşrutiyet'ten Cumhuriyet'e Kadınların "Beden Terbiyesi" Meselesi

ÖZET

19. yüzyılın başlarından itibaren Avrupa'da beden eğitimi, bu alanda yapılan bilimsel çalışmalara paralel olarak üzerinde en çok düşünülen konulardan birisi olmuştur. Beden eğitimi, sağlıklı ve kuvvetli insanın yetiştirilmesinde önemli bir araç olarak görülerek gerek devlet eliyle gerekse farklı dernekler kanalıyla insanlara hayatın bir parçası olarak benimsetilmeye ve toplumsal alanda inkişaf ettirilmeye çalışıldı. Dönemin Avrupası'nda büyük önem atfedilen beden eğitimi, Osmanlı toplumuna ilk olarak askeri ve sivil okullar aracılığıyla girdi. Ancak toplumun farklı kesimlerine ulaşma noktasında çok yavaş bir seyir izledi. Kadınların sosyal hayata katılımı noktasında yaşanan sıkıntılar nedeniyle, beden eğitimi daha ziyade erkeklerin bir meşgalesi olarak algılandı. II. Meşrutiyet'in İlanından sonra başlayan ve Cumhuriyet'in ilk yıllarına kadar devam eden süreçte, beden eğitimi kadın-erkek toplumun bütün bireylerine kazandırma noktasında önemli faaliyetler yürütüldü. Bu tebliğde, bahsi edilen bu süreçte yürütülen faaliyetler ve konuyla ilgili farklı yaklaşımlar üzerinde durulacaktır.

Name-Surname and Title   **Erol Akcan Asistant Professor**

Presentation Title   “PHYSICAL EDUCATION” ISSUE OF THE WOMEN
FROM THE SECOND CONSTITUTIONALIST PERIOD
TO REPUBLIC PERIOD

Abstract

Physical education in Europe has been an overemphasised subject in paralel with scientific studies in this area since the beginning of the 19th century. Physical education was tried to be adopted as a part of the life for people and to be developed in the social life by both the state and various associations thereby it was considered as an important tool for training a healthy and powerful human. Physical education which was attributed great importance in Europe first came to the Ottoman society via military and civil schools. However, it progressed very slowly in relation to reach up different segments of society. Physical education was perceived more as a pastime of the men by the reason of encountered difficulties women’s participation in social life. In the process which started after the proclamation of the Second Constitutionalist Period and continued until the early years of the Republic, important activities was conducted in the matter of gaining the physical education to all individuals -both women and men- of the society. In this study, the activities which were carried out in mentioned process and different approaches on this issue are discoursed.

Bildiri Eskiçağ'da Samsun'da Kadın.
Başlığı
Ünvan Prof. Dr.
Ad Ergün.
Soyad Laflı.

Samsun Müzesi Canik ve çevresinde Eskiçağ'daki kadın yaşantısına ait çok sayıda eser barındırmaktadır. Bu eserler arasında yazılı belgelerin yanında, betimlemeli sanat ürünleri de bulunur. Samsun'un Eskiçağ'da en öne çıkan kadınlara ait konusu hiç kuşkusuz Amazonlar'dır (Yunanca "Αμαζόνες"). Antik Yunan mitolojisinde tamamen kadın savaşçılardan oluşan bu ulusun anayurdu olarak Herodotos, Diodoros, Apollonios, Ioustinous, Plinius, Virgilius, Aeskhylos, Stephanos, Hesiodos, Lysias ve Pausanias gibi önemli tarihçiler, Temiskyra'yı yani Samsun'un Terme İlçesi'ni işaret ederler. Amazonlar aynı zamanda savaşa katılan ve ata binen kadınlara verilen bir isimdir. Samsun Müzesi'nde Amazon kadınları tasvirleyen çok sayıda obje bulunur. Özellikle sanat alanında Amazonlarla antik Yunan kavimler arasındaki savaşlara çok yer verilmiştir. Şüpheli olan varlıklarına bir kez inanıldıktan sonra dönemlere göre resmedilişleri değişmiştir. İlk zamanlarda Yunan savaşçılara benzetilen Amazonlar sonradan Pers etkisiyle resmedilmişlerdir. Antik Yunanlar sosyopolitik sistemleri gereği kadınların alt konumuna işaret etmek için Amazonları olumsuz örnek olarak gösterme çabasında olmuşlardır. Bu sanat eserleri bu sanatçıların fantezilerini yansıtır. Antik Yunan fizyonomisinin özellikleri bu yorumlarda yer alır. Amazonmakhi olarak adlandırılan vazo boyama sanatının bir başka ilginç tarafı cinsiyetler arası çatışmanın ilk örnekleri olmasıdır. Antik Yunan medeniyeti haddini aşan ve kötü örnek olan bu savaşçı kadınları bu eserlerde genellikle yenilgiye uğramış ve kötü durumda yorumlamışlardır. Bu eserlerde Amazonların en tartışmalı yönlerinden birisi olan memeyle ilgili farklı yorumlar vardır. Bu eserler incelenmeğe değer olmasına rağmen yazılı belgelerden ayrı tutulması gerekli olan ikincil belgelerdir. Bu bildiri de tüm bu sanat eserleri derlenip, tanıtılacaktır.

Anahtar Canik, Samsun, Eskiçağ, kadın, Antik Yunanlılar, Romalılar, Karadeniz, Amazonlar,
Kelimeler Terme, epigrafi, yontu sanatı, heykeller.

Name-Surname Ergün Lafli, Professor.

Presentation Title Women in Samsun/Amisus during the Classical Antiquity.

Abstract

In Greek mythology, the Amazons (Greek: Ἀμαζόνες) were a race of woman warriors. Herodotus reported that they were related to the Scythians (an Iranian people) and placed them in a region bordering Scythia in Sarmatia (modern territory of Ukraine). Other historiographers place them in Anatolia or sometimes Libya. The legendary Amazons were thought to have lived in Amisus on the southern shore of the Euxine Sea (the Black Sea). There they formed an independent kingdom under the government of a queen named Hippolyta or Hippolyte ("loose, unbridled mare"). This area is known to have been occupied in the Late Bronze Age by a transhumant group known to the Hittites as the Kaška; though they were not directly known to Greeks, modern archaeologists have determined that they finally defeated their enemies, the Hittites, about 1200 B.C.; they left no inscriptions. The Amazons were supposed to have founded many towns, amongst them Smyrna, Ephesus, Sinope, and Paphos. According to the dramatist Aeschylus, in the distant past they had lived in Scythia (modern Crimea), at the Palus Maeotis ("Lake Maeotis", the Sea of Azov). According to Plutarch, the Amazons lived in and about the Don river, which the Greeks called the Tanais; but which was called by the Scythians the "Amazon". The Amazons later moved to Themiscyra (modern Terme) on the River Thermodon (the Terme river in northern Turkey). Herodotus called them Androktones ("killers of men"), and he stated that in the Scythian language they were called Oiorpata, which he asserted had this meaning.

Notable queens of the Amazons are Penthesilea, who participated in the Trojan War, and her sister Hippolyta, whose magical girdle, given to her by her father Ares, was the object of one of the labours of Hercules. Amazon warriors were often depicted in battle with Greek warriors in Amazonomachies in classical art.

The Amazons have become associated with many historical people throughout the Roman Empire period and Late Antiquity. In Roman historiography, there are various accounts of Amazon raids in Anatolia. From the early modern period, their name has become a term for female warriors in general. Amazons were said to have founded the cities and temples of Smyrna, Sinope, Cyme, Gryne, Ephesus, Pitania, Magnesia, Clete, Pygela, Latoreria and Amastris; according to legend, the Amazons also invented the cavalry.

Bildiri Başlığı**MODERNLEŞME ÇAĞINDA OSMANLI EKONOMİSİNDE ÜCRETLİ KADIN EMEĞİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ****ÖZET**

Osmanlı çalışma hayatında ücretli kadın emeği, kapitalist üretim biçiminin gelişmesine paralel olarak ortaya çıkmıştır. Tarımsal işletme birimlerinde öteden beri ücretsiz aile işçisi olarak çalışan kadınlar, tarımın ticarileştiği ve proleterleşmenin yaşanmaya başladığı bazı bölgelerde zaman içinde ücretli tarım işçisi haline gelmişlerdir. Tarım dışı alanlarda ve ev dışında atölyelerde çalışan kadınların en fazla istihdam edildiği sektörler ise dokumacılık ve gıdadır. Fabrikalarda çalışan kadın işçilerin ortaya çıkması, 19. yüzyılın ortasından itibaren ve gayri Müslim Osmanlı kadınlarını içerecek şekilde gerçekleşmiştir. Ardı ardına yaşanan savaşlarla birlikte durum değişmiş; Müslüman-Türk kadınlar da artık fabrikalarda ve kamu kurumlarında çalışmaya başlamışlardır. 20. yüzyıla gelindiğinde ise ücret karşılığı çalışan kadınların çalışma hayatındaki yeri hiç de azımsanmayacak bir düzeye ulaşmıştır. Bu dönemde ücretli kadın emeğinin artmasının en önemli sebebi, savaş yıllarında erkek işgücünün silahlı altına alınmasına paralel olarak emek arzının azalmasıydı. Kadın istihdamının artmasının bir diğer sebebi de kadınların ucuz ve uysal bir üretim faktörü olmasıydı.

Bu çalışmanın amacı, Osmanlı Devleti'nde tarım, sanayi, hizmetler sektörü ve kamusal sektörde ücretli kadın emeğinin ortaya çıkışının tarihsel boyutunu ortaya koymaktır. Çalışmanın önemi, sayısı son derece yetersiz olan ücretli kadın emeğinin tarihine yönelik çalışma sahasına katkıda bulunmaktır. Araştırma Başbakanlık Osmanlı Arşivi, dönemin süreli yayınları ve hatıratlardan elde edilen tarihsel verilerle desteklenmiştir.

Araştırma sonucunda öz olarak, kadın emeğinin Osmanlı ekonomisinde azımsanmayacak bir öneme sahip olduğu ve ücretli kadın işçilerin, genel kanının aksine 19. yüzyılın ortalarından itibaren giderek arttığı fakat ücretli kadın çalışan sayısında yaşanan bu artışın her türlü sosyal politika önleminde yoksun bir şekilde gerçekleştiği tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Osmanlı modernleşmesi, kapitalizm, kadın emeği, emek tarihi

Name-Surname and Title Ergül BALLI (Öğr. Gör. Dr.)

Presentation Title **HISTORICAL DEVELOPMENT OF WOMAN WAGE LABOR IN THE OTTOMAN ECONOMY DURING THE AGE OF MODERNIZATION**

Abstract

In the Ottoman working life, woman wage labor occurred in parallel with the development of the capitalist production form. Having worked as unpaid family worker in the agricultural business units since before, women became waged agricultural workers in some areas, where agriculture was commercialized and proletarianization began to be experienced, in time. The sectors in which women, working in the areas apart from agriculture and workshops at the outside of houses, were employed the most were textile and food industries. Appearance of woman factory workers happened after the first half of the 19th century and in a manner that it included non-Muslim Ottoman women. The situation changed with the wars occurring one after another; Muslim-Turkish women also began to work at factories and public institutions. With the beginning of the 20th century, the position of the women, working for salary, in the working life reached at the rate which cannot be underestimated. In this period, the most important reason behind the increase in the woman wage labor was the decrease in the supply of labor in parallel with the recruitment of male labor during the wars. Another reason of the increase in the woman employment was that it was a cheap and obedient production factor.

The purpose of this study is to reveal the historical aspect of the appearance of the woman wage labor in the agriculture, industry, tertiary sector and public sector in the Ottoman Empire. The importance of the study is to contribute to the field studies about the history of woman wage labor, of which number was extremely insufficient. The study is supported by the Ottoman Archives of the Prime Ministry, the periodicals of the era and the historical data gathered from diaries.

Briefly, as the result of the study, it was found that woman labor had a considerable importance in the Ottoman economy and the number of waged women workers has continuously increased since the middle of the 19th century, in contrast to the general opinion, but this increase in the number of waged women workers occurred in a way which was deprived of any kind of precautions of social policies.

Key Words: The Ottoman Modernization, capitalism, woman labor, labor history

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Ercan Yalçın / Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, Doktora Öğrencisi

Bildiri Başlığı

1331/1915 Senesi Canik Sancağı Meclis-i Umumi Zabıtnâmesi'ne Göre: Canik/Samsun Şehri

ÖZET

1916 senesinin Ocak ve Şubat aylarında toplanıp müzakerelerini gerçekleştiren Canik Sancağı Umumi Meclisi, 1915 senesine ait Canik Sancağı'na dair hemen hemen her türlü soruna değinen ve bu sorunlarla ilgili çözüm arayışlarını ortaya koyan bir içeriğe sahiptir. Canik Sancağı'na ait bir önceki yılın kesin hesabı yapıp arkasından da bütçe oluşturmaya yönelik çalışmalar ortaya koyan Meclis, Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı esnasında hangi durum ve şartlar altında bulunduğunu gözler önüne sermektedir. Ülkenin her yerinde baş gösteren sorunlar yumağı, adeta minyatür bir hal alarak Canik Sancağı'nda yerini bulmaktadır. Bu bağlamda inceleme konumuz olarak, Meclis zabıtlarından yola çıkılarak, Canik/Samsun şehrinin bayındırlık, eğitim, zirai, sağlık ve kültürel faaliyetler konularında ne gibi darboğaz içerisinde bulunduğu ve bunların çözümü adına Meclis'in ne gibi faaliyetler içerisinde bulunduğu hususu üzerine olacaktır.

Name-Surname and Title Ercan Yalçın / Ondokuz Mayıs University, Department of History, Doctoral Student

Presentation Title

Abstract

Carrying out the negotiation collected in January and February of 1916, Canik Sanjak the General Assembly, referring to almost every problem on the Canik Sanjak of 1915 and has a content that revealed the search for solutions to these issues. Canik Sanjak made the final accounts of the previous year, followed by demonstrating efforts to establish the Assembly budget, reveals that the situation and circumstances under which the Ottoman Empire during the First World War. Each issue appears showing parts of the country, taking almost a miniature state is locate Canik Sanjak. In our examination in this regard, starting from the assembly minutes, Canik/Samsun city public works, education, agriculture, health, and where in bottlenecks such as what matters cultural activities and what will be the assembly on behalf of their solutions on matters where in such activities.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Emel NALÇACIGİL ÇOPUR-Okt. Dr.

Bildiri Başlığı

Çeşm-i Âfet Divânı'nda Şehirler

ÖZET

Her dönemde olduğu gibi Osmanlı döneminde de kadın şairlerimiz oldukça önemlidir. Yaşadıkları karşısında hayatı titizlikle soruşturan kadın şairler eserlerinde insanların hayata bakışları, toplumların yaşam kalitesi, şehir kimlikleri gibi geçmiş yıllara ait kültürel unsurları farklı bir bakış açısıyla ele alarak irdelemişlerdir. Bu farklı bakış açısını şiirlerine yansıtan kadın şairlerimizden biri de Çeşm-i Âfet'tir. Osmanlı döneminde Mısır hidivi İsmail Paşa'nın eşi olan Çeşm-i Âfet, eşinin ölümünden sonra onun adına kalıcı bir eser bırakmak için şiir yazmaya başlamış divân sahibi şairimizdir. Çeşm-i Âfet, eserinde Paşa'nın görevi gereği hayatının uzun bölümünü geçirdiği Mısır'ı, çocukluk kenti İstanbul'u ve birlikte gerçekleştirdikleri seyahatleri anlatmıştır. Bu sebeple Çeşm-i Âfet Divânı'nda pek çok şehir ve o şehirlere özgü kültür izleri bulunmaktadır. Örneğin; İsmail Paşa'nın göreve başladığı andan itibaren mamurlaşan Mısır, ara sıra gittikleri İstanbul, eşinin ölümünden sonraki İstanbul, seyahate çıktıkları Venedik eserde geçen şehirlere aittir. Çeşm-i Âfet Divânı'nda bu kentleri anlatarak hem geçmişimizi hem de hayatı kadın penceresinden sunan ayna olmuştur.

Name-Surname and Title **Emel NALÇACIGİL ÇOPUR-Okt. Dr.**

Presentation Title **CITIES IN THE ÇEŞM-İ ÂFET**

Abstract

Our women poets, as in every period of the Ottoman period is very important. The life they live meticulously investigating against women poets works in people's outlook on life, society, quality of life, cultural elements of the city in past years, such as the identities were examined by taking a different perspective. This is one of our female poets, reflecting the different perspectives is also a fountain of poetry Afet-i. Ismail Pasha, Khedive of Egypt during the Ottoman era which Cesmi wife Afet-i, after the death of his wife having our divan poet began to write poetry to leave a lasting trace on his behalf. Cesmi Afet-i, by Pasha in his office spent a long part of his life in Egypt, he describes his travels and together they perform childhood city of Istanbul. This is the reason there are many Divân-ı Cesmi-i Afet city and culture that traces of specific cities. For example; Ismail Pasha, from the moment he started working mamurlaş Egypt, they go to the occasional Istanbul, Istanbul following the death of his wife, one of the last cities in Venice trip they left work. Cesmi Afet's Divân in both our history by telling the city has been offering life mirrors the female window.

Adı-Soyadı ve Ünvanı **Edina Solak, doç.dr.**
Yüksel Özgen, yrd.doç.dr.

Bildiri Başlığı 19.Yüzyılda Bosna-Hersek'te Kadın veGünümüze
Yansımaları

ÖZET

Tebliğimiz iki kısımdan oluşacaktır. Yrd. Doç. Dr. Yüksel ÖZGEN 19 Yüzyılda Bosna-Hersek'te kadının toplumsal statüsünü ortaya koyacaktır. 1860'ta Bosna'ya müfettiş olarak gönderilen Ahmet Cevdet Paşa'nın raporlarına göre, kadının sosyal ve ekonomik konumu, evlenme, kız isteme, düğün adetleri ve kadın erkek ilişkilerini değerlendirecektir.

Kendisi Boşnak olan ve halen Bosna-Hersek Zenica Üniversitesi Türkoloji bölümü başkanlığını yürüten Doç. Dr. Edina Solak ise, 19. Yüzyıldan sonraki dönemde ve günümüzde Bosna-Hersek'te kadının toplumsal statüsü, kadın erkek ilişkileri, düğün, evlilik gibi konuları değerlendirecektir.

Anahtar Kelimeler: Bosna- Hersek, Kadın, Evlenme,Düğün

Name-Surname and Title **Edina Solak, doc.dr.**
Yuksel Ozgen, yrd.doc.dr.

Presentation Title **Women in Bosnia-Herzegovina in the nineteenth century
and their reflections to the present day**

Abstract (English, Maximum 250 words)

Our paper will consist of two parts. Asst. Prof. Dr. Yüksel ÖZGEN will reveal the social status of women in Bosnia-Herzegovina in the 19th century. The social and economic position of women, getting married, asking for the girl's hand in marriage, marriage and man-woman relationships will be evaluated according to the reports of Ahmet Cevdet Pasha who was sent to Bosnia as an inspector in 1860.

Assoc. Prof. Dr. Edina Solak, who is Bosniak and currently holds the presidency of Turcology Department at Bosnia and Herzegovina Zenica University, will evaluate the issues about the social status of women, man-woman relationships, wedding, and getting married in the post-19th century period and present day.

Keywords: Bosnia and Herzegovina, Women, Marriage, Wedding

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Doç.Dr.Doğan YÖRÜK

Bildiri Başlığı

SELÇUKLU'DAN OSMANLI'YA KONYA'DA VAKIF
KURAN KADINLAR

ÖZET

Menşeyini Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamberin hadislerinden alan vakıf müessesesi bütün İslam toplumlarında tesis edilmiş ve yaygınlaştırılmıştır. Bilhassa Osmanlı devletinde imar, iskân, eğitim, sağlık, beledi, çevre, askerî, dinî, sosyal vs. alanları ilgilendiren çok sayıda vakfın kurulması ve yaşatılması nedeniyle, bu medeniyet aynı zamanda, vakıf medeniyeti olarak da adlandırılmıştır.

Herhangi bir vakıf kurmak belli bir maddi güç gerektirdiğinden vâkıfların genellikle devlet yöneticilerinden oldukları görülmektedir. Sivil toplum kesimlerinden vakıf kuran kişiler olmakla birlikte bunların oranı oldukça düşüktür. Yine kurucuların neredeyse tamamına yakını erkeklerden müteşekkil iken az da olsa kadınların varlığı tespit edilebilmektedir. Sözü edilen kadınların ekseriyeti sultan hanımları, valideleri ve kızlarından oluşmaktadır. Bu bağlamda, Anadolu Selçuklu devletine ve Karamanoğulları beyliğine başkentlik yapmış olan Konya ve çevresinde hanedan ailelerinin, devlet adamlarının, Hz. Peygamber'in torunlarının, ayan ve eşrafın kadınları ve kızlarının çok sayıda hayır eserleri meydana getirdikleri dikkat çekmektedir. Bu husus, kadınların toplumun ihtiyaçlarına ve sıkıntılarına kayıtsız kalmadıkları, aksine bir anne şefkatiyle sarıp sarmaladığına delalet etmektedir. Yukarıdaki bilgiler doğrultusunda, bu bildiriye, vakıf kuran kadınların kimlikleri ile tesis ettikleri hayır kurumlarının faaliyet alanları üzerinde durulacak ve bu iki unsur üzerinden genellemeler yapılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Karamanoğulları, Hayır Kurumları, Hanedan, Sultan, Hatun

Name-Surname and Title Assoc. Prof. Dr. Doğan YÖRÜK

Presentation Title THE WOMEN WHO ESTABLISH THE WAQFS IN KONYA FROM SELJUKS TO OTTOMANS

Abstract

The foundations which take its origin from Quran and hadiths of Prophet Muhammed has been established and generalized in all Islamic societies. Especially, in the ottoman empire, this institution was also called as waqf civilisation because of establishing and maintaining a large number of waqfs concerning with some missions such as reconstruction, settlement, education, sanitary, municipal, military, environmental, religious, social etc.

Because the establishing a waqf requires a certain financial strength, it is seen that waqf founders generally were senior staffs in the state. Although there are those who establish waqfs from the non-governmental sector, their ratio is very low. And while almost all the founders of foundations comprised of men, slightly, presence of women can be also determined. Majority of these abovementioned women consists of sultan's wives, mothers and daughters. In this context, It draw attention that dynastic families, state officials, grandsons of the prophet Muhammed, wives and daughters of notables made many charitable works in Konya and its around, capital of Sultanate of Rum and Karaman dynasty. At this point, it is show that women were not oblivious to society's needs and shortages, contrary, they wrapped up society with a mother's compassion. In the light of abovementioned informations, in this paper, it will be emphasized the identities of women who establish waqfs and activity areas of this charity organizations and will be attempt generalizations with reference to these two elements.

Keywords: Karamanids, Charities, Dynasty, Sultan, Khatun

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Dilşen İnce Erdoğan, Doç.Dr.

Bildiri Başlığı

**XIX. YÜZYILDA OSMANLI KENTLERİNDE
AMERİKALI MİSYONER KADINLAR**

ÖZET

XIX. yüzyıl bilindiği üzere tüm dünyada misyonerlik çağıdır. Misyon, özel görev, misyoner ise özel görev için görevlendirilmiş kimse anlamına gelmektedir. Osmanlı topraklarında XVI. yüzyıldan itibaren Fransız, İngiliz ve İsveç misyonerleri faaliyetlerine başlamışlardır. Amerikalı misyonerlerin bu büyük faaliyet sahasına onların tabiri ile “*işgal edilmemiş fakat silahsız haçlı seferi ile işgal edilmesi gerekli*” sahaya girişleri XIX. yüzyılın başlarında gerçekleşmiştir. Hıristiyanlığı yaymak amacıyla Anadolu topraklarına gelen Amerikalı misyonerler, ilk olarak İncili Osmanlı topraklarında yaşayan azınlıkların diline çevirmişlerdir. Sadece dini propaganda yolu ile Hıristiyanlığı yayamayacaklarını anlayan Amerikalı misyonerler özellikle azınlıkların yoğun olarak yaşadığı topraklarda okullar açarak, hastaneler kurarak dini propagandalarına devam etmişlerdir.

Anadolu topraklarına gelenler Amerika'nın en iyi üniversitelerinde eğitim görmüş erkek misyonerlerdir. Amerikalı kadınlar ilk olarak eşleri ile birlikte gelmişler ve onların yanlarında çalışmışlardır. Amerikalı kadınların faaliyet sahasına inmelerinde Osmanlı toplumunun kapalı yapıda olması etkili olmuştur. Misyonerlik faaliyetlerinde kadınların etkin oluşları Amerika'nın etkin misyonerlik teşkilatı olan Amerikan Board'un bekâr misyoner kadınları da sahaya gönderme kararı almasına neden olmuştur.

Hazırlanacak olan bildiri de Amerikan toplumunun kadın misyonerlere bakışları, ilk kadın misyoner teşkilatının kuruluşu, Amerikalı misyoner kadınların eğitimleri, Osmanlı topraklarına gelişleri, faaliyet alanları ve faaliyet gösterdikleri Osmanlı kentleri özellikle de Osmanlı ailesi kadını üzerindeki etkileri ele alınacaktır.

Name-Surname and Title **Dilşen İNCE ERDOĞAN, ASSO. PROF.**

Presentation Title

American Women Missionaries in the Ottoman Cities in the XIX.th Century

Abstract

It is known that XIXth century was the missionary era in all over the world. Mission means speacial duty, missionaries mean men special tasks. French, British and Scots began their missionary work in the Ottoman Empire from XVI.th century. American Missionaries started to work in the Ottoman lands in the XIX. th century. First aim was known that American missionaries came to Anatolia to translate Gospel for minorities lived in the Ottoman land and second aim was to spread the Christianity. Besides this, in order to spread Christianity, they opened schools, hospitals, orphanages for minorities especially the Armenians.

American missionaries came to Anatolia were male who graduated well-known university in the United State. The first female missionaries came to Anatolia with their husbands. Women missionaries were much more benefit than men in the Ottoman land because the sructure of Ottoman family was different from the others for this reason women missionaries contact easliy the Ottoman women. In this paper, the activies of women missionaries in the Ottoman land and the effects of them over the Ottoman women.

Bildiri Başlığı

Sir Aurel Stein'in Orta Asya Keşif Seferlerinin Raporlarında Doğu Türkistan Şehir Tasvirlerinden Örnekler; Kaşgar, Yarkent, Hotan, Aksu, Turfan, Urumçi.

ÖZET

Sir Marc Aurel Stein (1862-1943), Doğu Türkistan bölgesini kapsayan coğrafyada 1900-1901, 1906-1908 ve 1913-1916 yıllarında üç keşif seferi düzenlemiştir. Bu keşif seferlerinde çok sayıda kazı çalışması, antropolojik araştırmalar, harita hazırlama, bölge insanına ait etnik verilerin kaydı, filolojik vb. incelemelerde bulunmuş ve bunun sonuçlarını aşağıda sunduğumuz tabloda yer alan eserlerinde fotoğraflarla örneklendirerek aktarmıştır.

	Popüler Seyahat Kitabı	Resmi Raporu
<i>1900-1901 Birinci Keşif seferi</i>	<i>Sand Buried Ruins of Khotan</i>	<i>Ancient Khotan</i>
<i>1906-1908 İkinci Keşif Seferi</i>	<i>Ruins of Desert Cathay</i>	<i>Serindia (Beş Cilt)</i>
<i>19013-1916 Üçüncü Keşif Seferi</i>		<i>Innermost Asia (Dört Cilt)</i>

Bu eserlerde sunulan, Kaşgar, Yarkent, Hotan, Aksu, Turfan, Urumçi şehirlerinin detaylı tasvirlerinden derlenecek bildirimizde, Stein'in adı geçen şehirlerle ilgili aktardığı farklılıkları, Türk kültürü ve tarihi ile ilgili önemli noktaları anlatacağız. Veriler sadece Stein'in bölgede çalışma yaptığı 1900-1916 yıllarına değil aynı zamanda şehirlerin geçmişine de ışık tuttuğu için, eserlerde ulaşabildiğimiz kadarıyla en eski verilerden başlayarak sefer tarihine kadar edinilmiş sonuçları dinleyicilerle paylaşacağız. Bu tarih aralığı aynı zamanda Çin'in Doğu Türkistan'ı ilhak ettiği yılları içerdiğinden, bu şehirlerin yaklaşık 100 yıl önceki halini Stein'in eserlerine göre gösterecek olan bu çalışma, günümüz araştırmacılarına bölge hakkında farklı bir bakışı sunmayı hedeflemektedir.

Name-Surname and Title **Dilek TAŞ – PhD Student**

Presentation Title **Examples of East Turkestan City Descriptions On the Central Asia Expedition Reports of Sir Aurel Stein; Kasgar, Yarkent, Hotan, Aksu, Turfan, Urumçi.**

Abstract

Sir Marc Aurel Stein (1862-1943), made three expeditions to East Turkestan in 1900-1901, 1906-1908 and 1913-1916. During these expeditions, he researched about many titles like excavations, anthropological studies, map survey, ethnic research on people living this region, philological studies and wrote the results of these studies with the quite a lot photos in the books, seen at the table below.

	Popular Expedition Books	Reports
<i>1900-1901 First Expedition</i>	<i>Sand Buried Ruins of Khotan</i>	<i>Ancient Khotan</i>
<i>1906-1908 Second Expedition</i>	<i>Ruins of Desert Cathay</i>	<i>Serindia (5 Volume)</i>
<i>19013-1916 Third Expedition</i>		<i>Innermost Asia (4 Volume)</i>

With this presentation, we will try to compile data given detailly in the books about the cities; Kasgar, Yarkent, Hotan, Aksu, Turfan, Urumçi and tell information as the diversity, Turkish culture and history of cities given by Stein. Stein's data belong to not only expedition interval as 1900-1916 but also throwing light on history of the cities. We aim to share the results of compilation from the oldest one till expedition date. At the same time, this time interval includes the date on which Chinese annexed the East Turkestan and our presentation will show the situation of Turkestan, written in the Stein's books, before the annexe.

Bildiri Başlığı**Türk Mitolojisinin Kötü Dişisi: Al Karısı****ÖZET** (Türkçe ve En fazla 250 kelime)**Anahtar Kelimeler:** Kadın, İnanç, Din, Mitoloji, Albastı

Kadınların inanç üzerinde büyük etkileri bulunmaktadır. Kimi zaman peri olarak iyilik dağıtırlar, kimi zamanda korkunç bir cadı olarak kötülük yaparlar. Mitoslara, efsanelere, masallara kabataslak bir bakış attığımızda kadınlar sanki biraz daha kötülüğün imgesi halindedirler. Havva şeytan ile işbirliği yaparak Âdem ile cennetten kovulmalarına neden olmuştur. Âdem'in ilk eşi olduğuna inanılan Lilith öldürülen çocuklarının intikamını almak için her gece yeni doğum yapan annelerin peşine düşer. Hera'nın kıskançlığı nedeniyle çocuklarını öldürmesi sonucunda çocuğu yaşayan tüm annelere düşman olan Lamia; geceleri çocukları kaçırıp onları öldürür. Masallarda tüm cadılar kadındır. Ortaçağda yaşanan cadı avında öldürülenlerin büyük çoğunluğu kadınlardır. Neredeyse tüm otacı ve ebe kadınlar büyücüydü ve şeytan ile işbirliği içindeydi. Kadınlar şeytan ile ilişki kurdukları, uçtukları ve yamyamlık yaptıkları gibi nedenlerle diri diri yakılmışlardır.

Orta Asya'dan, Türki Cumhuriyetlere ve günümüz Türkiye'sine kadar varlığına inanılan şeytani dişisi bir varlık olan Al ya da Albastı, Lilith ve Lamia ile benzer karakterdedir.

Yer altı dünyasının ruhu olarak anılır, çirkin, saçlı başı dağınık bir kadındır. Bazı metinlerde alınının ortasında tek gözlü olarak tasvir edilir. Zamanla cin inancı ile karıştığı görülür. İslamiyet'ten sonra Albastı'nın yeraltında yaşayan cinlerin anası olduğu da varsayılmıştır.

Özellikle yeni doğum yapmış ve kırklanmamış kadınlara musallat olarak – kendisini ve çocuklarını beslemek için- onları ve çocuklarının ciğerlerini sökerek öldürdüğüne inanılır. Loğusa kadına kırmızı renkli şerbetler içirmek, kırmızı atlas yorgan örtmek, başına kırmızı kurdele ya da eşarp bağlamak, loğusa kadını yalnız bırakmamak gerekir. Ayrıca genel inanişâ göre loğusanın odasına Kur'an-ı Kerim konur.

Name-Surname and Title   **Deniz BEYAZ, Lecturer**

Presentation Title   **The Evil Female of the Turkish Mythology: The Al Woman**

Abstract (English, Maximum 250 words)

Keywords: Woman, Belief, Religion, Mythology, Albasti

Women have important impacts on believes. They sometimes spread goodness as a fairy and they sometimes make harm as a frightening witch. When we look briefly at mythos, legends, tales women mainly appear as an image of mischief and harm. Eve was the cause of deportation from heaven with Adam by leading with devil. Lilith who is believed as the first wife of Adam follows mothers who newly give birth every night. Lamia who is an enemy of each mother whose child is alive because of Hera who kills her children as a result of her jealousy, kidnaps children and kill them at nights. In tales every witch is women. In middle ages, mostly women were killed after witch hunts. Almost every herbalist and every midwife was wizard and they were in a collaboration with devil. Women were lit alive because it was believed that they do cannibalism, relate with devil and fly.

From Middle Asia to the Turkic Republics and the current Turkey "Al" or "Albastı" who is a devilish female presence as a belief has a similar characteristics with Lamia and Lilith. In the Turkic languages "Albastı" concept which is used as horrifying spirit, cruel spirit, house jinn and bad spirit who gives harm at the time of birth meanings, is mentioned by different names.

She refers to the spirit of underground world and she is ugly and scruffy kind of woman. In some texts she is described with an only one eye on her forehead. Over the time it is seen a confusion with the belief of jinn. After Islam it is started to be presumed that she is the mother of other jinns who live in underground.

It is believed that she visits especially women who newly gave birth and she kills them and their children by withdrawing their lungs in order to feed herself and her children. To give red colored juice or sherbet, to cover with a red quilt, to tie a red headcover or ribbon are musts for women after childbirth and they mustn't leave alone. And also according to the general idea it has to be put Quran in the room.

Bildiri Başlığı**XVII-XVIII. Yüzyıl Osmanlı Şehirlerinde Kadın, Şiddet ve Çılgılık (Konya Örneği)****ÖZET** (Türkçe ve En fazla 250 kelime)

Konya Mahkemesi'ne intikal eden bazı dava örneklerinden, saldırıya uğrayan kişilerin kendilerine yöneltilen şiddeti, çılgılık atarak -belgelerdeki ifadelerle feryâd ve istigâse ederek-, etraftaki kişilere duyurmaya çalıştıkları anlaşılmaktadır. Bu tür durumlarda özellikle kadınların, saldırganlarıyla güç mücadelesine girmeleri zor olduğu için, bağırma oldukça doğaldır. Bir nevi “panik butonu” gibi işlev gören bağırma refleksi, saldırganı korkutmak ya da etraftan gelen yardım ile saldırganın elinden kurtarılmak gibi ihtimalleri devreye sokmaktadır. Nitekim Konya'daki dava örneklerinden, kurbanların çılgılık atmak suretiyle saldırganlarını kendilerinden uzaklaştırdıkları veya etraftan gelen yardım ile saldırganın elinden kurtarıldıkları anlaşılmaktadır. Ayrıca bağırma saldırganların başkaları tarafından da teşhisine yol açmaktaydı. Bunun yanında bazı hadiselerde, ortada bağırma gibi bir eylem olmamakla birlikte, mahkemede şahitlerin olaydan nasıl haberdar olduklarının sorulmasıyla, formaliteden eklenen bir ifade olduğu akla gelmektedir. Hangi hadiselerde bunların gerçek olduğu, hangilerinde ise kurmaca olduğunu tespit etmek zor gözükmektedir. Ancak Konya Şer'iyeye Sicilleri vasıtasıyla çılgılık atmak ile saldırıdan kurtulmak ve saldırıyı şahitli bir şekilde mahkemeye intikal ettirerek, saldırganların cezalandırılmasını sağlamak arasındaki ilişki hakkında bir takım ipuçlarına ulaşmak mümkündür. Konya Mahkemesi'ne intikal eden davalar arasında erkeklerin de saldırıya uğradıklarında bağırarak, çevreden yardım istediklerine dair örnekler bulunmaktadır. Ancak bu çalışma esnasında yalnızca kadınlara dair örnekler üzerinde durulacaktır. Bu doğrultuda, Konya Şer'iyeye Sicilleri vasıtasıyla, Osmanlı şehirlerinde kadınların ne tür saldırılara maruz kaldıklarına, çılgılık atmanın Osmanlı toplumunda kadınları saldırı ve şiddetten ne derecede koruduğuna/kurtardığına ve çılgılığın toplumda öncelikli olarak kimleri harekete geçirdiğine dair sorulara cevap aranacaktır.

Name-Surname and Title   **Cemal Çetin, Dr., Research Assistant**

Presentation Title   **Women, Violence and Scream in Ottoman Cities in XVII-XVIII. Centuries.**

Abstract (English, Maximum 250 words)

It is understood from some case examples submitted to the Konya court that those who were attacked, had themselves heard this by screaming the people around, with the expression in documents “feryad ve istigâse ederek”. In such circumstances, it is very state of nature especially women to scream because they could not struggle against attackers. Screaming reaction which have function like a sort of “panic button”, provides to scare the attacker or run away from attacker with helping of those around. Thus, it is understood from case examples in Konya that victims scared attackers away and were rescued by helping of those around. Also, screaming provided identification of attackers by others. In addition to these, in some circumstances, it is understood that although there was no screaming in some events, expression of screaming was added formality on documents when it was asked how witnesses were informed. It seems difficult to determine which events are true or false. But, it is possible to arrive some clues about relationships among to get rid of attack by screaming and punishing the attackers by submitting the events to the court. There are examples with respect to asking for help of men by screaming in the cases submitted to the Konya court. But, it will put emphasis on examples in related to women in this paper. In this direction, with Konya Şer’iye registers, it will be searched for answer about what kind of attacks do women expose in Ottoman cities, to what extent did screaming save/protect the women from attack and violence and who screaming did mobilized firstly.

Bibliography   It will be used Konya Şer’iye registers in this paper as main source.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Cem Karakılıç Dr.

Bildiri Başlığı

Mahremiyetin Moderniteye Teslimi: Türk İnkılabının Kadın Standardizasyonu

ÖZET

Her inkılap ve iktidar gibi Türk İnkılabının da bir kadın tasavvuru bulunmaktadır. Bu tasavvur medeniyet tahayyülünün önemli bir parçasıdır. Türk inkılabının gerçekleştirdiği sosyo-kültürel dönüşüm Türk kadınına sosyal bir varlığa dönüştürmüştür. Ancak bu dönüşüm eski-yeni, modern-muhafazakar etrafında şekillenen dikotomik bir safsata ve ikilem üzerinden yürütülmüştür.

Bu çalışma; inkılabın değiştirip dönüştürdüğü hayatları, kadının ve adabın standardizasyonunu, cumhuriyet kadınının niteliksel ve kimliksel dönüşümünü “*adab-ı muaşeret*” kitapları üzerinden okuma gayretidir. Amacımız dönemin monist ve elitist zihniyetinin kadın tasavvurunu deşifre etmek, mahremiyetin aleniyete, geleneğin moderniteye teslimini resmetmek ve Türk inkılabının kadınsal arketipini tespit etmektir.

Araştırma konusu dönemin muaşeret kitaplarını esas almıştır. Aynı zamanda modern kaynaklarla refere edilerek panoramik ve özgün bir tahlil gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda kalitatif bir usûl, niteliksel bir teknik, belge ve bilgi tarama, analitik tahlil ve örnek olay incelemeleri yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türk Kadını, Türk İnkılabı, Adab-ı Muaşeret, Kadın Hakları, Modernite.

Name-Surname and Title   Cem Karakılıç Dr.

Presentation Title

The Surrender of Confidentiality to Modernization: The Standardization of Women within Turkish Reforms.

Abstract

As all reforms, even Turkish Reform has a woman plan. This plan is a vital piece of the imagination of civilization. The socio- cultural transformation which was realized by Turkish reforms changed Turkish women to a social entity. However, this transformation was applied by a fallacy and a dilemma which was formed around the new and the old- the modern and the conservative.

This work is an endeavor to understand the lives which were changed by the reform, the standardization of women and the proprieties, the qualitative transformation of republican women. For this aim, we searched the books which were written about the rules of social behaviors. Our objective was to decipher the imagination of women of the monist and elitist mentality; to draw the picture of surrender of privacy to publicity, the tradition to modernity; to evaluate the Turkish reform from the view of women.

The books about the rules of social behaviors are the basis of the research. At the same time, we referred to the modern sources and realized a panoramic and an original analysis. In this connection, a qualitative style, data and document scanning, analytical analysis, sample event researches were made.

Key Words: Turkish Women, Turkish Reform, The rules of Social Behavior, Women rights, Modernity.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Birnaz Er(Yrd.Doç.Dr) / Zeliha Sarıkaya Hünere(Öğr.Gör.)

Bildiri Başlığı

**ŞEHİRLEŞMENİN ANADOLU KADININA VE EL SANATLARINA OLAN
ETKİSİ**

ÖZET (Türkçe ve En fazla 250 kelime)

Anadolu'nun El sanatları yönünden zengin bir kimliğe sahip olmasında kadınların rolü tartışılmazdır. Kadın adeta, Anadolu el sanatlarının temel yaratıcısı konumundadır. Anadolu kadını, bulunduğu yörenin coğrafik ve ekonomik koşullarını değerlendirerek, yöreye kültürel kimlik kazandırılmasında etken olan el sanatlarını, temel geçim kaynağı veya ek gelir olarak üretmiş ve geliştirmiştir.

Ancak günümüzde şehirleşmeyle birlikte Anadolu kadını yaşadığı yerle birlikte yaratma gücünü de terk etmiştir. Böylelikle giderek yalnızlaşan cumhuriyet kadınları, el sanatlarını boş zaman değerlendirme, terapi ve ek gelir elde etmek amacıyla üretmektedirler. Buldukları şehirlerdeki kurslara katılarak sosyalleşme sağlama çabası içerisindeyler.

Bu +nu üreten kadınlara olan etkisi incelenecektir. Bu kapsamda Ankara- İstanbul ve Kütahya illerinde yaşayıp el sanatları kurslarına katılan kadınlarla görüşme formu yapılacak ve el sanatlarının kendilerinde yarattığı etkiler üzerine değerlendirmeler yapılacaktır.

Name-Surname and Title **Birnaz Er(Asist.Prof.Dr) / Zeliha Sarıkaya Hünereel(Lecturer)**

Presentation Title **THE EFFECT OF URBANIZATION TO THE HANDCRAFT AND THE ANATOLIAN WOMEN**

Abstract (English, Maximum 250 words)

It is indisputable that Anatolian women have very important role in creating very rich identity for Anatolian handcraft. The women almost, is the main creator of Anatolian handcraft. Anatolian women have implemented and improved handcraft, which provides a cultural identity for district, as an extra income and basic source of livelihood by evaluating economic and geographical conditions of district where they live.

Unfortunately, Anatolian women have left the place where they live with the power of creation. So that the republican women increasingly isolated and they started to implement handcraft as a leisure time activity or subsidiary source of income. They are participated in courses where they live and they are engaged in the effort to provide socialization.

In this research, the effect of urbanization to the handcraft and to the women who implement handcraft will be examined. Within this context, interview will be held with the women who attended to the handcraft courses in Istanbul-Ankara and Kutahya city center and there will be assessment about the effect of handicraft for them.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

BİRKAN KARGI DOÇ.DR

Bildiri Başlığı

**EDEBİYAT VE SİNEMA ETKİLEŞİMİNDE ŞEHİR VE
KADIN İZDÜŞÜMÜ**

ÖZET (Türkçe ve En fazla 250 kelime)

Sinema uygulayıcıları sık sık edebiyat yapıtlarından etkilenerek onları uyarlamalarla beyaz perdeye aktarma yolunu benimsemişlerdir. Bu ilginin izleri edebiyat ve plastik sanatlar arasındaki zamansal ve kurgusal ayrıma değinen G.E. Lessing'in 'Laokoon' (1766) yapıtına kadar uzanır. Bu doğrultuda edebiyat sinema etkileşimine bakıldığında edebi bir metnin cümleleri devamlı eylem içinde bulunmadıkları için zamansal ve anlamsal devamlılık içermediği görülür. Oysa sinemada zaman gelişimi cümlelerin başladığı veya bittiği yerde değil de cümlelerin içerisinde olmaktadır ve hep şimdiki zamanı içerir

Bir diğer açıdan edebiyattan sinemaya yapılan uyarlamalarda metinlerarasılık kapsamında J. Kristevan'ın 'her metin bir başka metni içine alır' (Kristeva.1969:146) söyleminde vurguladığı gibi yansılama, gönderme, öykünme, anıştırma ve dönüştürme gibi etkiler önemli rol oynar.

Bu bağlamda bu bildiri de Alfred Döblin'in Berlin Aleksander Meydanı romanı (1929), Yavuz Tuğrul'un yönettiği ve senaryosunu yazdığı 1966 yapımı sinema filmi 'Eşkuya' ve Fatih Akının 'Hızlı ve Acısız' (2003) filmleri arasında konu, eylem zinciri çizgisinde 'şehir ve kadın' motifi bağlamında etkileşim izleri irdelenmiştir.

Temel kaynak A. Döblin'in 'Berlin Aleksander Meydanı' romanıdır Üç yapıtta ortak olan sadakat ve ihanet çizgisidir. Kahramanlar dostlarına sadakat uğruna kendilerine verdikleri 'bir daha suç işlememe' sözüne ihanet ederler. Yapıtlardaki önemli bir diğer benzeşimde kahramanların yaşam akışlarını belirleyen uzamdır.

D. Harvay, 'insanın var oluşunun temel unsuru' olarak tanımladığı uzam, üç yapıtta da üç ayrı büyük şehrin merkezindeki pırıltılı meydanlar ve tehlikeli arka sokaklar protogonistlerin aklını çelen 'kadın figürler' olarak yer alır. 'Şehirler', protogonistlerin bireysel ve toplumsal ilişkilerinde baştan çıkarıcı 'Babil'in kutsal tapınak' kadınlarına benzetilmiştir. Bu yaklaşım 'erkek' yazar ve senaristlerde egemen olan 'kadın' anlayışının yansımaları olarak görülebilir.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Muhammed Bilal ÇELİK, Doç. Dr.

Bildiri Başlığı

**Hokand Hanlığı Siyaset ve Kültür Hayatında Bir Kadın:
Mahler Ayim**

ÖZET (Türkçe ve En fazla 250 kelime)

Türkistan Hanlıklarından biri olan Hokand Hanlığı 1709-1876 yılları arasında Fergana'da hüküm sürmüştür. Hokand Hanlığı Türkistan'da kurulan diğer hanlıklara göre özellikle Türkiye'de neredeyse hiç çalışılmamış, siyasi, iktisadi ve kültürel meseleleri ortaya konulmamıştır. Hanlık tarihi incelendiğinde kadınların da hem siyasi meselelerde, hem de kültürel faaliyetlerde etkin rol aldığı görülmektedir. Bu kadınlardan biri de Hokand Hanlığı hükümdarlarından Ömer Han (1809-1821)'in eşi ve Muhammed Ali Han'ın (1822-1842) annesi olan Mahler Ayim (1792-1842)'dir. O hanlıkta, özellikle Ömer Han'ın ölümünden sonra tahta küçük yaşta çıkan Muhammed Ali Han döneminde siyasi meselelerle ilgilenmesinin yanında esas şaire kişiliği ile ön plana çıkmıştır. Babası valilik görevi yapmış olan Mahler Ayim iyi bir eğitim almış, Ömer Han ile evlendikten sonra, eşinin de şiire merakı dolayısıyla sarayda zengin bir kültür çevresi meydana gelmesine katkı sağlamıştır. Nâdire, Kâmile ve Mekkune mahlasları ile yazdığı Türkçe ve Farsça gazellerin yanı sıra şiirlerinden oluşan divanları vardır. Tebliğde çok yönlü bir kişilik olan Mahler Ayim ele alınarak hem yaşarken yaptıkları, hem de sonraki dönemde onun hakkında yapılanlara temas edilecektir.

Name-Surname and Title   **Muhammed Bilal ÇELİK, Assoc. Prof. Dr.**

Presentation Title   **A Woman in the Political and Cultural Life of the
Khanate of Khoqand: Mahlar Ayim**

Abstract (English, Maximum 250 words)

The khanate of Khoqand, which is one of the Khanates of Turkestan, lived in Ferghana between 1709-1876. This khanate has been hardly studied especially compared to the other khanates established in Turkestan, and its political, economic and cultural issues have not been revealed. Analysing the history of the khanate, it is seen that women took part active roles in both political and cultural activities. One of these women was Mahlar Ayim (1792-1842), who was the wife of Umar Khan (1809-1821) and the mother of Muhammad Ali Khan (1822-1842), both of the rulers of the khanate. At the khanate, she came to the fore with especially the personality of poetess in addition to political issues in the reign of Muhammed Ali Khan, who came to the throne in a young age after his father's, Umar Khan, death. Mahlar Ayim, whose father was the governor, received a good education; after her marriage to Umar Khan, she contributed to a rich cultural environment of the palace due to her husband's interest in poetry. She has Turkish and Persian lyrics, written with the pseudonyms of Nâdira, Kâmila ve Maknuna, and also diwans (collected poems), consist of her poems. In the proceeding, it will be tried to examine Mahlar Ayim, who is a multi-faceted personality, her activities during her life and also those made after her.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

BEKİR ŞİŞMAN (DOÇ. DR.)

Bildiri Başlığı

Halk Kültürünün Aktarıcısı ve İcracısı Olarak Kadın

ÖZET

Halk Kültürü, halkın yüzlerce yıldır yaşattığı ve nesilden nesle genellikle de sözlü olarak aktardığı geleneksel değerlerdir. Halk Kültürü zaman, mekân ve şartlara bağlı olarak zaman zaman evrilse de kolay kolay izleri kaybolmamaktadır. Bunun en önemli nedeni, geleneğin bir kültürel bellek haline dönüşmesi ve bu belleğin her daim kuşaklar arasında aktarımının sağlanmasıdır. Bu aktarımda kadınların erkeklerden daha fazla rol oynadığını düşünmekteyiz. Bunun sosyolojik, kültürel ve cinsiyete dair nedenleri vardır. Halk kültürünün en fazla temayüz ettiği dönem insan hayatı için bir geçiş dönemi hüviyetinde olan doğum ve evlilik sürecidir. Bu süreçte kadınların oynadıkları roller bu iddianın ispatına yetecek boyuttadır. Örnek olarak; çocuk kırklama töreni, diş hediği, efsunlama, ebelik, çocuk tuzlama, kurşun dökme, görücüye çıkma, çeyiz hazırlama, kına gecesi, duvak töreni, hamam eğlencesi, saç, yengelik, kadın günleri, geleneksel yemekler, misafir ağırlama gibi kültürel değerlerimizin neredeyse tamamı kadınlar vasıtasıyla yaşatılmakta ve geleceğe aktarılmaktadır. Bu yönüyle de kültürel belleğimizi en iyi kadınların muhafaza ettiğini söylemek yanlış olmasa gerek.

Anahtar Kelimeler: Halk Kültürü, Kadın, Kültürel Bellek, İcra, Aktarım

Name-Surname and Title   BEKİR ŞİŞMAN (DOÇ. DR.)

Presentation Title   Woman as the transmitter and performer of folk culture

Abstract

Folk culture is the traditional values which are kept alive by the people and transmitted verbally in general from generation to generation for hundreds of years. Although folk culture changes from time to time based on time, place and conditions, its traces are not easily lost. The most important reason for this is tradition's becoming a cultural memory and enabling the transmission of this memory among generations. We believe that women play a greater role than men in this transmission. This has important geographical, cultural and gender related reasons. The period of folk culture which comes to the forefront is the process of birth and marriage which are a transmission period for human life. The roles of women in this period are enough to prove this claim. For example, almost all of the cultural values such as 40th day of a child, tooth wheat, charm, midwifery, salting a child, preparing downy, Hannah night, veil ceremony, bathhouse fun, hair, being sister-in-law, traditional dishes and entertaining guests are kept alive by women and transmitted to future. With this aspect, it would not be wrong to say that women can best protect our cultural memory.

Key Words: Folk culture, Woman, Cultural Memory, Performance, Transmission

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Prof. Dr. Behset KARACA

Bildiri Başlığı

Hamid oğullarından Osmanlıya Eğirdir Şehri

ÖZET

Eğirdir, ilkçağdan Osmanlılara kadar önemli yerleşme yerlerinden birisidir. Eğirdir Gölü kenarında konumlanmış ticari ve kültürel yönüyle öne çıkan güzel şehirlerdendir. Kale de buraya korunmuşluk özelliği katmakta olup antik dönemden itibaren yer almaktadır. Şehir dokusu Bizans ve Roma döneminde kale içinde Türk döneminde ise kale dışında gelişmiştir. Şehir Selçuklulardan itibaren mühim yerleşimlerden birisi olmuştur. Konya'dan Antalya'ya ulaşan kervan yolu üzerindedir. Şehirdeki birçok yapı Türkiye Selçukluları döneminde yapılmış, şehrin sosyal ve kültürel yapısı Hamidoğulları döneminde ise zirveye ulaşmıştır. Beyliğin merkezi Uluborlu'dan buraya getirilerek şehir daha fazla gelişme göstermiştir. Hızır Bey Camii, Dündar Bey Medresesi ve hamamı, Selçuklulardan kalan kervansaray ve Osmanlı zamanında yapılan cami, mescid ve türbeleriyle üç devleti yansıtan nadide şehirlerden birisidir. Yine göl ve sudan istifade eden, balıkçılık ve taşımacılığın olduğu müstesna yerlerden birisidir. İşte bu özelliklere sahip olan ve birçok kültürü yaşatan ve yansıtan bu şehrin siyasi, sosyal ve kültürel durumunu ortaya çıkarmaya çalışacağız. Özellikle Osmanlılar dönemini, 1478, 1501, 1523, 1530, 1568 tarihli tapu tahrir ve 1501, 1530, 1570-71 tarihli vakıf defterlerinden değerlendireceğiz. Bölgeye gelen ve geçen seyyahlardan da buranın geçirdiği değişim ve gelişmeyi ortaya koyacağız.

Name-Surname and Title Professor Behset KARACA

Presentation Title The City Of Eğirdir: From Hamidoğulları to Ottomans

Abstract

Eğirdir had been one of the important settlements since primeval era until Ottoman times. It is one of the beautiful cities that comes to the fore with its commercial and cultural aspects and locates along with Eğirdir Lake. The castle that has been existed since ancient period provides immunity characteristic to this city. The texture of the city developed in the castle during the Byzantium and Roman period and outside the castle during Turkish time. The city has been one of the important settlements since Seljuk times. It is on the way of caravan route from Konya to Antalya. Many buildings in the city were constructed during the period of Seljuk Turks and social and cultural structure of the city came to a head during the Hamidoğulları period. The center of the chiefdom was transferred from Uluborlu to Eğirdir. Because of this, Eğirdir had developed more. It is one of the precious cities reflecting three states with Hızır Bey Mosque, Dündar Bey Medresa and Bath, caravans from Seljuks, mosques, prayer rooms and shrines from Ottomans. The lake is utilized for fishing and transportation in this exceptional city. At this point, we will try to find out political, social and cultural state of this city which has these characteristics such as keeping and reflecting a lot of cultures. Especially we will evaluate the Ottoman period according to 1478, 1501, 1523, 1530, 1568 dated land registrations and 1501, 1530, 1570-1571 dated waqf books. Also we will explain the evolution and growth of Eğirdir in accordance with the sources of itinerants who passed the region.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Prof.Dr.Bayram Akça

Bildiri Başlığı

Muğla Güzelyayla Dokumacılar Kooperatifi (1942-1950

ÖZET (Türkçe ve En fazla 250 kelime)

Bu çalışmada, 1942 yılında Muğla'da 40 üyenin bir araya gelmesiyle kurulan Güzelyayla Dokumacılar Kooperatifi'nin kuruluşu, üyelerin 2/3'nün kadınlardan oluştuğu, kooperatifin kuruluş amacı, II.Dünya Savaşı döneminde bu kooperatifin Muğlalı dokumacılara ucuz iplik temin edip mamullerini uygun fiyata satmasına yardımcı olduğu, savaş sonrası ithalat ve ihracat kalemlerinin açılarak Muğla'ya ucuz ham madde ve mamullerin gelmesiyle kapanmak zorunda kaldığı ele alınmıştır

Name-Surname and Title **Prof.Dr.Bayram Akça**

Presentation Title MUĞLA GÜZELYAYLA DOKUMACILAR COOPERATIVE OF WEAVERS

Abstract (English, Maximum 250 words)

In this study, in 1942, we examine Güzelyayla Cooperative of weavers which was established by 40 members, two thirds of whom were women, the aim of institutions was selling the products with suitable price in during the second world war. It was on service in the economy of Muğla during the war. After the war, the important and export components were authorized, therefore cheaper raw materials and products were imported to Muğla and this cooperative had to be closed

Bildiri Başlığı

**ANADOLU'DA ADINA KENTLER KURULAN ANTİK DÖNEM
KADINLARI**

ÖZET

Antik Dönem'de Anadolu'da kadınlar adına veya kadınlar tarafından kurulan pek çok kent yer almaktadır. Kadınlar ile var olmuş bu kentlerin büyük bir çoğunluğu kraliçeler adına veya kraliçeler tarafından inşa edilmişlerdir. Nysa, Laodikeia, Stratonikeia (Eskihisar), Hierapolis (Pamukkale), Apameia (Fırat), Apameia Kibotos, Apameia Myrleia, Themiskyra, Arsinoe (Maraş Tepesi), Myrina, Pitane, Gryneion, Letoon, Ephesos, Metropolis, Sinope, Kyme, Amastris, Apollonia ve Smyrna bu şekilde kurulmuş olan kentlerden birkaçıdır. Bu çalışmanın amacı: Antik Dönem'de Anadolu'da kadınlar adına kurulan kentleri ve bu kentlerin mitolojik kuruluş hikayelerini detaylı olarak anlatmaya çalışmaktır.

Name-Surname and Title Yrd. Doç. Dr. Babür Mehmet AKARSU

Presentation Title **THE WOMEN OF ANTIQUITY THAT THE CITIES
WERE FOUNDED IN THE NAME OF THEM IN
ANATOLIA**

Abstract

There were many cities which were founded in the name of women or by the women in Anatolia in antiquity. Many of those cities had existed with women and were built in the name of queens or built by queens. Nysa, Laodikeia, Stratonikeia (Eskihisar), Hierapolis (Pamukkale), Apameia (Fırat), Apameia Kibotos, Apameia Myrleia, Themiskyra, Arsinoe (Maraş Tepesi), Myrina, Pitane, Gryneion, Letoon, Ephesos, Metropolis, Sinope, Kyme, Amastris, Apollonia and Smyrna are some of the cities which were founded by this way. The aim of this study: Trying to explain the cities of Anatolia which were founded in the name of the women of antiquity and the mythological story of the foundation of these cities in detail.

Bildiri Başlığı

Vilayet İdare Meclisi Kararları Üzerinden Vilayet Meclis Üyelerinin Kadın'a Bakış Açılarını Değerlendirmek (Aydın Vilayeti Örneği)

ÖZET

Osmanlı İmparatorluğu'nda 3 Kasım 1839 tarihinde Tanzimat Fermanı'nın ilan edilmesinin ardından askeri, idari ve bayındırlık gibi farklı alanlarda birçok yenilik yapılmıştır. Belirtilen yeniliklere paralel olarak, idare yapıda yeni düzenlemeye gidilerek 1849'da "Sancak Meclisleri" ve "Eyalet Meclisleri" oluşturulmuştur. Bu meclisler, 1864 tarihli Tuna Vilayeti Nizamnamesi 'ne kadar geçerli olmuştur. Bu Nizamnamenin 1865-1866'da başlayarak 22 Ocak 1871 "İdare-i Umumiye-i Vilayet Nizamnamesi "ne kadar yürürlükte kalması şehirlerin yerinden yönetimi için atılan önemli adımlardan biridir. Bunu takip eden 1871 tarihli "İdare-i Umumiye-i Vilayet Nizamnamesi"yle oluşturulan Vilayet İdare Meclisleri Osmanlı'nın yıkılışına kadar karar şehirlerin (sancak) imarı ve bayındırlık faaliyetleri, tarım, ormancılık ve şehirlerde yaşayanların sorunlarına konuların görüşülerek karara bağlandığı ve merkezi hükümete iletildiği geçerli kuruluşlar olmuştur.. Vilayet İdare Meclisleri XX. Yüzyıl başlarında daha etkili hale gelmişler ve vilayet bünyesinde önemli işlerin gerçekleşmesinde etkin olmuşlardır.

Belirtilen kapsamda bu çalışma, Osmanlı İmparatorluğu'nun son döneminde Osmanlı medeniyetinin şehirleri nasıl biçimlendirmeye çalıştığını ve şehirlerin biçimlenişinde kadının yerine ilişkin meclis üyelerinin görüşlerini Vilayet İdare Meclisi kararları üzerinden anlamayı ve Aydın Vilayet Meclisi kararlarıyla ilişkili olarak örnekleme amaçlamaktadır. "Aydın Vilayet-i Meclis Umumisinin 1330 Senesinde Vuku' Bulan İctimasına Ait Zabıtnamesi" ve Aydın Vilayet Meclisi Umumisi 1869 ve 1909 Kararları çalışmanın ana kaynaklarıdır. Ayrıca, Aydın Vilayet Salnamelerinden yararlanılacaktır. Çalışmanın yöntemi dört aşamadan oluşmaktadır. Birinci aşamada, Tanzimat Fermanı'nın ilanı sonrasında Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılışına kadar geçen süre içinde şehirlerin imarına yönelik getirilen yenilikler özetlenecektir. İkinci aşamada, Vilayet İdare Meclisi'nin şehirlere ilişkin verdiği kararlar, Aydın Vilayeti Meclis-i Umumisi Kararları, üzerinden incelenecektir. Üçüncü aşamada, Aydın şehrine ait Vilayet İdare Meclisi kararları analiz edilerek değerlendirilecek ve şehrin kullanıcıları olan kadınlarla ilgili kararlar aktarılacaktır. Son aşamada, Vilayet İdare Meclisi kararlarının Osmanlı şehirlerini nasıl etkilediği ve bir araç olarak, Vilayet İdare Meclisi kararlarının Osmanlı medeniyeti ve şehirlerinin kadınların kullanımına ve kadına bakış açısından bir değerlendirmesi yapılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Şehir, Kadın, Tanzimat Fermanı, Vilayet İdare Meclisleri

Presentation Title**Evaluating the Perspectives of Provincial Assembly Members on Women from the Provincial Administration Assembly Decisions (Aydın Province Case)****Abstract**

In Ottoman Empire, following the proclamation of the Reformation Verdict in 3th November 1839, various novelties were initiated in different areas like military, administrative and public works. In accordance to mentioned novelties, rearrangements in administrative structure were conducted and “*Sanjak Assemblies*” and “*Provincial Assemblies*” were formed in 1849. These assemblies were remained up-to-date until 1864 dated the Danube Province Charter. Remaining of this Charter in force from 1865-1866 until to 22th January 1871 dated the General Administration of Province Charter was one of the important steps taken for decentralisation. The Provincial Administration Assemblies which were formed with sequent 1871 dated the General Administration of Province Charter, remained as effectual institutions in which conversations took place and decisions were taken on development and public works of towns (*sanjaks*), agriculture, forest management and general problems of city dwellers until the dissolution of Ottoman Empire. Provincial Administration Assemblies became even more effective at the beginning of the XXth century and participated tin the realisation of important works within province (Can-Tunalı, 2007).

In this context this study, aims to understand how Ottoman civilisation tried to shape cities during the last period of Ottoman Empire, and opinions of assembly members about the part of women in shaping of cities from decisions of Provincial Administration Assembly, and to exemplfy with the decisions of Aydın Province Asembly. “Proceeding of the 1330 dated Session of the Aydın Province General Assembly” and “Decisions of Aydın Province General Assembly of 1869 and 1909 Years” are the main sources for this study. Aydın Provincial Yearbooks will also be consulted. Method of the study compose from four phases. In the first phase, novelties in the public works of cities will be summarized. In the second phase, decisions of Provincial Administration Assemblies about cities will be studied through the Decisions of Aydın Province General Assembly. In the third phase, decisions of Provincial Administration Assembly concerning Aydın city will be analysed and evaluated and decisions about women who were the users of city will be cited. In the last phase, an evaluation about how decisions of the Provincial Administration Assemblies effected Ottoman cities and perceptions of Ottoman civilisation and cities on the womens and their use from the point of decisions of the Provincial Administration Assemblies, as a tool, will be made.

Keywords: City, Women, The Reformation Verdict, Provincial Administration Assemblies.

Adı-Soyadı

Ayşe PASLANMAZ

Bildiri Başlığı

Şiir ve Kadın

ÖZET

Şiir ve Kadın

Geçmişten günümüze kadın olmak çok zordu. Erkek egemen bir toplumda kadınlar her alanda saygı görememe, değer verilmeme durumlarının tezahürü olarak baskı ile karşı karşıya geldiler. Kendilerini ve kendi dünyalarını özgürce ifade edemediler. Kınandılar, ayıplandılar. Bu sebeplerden dolayı olsa gerek ebedi eserlerde günyüzüne çok az çıktı. Aslında kadın demek duygu demek, güzellik demek, koskoca yıldızlı bir dünya demektir. Ama kadınlar dünyalarını gizli tutmak zorunda bırakıldılar. İçlerinde ki tohumlar, kök salamadı, yeşerip fidan olamadı, büyüyüp meyve veremedi. İlk insanlar Âdem ve Havva'dan başlayan, asırlarca süren dünyaya, uzun mücadelelerden sonra sihirli bir el değdi. Artık günümüzde kadınlarda var olmanın keyfine vardılar, uçsuz bucaksız o yaldızlı dünyalarını, gökkuşağı gibi renkli, bin bir çiçekli dünyalarını şiir ve yazıyla dile getirmeye başladılar. Elbette ki her şehrin güçlü kadınları, duygu yüklü şaireleri vardı. Sır kapıları aralanmış, duygular umman gibi akmaya başlamıştı. Var mısınız Kapadokya Bölgesinin şairelerini tanımaya? Haydi, o zaman o büyülü kapıdan girme zamanıdır.

Name-Surname   Ayşe PASLANMAZ

Presentation Title   Poetry and Women

Abstract

Poetry and Women

In the past it was very difficult to be a woman today. Men dominate women in a society in every field to see respect, faced with pressure as a manifestation of the conditions of being valued. They could not freely express themselves and their world. They were condemned, they were condemned. Very little daylight came the eternal works must have been due to these reasons. In fact, I meant to say feelings, beauty means, means a world of huge stars. But the women were forced to keep secret the world. The interior of the seeds did not take root could be yeşerip saplings failed to grow fruit. The first humans, Adam and Eve began, while the world for centuries, it was worth a magic hand after a lengthy struggle. Now they have had the pleasure of being present in women, that vast world of guilt, colored like a rainbow began to express a thousand flowery world of poetry and writing. Of course, strong women of every city, there were emotional poets. Secret doors ajar, emotions began to flow like the ocean. You have to know the poet of the Cappadocia region? Come on, then it is time to enter the magical door.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Ash DELİKTAŞ- Araştırma Görevlisi

Bildiri Başlığı

**Şehir, Mekân ve Kadın: Mahalle'den Mahkemeye Gidiş
Gelişler Arasında Osmanlı Kadının Hukuki Sınırları**

ÖZET

İslâm devlet geleneğinde adalet devletin temeli olarak kabul edilmekte devletin bekası din ve cinsiyet ayrımı gözetmeden bütün tebaanın huzuruna bağlanmaktadır. Modern dönem öncesinde Osmanlı adaletine erişimi sağlayan en önemli mekânlardan biri bu özelliği dolayısıyla da şehrin önemli bir unsuru olan mahkemelerdir. Osmanlı dünyasında kadınlar da İslam hukukundan aldıkları yetkilerle bu mekânları kullanmışlardır. Şüphesiz burada kadınların bir şekilde kanun ve şer'i hukuk alanında bilgi sahibi olmalarının önemli etkisi vardır. Genel olarak erkek baskın bir toplum olarak görünen Osmanlı toplumunun erkek ve kadına yüklediği resmi ve resmi olmayan vazifeler düşünüldüğünde, Osmanlı kadınının evin içinde kalması, toplumdaki gelişmelere kayıtsız kalması dolayısıyla da mahkemeleri değişik vesilelerle kullanmaması mümkün değildir. Bu sebeple Osmanlı şehri tanımında kadın bir şehirde tanımın ana unsurlarından biridir

Bu çalışmada, bireysel aidiyetlerin önemli bir tanımlayıcısı olan Osmanlı mahallesinin mahrem yaşam algısı içinde kurgulanan Osmanlı kadınının bu mahremiyetin sınırlarını aşarak kamusal alanda görünmeleri noktasında sahip oldukları toplumsal ve hukuki sınırın boyutu tespit edilecek, mahalle ve mahkeme arasında dokunan yaşam anlatıları Trabzon Şer'iyye Sicilleri'nden elde edilen veriler üzerinden okunacaktır.

Name-Surname and Title **Ash DELİKTAŞ- Research Asistant**

Presentation Title **City, Space and Woman: Judicial Boundaries of Ottoman Women Between the Court and Neighbourhood**

Abstract

Justice is considered as the foundations of the state in Islamic States and the continuation of the state depends on the peace of the whole community, regardless of their religion or gender. In the pre-modern time, courts were one of the most significant places ensuring the access to Ottoman justice and therefore, most outstanding element in the city. Women in Ottoman period also used these places with the authorization they receive from Islamic laws. It is without a doubt that the knowledge of women on laws and ecclesiastical law had a significant impact on their access to the courts. When taking Ottoman society -with official and unofficial missions imposed on men and women- into consideration, Ottoman women should stay at home, be indifferent to developments in the society and therefore, shall not apply the courts for various motivations. Consequently, woman is among the key elements in city describing a city.

This study will determine the social and judicial boundaries of Ottoman women in public arena by crossing the limits of privacy and, will analyze the stories between neighborhood and the court in accordance with the data obtained from Judicial Records of Trabzon.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Dr. Anđelko Vlašić

Bildiri Başlığı

Modern devlette modern bir kadın: Türkiye’de kadınların durumu hakkında iki savaş arasındaki Yugoslavya’daki kamusal söylem (1923-1939)

ÖZET

Türkiye Cumhuriyeti'nin 1923 yılında kuruluşundan itibaren Türk kadınları, o zamanlarda pek çok Avrupa ülkesinde kadınların haklarını aşan sayısız siyasi, sosyal ve kültürel haklarını kazanmışlardır. Onların hızla gelişen durum, iki savaş arası yıllarda SHS / Yugoslavya Krallığı kamusal söylemde genel bir tartışma konusu olmuştur. O zamanki birçok Yugoslav gazetelerde, kitaplarda ile siyasi konuşmalarda geleneksel, muhafazakâr, dindar, teokratik Osmanlı İmparatorluğu'nda kadınların durumu ile modern, liberal, cumhuriyetçi, laik Türkiye Cumhuriyeti'nde kadınların durumunun zıtlığı hakkında yorumları bulunabilmektedir. Yugoslav medyaları da Türkiye şehirleri ve köylerinde kadınların durumunu Yugoslavya'da durumla karşılaştırmıştır. İki savaş arası yıllarda Türkiye'yi ziyaret etmiş Yugoslav yolcular ile gazeteciler, Ankara, İstanbul ve diğer şehirlerde kadın statüsünü inceleyip Türkiye'deki durumla ilgili görüşlerini Yugoslavya'da kitaplar ile gazete makalelerinde yayınlamışlardır. Bu çalışmanın amacı, iki savaş arası Türkiye'de kadın durumu hakkında görüşleri kapsayan ile iki savaş arasında yayınlanan Yugoslav kitap, gazete, dergiler ve diğer medyada yayınlanan görüşleri analiz edip anlatmak olacaktır.

Name-Surname and Title   Anđelko Vlašić, PhD

Presentation Title   Modern woman in a modern state: public discourse in
interwar Yugoslavia on the status of women in Turkey (1923-
1939)

Abstract

From the establishment of the Republic of Turkey in 1923, Turkish women have gained numerous political, social and cultural rights which have surpassed the rights of women in many European countries of that time. Their rapidly improving status has been an often topic of discussion in the public discourse of the Kingdom of SHS/Yugoslavia in the interwar years. One can find numerous comments in Yugoslav newspapers, books and political speeches of that time on the contrast between the status of women in the traditional, conservative, religious, theocratic Ottoman Empire, and the status of women in the modern, liberal, republican, secular Turkish Republic. The Yugoslav media were also contrasting the position of women in Turkish cities and in the countryside, and were comparing it with the situation in Yugoslavia. There were also Yugoslav travelers who have visited Turkey in the interwar years and who have published books and/or newspaper articles with their views on the situation in Turkey and, among other things, the status of women in Ankara, Istanbul, and other cities. Through research of interwar Yugoslav books, newspapers, magazines and other media and analysis of their views on the status of women in interwar Turkey, the aim of this paper would be to demonstrate views of the Yugoslav public on women rights in general, as well as their perception of the status of women in interwar Yugoslavia through the prism of interwar Turkey as Europe's Other.

Name-Surname and Title   **AMENEH BASERI**

Presentation Title   **Research about the position of women in the Iran and Minor Asia of Ancient to end Ottoman Period**

Abstract

When about "**women**" speak, must have regard to the fact that our resources in this area is far more limited than when ask about the "**man**" or in general about human societies and talk. Today, the undeniable fact is history of Iran and Minor Asia, is historically "**male**". Naturally, the reviews and research on "**women**", according to a set of documents which made "**man**" is, will be very difficult. Iranian history and the Minor Asia (to history has formally writing) of when starting the end of an era

For thousands of years of "Matriarchy" went.

The role of women in religions finds. And **Jewish** faiths and **Christ** and **Zoroaster** had a different significance. Citing documents from the period of Ancient Iran and Minor Asia to end ottoman fortunately we have been to clearly we find that Iranian women and Minor Asia women alongside men In every contex has tried.

The study is about examines the place of women in Iran and Minor Asia to end ottoman period.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Alpaslan DEMİR, Doç.Dr.

Bildiri Başlığı

MAHALLE BASKISINDAN KAÇIŞ: TÖVBE İSTİĞFAR

ÖZET

İçerdiği dava konuları ile adeta bizlere o dönemi yaşatan şerhiye sicilleri Osmanlı şehirlerini ve toplumunu anlamada yardımcı olan kaynaklardandır. Toplumunu ilgilendiren eğitim, sağlık, kültür, ekonomi, ziraat, ticaret gibi pek çok konuda binlerce belgeyi bünyesinde barındıran ve vazgeçilmez birer kaynak konumunda olan şerhiye sicillerinde kadınlar ile ilgili dava kayıtlarından Osmanlı dönemi kadınına da anlamak mümkündür. Kadınlar ile ilgili yüzlerce dava çeşidinden birisi de yok denecek kadar az çıkan kadınların haklarında çıkan laflar yüzünden tövbe istiğfar etmesidir. Şimdiye kadar incelenen sicillerden sadece 4 kayıt bulunan bu tür davaların neden sicillere yansıdığı belgelerin analizi yapılarak ortaya konmaya çalışılacaktır.

Name-Surname and Title **Alpaslan DEMİR, Doç.Dr.**

Presentation Title **The Repentance and Forgiveness :Escape from neighborhood pressure**

Abstract

The Şeriyye registers that are lived us that period tare deputy sources to understand the Ottoman cities and its people with trial subjects. These sources included thousand documents about many subjects such as trade, industry,econoy, culture, health and education related to people. And also they are very important sources because they include trial registers about woman so here it is possible to understand woman of the Ottoman period. One of the hundred trial kind about women is repentance and forgiveness bcause of some words about rights of women.

Until now, only four records of the registers that were examined are evaluated doing analysis of the documents about that why the trials reflected to the registers.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Ali ÇAKIR – Doktora Öğrencisi

Bildiri Başlığı

İkdam Gazetesi’nde Yer Alan “Musahabe-i Nisa’iyye”
Yazılarına Dair Bir Değerlendirme

ÖZET

5 Temmuz 1894 tarihinde Ahmet Cevdet (Oran) tarafından yayınlanmaya başlayan İkdam Gazetesi, her gün neşrolunup, İstanbul’da İkdam Matbaası’nda basılmaktadır. Gazetede “ilmi” içerikli haber ve makaleler önemli yer tutmaktadır. Bu içerikteki makaleler “Musahabe, Mülâhaza, Makale-i Mahsusa, Fenniye, vb.” alt başlıklarda bulunmaktadır. Edebiyat, müzik, aile, çocuk, kadın vb. konularda, Abdullah Zühtü’den Ahmed Rasim’e, Rauf Yekta’dan Selim Sırrı (Tarcan)’a değin dönemin birçok ünlü yazarı yazılarıyla İkdam’da yer almıştır. Dolayısıyla İkdam, döneminin bilhassa sosyal, beşeri ve edebi gelişmeleri hakkında değerli bilgiler içermektedir.

“Aile, kadın ve çocuk” temel tartışma ve bilgilendirme konulardan biridir. Genellikle kadını ailenin temeline oturtmakta, özellikle kadınların çocuk terbiyesindeki önemi betimlenmektedir. Çalışma hayatına henüz katılmamış olan kadının “anne” rolü üzerine yazılan birçok makalede bu olgunun somut örnekleri bulunmaktadır. Çocukların evde yetiştirilmesinde dikkat edilecek hususlar, aldığı eğitimde “kadın” a düşen görev ve sorumluluklar ayrıntılarıyla incelenmiştir. Bunların dışında evlilik, kız çocuklarının eğitimi, hamile kadınların yapması gerekenler, el işleri vb. mevzularda bilgilendirici ve yol gösterici yazılar mevcuttur.

Bir çok alt başlıkta değinilen “kadın” konusunda İkdam’da, özel bir başlık olarak “Musahabe-i Nisa’iyye” bölümü bulunmaktadır. Bu bölüm çalışmamızın sınırını oluşturacaktır. “Musahabe-i Nisaiyye” başlığında, 1894 ile 1896 yılları arasında toplam yirmisekiz adet makale bulunmaktadır. Yedişer makaleden oluşan, “Doktor Fuat” imzalı “Hamil Kadınlar Hakkında Takayyüdat-ı Sıhhiye” ve imzasız olarak yayınlanmış bulunan “Fenn-i Terbiyet-i Nevzad” başlıklı dizi makaleler dışında kalan makaleler tekil konuları içermektedir. Adı geçen “Doktor Fuat” imzalı dizi makale dışında imzalı makale bulunmamaktadır. Bu çalışmamızda makalelerde yer alan konular ışığında, İkdam’ın “kadın” konusunda özel bir alt başlık altında nelere değindiğini ortaya çıkartmayı hedeflenmektedir.

Name-Surname and Title   **Ali ÇAKIR - PhD Student**

Presentation Title   **A Review on the Writings of “Musahabe-i Nisa’iyye” in
the İkdam Newspaper**

Abstract (English, Maximum 250 words)

The newspaper İkdam had been printed in İstanbul and been spread since 5 July 1894 by Ahmet Cevdet (Oran). News and articles with scientific content had an important wide coverage in the newspaper. Articles with this content took place in the titles like “Musahabe, Mülâhaza, Makale-i Mahsusa, Fenniye, etc”. Important writers from that period from Abdullah Zühtü to Ahmet Rasim, from Rauf Yekta to Selim Sırrı (Tarcan) wrote about subjects like literature, music, family, children and woman in İkdam. Therefore İkdam gives precious information especially about the social, humane and literary development at that times.

“Family, Woman and Child” is one of the main informing and controversial subjects. Women are mostly described as the center of the family and their important role in child’s discipline. Women who were’nt employed yet were described as “mother” in most of the articles which gives us a good example for figuring out that period. Details of raising a child, duty and responsibility of the mother in child’s education is examined. Apart from these, there had also been informative and directive writings about subjects like marriage, the education of girls, what pregnant women should do and manual work.

In the special topic “Musahabe-i Nisa’iyye” the subject “woman” was also discussed in many ways. This topic constitutes the borders of this study. There has been twenty eight articles in “Musahabe-i Nisa’iyye” which are written in the years 1894 to 1896. Apart from consting of seven articles called “Hamil Kadınlar Hakkında Takayyüdat-ı Sıhhiye” which are signed by “Doktor Fuat” and unsigned published “Fenn-i Terbiyet-i Nevzad”, other articles contain unique subject. This study aims to find out how the newspaper İkdam represents “woman” in this special article series.

Bildiri Başlığı**EŞLERARASI ŞİDDET VE DİN****ÖZET**

Şiddet sosyal bilimcilerin birkaç yıldır yoğun olarak ilgilendiği temel konulardan biridir; ancak, şiddet hakkında birçok şey yazılmasına rağmen şiddetin tanımı, boyutları, din ve gelenekle ilişkisi gibi birçok konu hakkında çözülmemiş sorunlar bulunmaktadır. Diğer yandan şiddet, evde, okulda, sokakta, sinemada, radyo-tv. haberlerinde hatta reklamlarda sıkça gözlenen bir davranış biçimi haline gelmiştir. Bu durum özellikle gençleri ve çocukları olumsuz etkileyebilmektedir. Söz konusu etki, zihinsel, duygusal ve sosyal alanlarda önemli sonuçlar doğurabilecek boyuttadır. Bu nedenle, bu araştırma şiddet kavramının tanımlanmasını, şiddet ile ilgili kuramların ele alınmasını, birey ve toplum tarafından algılanışını ve konuyla ilgili farklılıkları inceleyecektir. Bu çalışmada eşler arası şiddet, fiziksel, ekonomik, cinsel, psikolojik ve sözel yönleriyle ele alınacaktır. Araştırmanın temel konusu ve amacı, dinin eşler arası şiddet üzerindeki etkilerinin incelenmesidir. Araştırma bir kent merkezi olan Konya’da gerçekleştirilmiştir. Örneklem olarak şehir merkezinde ikamet eden bireyler tercih edilmiştir.

Bir şiddet biçimi olarak aile içi şiddet çok karmaşık bir sorundur. Aile içi şiddet farklı sosyo-ekonomik, dini, kültür ve toplumlarda görülmekte olup, aile üyelerini ve diğer grupları etkilemektedir. Aile içi şiddet sadece kadınları etkilememekte, aynı şekilde erkeği de etkilemektedir. Dinin şiddete izin verdiğine hatta teşvik ettiğine dair eşler arası şiddetle ilgili birçok yanlış kanaat ve inanç bulunmaktadır. Bütün bunlara rağmen din, hem eşler arasında hem de diğer insanlar arasında şiddete izin vermez. Şiddet, eşler arası ilişkilerde kadın ve erkek taraflarca ortaya konabilen karşılıklı bir davranış biçimidir. Dolayısıyla eşler arası şiddet çift yönlü ve karşılıklıdır. Din, şiddetin ortaya çıkmasını engellemede etkili olduğu gibi, şiddetin neticesi olarak ortaya çıkabilecek evliliğin ve ailenin parçalanması gibi olumsuz durumların engellenmesinde de etkili olmaktadır. Kendisini dindar olarak ifade eden bireylerin davranışlarını meşrulaştırıcı bir araç olarak dini argümanları kullandıkları görülmektedir. araştırma bu noktada dinin bu türden yanlış yorumlamaların da önüne geçmeye katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Name-Surname and Title

Assist. Prof. Dr. Ali BAYER

Presentation Title

INTERSPOUSAL VIOLENCE AND RELIGION

Abstract

Violence is a topic which has been interested social scientist for many years, despite all that has been written about violence, there remain several unresolved issues concerning its definitions, dimensions and with relationship religion and traditions. On the other hand, violence has become behavior pattern committed in commonly at home, at school, on the street, movies, tv-radio news and even commercials. This situation has an adverse effect on family members, young people and children in particular. These effects might pose significant results in mental, social and emotional areas. Therefore, this study examines definitions of violence, discussion of violence theories, perception of violence, individual differences. Couple violence that examined physical, economic, sexual, psychological, and verbal dimensions and this study based idea that investigated effects religion on couple violence

Domestic violence as a form of abuse is an extremely complex issue. Domestic violence exists in different socio-economic, religious, cultures and societies and affects a range of relationships family members and other groups. Family violence is not limited to women. Men can be abused as well. There are so many fallacies and false belief systems that allow even encouraged relating to couple violence. Nevertheless, religion is not to give permission violence between couples and other peoples. Couple violence may be equally expressed by either partner in the relationship. Therefore, couple violence is mutual and double dimension. Religion interferes with as effects on emergence to couple violence as problem of marriage and fragmentation of the family and negative situations as such.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

**D. Ali ARSLAN, Doç. Dr. / Gülten ARSLAN,
Siyasetbilimci / Halil ÇAKIR, Sosyolog**

Bildiri Başlığı

**AİLE İÇİ VE İNSANİ İLİŞKİLER TEMELİNDE,
ŞEHİRLİ KADININ HAYATTAN MEMNUNİYET
DURUMU VE YAŞAM KALİTESİ**

ÖZET

Bilindiği gibi aile temel toplumsal kurumların baştan gelenidir. Hatta aile kurumu, toplumların içinde buldukları kriz, kaos ve bunalım ortamlarında, bireylerin ve toplumların sıkıntıları asgari seviyede kayıpla atlatmasında belirleyici rol oynayan tampon kurum rolü de oynar. Yapısalcı açıdan ele alındığında en öz tabirle aile kurumu, bireyler arası karşılıklı etkileşimden doğan ve birbirlerinin varlık sebebi olan, belli bir işleve yönelik, birbirleriyle ilişkili davranış örüntülerinden oluşan rollerin meydana getirdiği, düzenli ve sistematik bir yapıdır. Toplumumuzun anahtar kurumlarından biri olarak aile, tarihimizin hemen her döneminde, milletimizin toplumsal, kültürel ve demografik varlığını sürdürebilmesinde hayati derecede önemli roller ve işlevler üstlenmiştir.

Günümüzde aile kurumu, birtakım vazife ve işlevlerini, kısmen ya da tamamen diğer toplumsal kurumlara devretmiştir. Ancak bu durum aile kurumunun önemini azaltmamıştır. Aksine yaşananlar aile kurumunun toplum hayatı içindeki yerini ile yerine getirdiği temel toplumsal, sosyal-psikolojik ve demografik işlevleri çok daha belirgin ve önemli hale getirmiştir.

Nasıl ki aile toplumun temelini oluşturursa, kadın da ailenin bel kemiğini oluşturur. Üstlendiği temel (analık, eşlik, kız evlatlık, büyükannelik, halalık, teyzelik, ablalık, yengelik vb) rollerle Türk kadını da, Türk aile hayatının temel direğini oluşturur. Bu çalışmada toplumun temel dinamiklerinden olan şehirde yaşayan kadınların, beşeri ilişkiler temelinde mutluluk ve hayattan memnuniyet seviyeleri araştırılmıştır. Bu bağlamda toplumun ve ailenin, iki farklı cinsiyetten fertlerin bir arada mevcudiyetiyle vücut bulduğu düsturundan yola çıkarak, seçilen değişkenler temelinde, kadınların yanı sıra erkeklerin içinde bulunduğu durum da incelenmiştir. Bu sayede, kadınların ve erkeklerin durumlarında, cinsiyet temelli bir farklılaşmanın olup olmadığının da tespit edilmesi ve daha analitik sonuçlara ulaşılması hedeflemiştir.

Araştırmada ağırlıklı olarak ikincil veri analiz tekniği kullanıldı. Tasviri (betimleyici) bir sosyolojik çalışma türünden tasarlanan araştırmada, temel veri seti olarak TÜİK başta olmak üzere öteki kurum ve kuruluşlar ile diğer araştırmacıların ortaya koyduğu veriler, sosyolojik olarak analiz edildi.

Name-Surname and Title **D. Ali ARSLAN, Assoc. Prof. Dr. / Gülten ARSLAN, Political Scientist / Halil ÇAKIR, Sociologist**

Presentation Title **THE LIFE SATISFACTION AND THE LIFE QUALITY OF THE URBAN WOMEN AT THE BASES OF DOMESTIC AND HUMAN RELATIONS**

Abstract

Family is one of the major institutions of the society. According to the structural functionalist approach, family performs important vital functions in terms of continuity and healthy functioning of society. In terms of structuralist approach, institution of the family is a regular and systematic structure which caused by the roles that consist of patterns of behavior associated with each other. The family as the key institution has been performed important functions in every society and at every time.

Similar evaluation can be made easily for the Turkish society. The family, as one of the dominant institution of our society, have been undertaken very big and important roles and functions in order to maintain its cultural and demographic assets of our nation in almost every period of our national history. Despite of some structural functional differentiations in the third millennium, the importance of the family institution for the society has increased. As a social institution, family have several connections with the other social institutions. Some-times it realise particular aims in collaboration with other social institutions. Nevertheless, social, social-psychological and demographic functions of the family have become much more prominent and important.

How the family constitute the basis of the society, women also constitute the backbone of the family. Turkish women, with major assumed roles (mother, wife, daughter, Granny, aunt, big sister, aunt, etc.) is the cornerstone of the Turkish family life. It was aimed to investigate the levels of happiness and life satisfaction of the women who are living in cities within this study. In addition to that, the levels of happiness and life satisfaction of the men who are living in cities was analysed too. Thus, there it would be easy to determine whether there is or not a gender-based differentiation. Also it would be helpful to get a more analytical results.

A structural sociological perspective was used to realise the aim. Mostly secondary data analysis techniques were used. Especially, official data of TSI, other institutions and the other researchers' were used as the main data source.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Alaattin Aköz Prof. Dr. – Hilal Tuba Kabakçı Yüksek Lisans Öğrencisi

Bildiri Başlığı

Kadın, Aile Ve Devlet Hamiliği: Osmanlı Devleti'nde Kadın Ve Aileye Yönelik Tehditler Karşısında Koruyucu Tedbir Ve Düzenlemeler

ÖZET (Türkçe ve En fazla 250 kelime)

Hemen her devlet için aile, toplumsal hayatın en temel kurumlarının başında gelir. Osmanlı Devleti gibi ekonomisi ağırlıklı olarak tarımsal üretime ve hayvancılığa bağımlı olan ve İslam aile hukukunun uygulandığı bir devlette ise aile çok daha önemli bir konuma sahiptir. ailenin tesis edilmesi, sürdürülmesi ve korunması devlet için her dönemde en başta gelen görevlerden birisi olmuştur. Buna karşılık diyebiliriz ki bütün asırlarda kadına ve aileye karşı şiddet, saldırı başta olmak üzere birçok olumsuzluk var olagelmıştır..

Çalışmanın kapsamı doğrudan aile oluşumunu tehdit eden, Osmanlı kadını ve merkezinde kadının yer aldığı aileye yönelik üç temel problem ile bu problemler karşısında devletin tavrı ya da alınan tedbirlerden oluşmaktadır. Birinci problem; aslında devrin kendi ürettiği şartlardan doğan, suçlusu ya da kötüsü olmayan bir problemdir. evliliklerin çok uzun ömürlü olamayışı, başka bir deyişle evli kadınların yaşlılık çağlarına kalmadan ciddi oranda dul kalmaları problemidir. Bunun iki temel sebebi vardır; ilki erkek ölümünün kadın ölümünden yüksek olması, ikincisi ise boşanmalardır. İkinci problem; ehl-i örften veya sivil kesimden birtakım zorbaların genç kız ve evli kadınlara karşı takınmış oldukları kanun dışı tavır ve eylemleridir. Bu kısımda ailelerin izni dışında kızlarının bu zorbalar tarafından başkalarına para karşılığında zorla nikahlanması veya evli kadınların evli değilmiş gibi yine para karşılığında başkalarına nikahlanarak ailelerin dağılması problemi ele alınacaktır. Üçüncü problem ise aslında toplum tarafından üretilen ve bir problem olarak algılanamayan ama diğerlerine oranla aile oluşumunu en çok tehdit eden bir problemdir. Düğün gelenekleri, evlilik adetleri gibi toplumun içselleştirdiği ve doğal davranış halini alan bu gelenekler ağırlaşan şartları ile evliliğin önündeki en büyük tehlike olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu bildiri de; aileyi tehdit eden, aile bağlarını zayıflatan ve hatta nüfus oranına paralel aile tesisini engelleyen bu üç problem ile Osmanlı Devletinin bu problemlerin aşılması veya yaşanmasını önlemek maksadıyla geliştirdiği politikalar ele alınacaktır.

Name-Surname and Title **Alaattin Aköz Prof. Dr. – Hilal Tuba Kabakçı Yüksek Lisans Öğrencisi**

Presentation Title Kadın, Aile Ve Devlet Hamiliği: Osmanlı Devleti’nde Kadın Ve Aileye Yönelik Tehditler Karşısında Koruyucu Tedbir Ve Düzenlemeler

Abstract (English, Maximum 250 words)

The family is the most important and basic foundation in the society for nearly all country. In a country that is being practiced Islamic family law there and depends on mostly both agricultural output and livestock economically such as Ottoman Empire, family has more important place. Being started, maintained and protected a family, has been one of the main affair for government in every age. It could be told that there have been so many negativeness’ especially violence to women and family in every centuries.

This research involves three main problems which threats formation of family directly, Ottoman women and towards to the family take place women in the center of it. The first one is a problem has arose from conditions of era and has had no culprit and villain. This is the problem of lack of long lasting marriages, in other words married women were widowed without getting old. It has two main reasons; the first one is, men deaths are higher than women’s, the second one is divorcements.

The second problem is illegal attitude and behavior of tyrants from public officials or civilians towards young ladies and married women. In this section, it will be investigated the girls were forced to get married for money with some other persons without permissions by tyrants or married women were getting married again by other persons for money as if they hadn’t been married and their marriage to end.

Third one is a kind of problem produced by society and not perceived as a problem but more threatening problem than the others for family. Traditions which were accepted as a kind of natural traditions such as Wedding and marriage customs, were the biggest danger for marriage because of theirs hard conditions.

In this paper; these three problems which were threat to family and hinder getting married in parallel to population rate and policies of Ottoman Empire to prevent and overcome of these problems will be investigated.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Ahmet AKSİN Profesör

Bildiri Başlığı

“19. Yüzyılda Osmanlıda Bir Kadın Cinayetinin Anatomisi ve Kadın Cinayetleri”

ÖZET

Harput Eyaletinin Kesrik köyünde yalnız yaşayan Firdevs Hanım, evinde 13 yerinden bıçaklanmış bir şekilde öldürülür. Olay görevlilerce soruşturulur ve katil bulunur. Katil yakın köylerden Bayram isimli bir şahıstır ve Firdevs Hanımla hiçbir tanışıklığı yoktur. Katilin sorgusunda iki kişinin kendisine para vermesi karşılığında bu cinayeti işlediğini söylemesi üzerine bu şahıslar tutuklanırlar. Azmettiriciler Firdevs Hanım'ın Üvey babası ve iki üvey kardeşleridir. Onlar da suçlarını itiraf ederler ve Firdevs Hanımın evine erkekleri aldığı için namuslarını korumak uğruna bu suçu işlediklerini iddia ederler. Yapılan soruşturmada durumun böyle olmadığı ve Bu kişilerin Firdevs Hanımın mirası yüzünden bu cinayeti işlettikleri ortaya çıkarılır.

Tebliğimizde bu cinayet vakası üzerinden cinayetin nasıl soruşturulduğu, yargılamanın Eyalet meclisinde ne şekilde yapıldığı ve sonuçlandırıldığı ele alınacaktır. Diğer taraftan Osmanlı Devletinde namus veya töre cinayetleri, başka bir deyişle kadına şiddet konusuna değinilerek başka Osmanlı şehirlerinde işlenen bu tür cinayetler de ele alınıp değerlendirilecektir.

Name-Surname and Title **Prof.Dr. Ahmet AKSIN**

Presentation Title **“Anatomy of a woman's murder and women's murders in Ottoman in 19.th century.”**

Abstract

Lady Firdevs Who lived lonely in Kesrik Village of Harput Province was killed being stabbed thirteen place of her body. The killer is a person named Bayram from nearby villages and he doesn't know Lady Firdevs. During the investigation the killer says, I taken money from two person In return for this murder, and this two person is arrested. Provocative persons are Lady Firdevs's step father and two stepbrothers. They also admit their crime and they claim who they commit this crime to protect their honor for Lady Firdevs accepted men in her house. Made in the investigation, contrary had been claimed, it is revealed who these persons committed that crime for Lady Firdevs's heritage.

In this paper will be discussed how the crime was be investigated, how judgment be made and finalized in statehouse. On the other hand, referring honor and custom killings in Ottoman, in other words women's murder, it will be discussed and evaluated this kind of murders in other Ottoman cities.

Adı-Soyadı ve Ünvanı

Doç. Dr. Ahmet İÇLİ

Bildiri Başlığı

**Klâsik Türk Edebiyatında Aşk Konulu Anlatılarda
(Hikâyelerde) Savaşan Kadın Kahramanlar**

ÖZET

İnsanoğlunun varlığından beri birbirini tamamlayan iki önemli unsuru olan kadın ve erkek, (dişillik ve erillik) yeryüzü macerasında sürekli iletişim halindedir. Dünya macerasında bu ikilinin önemli bir yeri vardır.

Kadın, bir anne olmanın yanı sıra, ailenin de temelidir. Fakat tüm bunlardan önce bir insan olarak yeryüzündeki olaylara karşı hiçbir zaman kayıtsız kalmaz. Toplumsal ilişkilerde kendisine verilen rollerin yanında karşılaşılan zorluklarla mücadele de eder. Yaşadığı aşk maceralarıyla birlikte kadın, savaş meydanlarında da görülür. Birçok savaşta ön saflarda savaşan kadın tipler ve kahramanlar bulunmaktadır.

Divan edebiyatı anlatı geleneğinde özellikle çift kahramanlı aşk hikâyelerinde kadın, kendisine erişilmek istenen bir nesne olmanın yanında, savaş meydanlarının önemli bir kahramanı da olur. Kendisini arzulayan kişi birlikte veya başka meydanlarda kendisine engel olanlara karşı ön safta çarpışır. Böyle bir kadın artık nesne olmaktan çıkıp bir anlamda bir özne durumuna da gelmiş olur.

Bu bildiride Klâsik Türk edebiyatı döneminde kaleme alınmış bazı mesnevi ve mensur anlatılardan hareketle kadın savaşçı kahramanlar üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Klâsik Türk Edebiyatı, Mesnevi, Mensur Anlatı, Aşk, Kadın, Savaşçı Kadın, Kahraman, Tip

Name-Surname and Title **İÇLİ Ahmet, Assoc. Prof.**

Presentation Title **Heroines Fighting in Stories with Theme of Love in Classical Turkish Literature**

Abstract

Women and men (femininity and masculinity), two important elements completed by each other since the existence of mankind, are in ongoing communication in Earth adventure. This couple take an important part in world adventure.

Woman, as well as being a mother, is the base of the family. But before all these, she can never be able to remain indifferent to cases on earth as a person. She also struggles with the challenges she faced besides the roles assigned to her in social relations. Women, together with amorous adventures they embark in, are also seen in battlefields. There are female characters and heroines who fought on the front lines in many battles.

In the narrative tradition of Divan literature especially in the love stories with double heroes, women, besides being an object desired to be reached, are also an important hero of the battlefields. She fights against the ones opposite to her in the forefront with the man desires her or in other fields. Such a woman would no longer be a object, she would become a subject in a sense.

This paper will focus on female warrior heroines based on some mesnevi and prose narratives written in the period of classical Turkish literature.

Keywords: Classical Turkish Literature, Mesnevi, Prose Narrative, Love, Women (Female), Women Warriors, Heroines, Characters

Bildiri Başlığı

Osmanlı Vakıflarında Kadınlara Yönelik Hizmetler

ÖZET

Vakıf, içinde yer aldığı toplumun ihtiyaçlarına göre şekil alan bir kurumdur. Toplumun ihtiyaçlarını gözlemleyerek katkıda bulunmak isteyen vakıf kurucunun iradesi doğrultusunda vakfın amaç ve işlevleri ortaya çıkar. Ayrıca, doğrudan bir ihtiyaca yönelik olmaktan ziyade vakfi kuran bireyin özel hassasiyet ve eğilimlerine göre biçimlenen vakıflar da vardır. Günümüzde vakıflar, çoğunlukla fakir insanların yiyecek, barınma ve tedavi gibi temel ihtiyaçlarına yönelik hizmetlerde bulunan geçmişe ait kurumlar gibi anlaşılmaktadır. Oysa tarihimiz, çok çeşitli ve ayrıntılı ihtiyaçlara cevap vermek üzere kurulmuş sayısız vakıfların varlığına tanıklık ettiği gibi ince ve rakik düşünceler üstüne kurulu ve hayrın estetiği olarak adlandırılabilir bir seviyeyi temsil eden vakıfları da barındırmaktadır.

Vakıflar, birçok alanda kurumlar oluşturmuş hizmet vermiştir. Bunlar arasında; eğitim öğretim, sağlık, din, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, ulaşım, konaklama ve ticarete ait pek çok yapı ve kurum yer almaktadır. Bu müessese ayrıca bayındırlık, belediye ve sosyal güvenlik alanlarında da hizmet sunmuştur. Bu sayede devletin yerine getirmesi gereken pek çok hizmet vakıf kurumu sayesinde gerçekleştirilmiştir. Tüm bu hizmetler, yaratılmışların en şerefli olanı olarak insan içindir. Biz burada kadınlara yönelik hizmetlerden söz edeceğiz.

Osmanlı vakıflarında kadınlara sunulan hizmetleri genel olarak şu başlıklar altında toplayabiliriz:

- 1- Eğitim Hizmetleri (Mekteb, Medrese, Darulhadis, Muallimhane, Yatılı Yurt Hizmetleri, Burs Yardımı, Gıda yardımı, müteferrik hizmetler v.s gibi)
- 2- Sağlık Hizmetleri
- 3- Temizlik Hizmetleri (Hamam, Çamaşırhane v.s)
- 4- Sosyal Hizmetler (Yetimhane, Genç Kızlara Çeyiz Yardımı, Giysi Yardımı, Yemek-İçme Hizmetleri, Nakit Para Yardımı, Yakacak Yardımı, İaşe ibate Hizmetleri)

Bu bağlamda, vakıflar eliyle kadına yönelik hizmetlerin türleri, konu ile ilgili vakıflar ve Osmanlılar döneminde yapılan uygulamalar ortaya konulacaktır.

Name-Surname

Adnan TÜZEN

Presentation Title

The Services for Women in the Ottoman Awqaf

Abstract

Waqf is an institution that shapes according to the requirements of its society. The aim and functions of waqf emerge in accordance with the will of founder who wants to contribute by observing the requirements of its society. Moreover, rather than being directly a requirement, there are waqfs that shape according to the founder's special sensitivities and inclinations as well. Today, it is understood that the awqaf are the institutions meeting the basic requirements such as food, shelter and treatment mostly for the poor and belonging to the past. Yet, our history witnesses numerous awqaf founded to meet various and detailed requirements as well as it embraces the awqaf representing a level that can be called the aesthetic of charity and based on sensitive and tenuous thoughts.

The awqaf established institutions and served in several areas. Among these, education, health, religion, social assistance and solidarity, transportation, accommodation and many building and institution related commerce. This institution also provided services in public, municipal and social security fields. In this way, many services to be fulfilled by the state made possible through foundations. All these services are for the human being who is the most honorable of creatures. Here, we are going to mention the services for women.

We can classify the services for women available in the Ottoman awqaf under the following titles:

- 1- Educational services (School, madrasa, *darülhadis*, *muallimhane*, boarding dormitory services, scholarship assistance, food aid, miscellaneous services, etc.)
- 2- Health Care
- 3- Cleaning Services (Bath, laundry, etc.)
- 4- Social Services (Orphanage, dowry aid to young girls, dress aid, food and drink services, cash assistance, fuel assistance, subsistence and shelter services)

In this manner, the types of services for women conducted by the awqaf, the awqaf related to the topic and the implementations made during the Ottoman period is going to be handled.

ŞEHİR VE KADIN

Geçmişten Günümüze

